

VÝROČNÁ SPRÁVA
O ČINNOSTI REGIONÁLNEHO ÚRADU
VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SO
SÍDLOM V LIPTOVSKOM MIKULÁŠI
ZA ROK 2019

1. Identifikácia úradu

Názov: Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši (ďalej RÚVZ).

IČO: 00607215

Sídlo: Štúrova 36, 031 80 Liptovský Mikuláš

Forma hospodárenia: rozpočtová organizácia štátu napojená na rozpočet Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky

Generálna tajomníčka služobného úradu a regionálna hygienička: MUDr. Gabriela Guráňová

Kontakt: 0903 540 635, 044/5522538, lm.riaditel@uvzs.sk

Vedúci zamestnanci:

Zástupca generálnej tajomníčky služobného úradu a regionálnej hygieničky: **MUDr. Mgr. Iveta Triznová, MPH, MHA**

Vedúca osobného úradu: **Ing. Danka Kostolná**

Vedúca odd. preventívneho pracovného lekárstva: **MUDr. Gabriela Guráňová**

Vedúca odd. výživy: **MUDr. Iveta Triznová**

Vedúca odd. epidemiológie: neobsadené

Vedúca odd. hygieny detí a mládeže: **MVDr. Renata Stupková**

Vedúca odd. podpory zdravia: **MUDr. Ľubica Benková**

Vedúci odd. hygieny životného prostredia a zdravia: **MUDr. Ivan Hudák**

Krajskí a hlavní odborníci ÚVZ SR, resp. HH SR: hlavných odborníkov nemáme, krajskí odborníci dvaja – MUDr. Gabriela Guráňová v odbore PPL, MUDr. Mgr. Iveta Triznová, MPH, MHA v odbore HV.

RÚVZ je rozpočtovou organizáciou štátu zapojenou finančnými vzťahmi na Ministerstvo zdravotníctva SR v Bratislave. RÚVZ riadi a za jeho činnosť zodpovedá regionálny hygienik. Tento je zároveň generálnym tajomníkom služobného úradu.

RÚVZ plní úlohy uvedené v zákone NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ďalších zákonov vzťahujúcich sa na oblasť podpory a ochrany verejného zdravia. Ťažiskovými úlohami sú:

- riadi, usmerňuje a kontroluje epidemiologickú bdelosť prenosných ochorení a plnenie imunizačného programu,
- posudzuje hodnotenie dopadov na verejné zdravie na regionálnej úrovni a na lokálnej úrovni,
- plní špecializované úlohy verejného zdravotníctva a úlohy pri ohrození verejného zdravia
- nariaďuje opatrenia na predchádzanie ochoreniam a opatrenia pri ohrozeniach verejného zdravia v rámci svojej územnej pôsobnosti,
- podáva návrh na vyhlásenie mimoriadnej situácie a návrh na vykonanie opatrení v rámci svojej územnej pôsobnosti,
- vydáva záväzné stanoviská a rozhoduje o návrhoch v správnom konaní,

- zriaďuje komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti, vydáva osvedčenia o odbornej spôsobilosti a vedie register odborne spôsobilých osôb na epidemiologicky závažné činnosti
- povoľuje a zrušuje ním povolené výnimky,
- vykonáva štátny zdravotný dozor, vydáva pokyny a ukladá opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených pri výkone štátneho zdravotného dozoru
- prejednáva priestupky a iné správne delikty, ukladá pokuty a povinnosť nahradiť náklady,
- vedie register rizikových prác,
- sprístupňuje počas kúpacej sezóny informácie o kvalite vôd určených na kúpanie a o kvalite vody v prírodných kúpaliskách a v umelých kúpaliskách na svojom webovom sídle,
- plní úlohy kontrolného orgánu oprávneného ukladať sankcie pri uvádzaní chemických látok a zmesí na trh podľa osobitného predpisu,
- poskytuje súčinnosť okresným úradom a obciam pri vypracúvaní plánu ochrany obyvateľstva,
- vytvorí každoročne pred začiatkom kúpacej sezóny pre každú vodu určenú na kúpanie program monitorovania a vymedzuje dĺžku kúpacej sezóny,
- zabezpečuje monitorovanie pre každú vodu určenú na kúpanie počas kúpacej sezóny,
- preskúmava znečistenie vody určenej na kúpanie,
- prijíma primerané opatrenia riadenia v oblasti vody určenej na kúpanie a vydáva trvalý zákaz kúpania alebo trvalé odporúčanie nekúpať sa vo vode určenej na kúpanie,
- prijíma primerané opatrenia riadenia v oblasti vody určenej na kúpanie pri výnimočných okolnostiach.
- vykonáva ďalšie špecializované úlohy, ako napr.: vedie evidenciu a dokumentáciu epidemiologických údajov a iných údajov významných z hľadiska ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia, vykonáva odber vzoriek biologického materiálu od ľudí a vzoriek vôd, potravín a kozmetických výrobkov na zisťovanie ich zdravotnej bezpečnosti a na vykonávanie laboratórneho určovania pôvodcov prenosných ochorení vrátane zisťovania citlivosti na antimikróbne látky, monitoruje výskyt prenosných ochorení a vykonáva epidemiologický dohľad, prešetruje podozrenia na choroby z povolania, plánuje a koordinuje kontrolu prenosných ochorení, plánuje, koordinuje a kontroluje imunizačný program, kontroluje správne postupy a manipuláciu s očkovacími látkami na všetkých úrovniach, monitoruje kvalitu pitnej vody u spotrebiteľa a kvalitu vody určenej na kúpanie počas kúpacej sezóny, monitoruje zdravotný stav obyvateľstva a jeho skupín vo vzťahu k životným podmienkam a pracovným podmienkam, spôsobu života a práce a zdravotného uvedomenia ľudí, monitoruje vplyv výživy na zdravie ľudí, vykonáva identifikáciu zdravotných rizík a vypracúva návrhy na ich minimalizáciu.

Charakteristika dozorovaného územia (špecifiká): Rozloha okresov Liptovský Mikuláš a Ružomberok je 2000 km². Liptov je významným strediskom cestovného ruchu na Slovensku, s lokalitami s medzinárodným významom, s čím súvisí aj vysoký počet rekreačných zariadení. V obidvoch okresoch je evidovaných 993 ubytovacích zariadení s celkovou ubytovacou kapacitou 23 687 lôžok, z toho 688 rekreačno-ubytovacích objektov s kapacitou 17 936 lôžok. Územie je bohaté na minerálne a liečivé pramene, využívané v kúpeľoch Lúčky (Aqua Vital Park Lúčky). Celoročne sú prevádzkované dve termálne kúpaliská – Aquapark Tatralandia (6 bazénov s termálnou vodou, celkový počet bazénov 14) a Gino Paradise Bešeňová (8 termálnych bazénov, celkový počet bazénov 21), Krytá plaváreň v Liptovskom Jáne (2 termálne bazény) a letné termálne kúpalisko Termal raj pri hoteli Sorea Máj v Liptovskom Jáne, Turisticko – relaxačný komplex Liptovská Osada (3 bazény). Celková kapacita termálnych kúpalísk v regióne je 14 280 osôb v lete a 8 780 osôb v zime. Celoročne sú prevádzkované aj bazény v hotelových a rekreačných zariadeniach. V roku

2019 bolo prevádzkované 1 prírodné kúpalisko na vodnej nádrži Liptovská Mara. Zásobovanie obyvateľov pitnou vodou je riešené prevažne zásobovaním z verejných vodovodov (98,6 % obyvateľov okresu Liptovský Mikuláš a 97,0% obyvateľov okresu Ružomberok). V turistických centrách regiónu je bohato vybudovaná sieť stravovacích zariadení. V regióne sa koná veľký počet hromadných podujatí.

V regióne zdravotnú starostlivosť zabezpečujú 2 nemocnice , z toho jedna v Liptovskom Mikuláši a jedna v Ružomberku - Ústredná vojenská nemocnica s celoslovenskou pôsobnosťou, spadajúcou do rezortu ministerstva obrany. V obci Ľubochňa je prevádzkovaný národný endokrinologický ústav taktiež s celoslovenskou pôsobnosťou.

Územie mesta Ružomberok a obce Likavka je vymedzené ako oblasť riadenia kvality ovzdušia pre znečisťujúcu látku PM10.

V štruktúre priemyslu prevláda výroba celulózy a papiera, drevospracujúci priemysel, kožiarsky priemysel, elektrotechnický priemysel a strojárstvo.

2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

Odborné činnosti na úseku verejného zdravotníctva zabezpečujú pracovníci oddelení hygieny výživy, hygieny životného prostredia a zdravia, preventívneho pracovného lekárstva, hygieny detí a mládeže , epidemiológie a oddelenie podpory a výchovy k zdraviu . V r. 2019 bolo štátnym zdravotným dozorom a úradnou kontrolou potravín kontrolovaných 2018 prevádzok. Ťažiskovou činnosťou pracovníkov jednotlivých oddelení je štátny zdravotný dozor a posudková činnosť, intervenčné aktivity vedené oddelením podpory a výchovy k zdraviu vedúce k prevencii ochorení významne podmienených rizikovými faktormi životného štýlu, plnenie programov a projektov na úseku verejného zdravotníctva . Celkom bolo v rámci týchto programov a projektov riešených 24 úloh, iných štúdií a projektov 7.

Poslaním úradu je vykonávať štátny, nezávislý a efektívny dohľad nad plnením povinností právnických a fyzických osôb na úseku verejného zdravotníctva, ktoré sú určené zákonmi , nariadeniami európskeho parlamentu a vykonávacími predpismi. Svojimi preventívnymi aj represívnymi aktivitami (sankcie) významnou mierou ovplyvňujú determinanty na udržanie zdravých životných a pracovných podmienok. Šetria podnety občanov, poukazujúce na nevyhovujúce podmienky na úseku verejného zdravotníctva, spolupracujú s obcami, inými orgánmi dozoru a národnými a medzinárodnými inštitúciami.

Na úseku hygieny výživy je zabezpečovaný dohľad na výrobou, manipuláciou a predajom pokrmov v zariadeniach spoločného stravovania, dohľad nad zdravotnou bezpečnosťou kozmetických výrobkov, obalových materiálov v rámci programov a projektov sú plnené ďalšie špecifické úlohy (sledovanie prídavných látok v potravinách, obsahu jódu v kuchynskej soli, kontrola potravín určených pre dojčenskú výživu a pre osobitné výživové účely, kontrola dodržiavania odporúčaných výživových dávok). Rýchly výstražný systém zabezpečuje neodkladný dozor a opatrenia pri výskyte nebezpečných výrobkov – obalových materiálov, kozmetických výrobkov a potravín na trhu.

Na úseku hygieny detí a mládeže je zabezpečovaný systematický dohľad nad životnými a pracovnými podmienkami detí a mládeže v predškolských a školských zariadeniach, vrátane dohľadu na podmienkami ich stravovania, podmienkami pri organizovaní zotavovacích podujatí v zariadeniach regiónu.

Na úseku hygieny životného prostredia a zdravia je zabezpečovaný monitoring kvality pitnej vody, kontrola vôd určených na kúpanie vo všetkých zariadeniach, kontrola podmienok pri poskytovaní služieb v starostlivosti o ľudské telo, v ubytovacích zariadeniach, kontrola na úseku pohrebníctva .

3.	SH	12 356	6 817	3 408	4 687	1 704	7 669	5 965
----	----	--------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Úrad vykonával činnosti vyplývajúce zo zák. č. 355/2007 Z. z. a v súlade s hlavnými a regionálnymi úlohami a Programami a projektmi úradov verejného zdravotníctva na rok 2019. Na svoju činnosť využíval prostriedky pridelené zo štátneho rozpočtu. Jednotlivé činnosti boli vyčíslené vo výkazníckych tabuľkách, podľa ktorých sa vypočítal hrubý odhad percentuálneho zastúpenia jednotlivých činností.

Vzhľadom na množstvo, charakter a rôznorodosť vecných úloh úrad nekalkuluje priame ani nepriame náklady na jednotlivé vecné úlohy. Náklady sú kalkulované aj sledované podľa rozpočtovej klasifikácie na jednotlivé položky a podpoložky štátneho rozpočtu. Podiel jednotlivých blokov úloh na využívaní kapacít úradu je vyjadrený aj v skutočných hodinách (SH).

5. Rozpočet organizácie

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši je rozpočtovou organizáciou hospodáriacou s prostriedkami prideleného rozpočtu. V sledovanom období boli pridelené kapitálové výdavky presunom z bežných výdavkov, mimorozpočtové prostriedky neboli získané.

Schválený rozpočet na rok 2019

	€
Príjmy	40 000,00
Bežné výdavky	536 941,00
z toho – mzdy a platy (610)	299 100,00
poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovní (620)	104 536,00
tovary a služby (630)	124 305,00
bežné transfery (640)	9 000,00
Kapitálové výdavky (700)	0,00
Počet zamestnancov k 1.1. 2019	31
Celkový schválený rozpočet k 1.1.2019	536 941,00
Celkový schválený rozpočet k 31.12.2018	556 346,04

Celkový schválený rozpočet na rok 2019 s porovnaním rozpočtu roku 2018 bol nižší o 19 405,04 €.

V priebehu roka 2019 bol rozpočet upravovaný nasledovne :

1. úprava zo dňa 07.05.2019 pod číslom UR/0030893/2019 na základe listu Ministerstva zdravotníctva č. S04166-2019-OVVHR-86:
 - zvýšenie záväzného limitu prostriedkov na mzdy a platy /610/ +27 145,00 €
 - zvýšenie položky poistné a príspevok do poisťovní /620/ + 9 487,00 €

2. úprava zo dňa 21.5.2019 pod číslom UR/0021559/2019 na základe listu Ministerstva zdravotníctva č. S04166-2018-OVVHR-146:
 - zvýšenie záväzného limitu prostriedkov na mzdy a platy /610/ + 4 068,00 €
 - zvýšenie položky poistné a príspevok do poisťovní /620/ + 1 422,00 €

3. úprava zo dňa 06.06.2019 pod číslom UR/0040511/2019 – úprava rozpočtu na základe listu Ministerstva zdravotníctva č. S04166-2019-OVVHR-161 :
 - pridelenie finančných prostriedkov v oblasti bežných výdavkov na programe 07B0103-nákup prístrojov na dezinfekciu rúk zdravotníckych pracovníkov /630/ + 390,06 €

4. úprava zo dňa 29.07.2019 pod číslom UR/0054573/2019 na základe listu Ministerstva zdravotníctva č. S04166-2019-OVVHR-190:
 - viazanie finančných prostriedkov na položke tovary a služby /630/ - 1 538,00 €

5. úprava zo dňa 27.08.2019 pod číslom UR/0061327/2019 na základe listu Ministerstva zdravotníctva č. S04166-2019-OVVHR-248:
 - zvýšenie záväzného limitu prostriedkov na mzdy a platy /610/ + 1 330,00 €
 - zvýšenie položky poistné a príspevok do poisťovní /620/ + 465,00 €

6. úprava zo dňa 01.10.2019 pod číslom UR/0072932/2019 na základe žiadosti RÚVZ Lipt. Mikuláš - vlastné presuny medzi položkami:
 - tovary a služby /630/ + 2 900,00 €
 - poistné a príspevok do poisťovní /620/ + 1 000,00 €
 - bežné transfery /640/ - 3 900,00 €

7. úprava zo dňa 07.10.2019 pod číslom UR/0074301/2019 na základe rozhodnutia Ministerstva zdravotníctva:
 - pridelenie finančných prostriedkov v oblasti bežných výdavkov na programe 07B0103-Akčný plán NOP pre RÚVZ /630/ + 610,20 €

8. úprava zo dňa 04.11.2019 pod číslom UR/0099358/2019 na základe listu Ministerstva zdravotníctva č. S04166-2019-OVVHR-370:
 - pridelenie finančných prostriedkov na položke tovary a služby /630/ - 500,00 €

9. úprava zo dňa 02.12.2019 pod číslom UR/0054573/2019 na základe listu Ministerstva zdravotníctva č. S04166-2019-OVVHR-190:
 - viazanie finančných prostriedkov na položke tovary a služby /630/ + 400,00 €

10. úprava zo dňa 16.12.2019 pod číslom UR/0108197/2019 – zmena záväzného ukazovateľa:
 - zmena rozpočtu príjmov + 6 350,00 €

11. úprava zo dňa 17.12.2019 pod číslom UR/0109877/2019 na základe žiadosti RÚVZ Lipt. Mikuláš - vlastné presuny medzi položkami:
 - tovary a služby /630/ - 186,51 €
 - bežné transfery /640/ + 186,51 €

12. úpravy zo dňa 18.12.2019 pod číslom UR/0111019/2019 a UR/0112013/2019 na základe žiadostí RÚVZ Lipt. Mikuláš - vlastné úpravy v rámci položky - koncoročné vyrovnanie rozpočtu

Po úpravách boli celkové limity rozpočtu na rok 2019 k 31.12.2019 nasledovné :

Príjmy	46 350,00 €
Bežné výdavky	579 451,26 €
z toho – mzdy a platy /610/	331 643,00 €
poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovni /620/	117 226,78 €
tovary a služby /630/	125 767,99 €
bežné transfery /640/	4 813,49 €
Kapitálové výdavky /700/	0,00 €
Limit počtu zamestnancov k 31.12.2019:	31 osôb

Čerpanie bežných výdavkov

Z toho :

610 – mzdy a platy

Čerpanie k 31.12.2019	331 643,00 €
Čerpanie v percentách	100%

Čerpanie výdavkov na mzdy a platy oproti roku 2018 je vyššie o 31 504 €. Listom MZ SR č. S04166-2019-OVVHR-19 zo dňa 24. 1. 2019 nám bol určený záväzný limit prostriedkov na mzdy a platy vo výške 299 100 €. Dňa 7. 5. 2019 listom MZ SR č. S04166-2019-OVVHR-86 nám bol záväzný limit prostriedkov na mzdy a platy zvýšený o 27 145 €, dňa 21.5.2019 listom MZ SR č. S04166-2019-OVVHR-146 o 4 068 € a dňa 27.8.2019 listom MZ SR č. S04166-2019-OVVHR-248 v súvislosti so zvýšením platových taríf štátnych zamestnancov a s úpravou stupníc platových taríf zamestnancov pri výkone prác vo verejnom záujme a v súvislosti s dopadom zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov (príplatok za výkon činnosti mentora, jednorazová odmena za služobné hodnotenie, zvýšenie platovej tarify za služobnú prax). Záväzný limit prostriedkov na mzdy a platy bol týmto upravený na celkovú čiastku na položke 610 v celkovej sume 331 643 €.

620 – poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovní

Čerpanie k 31.12.2019	117 226,78 €
Čerpanie v percentách	100%

Čerpanie výdavkov na poistné sa odvíja od čerpania mzdových prostriedkov. Úpravou zo dňa 7.5.2019 na základe listu MZ SR č. S04166-2019-OVVHR-86 bol navýšený záväzný limit prostriedkov na poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovní o 9 487 €, dňa 21.5.2019 listom MZ SR č. S04166-2018-OVVHR-146 o 1 422 € a dňa 27.8.2019 listom MZ SR č. S04166-2019-OVVHR-248 o 465 €. Dňa 1.10.2019 na základe súhlasu na presun nevyčerpaných prostriedkov z položky 630 tovary a služby na položku 620 poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovní sa presunuli prostriedky medzi týmito položkami v sume 1 000 €.

630 – tovary a služby

Čerpanie k 31.12.2019	125 767,99 €
Čerpanie v percentách	100%

Čerpanie výdavkov na tovary a služby je o 8 101,41 € nižšie oproti roku 2018, z dôvodu, že v roku 2018 bol rozpočet navýšený na opravu havarijného stavu strechy budovy úradu.

640 – bežné transfery

Čerpanie k 31.12.2018	4 813,49 €
Čerpanie v percentách	100%

Dňa 1.10.2019 došlo na základe žiadosti RÚVZ Lipt. Mikuláš k presunu finančných prostriedkov z položky bežné transfery v sume 3 900,00 € na položku tovary a služby a položku poistné a príspevok do poisťovní. Dňa 17.12.2019 došlo na základe žiadosti RÚVZ Lipt. Mikuláš k presunu finančných prostriedkov v sume 186,51 € z položky tovary a služby na položku bežné transfery

700 – kapitálové výdavky

Čerpanie k 31.12.2019	0,00 €
-----------------------	--------

V roku 2019 neboli RÚVZ Lipt. Mikuláš pridelené kapitálové prostriedky.

Príjmy

Rozpočet rok 2019	40 000,00 €
Zmena rozpočtu príjmov 2019	46 350,00 €
Skutočné plnenie k 31.12.2019	46 789,83 €

z toho :

- prenájom nebytových priestorov v sume	13 302,00 €
- za porušenie predpisov /pokuty/	28 322,00 €
- iné nedaňové príjmy /výučba študentov KU RK/	2 809,95 €
- z dobropisov	2 355,88 €

Príjmy za prenájom nebytových priestorov v budove RÚVZ vyplývajú zo zmlúv. Ide o týchto nájomcov :

LL, s.r.o., Priemyselná 2053, 031 01 Liptovský Mikuláš /laboratórna činnosť/

Avicena LM, s.r.o., Demänovská cesta 1463/39, 031 01 Liptovský Mikuláš /lekárneň/

V budove RÚVZ sa nachádzajú voľné priestory po zrušených laboratóriách v roku 2004 a po odchode mikrobiologického laboratória Liptovskej nemocnice s poliklinikou v Liptovskom Mikuláši.

Výdavky, ktoré najviac zaťažili rozpočet :

- 1. výdavky na mzdy, platy** boli vo výške 331 643,00 €, čo predstavuje 57,2 % z bežných výdavkov/d'alej BV/.
- 2. výdavky na odvody do poisťovní** boli vo výške 117 226,78 € a predstavuje to 20,2 % z BV.
- 3. výdavky na opravu havarijného stavu kanalizácie budovy úradu** boli vo výške 2 564,34 € a predstavuje to 0,5 % z BV.
- 4. výdavky na spotrebu energií a vodné, stočné** boli vo výške 23 913,76 € a predstavuje to 4,2 % z BV.

Platby za elektrickú energiu a vodné, stočné sú uskutočňované preddavkovým spôsobom. Vyúčtovania za elektrickú energiu (nedoplatok 93,18€) a vodné, stočné (nedoplatok 69,13 €) boli doručené v januári 2020.

- 5. výdavky na poštovné a telekomunikačné služby** boli vo výške 7 895 € a predstavuje to 1,4% z BV.

Výdavky na poštovné a telekomunikačné služby boli v roku 2019 v porovnaní s rokom 2018 nižšie o 501 €.

- 6. výdavky na materiál /položka 633/** boli vo výške 20 741,06 € a predstavuje to 3,6 % z BV.

V sledovanom období sme vymenili staré a poškodené nábytky, koberce, kancelárske stoličky vo viacerých kanceláriách, zariadila sa odberová miestnosť na vzorky vody. Ďalej boli zakúpené nové počítače, tlačiarne. Na položke 633 sa výdavky oproti roku 2017 zvýšili o 6 936,87 €.

- 7. výdavky na všeobecné služby a údržbu /položka 635/** - dodávateľské služby za ochranu osobných údajov, služby BOZP, PO, oprava a údržba PC, pranie prádla,, ktoré boli vo výške 10 201,17 € a predstavuje to 1,8 % z BV.

- 8. výdavky na stravovanie** boli vo výške 15 311,94 € a predstavuje to 2,6% z BV.

- 9. výdavky na dopravné /prevažne na pohonné látky/** boli vo výške 6 363,62 € a predstavuje to 1,1 % z BV .

V roku 2019 bolo na údržbu motorových vozidiel /položka 634002/ vynaložených spolu 2 028,97 €.

Závazky a pohľadávky k 31.12.2019

Dlhodobé záväzky v sume 615,01 € sú záväzky zo sociálneho fondu a sú výsledkom tvorby a čerpania sociálneho fondu.

TVORBA	Eur
počiatočný stav k 1.1.2019	719,51
tvorba 12/2018	366,63
tvorba 1-11/2019	4 452,15
Spolu	5 538,29
ČERPANIE	
stravné lístky	4 444,96
darčkové poukážky	685,00
prenájom miestnosti	39,98
sociálna výpomoc	150,00
Spolu	5 319,94
Zostatok účtu k 31.12.2019	218,35

Nesúlads účtom 472 – Záväzky zo sociálneho fondu /615,01 €/ súvisí so zaúčtovaním prídelt tvorby SF za 12. mesiac rok 2019 v sume 396,66 €.

Krátkodobé záväzky sme mali v celkovej výške 45 561,96 € a to :

Dodávatelia v sume 4 127,47 €, kde sú zahrnuté neuhradené dodávateľské faktúry v lehote splatnosti. Iné záväzky v sume 23 485,80 € - nevyplatené mzdy zamestnancom za 12. mesiac 2019.

Zúčtovanie s orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia v sume 14 037,86 € - odvody do poisťovní za 12. mesiac 2019.

Ostatné priame dane v sume 3 910,83 € - predstavujú daň zo závislej činnosti za 12. mesiac 2019.

Krátkodobé pohľadávky

Pohľadávky sú z nedaňových rozpočtových príjmov v sume 10 365,00€ - rozhodnutia o uložení pokuty. Pohľadávky v sume 300,00 € sú v lehote splatnosti. Ostatné pohľadávky sú po dobe splatnosti, z toho v sume 3330,00 € boli dané exekútorovi na vymáhanie a ostatné sú v upomienkovom konaní registrované v Centrálnom registri splatných pohľadávok štátu.

Pri hospodárení s prostriedkami rozpočtu organizácie boli realizované a dodržiavané finančné a rozpočtové predpisy. Je uplatňovaný zákon NR SR č. 343/2015 o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. K zákonu č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite máme vypracovanú internú smernicu o vykonávaní základnej finančnej kontroly. Je vypracovaná smernica pre obbeh účtovných dokladov. Pri nakladaní s dočasne prebytočným majetkom bol uplatňovaný zákon NR SR č. 324/2014 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov. Je vypracovaná smernica o ochrane majetku. Ochrana majetku je zabezpečená mechanickými zábranami v kombinácii s elektronickým zariadením a napojením na pult centrálnej ochrany objektov a režimovými opatreniami. Budova úradu, rovnako aj interiérové zariadenie sú poistené proti živelným pohromám. Motorové vozidlá sú havarijne poistené a vybavené zabezpečovacími zariadeniami.

6. Personálne obsadenie

Priemerný evidenčný počet zamestnancov prepočítaný je 26 osôb za rok 2019.

Limit zamestnancov 31 vo fyzických osobách je naplnený k 31.12.2019 na 28 zamestnancov, vrátane 3 zamestnankýň, ktoré čerpajú materskú a rodičovskú dovolenku. Jedna štátna zamestnankyňa požiadala v priebehu roka 2019 o ukončenie štátnozamestnaneckého pomeru dohodou a jej žiadosti bolo vyhovené. V jednom prípade došlo ku ukončeniu štátnozamestnaneckého pomeru v skúšobnej dobe. U zamestnancov pri výkone prác vo verejnom záujme nedošlo v priebehu roka 2019 k zmene ich počtu. Počas roka 2019 vykonal RÚVZ Liptovský Mikuláš deväť výberových konaní na obsadenie voľných štátnozamestnaneckých miest, boli prijatí dvaja zamestnanci. V jednom prípade došlo ku

ukončení štátnozamestnaneckého pomeru v skúšobnej dobe, druhý prijatý zamestnanec nahradil od 7.1.2020 štátneho zamestnanca, ktorý k 31.12.2019 ukončil štátnozamestnanecký pomer z dôvodu odchodu do starobného dôchodku.

Plánovaný počet zamestnancov nebol naplnený pre nedostatok mzdových prostriedkov a najmä pre nedostatočný počet záujemcov o zaradenie do výberového konania alebo záujemcov, ktorí nespĺňali zákonom požadované kritéria na prijatie do štátnej služby na odborné oddelenia RÚVZ, najmä na vedúce pozície.

7. Ciele a prehľad ich plnenia

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši využíval na svoju činnosť pridelené prostriedky zo štátneho rozpočtu zriaďovateľom MZ SR. Úrad v dostatočnej miere plnil všetky úlohy v pôsobnosti odborných oddelení, na ktoré je úrad vecne a miestne príslušný podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane a podpore rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Svojou posudkovou a kontrolnou činnosťou reguloval činnosti fyzických a právnických osôb oprávnených na podnikanie v zmysle cit. zákona č. 355/2007 Z. z. v záujme ochrany verejného zdravia. Okrem uvedenej činnosti úrad plnil aj programy a projekty úradov verejného zdravotníctva v týchto oblastiach:

- monitoring pitnej vody a vôd na kúpanie
- kontrola podmienok v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo
- zhodnotenie dodržiavania hygienických požiadaviek v prevádzkach solárií
- znižovanie miery zdravotných rizík pri práci
- znižovanie zdravotných rizík z veľmi toxických a toxických látok a zmesí, z karcinogénnych a mutagénnych látok, vrátane zabestu a látok poškodzujúcich reprodukciu a narúšajúcich endokrinný systém,
- sledovanie úrovne ochrany zdravia na chránených pracoviskách
- bezpečnosť kozmetických výrobkov a ochrana spotrebiteľov
- podpora zdravšieho prostredia v školách – oblasť zdravšieho stravovania, program školské ovocie, mliečny program, pitný režim, kontroly ponúkaných potravín v školských bufetoch
- zneužívanie návykových látok (alkohol, tabak a drogy)- prieskum u 281 respondentov,
- hygienická úroveň detských pieskovísk
- hodnotenie jedálnych lístkov v ZŠ a MŠ
- prieskum úrazovosti u detí v spolupráci s Liptovskou nemocnicou Dr.A. Stodolu v Liptovskom Mikuláši
- Projekt COSI (Childhood Obesity Surveillance Initiative) – dotazníkový prieskum u 151 žiakov
- Národný imunizačný program a kontrola očkovania, intervencie na podporu očkovania,
- Surveillance infekčných ochorení
- Informačný systém prenosných ochorení
- Nozokomiálne nákazy (cielené opatrenia v zdravotníckych zariadeniach),
- Environmentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV (odpadové vody)

- Prevencia HIV/AIDS
- Zvyšovanie povedomia budúcich rodičov o ochoreniach preventabilných očkovaním
- Opatrenia zamerané na podporu zdravého životného štýlu – špecifické opatrenia zamerané na najčastejšie sa vyskytujúce chronické neinfekčné ochorenia(edukačné aktivity – 4421 edukovaných osôb)
- Národný akčný plán prevencie obezity na r. 2015 – 2025
- Národný akčný plán pre problémy s alkoholom (edukačné aktivity v ZŠ,SŠ a VŠ – 636 edukovaných osôb)
- Národný akčný plán prevencie obezity na roky 2015-2025 (NAPPO)
- Národné a regionálne aktivity v oblasti programu aktívneho starnutia – výchovné aktivity (502 seniorov)
- CINDI program – vyšetrovanie základných biochemických parametrov tukov a cukru v krvi (500 klientov)
- Poradenská činnosť v špecializovaných poradniach - poradňa zdravej výživy, poradňa optimalizácie pohybovej aktivity , poradňa odvykania od fajčenia, poradňa nefarmakologického ovplyvňovania krvného tlaku
- Medializácia výchovy ku zdraviu
- Akčný plán realizácie národnej protidrogovej stratégie na obdobie rokov 2017 -2020 – edukačné aktivity v oblasti užívania tabaku, nadmerného užívania alkoholu
- Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity- edukačné aktivity + vyšetrovanie telesnej zdatnosti u žiakov vybraných škôl ZŠ v Liptovskom Mikuláši,

Neoddeliteľnou súčasťou činností úradu je poskytovanie informácií, v zmysle zákona o slobodnom prístupe k informáciám, poskytovanie informácií médiám, komunikácia s obcami a inými inštitúciami, poskytovanie konzultácií a poradenstva.

8. Hodnotenie a analýza vývoja v roku 2019

V priebehu r. 2019 nedošlo k personálnemu posilneniu jednotlivých oddelení. Počet výkonov a náročnosť úloh stúpa v nadväznosti na aktuálnu národnú alebo európsku legislatívu, mimoriadne úlohy, mimoriadne udalosti alebo požiadavky. RÚVZ pokračoval v plnení úloh na úseku verejného zdravotníctva s cieľom pozitívne ovplyvňovať determinanty zdravia (faktory životného a pracovného prostredia a životný štýl) s očakávaným dopadom na zdravie obyvateľov.

9. Hlavné skupiny odberateľov

Odborné činnosti úradu sú vykonávané v súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z. a jeho vykonávacími predpismi. Poslaním úradu je komplexne prispievať v súlade s jeho kompetenciami k ochrane verejného zdravia v determinantoch, na ktorých kontrolu a usmerňovanie je RÚVZ príslušný. V tomto ponímaní sú odberateľmi služieb - činností úradu fyzické a právnické osoby oprávnené na podnikanie, obce a v konečnom dôsledku obyvatelia okresov Liptovský Mikuláš a Ružomberok

Epidemiológia
okres Liptovský Mikuláš

I. Demografické trendy

Demografické charakteristiky a ukazovatele zdravotného stavu za okresy Ružomberok a Liptovský Mikuláš

I. Údaje o počte a pohybe obyvateľov

**Tabuľka č.1 -Vekové zloženie obyvateľov okresu Liptovský Mikuláš
(k 31.12.2014)**

vekové skupiny	muži	ženy	spolu
0	350	271	621
1 - 4	1399	1375	2774
5 - 9	1763	1600	3363
10 - 14	1636	1594	3230
15 - 19	1921	1786	3707
20 - 24	2446	2286	4732
25 - 29	2724	2590	5314
30 - 34	2892	2776	5668
35 - 39	3020	2864	5884
40 - 44	2754	2736	5490
45 - 49	2397	2501	4898
50 - 54	2566	2531	5097
55- 59	2587	2792	5379
60 - 64	2420	2734	5154
65 - 69	1629	2113	3742
70-74	1144	1581	2725
75-79	657	1288	1945
80-84	459	1080	1539
85-89	253	634	887
90-94	83	229	312
95-99	10	29	39
100+	3	10	13
spolu	35113	37400	72513

**Tabuľka č. 2 – Vekové zloženie obyvateľov okresu Ružomberok
(k 31.12.2014)**

vekové skupiny	muži	ženy	spolu
0	258	269	527
1 - 4	1151	1075	2 226
5 - 9	1399	1387	2 786
10 -14	1374	1415	2 789
15 - 19	1636	1648	3 284
20 -24	2074	2022	4 096
25 - 29	2127	2135	4 262
30 - 34	2393	2097	4 490
35 - 39	2419	2223	4 642
40 - 44	2144	2103	4 247
45 - 49	1846	1795	3 641
50 - 54	1940	2002	3 942
55 - 59	1991	2134	4 125
60 - 64	1876	2156	4 032
65 - 69	1334	1601	2 935
70 - 74	774	1202	1 976
75 - 79	542	990	1 532
80 - 84	331	753	1 084
85 - 89	140	415	555
90 - 94	55	149	204
95 - 99	6	16	22
100+	3	3	6
spolu	27813	29590	57403

Tabuľka č.3 – Index starnutia podľa územia

Okres	Index starnutia									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liptovský Mikuláš										
spolu	135,88	142,68	148,61	155,93	161,92	167,19	101,1	104,3	107,6	112,2
muži	86,49	90,19	93,72	98,72	102,88	107,33	72,4	75,4	78,8	82,3
ženy	188,9	198,2	207,04	216,96	224,65	230,46	131,7	135,2	137,9	143,9
Ružomberok										
spolu	114,83	121,21	128,22	134,46	139,65	146,5	87,4	91,1	95,8	99,8
muži	74,83	78,29	82,98	87,98	91,83	97,35	64,3	68,2	72,5	76,2
ženy	154,08	163,33	173,04	180,26	186,45	194,75	110,5	114	119,4	123,7

Tabuľka č.4 – Priemerný vek podľa územia

Okres	Priemerný vek									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liptovský Mikuláš										
spolu	38,6	38,88	39,17	39,46	39,73	40	40,4	40,7	41	41,4
muži	36,8	37,06	37,32	37,6	37,87	38,18	38,6	38,8	39,2	39,5
ženy	40,29	40,58	40,9	41,21	41,47	41,71	42,2	42,5	42,7	43,1
Ružomberok										
spolu	37,54	37,83	38,1	38,37	38,61	38,92	39,5	39,8	40,1	40,4
muži	35,97	36,26	36,53	36,82	37,04	37,37	37,9	38,2	38,1	38,8
ženy	39,02	39,3	39,6	39,83	40,08	40,38	41	41,3	41,6	41,9

Tabuľka č.5 – Mŕtvorodenosť, dojčenecká, novorodenecká a perinatálna úmrtnosť v okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok

Rok	Okres Liptovský Mikuláš				Okres Ružomberok			
	mŕtvorodenosť	dojčenecká úmrtnosť	novor. úmrtnosť	perinatálna úmrtnosť	mŕtvorodenosť	dojčenecká úmrtnosť	novor. úmrtnosť	perinatálna úmrtnosť
2004	4,59	7,68	3,07	6,12	0,00	3,3	1,65	1,65
2014	0,00	3,20	1,60	1,60	3,78	9,49	7,59	5,67

Tabuľka č.6 - Dojčenecká a novorodenecká úmrtnosť v okresoch L. Mikuláš, Ružomberok a v SR

Rok	Okres L. Mikuláš		Okres Ružomberok		SR	
	dojčenecká úmrtnosť	novor. úmrtnosť	dojčenecká úmrtnosť	novor. úmrtnosť	dojčenecká úmrtnosť	novor. úmrtnosť
2004	7,68	3,07	3,30	1,65	6,79	3,93
2014	3,2	1,6	9,49	7,59	5,78	3,31

Tabuľka č.7 - Mŕtvorodenosť v okresoch L.Mikuláš, Ružomberok a SR

Rok	abs.	na 1000 živonarod.	abs.	na 1000 živonarod.	abs.	na 1000 živonarod.
	Okres Liptovský Mikuláš		Okres Ružomberok		SR	
2004	3	4,59	0	0,00	211	3,9
2014	0	0,00	2	3,78	166	3,01

Tabuľka č 8 - Hrubá miera úmrtnosti

Rok	SR	LM - okres	LM – mesto	RK - okres	RK - mesto
2004	9,63	10,19	7,28	10,59	8,71
2014	9,48	9,20	6,80	10,50	8,70

Tabuľka č. 9 – Stredná dĺžka života v krajinách EÚ/podľa pohlavia (muži)

krajiny EU/roky	muži											
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
EU (27 krajín)	:	74.5	74.7	75.2	75.4	75.8	76.1	76.4	76.6	77.0	77.4	77.5
Belgicko	74.9	75.1	75.3	76.0	76.2	76.6	77.1	76.9	77.3	77.5	78.0	77.8
Bulharsko	68.6	68.8	68.9	69.0	69.0	69.2	69.5	69.8	70.2	70.3	70.7	70.9
Česko	72.0	72.1	72.0	72.5	72.9	73.5	73.8	74.1	74.3	74.5	74.8	75.1
Dánsko	74.7	74.8	75.0	75.4	76.0	76.1	76.2	76.5	76.9	77.2	77.8	78.1
Nemecko	75.6	75.7	75.8	76.5	76.7	77.2	77.4	77.6	77.8	78.0	78.4	78.6
Estónsko	65.2	65.6	66.4	66.7	67.6	67.6	67.5	68.9	70.0	70.9	71.4	71.4
Írsko	74.5	75.0	75.7	76.1	76.7	76.9	77.3	77.9	77.8	78.5	78.6	78.7
Španielsko	76.3	76.4	76.4	77.0	77.0	77.8	77.9	78.3	78.8	79.2	79.5	79.5
Francúzsko	75.5	75.7	75.7	76.7	76.7	77.3	77.6	77.8	78.0	78.2	78.7	78.7
Chorvátsko	70.9	71.0	71.0	71.8	71.7	72.4	72.2	72.3	72.8	73.4	73.8	73.9
Taliansko	77.2	77.4	77.3	78.0	78.1	78.6	78.8	78.9	79.1	79.5	79.7	79.8
Cyprus	76.6	76.4	76.8	76.5	76.5	78.1	77.6	78.2	78.5	79.2	79.3	78.9
Lotyšsko	:	64.4	65.3	65.6	64.9	65.0	65.3	66.5	67.5	67.9	68.6	68.9

Litva	65.9	66.1	66.4	66.2	65.2	65.0	64.5	65.9	67.1	67.6	68.1	68.4
Luxembursko	75.1	74.6	74.8	76.0	76.7	76.8	76.7	78.1	78.1	77.9	78.5	79.1
Maďarsko	68.2	68.3	68.4	68.7	68.7	69.2	69.4	70.0	70.3	70.7	71.2	71.6
Malta	76.6	76.3	76.4	77.4	77.3	77.0	77.5	77.1	77.9	79.3	78.6	78.6
Holandsko	75.8	76.0	76.3	76.9	77.2	77.7	78.1	78.4	78.7	78.9	79.4	79.3
Rakúsko	75.6	75.8	75.9	76.4	76.6	77.1	77.4	77.7	77.6	77.8	78.3	78.4
Poľsko	70.0	70.3	70.5	70.6	70.8	70.9	71.0	71.3	71.5	72.1	72.6	72.7
Portugalsko	73.6	73.9	74.2	75.0	74.9	75.5	75.9	76.2	76.5	76.8	77.3	77.3
Rumunsko	67.5	67.4	67.9	68.5	68.9	69.5	69.9	69.9	69.9	70.2	71.1	71.0
Slovinsko	72.3	72.6	72.5	73.5	73.9	74.5	74.6	75.5	75.9	76.4	76.8	77.1
Slovensko	69.5	69.8	69.8	70.3	70.2	70.4	70.6	70.9	71.4	71.8	72.3	72.5
Fínsko	74.6	74.9	75.1	75.4	75.6	75.9	76.0	76.5	76.6	76.9	77.3	77.7
Švédsko	77.6	77.7	78.0	78.4	78.5	78.8	79.0	79.2	79.4	79.6	79.9	79.9
Spojené kráľovstvo	75.8	76.0	76.2	76.8	77.0	77.3	77.6	77.7	78.3	78.6	79.0	79.1
Island	78.3	78.6	79.5	78.9	79.6	79.5	79.6	80.0	79.8	79.8	80.7	81.6
Lichtenštajnsko	76.3	77.1	78.4	78.6	77.4	78.9	79.1	80.0	79.5	79.5	79.5	79.7
Nórsko	76.2	76.4	77.1	77.6	77.8	78.2	78.3	78.4	78.7	79.0	79.1	79.5
Švajčiarsko	77.5	77.9	78.0	78.6	78.7	79.2	79.5	79.8	79.9	80.3	80.5	80.6
Čierna Hora	:	:	:	:	71.4	71.5	72.1	72.8	72.9	73.6	73.4	74.3
Macedónsko	70.9	70.6	70.9	71.5	71.6	71.7	71.8	72.4	72.3	72.9	73.1	73.0
Srbsko	69.6	69.7	69.9	70.0	70.2	70.8	70.9	71.3	71.4	71.8	72.0	72.3
Turecko	:	:	:	:	:	:	:	:	73.3	74.2	74.4	74.8
Ruská federácia	:	:	:	:	:	60.4	61.4	61.8	62.8	:	:	:
Ukrajina	:	:	:	:	:	62.3	61.8	62.3	:	65.2	66.0	66.1
Ázerbájdžán	:	:	:	:	:	70.1	70.1	71.1	71.4	71.2	:	71.6

Tabuľka č. 10 - Stredná dĺžka života v krajinách EÚ/podľa pohlavia (ženy)

krajiny EÚ/roky	ženy											
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
EU (27 krajín)	:	80.9	80.8	81.5	81.5	82.0	82.2	82.4	82.6	82.9	83.2	83.1
Belgicko	81.2	81.2	81.1	81.9	81.9	82.3	82.6	82.6	82.8	83.0	83.3	83.1
Bulharsko	75.4	75.5	75.9	76.2	76.2	76.3	76.6	77.0	77.4	77.4	77.8	77.9
Česko	78.5	78.7	78.6	79.1	79.2	79.9	80.2	80.5	80.5	80.9	81.1	81.2
Dánsko	79.3	79.4	79.8	80.2	80.5	80.7	80.6	81.0	81.1	81.4	81.9	82.1
Nemecko	81.4	81.3	81.3	81.9	82.0	82.4	82.7	82.7	82.8	83.0	83.2	83.3
Estónsko	76.5	77.2	77.2	78.0	78.2	78.6	78.9	79.5	80.3	80.8	81.3	81.5
Írsko	79.9	80.4	80.7	81.1	81.3	81.7	82.1	82.4	82.7	83.1	83.0	83.2
Španielsko	83.2	83.3	83.0	83.7	83.6	84.4	84.4	84.6	85.0	85.5	85.6	85.5
Francúzsko	83.0	83.0	82.7	83.8	83.8	84.5	84.8	84.8	85.0	85.3	85.7	85.4
Chorvátsko	78.1	78.3	78.1	78.8	78.8	79.3	79.2	79.7	79.7	79.9	80.4	80.6
Taliansko	83.2	83.2	82.8	83.7	83.6	84.1	84.2	84.2	84.3	84.7	84.8	84.8
Cyprus	81.4	81.0	81.2	81.8	80.8	82.0	82.1	82.9	83.5	83.9	83.1	83.4
Lotyšsko	:	75.8	75.7	76.0	76.3	76.1	76.2	77.5	77.7	78.0	78.8	78.9
Litva	77.4	77.4	77.7	77.7	77.4	77.1	77.2	77.6	78.7	78.9	79.3	79.6
Luxembursko	80.7	81.5	80.8	82.4	82.3	81.9	82.2	83.1	83.3	83.5	83.6	83.8
Maďarsko	76.7	76.7	76.7	77.2	77.2	77.8	77.8	78.3	78.4	78.6	78.7	78.7
Malta	81.2	81.3	80.8	81.2	81.4	82.0	82.2	82.3	82.7	83.6	83.0	83.0
Holandsko	80.8	80.7	81.0	81.5	81.7	82.0	82.5	82.5	82.9	83.0	83.1	83.0
Rakúsko	81.7	81.7	81.5	82.1	82.2	82.8	83.1	83.3	83.2	83.5	83.8	83.6
Poľsko	78.4	78.8	78.8	79.2	79.3	79.7	79.8	80.0	80.1	80.7	81.1	81.1
Portugalsko	80.7	80.8	80.8	81.8	81.5	82.5	82.5	82.7	82.8	83.2	83.8	83.6

Rumunsko	74.9	74.7	75.1	75.5	75.7	76.2	76.9	77.2	77.4	77.5	78.2	78.1
Slovinsko	80.4	80.5	80.3	80.8	80.9	82.0	82.0	82.6	82.7	83.1	83.3	83.3
Slovensko	77.7	77.7	77.7	78.0	78.1	78.4	78.4	79.0	79.1	79.3	79.8	79.9
Fínsko	81.7	81.6	81.9	82.5	82.5	83.1	83.1	83.3	83.5	83.5	83.8	83.7
Švédsko	82.2	82.1	82.5	82.8	82.9	83.1	83.1	83.3	83.5	83.6	83.8	83.6
Spojené kráľovstvo	80.5	80.6	80.5	81.1	81.3	81.6	81.8	81.8	82.4	82.6	83.0	82.8
Island	83.2	82.5	82.5	83.2	83.5	82.9	83.4	83.3	83.8	84.1	84.1	84.3
Lichtenštajnsko	82.4	82.3	81.6	85.1	84.1	83.1	83.6	85.5	83.6	84.3	84.2	85.2
Nórsko	81.6	81.6	82.1	82.5	82.7	82.9	82.9	83.2	83.2	83.3	83.6	83.5
Švajčiarsko	83.2	83.2	83.2	83.8	84.0	84.2	84.4	84.6	84.6	84.9	85.0	84.9
Čierna Hora	:	:	:	:	77.0	76.6	77.2	78.1	77.6	78.5	78.9	78.4
Macedónsko	76.1	75.6	75.7	75.8	75.9	76.2	75.9	76.5	76.7	77.2	77.2	76.9
Srbsko	75.0	75.0	75.1	75.5	75.6	76.1	76.5	76.6	76.7	77.0	77.2	77.5
Turecko	:	:	:	:	:	:	:	:	78.8	79.4	79.8	80.5
Ruská federácia	:	:	:	:	:	73.2	73.9	74.2	74.7	:	:	:
Ukrajina	:	:	:	:	:	73.8	73.7	73.9	:	75.3	76.0	76.1
Ázerbájdžán	:	:	:	:	:	75.4	75.5	76.3	76.3	76.0	:	76.6

Tabuľka č.11 – Stredná dĺžka života (SDŽ) v rokoch 1995-1999 a v rokoch 2009/2013

roky	SR	okres LM	okres RK
SDŽ v rokoch 1995-1999	72,61	79,53	80,69
SDŽ v rokoch 2009-2013	72,08	67,47	71,75

II. Stručná epidemiologická charakteristika okresu Liptovský Mikuláš

Epidemiologická situácia vo výskyte infekčných ochorení v okrese Liptovský Mikuláš v roku 2019 je naďalej priaznivá. V sledovanom období bol zaznamenaný mierny vzostup hlásených prenosných ochorení (1155/991).

V priebehu roka bolo zaznamenaných celkovo 23 epidémií, z toho 20 rodinných epidémií (17 x 2 prípady, 2 x 3 prípady, 1 x 4 prípady a 1 x 5 prípadov) a 3 epidémie v kolektíve. V rodinných epidémiách bol pôvodca ochorenia 11 x rotavírus, 4 x *S. enteritidis*, 2 x *Campylobacter jejuni*, 3 x zákoška svrabová a 2 x *Bordetella pertusis*. Tri epidémie boli v kolektíve - 1x epidémia svrabu, 1x rotavírusová epidémia a 1x norovírusová epidémia.

Epidemiologická situácia vo výskyte alimentárnych ochorení bola porovnateľná s predchádzajúcimi rokmi, aj tento rok sa v najväčšom zastúpení vyskytovali vírusové črevné infekcie (141 ochorení), druhé najčastejšie alimentárne ochorenia boli kampylobakteriózy (135 ochorení) a následne salmonelózy (83 ochorení). U vírusových gastroenteritíd sa zlepšila diagnostika, vyskytli sa ochorenia rotavírusovej etiológie, norovírusovej etiológie a adenovírusovej etiológie. Najviac sa vyskytlo ochorení rotavírusovej etiológie. V prípade rotavírusov ide o ochorenie preventabilné očkovaním a preto sa preveroval aj očkovací status postihnutých detí. U kampylobakteriéz bol zaznamenaný v porovnaní s rokom predchádzajúcim pokles, u vírusových gastroenteritíd sme zaznamenali vzostup ochorení a u salmonelóz bol výskyt porovnateľný s rokom minulým. U salmonelóz vo väčšine prípadov bola pôvodcom ochorenia *Salmonella enteritidis*. Importované ochorenia neboli zaznamenané.

V skupine hepatitíd sme v roku 2019 zaznamenali 1 prípad akútnej vírusovej hepatitídy B bez pečenej kómy. Nové prípady nosičstva HBsAg nevykazujeme.

V roku 2019 bolo z ochorení imunizačného programu zaznamenaných 6 prípadov pertusis, v roku predchádzajúcom to boli 2 ochorenia a 1 ochorenie na pneumokokové invazívne nákazy rovnako ako v roku 2018.

U vzdušných nákaz - varicella bol zaznamenaný vzostup hlásených prípadov oproti minulému roku (203/335).

Epidemiologická situácia vo výskyte chrípky mala v roku 2019 miernejší priebeh. V priebehu sezóny sa objavovali len lokálne chrípkové epidémie u detí v predškolských a školských kolektívach. Zaznamenaných bolo celkom 13 potvrdených ochorení na chrípku vo všetkých prípadoch išlo o vírus chrípky typ A. V roku 2019 boli hlásené 3 prípady SARI.

Zo zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou sa v roku 2019 vyskytli 4 ochorenia na Lymesku chorobu, 2 prípady Polyneuropatie pri Lymeskej chorobe. Počet pohryzení zvierat om oproti minulému roku bol vyšší (36/17).

Z neuroinfekcií sa v roku 2019 vyskytol 1 prípad nešpecifikovanej vírusovej encefalitídy a varicellová meningitída.

Aj v roku 2019 bol zaznamenaný pokles pohlavných ochorení oproti minulému roku (32/40). Z celkového počtu pohlavných ochorení bolo najviac prípadov nešpecifikovaných chlamýdiových infekcií močovopohlavnej sústavy (23) a nešpecifikovaných gonokokových infekcií (4).Hlásený bol 1 prípad HIV pozitívneho pacienta.

V okrese Liptovský Mikuláš v roku 2019 evidujeme 3 úmrtia na infekčnú diagnózu, v roku 2018 boli zaznamenané 2 úmrtia. Prvý prípad úmrtia bol na SARI, druhé úmrtie sme zaznamenali na adenovírusovú enteritídu a tretie úmrtie na nozokomiálnu nákazu - sepsu.

III. Epidemiologická situácia :

a.) Epidemiologická analýza jednotlivých skupín ochorení r. 2019

A02	Vylučovanie salmonel	1
A020	Salmonelová enteritída	77
A021	Salmonelová septikémia	3
A022	Lokalizované salmonelové infekcie	2
A030	Šigelóza zapríčinená Shigella dysenteriae	1
A040	Infekcia enteropatogénnymi Escherichia coli	19
A045	Kampylobakteriálna enteritída	135
A046	Enteritída zapríčinená Yersinia enterocolitica	3
A047	Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	40
A080	Rotavírusová enteritída	103
A081	Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk	34
A082	Adenovírusová enteritída	4
A370	Divý kašeľ vyvolaný Bordetella pertussis	6
A38	Šarlach – scarlatina	3
A403	Septikémia vyvolaná Streptokokom pneumónie	1
A411	Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi	2
A415	Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami	8
A418	Iná špecifikovaná septikémia	2

A419	Nešpecifikovaná septikémia, septický šok	1
A46	Ruža – erysipelas	43
A498	Iné baktériové infekcie na nešpecifikovanom mieste	1
A540	Gonokokové inf.dolných častí močovopohl.sústavy bez abscesu	2
A549	Nešpecifikovaná gonokoková infekcia	4
A562	Nešpecifikovaná chlamýdiová infekcia močovopohlav.sústavy	23
A601	Herpetické infekcie perianálnej kože a rekta	1
A609	Nešpecifikovaná anogenitálna infekcia herpetickým vírusom	1
A630	Anogenitálne bradavice (venerické)	1
A692	Lymeská choroba	4
A86	Nešpecifikované vírusové encefalitídy	1
B008	Iná forma herpetickovírusovej infekcie	1
B010	Varicellová meningitída (G02.0*)	1
B018	Varicella s inými komplikáciami	5
B019	Varicella bez komplikácie	335
B023	Zosterové choroby oka	2
B028	Zoster s inými komplikáciami	6
B029	Zoster bez komplikácie Zoster, NS	92
B169	Akútna hepatitída B bez agensu delta a bez pečenevej kómy	1
B278	Iná infekčná mononukleóza	3
B279	Nešpecifikovaná infekčná mononukleóza	2
B770	Askarióza s črevnými komplikáciami	1
B850	Pedikulóza zavinená Pediculus humanus capitis	3
B86	Svrab – scabies	39
G630	Polyneuropatia pri infekčných a parazitárnych chorobách zatriedených inde	2

H10	Zápal spojovky	2
J06	Akútne infekcie horných dýchacích ciest	1
J10	Chrípka vyvolaná identifikovaným vírusom chrípky	13
J107	SARI	3
J150	Pneumónia vyvolaná Klebsiella pneumoniae	6
J158	Iná bakteriálna pneumónia	1
M012	Artritída pri Lymeskej borelióze	1
N30	Cystitída	9
N309	Nešpecifikovaná cystitída	4
N390	Infekcia močovej sústavy bez určenia miesta	4
T814	Infekcia po výkone nezatriedená inde	3
Z203	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	36
Z21	Bezpríznakový stav infekcie HIV	1
Z225	Nosič vírusovej hepatitídy B	1
Z228	Nosič inej infekčnej choroby	51
SPOLU:		1155

III.1. Skupina alimentárnych infekcií

Brušný týfus a paratýfus

A01

Posledný prípad ochorenia bol hlásený v r. 1986. Bacilonosičstvo nie je evidované.

Iné infekcie salmonelami

A02

V r. 2019 bolo hlásených 83 prípadov salmonelóz, v roku predchádzajúcom 88 prípadov ochorenia. 5-ročný priemer chorobnosti je 141,41/100 000. Evidujeme 3 ochorenia s Dg. A02.1 Salmonelová septikémia, 2 ochorenia s Dg.A02.2 Lokalizované salmonelové infekcie, 77 ochorení s Dg. A02.0 Salmonelá enteritída a jeden prípad s Dg. Vylučovanie salmonel. Ochorenia boli vykazované na základe pozitívneho kultivačného vyšetrenia v 77

prípadoch a v 6 prípadoch na základe klinických príznakov. Najväčší výskyt bol zaznamenaný v mesiacoch september (12) a október (13). Najviac postihnutou vekovou skupinou bola skupina 1- 4 ročných, 5-9 ročných po 13 ochorení, vo vekovej skupine 10-14 ročných evidujeme 10 ochorení a vo vekovej skupine 65+ - 14 ochorení. Podľa pohlavia ochorelo 41 žien a 42 mužov. Celkom 10 prípadov sa vyskytlo v rámci rodinných epidémií (2x2 prípady, 2x3 prípady). Ostatné ochorenia mali sporadický charakter.

Evidujeme 3 prípady Salmonelovej septikémie:

- ochorel 69 - ročný muž. Neudával žiadne gastrointestinálne ťažkosti v predchorobí. Hospitalizovaný na Internom odd. LNŠP Liptovský Mikuláš pre febrilitu do 39 st.C., bolesti kĺbov. Z hemokultúry potvrdená S. enterica, tampón z recta negatívny.
- ochorela 75 - ročná žena. Hospitalizovaná na Internom odd. LNŠP Liptovský Mikuláš pre febrilitu, triašku, bolesti chrbta, bolesti v podbrušku, dysurické ťažkosti. Z hemokultúry potvrdená S. enteritidis, tampón z recta S.enteritidis.
- ochorel 69 - ročný muž. Hospitalizovaný na Internom odd. LNŠP Liptovský Mikuláš pre febrilitu, výstup CRP, leukocytózu, bolesti brucha, hnačku. Z hemokultúry potvrdená S. enteritidis, tampón z recta S.enteritidis.

Evidujeme 2 prípady Lokalizované salmonelové infekcie:

- ochorelo 4 - ročné mentálne a pohybovo postihnuté dievča, nosí plienky, je inkontinentná. Dieťa vyšetrené na gynekologickej ambulancii pre bolesti v podbrušku, nekľud, plačlivosť, bolesť, štipanie pri močení. Vykonané odbery na kultivačné vyšetrenie - výter z pošvy s pozitívnym výsledkom S. infantis a tampón z recta s negatívnym výsledkom.
- ochorela 64 - ročná žena. Vyšetrená obvodnou lekárkou pre teploty, pálenie pri močení. Vykonané odbery na kultivačné vyšetrenie - moč s pozitívnym výsledkom S. kentucky a tampón z recta s negatívnym výsledkom.

Importovanú nákazu sme nezaznamenali.

Analýza podľa pôvodcu ochorenia

Typ	OCHORENIE		VYLUČOVANIE		SPOLU	
	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.
S. Bareilly	1	1,22	0	100,00	1	1,20
S. Vejle	1	1,22	0	100,00	1	1,20
S. Enterica	1	1,22	0	100,00	1	1,20
S. Enteritidis	57	69,51	1	100,00	58	69,88
S. Infantis	5	6,10	0	100,00	5	6,02
S. Kentucky	1	1,22	0	100,00	1	1,20

S. Mbandaka	1	1,22	0	100,00	1	1,20
S. Muenchen	1	1,22	0	100,00	1	1,20
S. Typhimurium	8	9,76	0	100,00	8	9,64
ZES- kult.nevyšetrený	6	7,32	0	100,00	6	7,23
Spolu	82	100,00	1	100,00	83	100,00

Prehľad salmonelóz v epidemiologickej súvislosti v roku 2019 v okrese Liptovský Mikuláš

P.č	Obec	Dátum výskytu	Počet ochorení	Sérotyp	Faktor prenosu	Typ výskytu
1	2	3	4	5	6	7
1.	Liptovský Mikuláš	12.6.- 13.6.2019	3	S. enteritidis	Domáce vajcia	Rodinný
2.	Liptovský Mikuláš	11.7.2019	3	S. enteritidis	Vyprázaný rezeň – kupované vajcia	Rodinný
3.	Liptovský Mikuláš	28.7.2019	2	S. enteritidis	Hemendex - domáce vajcia	Rodinný
4.	Liptovský Mikuláš	10.11.- 11.11.2019	2	S. enteritidis	Domáce vajcia	Rodinný

Bacilárna dyzentéria - šigelóza

A03

V r. 2019 bol hlásený 1 prípad bacilárnej dyzentérie. V roku 2018 bolo hlásených 6 ochorení. 5-ročný priemer chorobnosti je 6,91 /100 000. Pôvodca ochorenia: Shigella flexneri.

- ochorela 67 - ročná žena. Prameň a faktor prenosu nezistený.

Iné bakteriálne črevné infekcie

A 04

V sledovanom období bolo hlásených 197 prípadov, čo je oproti minulému roku o 7 prípadov menej. 196 prípadov bolo potvrdených kultivačne, 1 prípad bol vykázaný na základe klinických príznakov. Podľa etiologického agens, bolo najviac ochorení spôsobených Campylobacter jejuni – 135 prípadov, v 40 prípadoch sa ako pôvodca ochorenia preukázal Clostridium difficile, z toho v 13- tich prípadoch sa jednalo o NN. V 19 prípadoch boli

pôvodcovia ochorenia enteropatogénne E. coli., v 3 prípadoch bol pôvodca ochorenia Yersinia enterocolitica.

Celkom 4 prípady sa vyskytli v rámci rodinnej epidémie (2x2), ostatné prípady mali sporadický charakter.

U kamylobakteriôz boli udávané viaceré faktory prenosu, tak ako sú prehľadne uvedené v tabuľke. Najčastejším faktorom prenosu bolo kuracie mäso a ovčí syr. Importovanú nákazu sme nezaznamenali.

Analyza podľa pôvodcu ochorenia

TYP			Freq.	Perc.
Campylobacter coli	nešpecifikované	nešpecifikované	2	1,02
Campylobacter jejuni	nešpecifikované	nešpecifikované	132	67,01
Clostridium difficile	nešpecifikované	nešpecifikované	6	3,05
Clostridium difficile	produkujúci toxín A	nešpecifikované	26	13,20
Clostridium difficile	produkujúci toxín B	nešpecifikované	6	3,05
Clostridium difficile	produkujúci toxín A aj toxín B	nešpecifikované	2	1,02
E.coli/EPEC-enteropatogénne	O26	nešpecifikované	3	1,52
E.coli/EPEC-enteropatogénne	O55	nešpecifikované	3	1,52
E.coli/EPEC-enteropatogénne	O86	nešpecifikované	2	1,02
E.coli/EPEC-enteropatogénne	O111	nešpecifikované	1	0,51
E.coli/EPEC-enteropatogénne	O126	nešpecifikované	3	1,52
E.coli/EPEC-enteropatogénne	O127	nešpecifikované	1	0,51

E.coli/EPEC- enteropatogénne	O128	nešpecifikovan é	1	0,51
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O142	nešpecifikovan é	3	1,52
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O44	nešpecifikovan é	1	0,51
E.coli/EPEC- enteropatogénne	O25	nešpecifikovan é	1	0,51
Yersinia enterocolitica	serovar 3	nešpecifikovan é	3	1,52
ZES-kult.nevyšetrený	nešpecifikované	nešpecifikovan é	1	0,51
Spolu:			197	100,00

Analýza kampylobakteriôz podľa faktora prenosu :

Faktor prenosu	počet
ovčí syr	18
zmiešaná strava	2
pasterizované mlieko	1
nepasterizované mlieko	3
mliečne výrobky (okrem syra)	1
zelenina	1
mäso- hydina	35
mäsové výrobky	1
mäso – hovädzina	3
mäso - bravčovina	1
neznámy	69
Spolu:	135

Iné bakteriálne otravy potravinami

A 05

V roku 2019 sme nezaznamenali ochorenie. 5- ročný priemer chorobnosti je 0,55/100 000.

Iné protozoárne črevné choroby

A 07

V roku 2019 protozoárne črevné choroby neboli zaznamenané, tak ako ani v roku minulom.
5-ročný priemer chorobnosti je 1,10/100 000.

V tomto roku sme zaznamenali 141 prípadov vírusových infekcií, čo predstavuje vzostup ochorenia o 40 ochorení oproti roku minulému. 103 prípadov bolo rotavírusovej etiológie, 34 prípadov norovírusovej etiológie a 4 prípady adenovírusovej etiológie. 5-ročný priemer chorobnosti je 171,80/100 000.

Najviac sa podieľali na vysokom počte ochorení detskí pacienti, hlavne vo vekovej skupine 1-4 ročný. U väčšiny ochorení bol faktor prenosu nezistený.

V rotavírusovej enteritíde sme zaznamenali 8x2 a 1x4 prípady ochorenia v rodine a jednu epidémiu s rotavírusovou etiológiou v predškolskom kolektíve, kde ochorelo 5 osôb (popis v časti Epidémie). Ostatné ochorenia boli sporadické. Importovanú nákazu sme nezaznamenali. Vzhľadom k tomu, že rotavírusová gastroenteritída je zaradená medzi ochorenia preventabilné očkovaním, v jednotlivých prípadoch pri spracovaní ohniska bol zisťovaný aj údaj o očkovaní. V dvoch prípadoch ochoreli deti riadne zaočkované dvomi dávkami vakcíny Rotarix a v jednom prípade ochorelo dieťa riadne zaočkované tromi dávkami vakcíny Rotateq.

Pri norovírusovej enteritíde sme zaznamenali 11 sporadických ochorení a jednu epidémiu (popis v časti Epidémie) v Domove sociálnych služieb, kde ochorelo 23 osôb. Importovanú nákazu sme nezaznamenali.

Pri adenovírusovej enteritíde išlo o 4 sporadické ochorenia. Importovanú nákazu sme nezaznamenali.

Diagnóza	Počet ochorení	Percentá
A 080 Rotavírusová enteritída	103	73,1
A 081 Norovírusová enteritída	34	24,1
A 082 Adenovírusová enteritída	4	2,8
SPOLU	141	100,00

Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne inf. pôvodu
A 09

V roku 2019 sme ochorenia nezaznamenali, tak ako v roku predchádzajúcom. 5 – ročný priemer chorobnosti je 5,80/100 000.

III.2. Skupina vírusových hepatítid

V roku 2019 evidujeme 1 akútnu hepatitídu B bez peč. kómy. Neevidujeme nových nosičov vírusovej hepatitídy typu B.

Akútna hepatitída A

B 15

V roku 2019 ochorenie neevidujeme, tak ako v roku predchádzajúcom. 5-ročný priemer chorobnosti je 1,10/100 000.

Akútna hepatitída B

B 16

V roku 2019 vykazujeme jedno ochorenie na akútnu hepatitídu typu B bez pečenevej kómy. V minulom roku bolo hlásené jedno ochorenie na akútnu hepatitídu B s ag.delta s pečeneovou kómou.

5 - ročný priemer chorobnosti je 0,55/100 000.

- ochorel 33 - ročný muž, bezdomovec, s trvalým bydliskom v okrese Liptovský Mikuláš. Ochorenie hlásené z RÚVZ Košice, pacient vo výkone trestu vo Väzení Šaca od 8/2019 do roku 2024. Pred zistením HBsAg pozitivity a zvýšených pečenevých testov pociťoval zvýšenú únavu, nechutenstvo, schudol 10 kg, hnačka. V epid. anamnéze zistené neodborne vykonané tetovanie na hrudníku a hornej končatine, šňupal a fajčil drogy, i.v. aplikáciu drog, operácie, transfúziu krvi a iných krvných derivátov neguje. Očkovaný nebol.

Nosiči HBsAg

V roku 2019 nevykazujeme nové prípady nosičstva HBsAg, len jeden prípad evidovaný do EPISu, ktorého ohnisko bolo spracované v r. 1995. V roku 2018 sme evidovali 4 nové prípady nosičstva HBsAg.

Vyšetovanie HBsAg u tehotných:

V tomto roku nevykazujeme pôrod HBsAg pozit. matky, v minulom roku sme vykazovali jeden pôrod.

Prehľad o očkovaní zdravotníkov a žiakov SZŠ v okrese:

Očkovanie žiakov SZŠ ako aj zdravotníkov je zabezpečené. Cielový prehľad doočkovanosti nebol zisťovaný.

Iné akútne vírusové hepatitídy

B 17, B 18

Hepatitída non A non B :

V roku 2019 nevykazujeme nedodiferencované vírusové hepatitídy a to vďaka tomu, že v okrese diferenciálna diagnostika je na dobrej úrovni a výsledky sú v RÚVZ k dispozícii do 24 hodín po ohlásení suspektného ochorenia.

Akútna hepatitída C – B171

V roku 2019 nevykazujeme ochorenie s touto diagnózou. Ochorenie sme naposledy evidovali v roku 2007.

Akútna hepatitída E – B172

V roku 2019 nevykazujeme ochorenie s touto diagnózou.

Chronická vírusová hepatitída typu C – B182

V roku 2019 nevykazujeme ochorenie, v minulom roku 1 ochorenie. 5 – ročný priemer chorobnosti je 0,83/100 000.

Kontakt alebo ohrozenie vírusovou hepatitídou - Z205

V roku 2019 kontakt alebo ohrozenie nevykazujeme.

III.3. Skupina nákaz preventabilných očkovaním

Divý kašeľ – Pertussis

A 37

V roku 2019 vykazujeme 6 ochorení, v roku 2018 boli hlásené 2 ochorenia. 5-ročný priemer chorobnosti je 8,01/100 000.

Dva ochorenia boli sporadické, štyri ochorenia v rodinnej alebo epidemiologickej súvislosti. Všetky prípady serologicky potvrdené.

- ochorela 43 - ročná žena. V klinickom obraze teploty, 2 mesiace trvajúci dráždivý kašeľ, nasadená antibiotická liečba, stav upravený. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením krvi, signifikantný vzostup protilátok na Bordetella pertussis IgA a IgG. Očkovanie neúplné, podané štyri dávky očkovacej látky.
- ochoreli 66 - ročný muž a 65 - ročná žena (manželia). V klinickom obraze suchý, dusivý, dráždivý kašeľ. Vyšetrení obvodným lekárom, nasadená antibiotická liečba, ani po týždni nedošlo k úprave zdravotného stavu. Ochorenia potvrdené po dvoch mesiacoch od začiatku ochorenia serologickým vyšetrením krvi. Jednalo sa o neočkované osoby.
- ochorel 49 - ročný muž. V klinickom obraze celodenný kašeľ, najviac v noci, záchvaty dušnosti, afebrilný. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením krvi. V epid. anamnéze udáva kontakt v zamestnaní s rôznymi osobami z celého Slovenska. Pacient kompletne očkovaný.
- ochorel 76 - ročný muž. Jedná sa o druhé ochorenie v epid. súvislosti, kde prišiel do kontaktu so zamestnancom u ktorého potvrdené ochorenie. V klinickom obraze dráždivý kašeľ, hlavne v noci, afebrilný. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením krvi. Jedná sa o neočkovanú osobu.

- ochorela 36 - ročná žena. V klinickom obraze dva mesiace trvajúci suchý dráždivý kašeľ, afebrilná. Ochorenia potvrdené serologicky. V epid. anamnéze kontakt v zamestnaní s osobami, s podobnými klinickými príznakmi, ale diagnóza u nich nepotvrdená. Pacientka kompletne zaočkovaná.

Č. prípadu	Vek	Pohlavie	zaočkovaný	Druh kmeňa	Výskyt	Faktor prenosu
1.	43	Ž	neúplne očkovaná	Bordetella pertussis	sporadický	nezistený
2.	66	M	neočkovaný	Bordetella pertussis	rodinný	nezistený
3	65	Ž	neočkovaná	Bordetella pertussis	rodinný	kontakt s chorou osobou
4.	49	M	očkovaný riadne	Bordetella pertussis	epidemický	nezistený
5.	76	M	neočkovaný	Bordetella pertussis	epidemický	kontakt s chorou osobou
6.	36	Ž	očkovaný riadne	Bordetella pertussis	sporadický	nezistený

Úroveň očkovania a preočkovania je veľmi dobrá.

Pri kontrole očkovania k 1.9.2019 bola úroveň očkovania nasledovná :

Ročníky narodenia:	Percento zaočkovanosti
roč. nar. 2017	96,7 %
roč. nar. 2011	94,0 %
roč. nar. 2005	98,0 %

Naposledy bol výskyt osýpok v okrese v r. 1993, kedy sa vyskytlo jedno ochorenie.

Očkovanie proti osýpkam k 1.9.2019:

roč. nar. 2017 96,0 %
roč. nar. 2016 97,2 %

Preočkovanie proti osýpkam v 11 r. života:

roč. nar. 2007 96,1%
roč. nar. 2006 97,6%

Ružienka - Rubeola

B 06

V roku 2019 sme ochorenie nezaznamenali.

Očkovanie proti rubeole k 1.9.2019: Vid' očkovanie vyššie u morbill.

Mumps - Parotitis epidemica

B 26

V roku 2019 sme nezaznamenali žiadne ochorenie, tak ako aj v roku 2018. Priemerná 5 - ročná chorobnosť je 1,38/100 000.

Očkovanie proti parotitíde k 1.9.2019: Vid' očkovanie vyššie u morbill.

Pneumokokové invazívne nákazy

A 403, G001,J13

V roku 2019 vykazujeme 1 ochorenie s Dg. A40.3 Septikémia vyvolaná streptokokom pneumónie, v r. 2018 evidujeme jedno ochorenie s Dg. J13 Zápal pľúc vyvolaný Streptococcus pneumoniae.

- ochorel 25 - ročný muž. V klinickom obraze dva dni trvajúce silné bolesti hlavy, pacient pri ceste autom ostal zmätený, dezorientovaný, potil sa, zvracal. Hospitalizovaný na Neurologickom odd. v Žiari nad Hronom, odkiaľ preložený na Infekčnú kliniku do Banskej Bystrice. Ochorenie potvrdené na základe kultivačného vyšetrenia hemokultúry – Streptococcus pneumoniae. Kmeň laboratórium ALPHA MEDICAL neodoslal do NRC pre pneumokokové nákazy. Nasadená ATB liečba. Očkovaný proti pneumokokom nebol.

Hemofilové invazívne nákazy

A 413,G000,J14

V roku 2019 nevykazujeme ochorenie, roku 2018 evidujeme jedno ochorenie.

III.4. Skupina respiračných nákaz

Tuberkulóza

A 15, A 16

V roku 2019 nevykazujeme ochorenie s touto diagnózou, v roku 2018 sme evidovali 2 ochorenia.

Diftéria - Záškrt

A 36

V roku 2019, ani za posledných 5 rokov nebolo hlásené ochorenie, ani nosičstvo toxického kmeňa *Corynebacterium diphtheriae*.

Šarlach - Scarletina

A 38

V roku 2019 sme zaznamenali 3 ochorenia, čo je pokles oproti r. 2018, kedy sme vykazovali 14 ochorení. Priemerná 5 ročná chorobnosť je 30,93/100 000.

Najviac ochorení evidujeme vo vekovej skupine 1-4 ročných - 2 prípady. Podľa pohlavia ochoreli 2 ženy a 1 muž.

Ruža - Erysipelas

A 46

V roku 2019 bolo hlásených 43 ochorení. Ochorenie postihlo 24 mužov a 19 žien. Najviac ochorení evidujeme vo vekovej skupine 65+ - 26 prípadov a 55 – 64 ročných - 12 prípadov.

Ovčie kiahne - Varicella a Herpes zoster

B 01, B02

Varicella - B 01

V roku 2019 vykazujeme 341 ochorení. V roku 2018 bolo evidovaných 203 ochorení. Priemerná 5 - ročná chorobnosť je 536,11/100 000. 335 ochorení bolo evidovaných s Dg. Varicella bez komplikácie, 5 ochorení s Dg. Varicella s inými komplikáciami a 1 ochorenie s Dg. Varicellová meningitída.

Najviac ochorení sa vyskytlo vo vekových skupinách 1-4 ročných (165 ochorení) a 5-9 ročných detí (128 ochorení). Podľa pohlavia ochorelo 179 mužov a 162 žien. Najviac ochorení vykazujeme v mesiacoch december (61) a január (46)

Varicellová meningitída – B01.0

- ochorela 32 - ročná žena. V klinickom obraze celotelový varicelový výsev, bolesti hlavy, zvracanie. Pacientka hospitalizovaná na Infekčnej klinike ÚVN Ružomberok. V epid. anamnéze kontakt v domácnosti so 4 ročným synom, ktorý prekonal Varicellu. Vykonaná lumbálna punkcia s cytologickým nálezom svedčiacim pre seróznú menigoencefalitídu. Ochorenie potvrdené na základe vyšetrenia likvoru (ELISA – vírus varicella zoster).

Herpes zoster - B 02

V roku 2019 bolo hlásených 100 ochorení. V minulom roku sme evidovali 117 ochorení.

5 - ročný priemer chorobnosti je 127,88/100 000.

B029 Zoster bez komplikácií	92
B028 Zoster s inými komplikáciami	6
B023 Zosterové choroby oka	2

Ochorenie postihlo 36 mužov a 64 žien. Najviac ochorení sa vyskytlo vo vekovej kategórii 55-64 ročných (26 ochorení) a 65+ (24 ochorení).

Iné vírusové infekcie, charakterizované léziami kože a sliznice B08

V roku 2019 nevykazujeme ochorenie. V roku 2018 sme evidovali jedno ochorenie.

Infekčná monomukleóza B27

V roku 2019 vykazujeme 5 ochorení, v roku predchádzajúcom 9 ochorení. 5 - ročný priemer chorobnosti je 9,94/100 000.

Chrípka a akútne respiračné ochorenia J 10, J 11

Epidemiologická situácia vo výskyte chrípky bola pomerne priaznivá. Vrchol chorobnosti sme zaznamenávali od 4.kalendárneho týždňa do 8. kalendárneho týždňa 2019. Najvyššia chorobnosť bola zaznamenaná v skupine 0-5 ročných detí a 6-14 ročných detí. V priebehu sezóny sa objavovali len lokálne epidémie v kolektívoch predškolských a školských zariadení.

V tomto roku vykazujeme 13 potvrdených ochorení na chrípku typ A. Pozitívny výsledok hlásený: 6x od sentinelových lekárov, 2x infekčné oddelenie ÚVN Ružomberok, 1x detské oddelenie LNsP Liptovský Mikuláš, 3x pediatrická ambulancia, 1x OAIM LNsP Liptovský Mikuláš. Nikto nebol očkovaný proti chrípke.

SARI J107

V roku 2019 vykazujeme 3 ochorenia, z toho jedno úmrtie pravdepodobne na infekčnú diagnózu. V minulom roku sme ochorenie neevidovali.

- **ochorelo 4 - ročné dievča. Dieťa prijaté na Detské odd. LNsP Liptovský Mikuláš pre TT do 40 st. C., zvracanie, po troch dňoch pre zhoršenie zdravotného stavu preložené na KDaD UN Martin a následne preložené na JIS. Dieťa napojené na umelú pľúcnu ventiláciu, oxygenoterapia, zahájená liečba. Rizikový faktor – oslabená imunita, po prekonaní Infekčnej mononukleózy, dva mesiace pred ochorením. Z odobratého materiálu TN a TH dokázaný vírus chrípky typu A – AH1 2009. Očkovanie proti chrípke u dieťaťa nebolo vykonané.**
- **ochorel 56 - ročný muž, u ktorého došlo k úmrtiu pravdepodobne na infekčnú diagnózu. (popis v stati Úmrtia)**
- **ochorel 27 - ročný muž. V klinickom obraze febrility 39 st.C., sťažené dýchanie, zahlienený. Prijatý na OAIM LNsP Liptovský Mikuláš ako respiračná insuficiencia pri respiračnom infekte. Pacient napojený na umelú pľúcnu ventiláciu, oxygenoterapia, ATB liečba a podanie antivirov. Rizikový faktor:**

DMO a epilepsia. Očkováný proti chrípke nebol. Z výteru z nosohltanu rýchlotestom potvrdený – vírus chrípky A.

III.5. Neuroinfekcie

Meningokoková infekcia _____ A39

V roku 2019 sme nezaznamenali ochorenie na meningokokovú infekciu, tak ako v roku predchádzajúcom. 5- ročný priemer chorobnosti je 0,83/100 000.

Vírusová meningitída _____ A 87

V roku 2019 nevykazuje ochorenie, v roku 2018 sme evidovali 1 ochorenie. 5 – ročný priemer chorobnosti je 2,76/100 000.

Zosterová encefalitída _____ B020 (G05.1)

V roku 2019 nevykazujeme ochorenie, tak ako v roku predchádzajúcom.

Hemofilová meningitída _____ G000

V roku 2019 nevykazujeme ochorenie, v r. 2018 evidujeme jedno ochorenie. 5 – ročný priemer chorobnosti je 0,28/100 000.

III.6. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

Creutzfeldt - Jacobova choroba _____ A 81

V roku 2019 nevykazujem ochorenie, v roku 2018 evidujeme 1 ochorenie. 5 – ročný priemer chorobnosti je 0,28/100 000.

Stredoeurópska kliešťová encefalitída _____ A 841

V roku 2019 nevykazujeme ochorenie, tak ako aj v roku v roku 2018. 5 – ročný priemer chorobnosti je 0,28/100 000.

Lymeská choroba _____ A 692

V roku 2019 vykazujeme 4 ochorenia. V roku 2018 sme vykazovali 3 ochorenia. 5- ročný priemer chorobnosti je 3,04/100 000.

- ochorel 37 - ročný muž. V klinickom obraze – erytém v pravom podpazuší, menšie podobné lézie na hrudníku, pravom predkolení, v okolí členku a na rukách. V epidemiologickej anamnéze udával prisatie kliešť'a. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.

- ochorela 65 - ročná žena. V klinickom obraze hnedo sfarbená lézia pod ľavým kolenom. V epidemiologickej anamnéze udávala prisatie kliešť'a. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.
- ochorela 58 - ročná žena. V klinickom obraze erytém - svetločervené ložisko na ľavom predkolení, ktorý nebolí a nesvrbí. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením. Zdroj nákazy ani faktor prenosu nezistený.
- ochorela 17 – ročná žena. V klinickom obraze erytém v oblasti hrudníka vpravo, veľkosť 5 cm, afebrilná. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením. Zdroj nákazy ani faktor prenosu nezistený.

Zápalová polyneuropatia

G61

V roku 2019 nevykazujeme ochorenia, tak ako v roku predchádzajúcom. 5 – ročný priemer chorobnosti je 0,55/100 000.

Polyneuropatia pri Lymeskej chorobe

G 63

V roku 2019 vykazujeme 2 ochorenia. V roku 2018 sme vykazovali 1 ochorenie. 5 - ročný priemer chorobnosti je 1,38/100 000.

- ochorela 34 – ročná žena. V klinickom obraze bolesti očí, točenie hlavy. Vyšetrená na očnej a ORL ambulancii, nasadená antibiotická liečba. Napriek liečbe sa pridružilo trpnutie tváre prevažne pravého líca. Vyšetrená na infekčnej ambulancii, kde vykonané odbery krvi. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením. Zdroj nákazy ani faktor prenosu nezistený.
- ochorel 22 – ročný muž. Pacient prijatý na Infekčnú kliniku pre periférnu parézu n.VII vpravo, opozíciu šije, cítil mierne trpnutie pravej polovice tváre, nevedel ovládať pravý ústny kútik. Ochorenie potvrdené na základe vyšetrenia Western blot likvoru. Zdroj nákazy ani faktor prenosu nezistený.

Artritída pri Lymeskej chorobe

M 012

V roku 2019 vykazujeme 1 ochorenie, tak ako v roku predchádzajúcom. 5 – ročný priemer chorobnosti je 0,83/100 000.

- ochorela 24- ročná žena. V klinickom obraze únavový syndróm, bolesti kolien chronického charakteru. Na základe pozitívnych serologických vyšetrení krvi pacientka hospitalizovaná na Infekčnej klinike v Ružomberku. Zdroj nákazy ani faktor prenosu nezistený.

Toxoplazmóza

B 58

V roku 2019 nevykazujeme ochorenia. V roku 2018 sme evidovali 2 ochorenia. 5 - ročný priemer chorobnosti je 3,04/100 000.

Počet hlásených poranení zvierat'om v roku 2019 bolo 36 prípadov, v minulom roku 17 prípadov. 5-ročný priemer chorobnosti je 14,15/100 000.

Ohrozených besnotou bolo 17 mužov 19 žien. Pozitívita zvierat'a na besnotu nebola zistená.

Jedno poranenie bolo importované z Grécka.

Analýza podľa druhu zvierat'a a druhu vakcíny

Druh	Imovax	Rabipur	Verorab	Počet
pes	1	0	28	29
mačka	0	0	5	5
medveď	0	0	1	1
potkan	0	0	1	1
Spolu	1	0	35	36

Analýza podľa zvierat'a a spôsobu poranenia

Druh zvierat'a	Pohryznutie	Poškriabanie	Poslintanie	Počet
Pes	28	0	1	29
mačka	5	0	0	5
medveď	1	0	0	1
potkan	1	0	0	1
Spolu	35	0	1	36

Analýza podľa lokalizácie poranenia

Lokalizácia poranenia	Počet
Predkolenie	12
Ruka	12
Stehno	4
Rameno	1
Tvár	1
Predlaktie	3
Hlava - vlasová časť	1
Noha	1
Trup	1
Spolu	36

Enterobióza- mrle, Oxyuriáza

B80

V roku 2019 sme z črevných parazitárnych ochorení nezaznamenali ochorenie , v r.2018 evidujeme 1 ochorenie.

III.7. Nákazy kože a slizníc

Tetanus

A 33 – A 35

Za sledovaných 10 rokov sa toto ochorenie v okrese nevyskytlo.

V roku 2019 nevykazujeme ochorenie, tak ako v roku predchádzajúcom.

V roku 2019 bolo hlásených 39 prípadov, v roku 2018 bolo hlásených 55 prípadov ochorenia. 5-ročný priemer chorobnosti je 86,45/100 000.

Najväčší výskyt bol zaznamenaný v mesiaci september. Najviac ochorení sa vyskytlo vo vekovej skupine 10-14 ročných - 11 prípadov. Ochorelo 17 mužov a 22 žien. Väčšinou sa jednalo o ochorenia u osôb s nízkym hygienickým štandardom

Ochorenia mali sporadický charakter v 15 prípadoch, 11 prípadov sa vyskytlo v rodinnej epidémii (1x 5 prípadov a 3x 2 prípady ochorenia) a 1 epidémia v Domove sociálnych služieb.

III.8. Iné infekcie – nezaradené

Iné septikémie

A 41

V roku 2019 vykazujeme 13 ochorení, 2 prípady septikémie s Dg. A41. Septikémia vyvolaná inými špecifickými stafylokokmi, 8 prípadov s Dg. A41.5 Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami, 2 prípady s Dg. A41.8 Iná špecifikovaná septikémia a 1 prípad s Dg. A41.9 Nešpecifikovaná septikémia, Septický šok. V dvoch prípadoch sa jednalo o komunitnú infekciu, v 11 prípadoch o nozokomiálnu nákazu (podrobný popis v stati Nozokomiálne nákazy). V roku 2018 evidujeme 2 ochorenia.

- ochorela 57 – ročná žena. V klinickom obraze akútna gastroenteritída, febrility a celková schvátenosť. Pacientka hospitalizovaná na Infekčnej klinike ÚVN Ružomberok. Kultivačným vyšetrením hmokultúry preukázaný etiologický agens E.coli.
- ochorela 75- ročná žena. Pacientka hospitalizovaná na OAIM LNsP Liptovský Mikuláš s hypertenziou, septickým šokom, gangrénou až nekrózou čreva, obštrukčným ileom. Pri prijatí zavedený permanentný CVK. Po troch dňoch preklad na chirurgické odd. Diagnóza potvrdená na základe pozitívneho výsledku z cievneho katétra – Klebsiella pneumoniae produkujúca karbapenemázy.

Legionárska choroba

A481

V roku 2019 nevykazujeme ochorenie, v roku 2018 evidujeme 1 ochorenie.

Choroby vyvolané vírusom HIV

Z21

V r. 2019 vykazujeme 1 ochorenie HIV infekcie, v minulom roku sme evidovali 2 prípady ochorenia.

- ochorel 39 ročný muž. Pacient posledných 20 rokov žil v New Yorku, v r.2002 zistené HIV - antivírusová liečba do r. 2010. V r. 2019 tri mesiace hospitalizovaný v New Yorku na klinike pre abdominalgie s teplotami a vracaním, riedkymi stolicami. V súčasnosti AIDS v štádiu 3 - s prítomnými oportúnnymi infekciami - CD4 30. V epid. anamnéze: homosexuál, užíval od r. 2010 i.v. pervitín.

V rámci poradenstva bolo zrealizovaných 37 konzultácií na základe telefonických a mailových otázok. V roku 2019 bolo anonymne vyšetrených 26 osôb s negatívnym výsledkom.

Nosič inej infekčnej choroby

Z228

V roku 2019 bolo hlásených 51 prípadov osídlenia Klebsielou pneumoniae produkujúcej karbapenemázu (KPC). V minulom roku to bolo 15 prípadov.

Výsledky na pozit. nosičstvo KPC boli hlásené mikrobiologickým laboratóriom LNŠP Liptovský Mikuláš. Prípady boli hlásené z OAIM (17), z neurologického oddelenia (14), z interného oddelenia (12), z oddelenia dlhodobo chorých (5), z chirurgie (1), z traumatológie(1) a zo psychiatrie (1). Výsledky boli vykultivované 50x z T z recta, 1x bronchoalveolárna laváž.

EPIDÉMIE

V roku 2019 sme v okrese Liptovský Mikuláš zaznamenali 3 epidémie.

A08.0- Rotavírusová enteritída

Epidémia rotavírusovej enteritídy v MŠ Liptovská Sielnica, ktorá prebiehala od 6.4.2019 do 10.4.201. Z celkového počtu 18 exponovaných (15 detí a 4 zamestnanci) ochoreli 4 deti a 1 zamestnankyňa. V klinickom obraze dominovalo zvracanie, riedka stolica, bolesti brucha. Hospitalizované jedno dieťa na Detskom odd. LNŠP LM, s potvrdeným rotavírusom v stolici. Nikto z chorých nebol očkovaný proti rotavírusovej enteritíde. V predškolskom zariadení nariadené protiepidemické opatrenia.

A08.1 – Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk

Epidémia norovírusovej enteritídy v Domove sociálnych služieb v Liptovskom Mikuláši, ktorá prebiehala od 26.10.2019 do 4.11.2019. Z celkového počtu 70 exponovaných (44 klientov a 26 zamestnancov) ochorelo 19 klientov a 4 zamestnanci. V klinickom obraze dominovali hnačky a zvracanie. Hospitalizovaná jedna opatrovatelka na Infekčnej klinike ÚVN Ružomberok, klienti v zdravotnej starostlivosti lekára, ktorý má na starosti DSS. Odobratých bolo 6xTR s negatívnym výsledkom, 5x vzorka stolice – v jednej vzorke potvrdený norovírus. V DSS zariadení nariadené protiepidemické opatrenia.

B86 – Svrab – scabies

Epidémia Svrabu v CSS Anima v Liptovskom Mikuláši, ktorá prebiehala od 2.1.2018 do 10.4.2018. Z celkového počtu 178 exponovaných (128 klientov a 50 zamestnancov) ochoreli 2 klientky a 1 opatrovatelka. Ochorenia boli diagnostikované dermatológom. V zariadení boli nariadené príslušné protiepidemické opatrenia.

ÚMRTIA

V roku 2019 vykazujeme 3 úmrtia na infekčnú diagnózu. V roku 2018 boli vykázané 2 úmrtia.

1. Úmrtie u 56 - ročného muža s Dg. J10.7 SARI. Prvé príznaky ochorenia od 1.2.2019 - horúčky 38 - 42 st. C., suchý dráždivý kašeľ, nádcha. 3.2. 2019 vyšetrený obvodným lekárom, nasadený Klaritromycín, stav bez zlepšenia, preto odoslaný na hospitalizáciu. 7.2.2019 prijatý na Interné oddelenie LN sP Liptovský Mikuláš, následne preložený na OAIM s respiračnou insuficienciou pri bakteriálnej bronchopneumónii. Pacient na UPV, ATB terapia : Fluconazol, Meropenem, Klacid, Linezolid, mierny pokles CRP, ale v druhom týždni opätovný vzostup zápalových parametrov. Pacient anurický, vzostup renálnych parametrov, dochádza k zrúteniu krvného obehu. 21.2.2019 – exitus. Pacient nebol očkovaný proti chrípke. V epid. anamnéze: pracoval ako školník na ZŠ, cestovateľská anamnéza negatívna.
2. Úmrtie u 4 – mesačného dievčaťa s Dg. Adenovírusová enteritída. Od 28.8 2019 vodnaté stolice, zvracanie, febrilita do 38,5 st.C., serózna sekrécia z nosa, slabý príjem per os. 29.8. hospitalizovaná s matkou na Pediatrickom odd. N sP Poprad s dehydratáciou. 2.9. 2019 dopoludnia náhla distenzia bruška, bruško nepriehmatné, vymiznutá peristaltika, suponovaný ileózný stav - preklad na JIS, kde o 12.15 hod. exitus. Z pitevného protokolu úmrtie pre akútny zápal tenkého čreva.
3. Úmrtie u 70 ročnej ženy, prijatej na oddelenie s multiorgánovým zlyhaním, zástavou srdca a úspešnou resuscitáciou. U pacientky po remisii v priebehu hospitalizácie zaznamenaný vzostup zápalových parametrov s rozvojom hemodynamickej instability, výrazným CRP. V dôsledku septického šoku u pacientky exitus. Kultivačne potvrdená špička z kaválneho katétra Acinetobacter species, v spúte a v moči nález masívneho množstva Klebsiella pneumoniae s produkciou karbapenémáz.

b.) Analýza výskytu nozokomiálnych nákaz

III.8. Nozokomiálne nákazy (NN)

V okrese Liptovský Mikuláš bolo v priebehu roka hlásených 54 prípadov NN z jedného lôžkového zdravotníckeho zariadenia v okrese - Liptovskej nemocnici s poliklinikou MUDr. I. Stodolu Liptovský Mikuláš. NN hlásili jednotlivé oddelenia.

V roku 2019 bolo hlásených 70 prípadov osídlenia a ochorenia Klebsiellou pneumoniae produkujúcej karbapenemázu (KPC). V minulom roku to bolo 31 prípadov.

Výsledky na pozit. nosičstvo KPC boli hlásené mikrobiologickým laboratóriom LNŠP Liptovský Mikuláš. Najviac prípadov bolo hlásených z OAIM (21), z neurologického oddelenia (18), z interného oddelenia (15), z oddelenia dlhodobo chorých (7), z chirurgie (4), a po 1 prípade z traumatológie, zo psychiatrie, od všeobecných lekárov pre dospelých, z nefrologickej a z urologickej ambulancie. Výsledky boli vykultivované 50x z T z recta, 8x z moču, 1x zo spojivkového vaku, 5x zo spúta, 1x z dutiny ústnej, 1x cievny katéter, 2x bronchoalveolárna laváž, 2 x z rany. Ako NN bolo celkove zahlásených 11 prípadov (2x Dg.A41.5, 4xDg.J.150,2x Dg.T81.4,1x Dg.N30,1xDg. N39.0, 1x Dg.J06).

V rámci výskytu bolo kontrolované na jednotlivých oddeleniach Liptovskej nemocnici s poliklinikou MUDr. I. Stodolu Liptovský Mikuláš plnenie protiepidemických opatrení na zabránenie šírenia bakteriálnych pôvodcov s významnými mechanizmami rezistencie.

A. Výskyt NN podľa lokalizácie infekcie v Liptovskej nemocnici s poliklinikou MUDr. I. Stodolu, Liptovský Mikuláš.

V roku 2019 bolo hlásených 54 NN t.j. 0,46% z celkového počtu hospitalizovaných (11624), čo predstavuje nárast oproti minulému roku, kedy toto lôžkové zdravotnícke zariadenie vykazovalo 24 NN (0,20%).

NN boli hlásené z OAIM (11), oddelenia dlhodobo chorých (12), chirurgického oddelenia (5), interného oddelenia (7), novorodeneckého oddelenia (1), neurologického oddelenia (13), detského oddelenia (4), traumatologického oddelenia (1).

Z OAIM bolo hlásených 11 prípadov NN, čo predstavuje 6,62% z celkového počtu hospitalizovaných pacientov(166) na tomto oddelení za rok. V 5 prípadoch išlo o septikémiu v 6 prípadoch o pneumóniu.

- sepsy NN

1. ochorel 62 - ročný muž, pacient prijatý na chirurgické oddelenie s Dg. Inkancerovaná bilaterárna hernia, preložený na OAIM ako progresia renálnej insuficiencie s hyperkaliémiou. U pacienta zavedený dialyzačný katéter, CVK. Na 6-ty deň od zavedenia CVK vzostup zápalových parametrov. Kultivačne potvrdený z hemokultúry Staphylococcus hominis.

2. ochorel 27 - ročný muž, prijatý na oddelenie s Dg. Respiračná insuficiencia, potvrdená chrípka H1N1, pandemický typ. Zavedený CVK, na 13–ty deň od zavedenia CVK kultivačne potvrdený *Staphylococcus epidermidis*.
3. ochorel 84 - ročný muž, preložený z chirurgického oddelenia pre zhoršený stav-respiračná insuficiencia, následne pre multiorgánové zlyhanie exitus. Kultivačne potvrdená z bronchoalveolárnej laváže *Klebsiella pneumoniae* s produkciou karbapenemáz.
4. ochorela 70 - ročná žena, prijatá na oddelenie s multiorgánovým zlyhaním, zástavou srdca a úspešnou resuscitáciou. U pacientky po remisii v priebehu hospitalizácie zaznamenaný vzostup zápalových parametrov s rozvojom hemodynamickej instability, výrazným CRP. V dôsledku septického šoku u pacientky exitus. Kultivačne potvrdená špička z kaválneho katétra *Acinetobacter species*, v spúte a v moči nález masívneho množstva *Klebsiella pneumoniae* s produkciou karbapenemáz. Pacientka hlásená ako úmrtie pravdepodobne na infekčnú diagnózu, popis doplnený v časti „Úmrtia“.
5. ochorel 56 - ročný muž, preložený z interného oddelenia pre obojstrannú bronchopneumóniu s rozvojom septického šoku, ťažkého ARDS, s multiorgánovým zlyhaním pripojený na UPV. Po miernom zlepšení stavu, rozvoj nozokomiálnej sepsy, následne exitus. Pacient hlásený ako SARI. Hemokultúra: POS, spútum: *Proteus mirabilis*, *Pseudomonas aeruginosa*.

- **dolných dýchacích ciest NN**

1. ochorel 27 - ročný muž, prijatý s Dg. respiračná insuficiencia. Na 9-ty deň hospitalizácie potvrdená v spúte KPC. Pacient intubovaný, napojený na UPV, mal zavedený CVK, tracheostómia. U pacienta potvrdená H1N1 pandemický typ.
2. ochorel 52 - ročný muž, preložený z traumatologického oddelenia, pre respiračné zlyhanie. V spúte na 3-tí deň hospitalizácie na OAIM zachytená *Klebsiella pneumoniae* s produkciou karbapenemáz.
3. ochorela 69 - ročná žena, prijatá z JIS interného oddelenia s Dg. Respiračná insuficiencia. Invazívne výkony : laparotómia, epicystostómia, zavedený CVK, dialyzačný katéter. U pacientky na 7-my deň hospitalizácie vzostup zápalových parametrov, v spúte pozit. KPC (*Klebsiella pneumoniae* s produkciou karbapenemáz).
4. ochorela 74 - ročná pacientka prijatá s Dg Akútna respiračná insuficiencia pri ľavokomorovom kardiálnom zlyhávaní. U pacientky zavedený CVK, vykonaná tracheostómia. Na 16-ty deň hospitalizácie vzostup zápalových parametrov. Kultivačne potvrdená v spúte *Klebsiella pneumoniae*.
5. ochorel 46 - ročný muž, preložený z neurologického oddelenia - Dg. Akútna pulmonálna insuficiencia. Na 3- tí deň po tracheostómii, u pacienta zvýšené zápalové parametre, kultivačne v spúte – *Klebsiella pneumoniae* s produkciou karbapenemáz.
6. ochorela 70 ročná žena, preložená z JIS interného oddelenia s Dg. Respiračná insuficiencia, zavedený CVK, tracheostómia. Na 18- ty deň hospitalizácie príznaky NN, vzostup zápalových parametrov, kultivačne v spúte *Enterococcus species*.

Z oddelenia dlhodobo chorých bolo hlásených 12 NN, čo predstavuje 3,49 % z celkového počtu hospitalizovaných pacientov (344). Išlo 6x o črevnú infekciu (5x zapríčinenú *Clostridium difficile*, 1x *Salmonelou infantis*), 1x o septikémiu, 5x o cystitídu.

črevné NN

1. ochorel 71 ročný muž, prijatý na oddelenie so zlomeninou krčka stehrovej kosti. Pravdepodobný faktor prenosu bola strava prinesená z domu od rodinných príslušníkov. Z výteru z recta kultivačne potvrdená Salmonella Infantis.
2. ochorel 80 ročný muž, preložený z interného oddelenia, kde bola nasadaná ATB terapia. Na 8-my deň po nasadení ATB liečby riedke stolice. Pozit Clostridium difficile – toxín A.
3. ochorel 72 ročný muž, preložený z OAIM oddelenia. Pre začínajúci uroinfekt nasadené ATB. Na 10- ty deň ATB liečby hnačky. Stolica pozit. na Clostridium difficile – toxín A.
4. ochorela 84 ročná žena, preložená z Interného oddelenia. Podávaná ATB terapia, na 9- ty deň ATB terapie hnačky. Stolica pozit na Clostridium difficile – toxín A.
5. ochorel 71 ročný muž. Po dlhodobej ATB terapii pre uroinfekt nástup hnačiek. Stolica pozit. Clostridium difficile – toxín A.
6. ochorel 86 ročný muž, prijatý s Dg. Zlyhávanie srdca. Po dlhodobej ATB terapii nástup hnačiek. Stolica pozit na Clostridium difficile – toxín B.

sepsy NN

1. ochorel 67 - ročný muž, preložený z interného oddelenia pre akútnu exacerb. chron. bronchitídu. Zavedená i.v. kanyla. Na 3-tí deň po zavedení i.v. kanyly triaška, zvracanie. Hemokultúra pozit. Stenotrophomonas maltophi.

urologické NN

1. ochorela 80 - ročná žena, preložená z interného oddelenia. Na 14 – ty deň hospitalizácie uroinfekt. Kultivačne v moči pozit. Klebsiella pneumoniae.
2. ochorel 91 - ročný muž, preložený z chirurgie, kde bol hospitalizovaný pre paralytický ileus. Na 9 - ty deň od zavedenia PMK uroinfekt. Kultivačne – moč pozit. KPC (Klebsiella pneumoniae produkujúca karbapenemázu).
3. ochorel 57 - ročný muž, preložený z traumatologického oddelenia po rozsiahlej kraniotraume. Zavedený PK, následne uroinfekt. Kultivačne – moč pozit. Enterococcus sp.
4. ochorela 87 - ročná žena, preložená z interného oddelenia. Prijatá s Dg. Sériová zlomenina rebier. Na 13-ty deň po zavedení PK uroinfekt. Kultivačne – moč pozit. Enterococcus sp..
5. ochorela 85 - ročná žena, preložená z interného oddelenia. Prijatá s Dg. Pľúcna embólia. Na 21. deň po zavedení PK uroinfekt. Kultivačne – moč pozit. Klebsiella pneumoniae.

Z chirurgického oddelenia bolo hlásených 5 NN, čo predstavuje 0,27% z celkového počtu hospitalizovaných pacientov (1882). Išlo 3 x o ranovú infekciu, 2x črevnú infekciu.

ranové NN

1. ochorel 62 - ročný muž, operovaný na inkarcerovanú herniu, rana sa hojí per secundam. Kultivačne v rane Klebsiella pneumoniae produkujúca karbapenemázu.
2. ochorel 77 - ročný muž s metastázami CA, vykonaná resekcia recta pre malignóm. Kultivačne v rane Klebsiella pneumoniae produkujúca karbapenemázu.
3. ochorela 82 - ročná žena po resekcii sigmy, reoperácia. Na 6-ty deň po operácii v rane, kultivačne E. coli.

črevné NN

1. ochorel 76 - ročný muž, po operácii pre ileózný stav, vykonaná resekcia ilea s anastomózou. Po operácii podávané ATB. Na 8-my deň hospitalizácie riedke stolice. V stolici – Clostridium difficile toxín A.
2. ochorel 69 - ročný muž, pacient po operácii perforovaného divertiku. Podávané ATB. Po prepustení opakovaná hospitalizácia pre známky kolitídy. V stolici – Clostridium difficile toxín A.

Z interného oddelenia bolo hlásených 7 NN, čo predstavuje 0,36 % z celkového počtu hospitalizovaných pacientov (1965). Išlo 5x o črevnú infekciu zapríčinenú Clostridium difficile, 1x o septikémiu a 1x o pneumóniu.

- črevná NN

1. ochorela 89 - ročná žena, prijatá s Dg. Zlyhávanie srdca. Pre zvýšené zápalové parametre nasadené ATB. Na 6-ty deň hospitalizácie hnačkovitá stolica. V stolici – Clostridium difficile toxín A.
2. ochorel 75 - ročný muž, prijatý s Dg. Alkoholové zlyhanie pečene. Pri prijme nasadené ATB, po doužívaní ATB rozvoj hnačiek. V stolici – Clostridium difficile toxín A.
3. ochorel 58 - ročný muž, privezený RZP pre zlyhávanie srdca. Pri prijme nasadené ATB, na 7-my deň hospitalizácie časté riedke stolice. V stolici – Clostridium difficile toxín A.
4. ochorel 66 - ročný muž prijatý s Dg. Sepsa bližšie neurčená, na 4.tý deň hospitalizácie kašovité stolice. V stolici – Clostridium difficile toxín A.
5. ochorela 83 - ročná žena, prijatá s Dg. Dyspepsia, stolica normálna. Na 4-tý deň po nasadení ATB liečby, výskyt hnačiek. V stolici – Clostridium difficile toxín A.

- dolných dýchacích ciest NN

1. ochorel 82 - ročný muž, prijatý LSPP s Dg. Obojstranná pneumónia. Na 17-ty deň hospitalizácie v spúte potvrdená kultivačne: Klebsiella pneumoniae produkujúca karbapenemázu.

- septická NN

1. ochorel 68 - ročný muž, prijatý s Dg. Bakteriová infekcia bližšie neurčená. Zavedený PK. Na 16-ty deň hospitalizácie febrility, zvýšené zápalové parametre v krvi. Z moču aj z hemokultúry potvrdená Klebsiella pneumoniae.

Z neurologického oddelenia bolo hlásených 13 NN čo predstavuje 1,41 % z celkového počtu hospitalizovaných pacientov na tomto oddelení (988). Jednalo sa 5x o septikémiu, 1x neurologickú a 7x urologickú infekciu.

- septická NN

1. ochorela 68 - ročná žena s Dg. CMP. Na 6-ty deň po zavedení CVK, príznaky NN: triaška, febrility, elevácia zápalových parametrov. Hemokultúra: Acinetobacter species.
2. ochorela 81 - ročná žena s Dg. Mozgový infarkt. Na 4-tý deň po zavedení CVK febrility, nasadené ATB. Hemokultúra: Pseudomonas aeruginosa.
3. ochorela 80 - ročná žena s Dg. CMP. Zavedený CVK. Na 15 - ty deň hospitalizácie vzostup zápalových parametrov, septický stav. V rámci diagnostiky vyšetrená špička CVK - sterilná. Kultivačne moč, tonzily, tampón z recta : Klebsiella pneumoniae produkujúca karbapenemázu.
4. ochorela 61 - ročná žena, prijatá s intracerebrálnym krvácaním, zavedený CVK. Na 9 -ty deň hospitalizácie triaška s febrilitami. Vyšetrená špička CVK : Pseudomonas aeruginosa.
5. ochorela 66 - ročná žena, prijatá s Dg. Mozgový infarkt, zavedená i.v. kanyla, na 3-ti deň po zavedení i.v. kanyly febrility, triaška. Hemokultúra: POS

urologické NN

1. ochorel 72 - ročný muž, prijatý s Dg. Mozgový infarkt. V deň prijatia zavedený PMK. Na 15- ty deň hospitalizácie febrility s triaškami, elevácia zápalových parametrov. Kultivačne moč: Pseudomonas aeruginosa, Enterococcus species.
2. ochorela 74 - ročná žena s Dg. CMP. V deň prijatia zavedený PK. Na 6-ty deň hospitalizácie subfebrílie, elevácia zápalových parametrov. Moč kultivačne pozit. Klebsiella pneumoniae.
3. ochorela 80 - ročná žena, prijatá s Dg. Poškodenie bedrových a krížových nervových koreňov. Na 8-my deň hospitalizácie pre eleváciu zápalových parametrov vyšetrený moč kultivačne: Enterococcus species.
4. ochorel 72 - ročný muž, polymorbídny pacient prijatý s Dg. Zápal pľúc. Zavedený PK, na 25-ty deň v moči potvrdená kultivačne: Klebsiella pneumoniae produkujúca karbapenemázu.
5. ochorela 88 - ročná pacientka prijatá s Dg. Subarachnoidálne krvácanie, zavedený PK. Na 10-ty deň po zavedení PK subfebrility, vzostup zápalových parametrov. Moč kultivačne: Enterococcus species.
6. ochorela 86 - ročná žena, prijatá s Dg. Iný mozgový infarkt. Zavedený PK, na 2.deň po zavedení PK vzostup zápalových parametrov, moč kultivačne: E.coli.
7. ochorela 63 - ročná žena, prijatá s Dg. Mozgový infarkt, zavedený PK. Na 19-ty deň po zavedení PK febrility, vysoké zápalové parametre. Močový katéter: Klebsiella pneumoniae.

– horných dýchacích ciest NN

1. ochorela 72 ročná žena, prijatá s Dg. Iný mozgový infarkt. Na druhý deň po zavedení PK zvýšené zápalové parametre, subfebrílie. Výter z mandlí, kultivačne: Klebsiella pneumoniae.

Z detského oddelenia boli hlásené 4 NN, čo predstavuje 0,19 % z celkového počtu hospitalizovaných pacientov (2138). Išlo o rotavírusové enteritídy.

- **črevná NN**

1. ochorelo 5 mesačné dievča, prijaté s febrilitami s Dg. Bronchitis acuta. Na 6-ty deň hospitalizácie prejavy gastroenteritídy. Počas hospitalizácie bola v kontakte s pacientom, u ktorého bola druhotne diagnostikovaná rotavírusová enteritída. V stolici dokázaný rotavírus.
2. ochorelo 1 - ročné dievča, prijaté pre respiračný infek. Po prepustení do domáceho liečenia prejavy gastroenteritídy. Pacientka ležala na izbe sama v doprovide rodiča. Na oddelení bolo v tomto období viac detí hospitalizovaných na rotavírusovú enteritídu. V stolici dokázaný rotavírus.
3. ochorel 2 mesačný chlapec prijatý s akútnou bronchitídou. Na 8-my deň hospitalizácie frekventované vodnaté stolice. V stolici dokázaný rotavírus.
4. ochorelo 5 - ročné dievča prijaté s Dg. Kawasaki syndróm + febrility. Na 8-my deň hospitalizácie vracanie, riedke stolice. Pacientka mala spoločné zaradenia na osobnú hygienu s pacientom s gastroenteritídou. V stolici dokázaný rotavírus.

Z novorodeneckého oddelenia bola hlásená 1NN – zápal spojiviek, čo predstavuje 0,16%.z celkového počtu hospitalizovaných pacientov (640).

- **kože a slizníc NN**

1. ochorel novorodenec na 3-tí deň. Príznaky ochorenia: edém, hlienovohnisavý výtok, začervenané spojivky. Kultivačne zo spojivkového vaku Staphylococcus aureus.

Z traumatologického oddelenia bola hlásená 1 NN, čo predstavuje 0,09%. z celkového počtu hospitalizovaných pacientov (1104).

- **črevná NN**

1. ochorela 80 - ročná pacientka prijatá s Dg. Zlomenina stehnovej kosti, bližšie neurčená. V predchorobí nasadená ATB liečba. Na 4-tý deň hospitalizácie hnačky. V stolici – Clostridium difficile toxín A.

IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť

V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo na jednotlivých oddeleniach a súkromných ambulanciách odobratých 486 vzoriek (243 x 2) sterilného materiálu, z toho bolo 14 vzoriek pozitívnych, čo predstavuje 2,9% z celkového počtu odobratých vzoriek. 9 x bol vykultivovaný Staphylococcus epidermidis, 1 x Bacillus cereus, 1 x Staphylococcus haemolyticus, 1 x Enterococcus faecalis, 1 x Micrococcus species, 1 x Sarcina species a 1 x Plesne. Ostatné vzorky boli negatívne. Pozitívne vzorky pochádzali väčšinou zo súkromných ambulancií, kde bolo so sterilnými pomôckami nesprávne manipulované, alebo boli nesprávne uskladnené.

Z prostredia bolo odobratých 708 sterov, z toho bolo 134 vzoriek pozitívnych, čo predstavuje 18,9 % z celkového počtu odobratých vzoriek. V r. 2019 bolo percento nevyhovujúcich vzoriek nižšie (11,2 %), ale bol odobratý aj nižší počet vzoriek.

Záchyt patogénov vo vzorkách z prostredia podľa oddelení:

Ústavná pohotovostná služba – Enterococcus faecalis, Bacillus cereus

COS – A2 – Bacillus cereus

Doliečovacie oddelenie - Enterococcus faecalis, Staphylococcus aureus, Bacillus cereus

Dialyzačné oddelenie - Enterococcus faecalis, Bacillus cereus

Onkologická ambulancia – Interného oddelenia - Plesne, Bacillus cereus

Pinium Family Klinik JZS – operačné sály - Staphylococcus aureus, Bacillus cereus, Bacillus species

Oddelenie úrazovej chirurgie - Enterococcus faecalis, Staphylococcus aureus, Bacillus cereus, Bacillus species

Neurologické oddelenie - Enterococcus faecalis, Bacillus cereus, Bacillus species

Chirurgické oddelenie – Enterococcus faecalis, Plesne, Bacillus cereus, Bacillus species.

Opakované vzorky č. 1 - Enterococcus faecalis, Plesne, Bacillus cereus, Bacillus species.

Opakované vzorky č. 2 - Plesne, Bacillus cereus.

Gynekologické oddelenie - Bacillus species

JZS Urologická – Plesne

Novorodenecké oddelenie - Staphylococcus aureus, Enterococcus faecalis, Candida species, Bacillus species. Opakované vzorky - Staphylococcus aureus, Enterococcus faecalis, Candida species, Plesne

Onko-chirurgická ambulancia – Bacillus species

RDO - Plesne, Bacillus cereus, Bacillus species

OAIM - Enterococcus faecalis, Plesne, Raoultella terrigena

Súkromná zubná ambulancia LM č. 1 - E.coli, Plesne, Bacillus cereus, Pantoea agglomerans

Súkromná gynekologická ambulancia LM č. 1 - Plesne

COS – S1 – Enterococcus faecalis, Plesne, Bacillus species

Pôrodnické oddelenie – Staphylococcus aureus, Bacillus cereus, Bacillus species

Interné oddelenie - Enterococcus faecalis, Plesne, Candida species, Pseudomonas aeruginosa, Bacillus cereus, Bacillus species.

COS – A3 – Plesne

Súkromná gynekologická ambulancia LM č. 2- Staphylococcus aureus, Bacillus cereus, Gramnegatívna nefermentujúca palička

Súkromná gynekologická ambulancia LM č. 3 – Plesne, Bacillus cereus, Gramnegatívna nefermentujúca palička

Súkromná gynekologická ambulancia LM č. 4- E.coli, Klebsiella species, Staphylococcus aureus, Bacillus cereus, Gramnegatívna nefermentujúca palička

JZS ORL - Enterococcus faecalis, Bacillus species

Súkromná gynekologická ambulancia LH č. 1 - Plesne

Súkromná gynekologická ambulancia LH č. 2 - Bacillus cereus

Súkromná gynekologická ambulancia Ružomberok č. 1 - Enterobacter species, Bacillus cereus, Plesne

Súkromná gynekologická ambulancia Ružomberok č. 2 - Bacillus species, Plesne

JIS-ka Interné oddelenie – Bacillus cereus, Bacillus species

Súkromná gynekologická ambulancia Ružomberok č. 3 - Plesne

Súkromná zubná ambulancia Rbk – Enterobacter cloacae, Plesne

Súkromná zubná ambulancia LM č. 2 - Bacillus cereus.

Najvyššie percento pozitívnych záchytov zo sterov z prostredia z oddelení a ambulancií nemocnice bolo na **chirurgickom oddelení** LNšP L. Mikuláš. Pri prvom ŠZD

bolo odobratých 23 vzoriek, z toho bolo 12 vzoriek pozitívnych, čo predstavuje 52,3 %. Pri druhom ŠZD z celkového počtu 20 odobratých vzoriek bolo 11 vzoriek pozitívnych, čo predstavuje 55 %. Pri treťom ŠZD z celkového počtu 10 odobratých vzoriek boli 2 vzorky pozitívne, čo predstavuje 20%.

Druhé najvyššie percento pozitívnych záchytov zo sterov z prostredia bolo na **novorodeneckom oddelení**. Pri prvom ŠZD bolo odobratých 20 vzoriek, z toho bolo 6 vzoriek pozitívnych, čo predstavuje 30 %. Pri druhom ŠZD z celkového počtu 20 odobratých vzoriek bolo 8 vzoriek pozitívnych, čo predstavuje 40 %. Pri treťom ŠZD z celkového počtu 12 odobratých vzoriek neboli zistené žiadne vzorky pozitívne.

Na **onkologickej ambulancii interného oddelenia** z celkového počtu 5 odobratých vzoriek boli 3 vzorky pozitívne, čo predstavuje 60 %.

Na **internom oddelení** z celkového počtu 22 odobratých vzoriek bolo 8 vzoriek pozitívnych, čo predstavuje 36,4 %.

Na **oddelení úrazovej chirurgie** z celkového počtu 23 odobratých vzoriek bolo 8 vzoriek pozitívnych, čo predstavuje 34,87 %.

Na **neurologickom oddelení** z celkového počtu 20 odobratých vzoriek bolo 6 vzoriek pozitívnych, čo predstavuje 30 %.

Na **doliečovacom oddelení** z celkového počtu 23 odobratých vzoriek bolo 6 vzoriek pozitívnych, čo predstavuje 26,1 %.

Na **RDO** z celkového počtu 12 odobratých vzoriek boli 3 vzorky pozitívne, čo predstavuje 25 %.

Na **COS – A3** z celkového počtu 20 odobratých vzoriek boli 4 vzorky pozitívne, čo predstavuje 20 %.

Na **JIS-ke internom oddelení** z celkového počtu 22 odobratých vzoriek boli 4 vzorky pozitívne, čo predstavuje 18,2 %.

V **Pinium Family Clinic JZS – operačné sály** z celkového počtu odobratých vzoriek 23 boli 4 vzorky pozitívne, čo predstavuje 17,4 %.

Na **COS – S1** z celkového počtu 20 odobratých vzoriek boli 3 vzorky pozitívne, čo predstavuje 15 %.

Na **pôrodníckom oddelení** z celkového počtu 20 odobratých vzoriek boli 3 vzorky pozitívne, čo predstavuje 15 %.

Na **OAIM** kde z celkového počtu 22 odobratých vzoriek boli 3 vzorky pozitívne, čo predstavuje 13,6 %.

Na **dialyzačnom oddelení** z celkového počtu 18 odobratých vzoriek boli 2 vzorky pozitívne, čo predstavuje 11,1 %.

Na **COS – A2** z celkového počtu 20 odobratých vzoriek boli 2 vzorky pozitívne, čo predstavuje 10 %.

Na **JZS - ORL** z celkového počtu 20 odobratých vzoriek boli 2 vzorky pozitívne, čo predstavuje 10 %.

Na **gynekologickom oddelení** z celkového počtu 22 odobratých vzoriek boli 2 vzorky pozitívne, čo predstavuje 9,1 %.

Na **oddelení ÚPS** z celkového počtu 23 odobratých vzoriek boli 2 vzorky pozitívne, čo predstavuje 8,7 %.

Na **onko-chirurgickej ambulancie** z celkového počtu 15 odobratých vzoriek bola 1 vzorka pozitívna, čo predstavuje 6,7 %.

Na **JZS - urologickej** z celkového počtu 20 odobratých vzoriek bola 1 vzorka pozitívna, čo predstavuje 5 %.

Zo súkromných ambulancií najvyššie percento záchytov bolo v **súkromnej gynekologickej ambulancii č. 2 v LM** z celkového počtu 11 odobratých vzoriek bolo 6 vzoriek pozitívnych, čo predstavuje 54,5 %.

V **súkromnej gynekologickej ambulancii č. 4 v LM** z celkového počtu 10 odobratých vzoriek boli 4 vzorky pozitívne, čo predstavuje 40,0 %.

V **súkromnej stomatologickej ambulancii č. 1 v LM** z celkového počtu 13 odobratých vzoriek boli 5 vzoriek pozitívnych, čo predstavuje 38,5 %.

V **súkromnej gynekologickej ambulancii č. 2 v Ružomberku** z celkového počtu 11 odobratých vzoriek boli 4 vzorky pozitívne, čo predstavuje 36,4 %.

V **súkromnej gynekologickej ambulancii č. 1 v Ružomberku** z celkového počtu 11 odobratých vzoriek boli 4 vzorky pozitívne, čo predstavuje 36,4 %.

V **súkromnej gynekologickej ambulancii č. 3 v LM** z celkového počtu 12 odobratých vzoriek boli 4 vzorky pozitívne, čo predstavuje 33,3 %.

V **súkromnej gynekologickej ambulancii č. 2 v LH** z celkového počtu 11 odobratých vzoriek boli 2 vzorky pozitívne, čo predstavuje 18,2 %.

V **súkromnej gynekologickej ambulancii č. 3 v Ružomberku** z celkového počtu 11 odobratých vzoriek boli 2 vzorky pozitívne, čo predstavuje 18,2 %.

V **súkromnej stomatologickej ambulancii v Ružomberku** z celkového počtu 11 odobratých vzoriek boli 2 vzorky pozitívne, čo predstavuje 18,2 %.

V **súkromnej gynekologickej ambulancii č. 1 v LM** z celkového počtu 6 odobratých vzoriek bola 1 vzorka pozitívna, čo predstavuje 16,7 %.

V **súkromnej gynekologickej ambulancii č. 1 v LH** z celkového počtu 11 odobratých vzoriek bola 1 vzorka pozitívna, čo predstavuje 9,1 %.

V **súkromnej stomatologickej ambulancii č. 2 v LM** z celkového počtu 12 odobratých vzoriek bola 1 vzorka pozitívna, čo predstavuje 8,3 %.

Uvedené výsledky boli okamžite v rámci kompetencií RÚVZ riešené s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti za účelom zjednania nápravy, v jednom prípade bola uložená sankcia. Výsledky taktiež poukazujú na potrebu dôsledného dodržiavania hygienicko-epidemiologického režimu pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti.

V rámci ŠZD sme vykonali testovanie 11 sterilizátorov čo predstavovalo 21 sterilizačných cyklov. Všetky sterilizačné cykly boli negatívne, sterilizátory vyhoveli.

V okrese Liptovský Mikuláš je jedno lôžkové zariadenie Liptovská nemocnica s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu s počtom lôžok 280 a 147 ambulancií. V týchto zariadeniach bol vykonávaný štátny zdravotný dozor, ktorý sa sústreďoval na kontrolu opatrení v hygienicko-epidemiologickom režime, podľa schválených prevádzkových poriadkov. Celkom bolo vykonaných - 29 kontrol z toho 4 kontroly boli opakované.

Opatrenia z kontroly boli ukladané na mieste.

V rámci zistení záchytu patogénov v steroch z prostredia na chirurgickom a novorodeneckom oddelení boli nariadené opatrenia na zlepšenie hygienicko-epidemiologického režimu a následne bola vykonaná kontrola ich plnenia spolu so stermi z prostredia.

Štátne zdravotnícke ambulancie:

v okrese sú zriadené len v rámci Liptovskej nemocnice s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu :

- detská
- detská kardiologická
- kardiologická ambulancia pre dospelých
- reumatologická
- onkologická
- gynekologická
- hematologická
- interná
- LSPP pre deti a dorast
- LSPP pre dospelých.

Neštátne zdravotnícke ambulancie :

P.č.	Názov ambulancie:	Spádová oblasť:	
		Lipt. Mikuláš	Lipt. Hrádok
1.	Detské	10	5
2.	Obvodné	20	5
3.	Zubné	24	9
4.	Gynekologické	7	2
5.	Chirurgické	2	1
6.	Interné	2	1
7.	ORL	3	1
8.	Kožné	2	1
9.	Očné	3	1
10.	Ortopedické	2	1
11.	TRCH	1	1
12.	Urologické	2	1
13.	Neurologické	3	1
14.	Psychiatrické	4	1
15.	Gastroenterologická	2	0
16.	Diabetologická	1	1
17.	Logopedická	2	1
18.	Kardiologická	2	0
19.	Alergologická	2	1
20.	Infektologická	1	0
21.	Reumatologická	1	0
22.	Psychologická	3	2

23.	Denzitometria	1	0
24.	Endokrinologická	1	0
25.	Plastická chirurgia	1	0
26.	Rehabilitácia	4	1
27.	MMR	1	0
28.	RTG	1	1
Spolu		108	38

V okrese sú zriadené 4 pracoviská jednotňovej zdravotnej starostlivosti, ktoré sú súčasťou Liptovskej nemocnice. Jedná sa o tieto pracoviská: Očné, ORL, Urológia a Ortopédia.

V okrese Liptovský Mikuláš je zriadené jedno štátne mikrobiologické laboratórium v LNsP L. Mikuláš. Vyšetrovanie vzoriek materiálu z okresu však zabezpečuje aj jedno neštátne mikrobiologické laboratórium, ktoré sídli v okrese Ružomberok (Alphamedical).

V rámci vykonávaných vyšetrení sterov z prostredia a kontroly sterility materiálu v dozorovaných zdravotníckych zariadeniach nebola vyšetrovaná rezistencia na antibiotiká, nakoľko spádové laboratórium RÚVZ Žilina, ktoré stery vyšetruje, nevykonáva zisťovanie rezistencie mikroorganizmov na antibiotiká..

Tab. III.9.1 Proporcia výskytu NN v lôžkovom zariadení - Liptovskej nemocnici s poliklinikou MUDr. I .Stodolu Liptovský Mikuláš v roku 2019

Názov zariadenia	Počet hlásených NN v roku		Počet hospitalizovaných	Proporcia výskytu
	2018	2019	2019	
	abs.	abs.	abs.	%
<i>I</i>	2	3	4	5
Liptovská nemocnica s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu	24	54	11624	0,46

Tab. III.9.2 Proporcía výskytu NN podľa oddelení z počtu hospitalizovaných v Liptovskej nemocnici s poliklinikou MUDr. I .Stodolu Liptovský Mikuláš v roku 2019

ODDELENIE	Počet hlásených NN v roku		Počet hospitalizovaných	Proporcía výskytu
	2018	2019	2019	
	abs.	abs.	abs.	%
<i>I</i>	2	3	4	5
OAIM	4	11	166	6,62
Chirurgické	6	5	1882	0,27
Interné	8	7	1965	0,36
Gyn.-pôrodnice	0	0	1764	0,0
Novorodenecké	0	1	640	0,16
Detské	3	4	2138	0,19
Úrazovej chirurgie (traumatologicko-ortopedické)	0	1	1104	0,09
Neurologické	0	13	988	1,41
Oddelenie dlhodobochorých	3	12	344	3,49
Psychiatrické	0	0	633	0,0
SPOLU	24	54	11624	0,46

Tab. III.9.3 Výpis hlásených NN podľa diagnózy v okrese Liptovský Mikuláš / rok 2019

Kód diagnózy	Diagnóza – slovom	Počet	Proporcía
		Abs.	%
A020	Salmonelová enteritída	1	1,9
A047	Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	13	24,10
A080	Rotavírusová enteritída	4	7,4
A411	Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými	2	3,7

	stafylokokmi		
A415	Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami	6	11,1
A418	Iná špecifikovaná septikémia	2	3,7
A419	Nešpecifikovaná septikémia, septický šok	1	1,9
A498	Iné bakteriové infekcie na nešpecifikovanom mieste	1	1,9
H10	Zápal spojovky	1	1,9
J06	Akútne infekcie horných dýchacích ciest	1	1,9
J150	Pneumónia vyvolaná <i>Klebsiella pneumoniae</i>	6	11,1
J158	Iná bakteriálna pneumónia	1	1,1
N30	Cystitída	5	9,3
N309	Nešpecifikovaná cystitída	3	5,6
N390	Infekcia močovej sústavy bez určenia miesta	4	7,4
T814	Infekcia po výkone nezatriedená inde	3	5,6
Spolu:		54	100

Tab.III.9.4 Výpis hlásených NN podľa oddelení v SR /kraj v roku 2019

Tabuľku vyplňuje kraj

Tab.III.9.5 Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie/rok 2019

Druh oddelenia	Lokalizácia infekcie															
	črevná		respiračná		urogenitálna		kože a sliznic		infekcie v mieste chir.výkonnú a popáleniny		sepsy		ostatné		SPOLU	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Interné	5	27,8	1	12,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	8,3	0	0,0	7	13,0
Chirurgické	2	11,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	100	0	0,0	0	0,0	5	9,3
Oddelenie dlhodobochorých	6	33,3	0	0,0	5	41,7	0	0,0	0	0,0	1	8,3	0	0,0	12	22,2
OAIM	0	0,0	6	75	0	0,0	0	0,0	0	0,0	5	41,7	0	0,0	11	20,4
Neurológia	0	0,0	1	12,5	7	58,3	0	0,0	0	0,0	5	41,7	0	0,0	13	24,1
Detské	4	22,2	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	4	7,4
Neonatológia	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	100	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	1,9
Traumatológia	1	5,6	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	1,9
SPOLU	18	100	8	100	12	100	1	100	3	100	12	100	0	0,0	54	100

Tab.III.9.6 Výskyt NN podľa EA a lokalizácie v roku 2019

Etiolog.agens	Sumár	z toho						
		črevné	dych. ciest	močopohlavné	kože a slizníc	rán	sepsy	Iné
	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	Abs.
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7	8	9
Acinetobacter species	2	0	0	0	0	0	2	0
Clostridium difficile	13	13	0	0	0	0	0	0
E.coli nešpecifikované	2	0	0	1	0	1	0	0
Enterococcus nešpecifikovaný	5	0	1	4	0	0	0	0
Klebsiella pneumoniae	18	0	7	6	0	1	4	0
mikroorganizmy gramnegatívne iné	1	0	0	0	0	0	1	0
Pseudomonas aeruginosa	3	0	0	1	0	0	2	0
rotavírus	4	4	0	0	0	0	0	0
S.Infantis	1	1	0	0	0	0	0	0

Staphylococcus aureus	1	0	0	0	1	0	0	0
Staphylococcus epidermidis	1	0	0	0	0	0	1	0
Staphylococcus hominis	1	0	0	0	0	0	1	0
negatívny	2	0	0	0	0	0	2	0
SPOLU	54	18	8	12	1	2	13	0

Tab. IV.1.1 Prehľad o výkone ŠZD v ZZ v roku 2018 v okrese Liptovský Mikuláš

Liptovská nemocnica s poliklinikou MUDr .I .Stodolu+ súkromné ambulancie	Celkový počet ZZ	vykonaný ŠZD				SPOLU
		Komplex · previerky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav. opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
Lôžk. odd. - OIKM/JIS	6	0	0	1	2	3
Lôžk. odd.- chirurg. smer	9	0	0	0	8	8
Lôžk. odd. - nechirurg. smer	6	0	0	1	6	7
Amb. všeobecní lekári	41	4	0	0	0	4
Amb. odborní lekári	62	9	0	0	0	9
stomatológovia	34	10	0	1	1	12
Centrálne operačné sály	5	0	0	0	4	4
Centrálna sterilizácia	1	0	0	0	1	1
SPOLU	164	23	0	3	22	48

Tab.IV.1.2 Výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia v okrese Liptovský Mikuláš

ODDELENIE	Sterilný materiál			Prostredie		
	Počet	Z toho pozitívnych		Počet	Z toho pozitívnych	
	abs.	abs.	%	abs.	abs.	%
<i>I</i>	2	3	4	5	6	7
Odd.COS a CS	47	0	0	138	13	9,4
OAIM	10	0	0	20	5	40,0
Gynekolog.-pôrodnice	20	0	0	44	9	20,4
Novorodenecké	7	0	0	22	6	27,3
Detské	6	0	0	23	1	4,3
Úrazová chirurgia	8	0	0	42	10	23,8
Interné	6	1	16,7	20	1	5
JIS	0	0	0	21	4	19
Doliečovacie	0	0	0	23	3	13
Dialýza	0	0	0	20	2	10
Očné	10	0	0	21	1	4,8
ORL	10	0	0	20	2	10
Neurológia	5	0	0	22	0	0
Chirurgické	10	0	0	22	2	9
Urologické	10	0	0	20	1	5
ÚPS	10	0	0	22	0	0
Odborné ambulancie	0	0	0	0	0	0
SPOLU	159	1	0,6	500	60	12,0

Tab.IV.1.3 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a obalu v okrese Liptovský Mikuláš

názov zdravot. pomôcky	Vzorky sterilizované v														% pozit.
	bubnoch		jednoráz. kombin. obaloch		kazetách, dózach		kontajneroch		kazetách, dózach		v inom obale		voľne		
	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	
Kov			124	2	62		26		14		4		52	10	4,3
Sklo													4		0
Guma			18												0
Textil			70				48	1					2		0,8
Plasty			48	1									2		2,0
Liečivá					4										0
Endoskop y kateg.			2												0
Šitie															
Roztoky			6												0
Iné															
SPOLU	0	0	268	3	66	0	74	1	14	0	4	0	60	10	2,9
% pozit				1,1		0		1,4		0		0		16,7	

Tab.IV.1.4 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a druhu sterilizácie v okrese Liptovský Mikuláš

názov zdravot. pomôcky	Vzorky sterilizované v														SPOLU		% pozit.
	HVS		autokláv		chemicky		fyzikálne chemicky		plazma		inak		VSD				
	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	
Kov	128	10	138	2	16	-									282	12	4,3
Sklo	4	-													4	0	0
Guma			16	-	2	-									18	0	0
Textil			114	1	2	-					4	-			120	1	0,8
Plasty	2	-	14	1	34	-									50	1	2,0
Liečivá	4	-													4	0	0
Endosk. I. kateg.			2	-											2	0	0
Šitie																	
Roztoky											6	-			6	0	0
Iné																	
SPOLU	138	10	284	4	54	-					10	-			486	14	2,9

Tab. IV.1.5 Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti v SR/kraj/okres

	Výsledky testovania							
	počet sterilizátorov	počet kontrolovaných	% kontrolovaných	počet pozitívnych	% pozit. z počtu kontrolovaných	opakovane kontrolované	počet opakovane pozitívnych	počet vyradených
AUT	12	11	91,7	0	0	0	0	0
HVS	19	0	0	0	0	0	0	0
FS	1	0	0	0	0	0	0	0
Plazma	0	0	0	0	0	0	0	0
EO	0	0	0	0	0	0	0	0
Iný	0	0	0	0	0	0	0	0
SPOLU	32	11	34,4	0	0	0	0	0

Tab.IV.1.6 Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov

Miesto odberu vzoriek	Počet odobratých vzoriek			Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	Celkom	Pozit.		Grampozitívna mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra	Plesne a kandidy
abs.		%				
Ruky personálu	5	0	0			
Pokožka a ruky pac.	-	-	-			
Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií	30	7	23,3	3x Bacillus speciés, 2x Bacillus cereus, 2x Enterococcus faecalis		
Inkubátory	5	1	16,7	1x Enterococcus faecalis		
Prostredie endoskopických pracovísk s endoskopmi II. Kategórie	-	-	-			
Nástroje a pomôcky so suchým prostredím	178	19	10,7	3x Enterococcus faecalis, 4x Bacillus speciés, 5x Bacillus cereus	3x gramnegatívna nefermentujúca palička	8x Plesne, 1x Candida species
Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	194	46	23,7	4x Staphylococcus aureus, 9x Enterococcus faecalis, 7x Bacillus speciés, 10x Bacillus cereus	2x E.coli, 2x Pseudomonas aeruginosa, 1x Pantoea agglomerans, 1x Raoultella terrigena, 1x Enterobacter species, 1x Enterobacter cloacae	13x Plesne, 2x Candida species
Dezinfekčné roztoky	-	-	-			
Lekárske roztoky a H ₂ O	-	-	-			
Masti a gély	-	-	-			
Pomôcky na stravovanie pacientov	3	1	33,3	1x Bacillus speciés		
Lôžkoviny a bielizeň	18	5	27,8	3x Enterococcus faecalis, 2x Bacillus cereus		
Pomôcky na upratovanie a toaletu pac.	-	-	-			
Maloplošná dezinfekcia (odd.,lekárne, ambulancie)	214	51	23,8	18x Enterococcus faecalis, 8x Staphylococcus aureus 10x Bacillus speciés, 12x Bacillus cereus	1x Klebsiella species, 1x gramnegatívna nefermentujúca palička	11x Plesne

Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt)	61	4	6,6	1x Enterococcus faecalis, 1x Bacillus cereus		2x Plesne
Veľkoplošná dezinfekcia (oddelenia a ambulancie)	-	-	-			
Veľkoplošná dezinfekcia (operačný trakt)	-	-	-			
Vyšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia)	-	-	-			
SPOLU	708	134	18,9	12x Staphylococcus aureus, 37x Enterococcus faecalis, 25x Bacillus speciés, 32x Bacillus cereus	2x E.coli, 2x Pseudomonas aeruginosa, 1x Klebsiella speciés, 1x Raoultella terrigena, 1x Pantoea agglomerans, 1x Enterobacter cloacae, 1x Enterobacter species, 4x gramnegatívna nefermentujúca palička	34x Plesne, 4x Candida speciés

Prehľad neštátnych ambulantných zariadení v okrese L. Mikuláš a Ružomberok

I. Zoznam zdravotníckych zariadení – okres Liptovský Mikuláš

- **Všeobecné ambulancia pre dospelých**

- 1.) MUDr. Ivana Peťová, J. Janošku 4, Lipt.Mikuláš
- 2.) MUDr. Agáta Kmecová, Za traťou 606, Lipt. Mikuláš
- 3.) MUDr. Vlastimil Kapcát, K a K doktor, s.r.o., Jilemnického 22 Lipt. Mikuláš
- 4.) MUDr. Vlastimil Kapcát, K a K doktor, s.r.o., Beňadiková
- 5.) MUDr. Anna Valčáková, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 6.) MUDr. Jaroslav Janíček, Jilemnického 22 Lipt. Mikuláš
- 7.) MUDr. Jaroslav Janíček, NZZ- PLPD Partizánska Ľupča

- 8.) MUDr. Zlatica Čajková, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 9.) MUDr. Emília Kaclíková, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 10.) MUDr. Jana Kompišová, Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 11.) MUDr. Mária Ševčovičová, s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 12.) MUDr. Jozef Solčianský, ISNIUS s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 13.) MUDr. Peter Bobčák, APB s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 14.) MUDr. Marta Voštináková, , ZS Nábrežie 4. apríla 1990, Lipt. Mikuláš
- 15.) MUDr. Anna Androvičová, CAREN, s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 16.) MUDr. Mária Černáková, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 17.) MUDr. Elena Hrbčová, MEDICOOP, spol. s.r.o., ZS Ľubel'a
- 18.) MUDr. Katarína Gašparová, s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 19.) MUDr. Katarína Halková, s.r.o., Štúrova 1, Lipt. Mikuláš
- 20.) MUDr. Anton Ambrózy, Zdravotník SVZL, s.r.o., Medic Centrum, ulica Pri železnici 1737 Lipt. Hrádok
- 21.) MUDr. Ján Zachar, JAZMED, s. r. o., ZS Východná
- 22.) MUDr. Ján Zachar, JAZMED, s.r.o., ZS Važec
- 23.) MUDr. Bronislava Ivančíková, BeneVobis, s.r.o., Pri železnici 1737, Lipt. Hrádok
- 24.) MUDr. Iveta Barta, TATRAMEDIK, s.r.o., Pri železnici 1737, Lipt. Hrádok
- 25.) Centrum Kramáre, MUDr. Jozef Čajka, Štúrova 1, Liptovský Mikuláš
- 26.) Ambulancia pevnej pohotovostnej služby pre dospelých, Palučanská 25, Lipt. Mikuláš

• **Všeobecné ambulancie pre deti a dorast**

- 1.) MUDr. Eva Gabryšová, Kids Health & Services, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 2.) MUDr. Iveta Hlavicová, GEDEA s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 3.) MUDr. Alena Bobulová, ALAMED, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 4.) MUDr. Mária Kmetóniová, MEDBABY a ADULT s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 5.) MUDr. Danica Mrlianová, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš

- 6.) MUDr. Božena Šutliaková, Zdravie pre deti s.r.o. Smrečianska 677, Lipt. Mikuláš
- 7.) MUDr. Margita Kyčinová, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 8.) MUDr. Danuša Kapcátová, DAKAMED s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 9.) MUDr. Jitka Veselá, MEGGAN, s.r.o., ZS Východná
- 10.) MUDr. Jitka Veselá, MEGGAN, s.r.o., ZS Važec
- 11.) MUDr. Zlata Karimová, DA, J.D.M., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 12.) MUDr. Beáta Baroková, BEABMED, s.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 13.) MUDr. Miroslava Plchová, MRPC-PEMI, s.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 14.) MUDr. Andrea Mojžišová, Liptovská nemocnica s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu, Palučanská 25 Liptovský Mikuláš
- 15.) MUDr. Miriam Tomová, Pilot Jet s.r.o., Ľubel'a 462
- 16.) MUDr. Ivona Teplanská, PediaMedia s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1212/2, Lipt. Mikuláš
- 17.) Ambulancia pevnej pohotovostnej služby pre deti a dorast, Liptovská nemocnica s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu Palučanská 25, Lipt.Mikuláš

- **Ambulancie zubného lekárstva**

- 1.) MDDr. Štefan Medvecký, Prestige smile, s.r.o., Bobrovec 90
- 2.) MUDr. Oľga Kováčová, ROY – DENT, s.r.o., ZZ Pltnícka 5, Lipt.Mikuláš
- 3.) MUDr. Jaroslava Hlavačková, Garbiarska 695, Lipt. Mikuláš
- 4.) MUDr. Ihor Nahnichuk, ODONTOLOGIA s.r.o., Nám. Mieru 1994/1, Lipt. Mikuláš
- 5.) MUDr. Dagmar Schwarczová, ZS Nábrežie 4. apríla, Lipt. Mikuláš
- 6.) MUDr. Miloš Hrkel', ZZOV Za traťou 606, Lipt. Mikuláš
- 7.) MUDr. Michala Melnová, MÍŠA Dental Care s.r.o. ZS, Nábrežie 4.apríla, Lipt. Mikuláš
- 8.) MUDr. Anna Blaščíková, ZŠ J.Kráľa, Lipt. Mikuláš
- 9.) MUDr. Janka Foltová, FOLDENT, s.r.o., Školská 1138/3, Lipt. Mikuláš
- 10.) MDDr. Matej Medzihradský, Alexia creative Liptov, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 11.) MUDr. Anna Tomašovičová, TOMDENT,s.r.o., ZŠ Čsl. brigády 4, Lipt. Mikuláš

- 12.) MUDr. Peter Dzian, ZŠ Nábřežie 4.apríla 1936, Lipt. Mikuláš
- 13.) MUDr. Anna Lacková s.r.o., Garbiarska 4/905, Lipt. Mikuláš
- 14.) MDDr. Marcel Dragula, Dr. Marcel s.r.o., Jánošíkovo nábřežie 1212, Lipt. Mikuláš
- 15.) MUDr. Lucia Kurucová, LuckyDent, s.r.o., zubnej ambulancie a ambulancie zubnej LSPP, Školská 3, Liptovský Mikuláš
- 16.) MUDr. Rudolf Židek, ROY - DENT s.r.o., ZZ Pltnícka 5, Lipt. Mikuláš
- 17.) MUDr. Dana Pawelská, s.r.o., ZŠ Okoličné, Okoličianska 404, Lipt. Mikuláš
- 18.) MUDr. Jana Jurčová, JJ dent s.r.o., J. Alexyho 1817/10, Liptovský Mikuláš
- 19.) MUDr. Mohamed Hamam, HAMAM STOMATOLÓGIA s.r.o., Jánošíkovo nábřežie 1, Lipt. Mikuláš
- 20.) MUDr. Monika Mišíková, ORTHOFIN, spol.s.r.o., Kuzmányho 15, Lipt. Mikuláš
- 21.) MUDr. Adriana Grešová, Smiles Dental, s.r.o., Jánošíkovo nábřežie 1, Lipt. Mikuláš
- 22.) MUDr. Anna Dubovská, s.r.o., Hodžova 13, Lipt. Mikuláš
- 23.) MUDr. Miroslav Dubovský, s.r.o., Kláštorňá IV/145, Lipt. Mikuláš
- 24.) Dental group, s.r.o., Moyzesova 669/13, Lipt.Mikuláš
- 25.) MUDr. Igor Folta, FF DENT, s.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 26.) MDDr. Jaroslav Adamčík, MDDr. Jaroslav Adamčíks.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 27.) MUDr. Jozef Mäsiar, J.D.Matejovie 542, Lipt.Hrádok
- 28.) MUDr. Mária Stencláková, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 29.) MUDr. Igor Vdovec, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 30.) MUDr. Emil Lošonský, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 31.) MDDr. Filip Langer , s.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 32.) MUDr. Ronald Petřík, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 33.) TatraDent, s.r.o., Východná 190

- **Ambulancie gynekológov**

- 1.) MUDr. Dezider Timko, GSA, s.r.o., Nábr. 4. apríl 1990, Lipt. Mikuláš
- 2.) MUDr. Dana Cigašová, Infinity Health s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1212, Lipt.Mikuláš
- 3.) MUDr. Mária Válečková, GYNVAL, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 2/1212, Lipt.Mikuláš
- 4.) MUDr. Ivan Halko, GYNOB, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 5.) MUDr. Miroslav Boďa, Nábrežie J. Kráľa 6, Lipt. Mikuláš
- 6.) MUDr. Ladislav Andreášsky, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 7.) MUDr. Jozef Kantík, JOKA gyn., s.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 8.) MUDr. Michal Luníček, Femina LM, s.r.o., Priehradná 410/23, Liptovský Mikuláš
- 9.) Centrum Kramáre,s.r.o. PINIUM FAMILY CLINIK, Štúrova 1, Liptovský Mikuláš

- **Odborné ambulancie**

- 1.) psychiatrická ambulancia - MUDr. Elena Poloncová, P-Zdravie, s.r.o., Starohorského14, Lipt. Mikuláš
- 2.) psychiatrická ambulancia – MUDr. Berta Skusilová, VITAWEL, s.r.o., 1. mája 195/30, Liptovský Mikuláš
- 3.) psychiatrická ambulancia – MUDr. Zuzana Benkovičová, Medic Center, Pri železnici 1737, Lipt. Hrádok
- 4.) ambulancia ORL – MUDr. Igor Kažmér, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 5.) ambulancia ORL –MUDr. Helena Knutelská, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 6.) ambulancia ORL- MUDr. Jarmila Hybenová, La-Do s.r.o., Medic centrum, Pri železnici 1737 542, Lipt. Hrádok
- 7.) neurologická ambulancia - MUDr. Viera Kováčiková, Neuro VK, s.r.o., Poliklinika Lipt. Mikuláš
- 8.) neurologická ambulancia - MUDr. Ján Pajor, TEMPUS, s.r.o., Podtatranského 6, Lipt. Mikuláš
- 9.) neurologická ambulancia – MUDr. Michal Kubáni, Palúčanská 25, Lipt. Mikuláš

10.) neurologická ambulancia - MUDr. Lenka Lakatová, NEUROLOGY s.r.o., Pri železnici 1737, Lipt.

Hrádok

11.) diabetologická ambulancia- MUDr. Anna Devečková, IN-DIA, s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš

12.) diabetologická ambulancia – MUDr. Ľudmila Leskovská, VITA MELLITA, s.r.o., ul. Pri železnici 1737, Lipt. Hrádok

13.) interná ambulancia – MUDr. Daniel Devečka, IN-DIA, s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš

14.) interná ambulancia – MUDr. Elena Dorociaková s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš

15.) interná ambulancia, J.M.Matejovie 542, Liptovský Hrádok

16.) gastroenterologická a interná ambulancia – MUDr. Juraj Rusnák, s.r.o., námestie Osloboditeľov 87, Lipt. Mikuláš

17.) kardiologická ambulancia – MUDr. Vladimír Sivák, Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš

18.) ambulancia klinickej psychológie – PhDr. Miloš Šlepecký, PSYCHOGOGIA, s.r.o., Garbiarska 3948, Lipt. Mikuláš

19.) ambulancia klinickej psychológie – PhDr. Kata Piačková, Nábřežie 4.apríla 1990, Lipt. Mikuláš

20.) ambulancia klinickej psychológie – Mgr. Pavol Veselovský, Nám. Osloboditeľov 32, Lipt. Mikuláš

21.) ambulancia klinickej psychológie – Mgr. Monika Šostroneková, Poliklinika Lipt. Hrádok

22.) ambulancia klinickej psychológie - Mgr.Oľga Šupalová, PORT centrum hlbinej psychológie s.r.o., Martinkovej 877, Lipt.Hrádok

23.) urologická ambulancia – MUDr. Viktor Kováčik, Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš

24.) urologická ambulancia- MUDr. Henrich Klečka, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok

25.) očná ambulancia – MUDr. Judita Kováčová, JK, s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš

26.) očná ambulancia – MUDr. Eva Schwarz, L a E, s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš

27.) očná ambulancia – MUDr. Mária Piovarčiová, Vialens, s.r.o., Jánošíkovo nábřežie 1, Lipt. Mikuláš

28.) očná ambulancia- MUDr. Gabriela Madejová, J.D.Matejovie 542, Poliklinika Lipt. Hrádok

- 29.)** chirurgická ambulancia – MUDr. Jozef Kršák, CHIRURGAMB s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 30.)** chirurgická ambulancia, MUDr. Miroslav Kováč, MK CHIRURG, s.r.o., J.D.Matejovie 542, Liptovský Hrádok
- 31.)** ortopedická ambulancia – Liptov Consulting, s.r.o., Československej brigády 1078/25 , Lipt. Mikuláš
- 32.)** dozitometrická amb, Liptov Consulting, s.r.o., Československej brigády 1078/25, Lipt.Mikuláš
- 33.)** ortopedická ambulancia – MUDr. Jozef Grossmann, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 34.)** ortopedická ambulancia – MUDr. Dalibor Kurek, Orthosport, s.r.o., Pri železnici 1737, Lipt. Hrádok
- 35.)** pľúcna ambulancia – MUDr. Tibor Kottmann, PNEUMORESPIRO, s.r.o, Palúčanská 218/25, Lipt. Mikuláš
- 36.)** pľúcna ambulancia – MUDr. Lucia Kováčiková, PaF, s.r.o., ulica Pri železnici 1737, Poliklinika Lipt. Hrádok
- 37.)** imunoalergologická ambulancia – MUDr. Adriána Skusilová, VITAWELL, s.r.o.Palúčanská 232/6, Lipt. Mikuláš
- 38.)** imunologická ambulancia- MUDr. Jaroslav Barok, IMUNO-ALERGO JB, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 39.)** imunoalergologická ambulancia – MUDr. Viera Marková, VIMAR, s.r.o., Nábrežie 4. apríla, Lipt. Mikuláš
- 40.)** kožná ambulancia – MUDr. Jana Antašová, Derm Ant, s.r.o., Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 41.)** kožná ambulancia – MUDr. Jelena Honková, GASTRODERMA, SK s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 42.)** kožná ambulancia – MUDr. Daša Libičová, J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 43.)** infektologická ambulancia – MUDr. Alžbeta Smiešna, INFA, s.r.o., Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 44.)** ambulancia klinického logopéda – Elena Brdečková, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš
- 45.)** ambulancia klinického logopéda – Dr. Mária Kučerová, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš

- 46.)** ambulancia klinického logopéda – Mgr. Monika Šostroneková, J.D.Matejovie 542, Liptovský Hrádok
- 47.)** detská kardiologická ambulancia – MUDr. Dana Lizuchová, NsP- detské oddelenie, Lipt. Mikuláš
- 48.)** gastroenterologická ambulancia – GASTRODERMA, SK. s.r.o., MUDr. Igor Honko, Jilemnického 22, Lipt. Mikuláš
- 49.)** reumatologická ambulancia – MUDr. Andrea Straková, J. Janošku 2120, Lipt. Mikuláš
- 50.)** rehabilitačné oddelenie – SVALZY,s.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok
- 51.)** rehabilitačno-reflexné cvičenie u detí, Mária Farkašová, Kuzmányho 5, Lipt. Mikuláš
- 52.)** SVLZ v odbore fyzioterapia, ORTO REHAB s.r.o., Československej brigády 1078/25, Lipt.Mikuláš
- 53.)** Fyziatrisko-rehabilitačné zariadenie, Jánošíkovo nábrežie 1, Lipt. Mikuláš,
- 54.)** RR-Centrum relax a rehabilitácia, Jesenského 3897, Lipt. Mikuláš,
- 55.)** chirurgická a rádiologická ambulancia, MEDCENT JA, s.r.o., Demänovská dolina 83, Liptovský Mikuláš)
- 56.)** Endokrinologická ambulancia, Centrum Kramáre s.r.o.PINIUM FAMILY CLINIC, Štúrova 1, Liptovský Mikuláš
- 57.)** Psychiatrická ambulancia pre dospelých, Centrum Kramáre s.r.o., PINIUM FAMILY CLINIC, Štúrova 1, Liptovský Mikuláš
- 58.)** Magnetická rezonancia, MRI Point s.r.o., Demänová 296, Liptovský Mikuláš
- 59.)** Detská psychiatria, Centrum Kramáre, s.r.o., PINIUM FAMILY CLINIC, Štúrova 1, Liptovský Mikuláš
- 60.)** Urologická ambulancia, Centrum Kramáre, s.r.o., PINIUM FAMILY CLINIC, Štúrova 1, Liptovský Mikuláš
- 61.)** ORL a foniatická ambulancia, Centrum Kramáre, s.r.o., PINIUM FAMILY CLINIC, Štúrova 1, Liptovský Mikuláš
- 62.)** Amb. plastická chirurgia, Centrum Kramáre, s.r.o., PINIUM FAMILY CLINIC, Štúrova 1, Liptovský Mikuláš
- 63.)** Zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek v špecializovanom odbore radiológia, PHARMACY –RV, spol.s.r.o., Poliklinika Jánošíkovo nábrežie 2, Liptovský Mikuláš
- 64.)** Zariadenia spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek v špecializovanom odbore radiológia, SVALZY s.r.o., J.D.Matejovie 542, Liptovský Hrádok

- **zdravotnícke zariadenia iné:**

- 1.) Pracovná zdravotná služba, Team Prevent Santé, s.r.o., Polyfunkčný dom spoločnosti Safir s.r.o., Garbiarska 4417, Lipt. Mikuláš
- 2.) Administratíva, predajňa a ambulancia pracovného lekárstva, Gajos, s.r.o., M. Pišúta 4022, Lipt. Mikuláš
- 3.) Pracovná zdravotná služba, Team Prevent, s.r.o., J.D.Matejovie 542, Lipt. Hrádok

V. Ostatné činnosti

a) Preventívne programy a projekty

V priebehu roka sme venovali pozornosť programom a projektom ako je Národný imunizačný program, Surveillance prenosných ochorení, EPIS, Nozokomiálne nákazy, Mimoriadne epidemiologické situácie, Enviromentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV, Prevencia HIV, Poradni očkovania, Zvýšenie povedomia budúcich rodičov o ochoreniach preventabilných očkovaním a význame očkovania.

Nevykonávali sme žiadne špecializované činnosti.

V rámci poradenstva fungovala:

- poradňa HIV pre jednotlivcov vo vyhradenom čase s anonymnými odbermi krvi na vyšetrenie HIV a poradenstvo cez telefón.
- poradenstvo v očkovaní cez telefón aj osobne s rodičmi, ktorí odmietajú očkovania svojich detí.

Zdravotnícke služby v okrese sú zabezpečované na porovnateľnej úrovni v rámci Slovenskej republiky. Zabezpečené sú cestou štátneho a súkromného sektora. Spolupráca pri vykonávaní surveillance prenosných ochorení so štátnym aj súkromným sektorom je dobrá.

- hlásenie nozokomiálnych nákaz zo zariadení je tak, ako v celej republike podhodnotené .
- očkovanie je každoročne kontrolované v rámci celoslovenskej úlohy v pevne stanovenom termíne. Zaočkovanosť v okrese je dobrá. V 5-tich obvodoch bola zistená nižšia zaočkovanosť ako 90%, na čom sa podpísalo odmietanie povinného očkovania u rodičov.

V rámci Európskeho imunizačného týždňa 2019 bola realizovaná prednáška pre študentov Strednej zdravotníckej školy v Lipútovskom Mikuláši, kde boli prezentované základné informácie o ochoreniach zaradených do povinného očkovania a bezpečnosť v očkovaní. Aktuálne informácie sú zverejňované na nástenke a tiež na webovej stránke úradu.

b) Špecializované činnosti

c) Poradenstvo v prevencii prenosných ochorení

Poradenstvo v prevencii prenosných ochorení je pri každom prípade, ktoré je nahlásené. Prípady šetríme telefonicky, alebo priamo s chorými, či rodičmi chorých. Vykonávame šetrenie epidemiologickej anamnézy a nariaďujeme protiepidemické opatrenia.

Poradenstvo tiež vykonávame v rámci poradne očkovania, ktorej činnosť sme spropagovali na webovej stránke úradu.

Skúsenosť je taká, že poradňu navštevujú zatiaľ iba rodičia detí odmietajúcich očkovanie, ktorých RÚVZ aktívne pozýva. Pracovníci odd. epidemiológie vedú s týmito rodičmi rozhovor o prospešnosti očkovania a odovzdané sú im aj edukačné materiály pojednávajúce o význame očkovania. Diskusia s týmito rodičmi je veľmi náročná a ich presvedčenie o neúčinnosti a škodlivosti očkovania je také silné, že odmietajú odborné argumenty. V priebehu roka 2019 sme v okrese Liptovský Mikuláš a Ružomberok zaznamenali 54 odmietnutí povinného očkovania, ktoré sme riešili predvolaním rodičov do poradne očkovania a následne dohovorom rodičom. Poradňu očkovania navštívilo 7 rodičov. V pravidelných štvrtročných intervaloch zasielame tabuľky odmietania očkovania na ÚVZ SR.

d) Zdravotno - výchovné aktivity v prevencii prenosných ochorení

V rámci Európskeho imunizačného týždňa 2019 bola realizovaná prednáška pre študentov Strednej zdravotníckej školy v Liptovskom Mikuláši, na tému „Základné informácie o ochoreniach zaradených do povinného očkovania“ a „Bezpečnosť v očkovaní“. Na prednáške sa zúčastnilo 125 študentov a pedagogickí pracovníci.

Mimoriadne úlohy :

Oddelenie epidemiológie v období od 14.5 – 28.5.2019 vykonalo mimoriadnu cieleňú kontrolu v zdravotníckom zariadení **Liptovskej nemocnice s poliklinikou (LNsP) MUDr. I. Stodolu, Palúčanská 25, Liptovský Mikuláš** na základe listu ÚVZ SR č. OE/3907/98545/2019 zo dňa 7.5.2019. V rámci LNsP MUDr. I. Stodolu v Liptovskom Mikuláši bolo vykonaných celkovo 16 kontrol na lôžkových oddeleniach, spoločných

vyšetrovacích a liečebných zložkách a pracoviskách jednodňovej zdravotnej starostlivosti. Najčastejším problémom bol celkový zlý stavebno – technický stav budov nemocnice a z toho vyplývajúce nedostatky - zatečené steny, opadané omietky, plesnenie stien. Uvedené nedostatky boli zisťované najviac v priestoroch určených pre personál ako sú šatne, lekárske izby a v miestnostiach prislúchajúcich k oddeleniu ako sklady, čiastiacie miestnosti, kuchynky, zariadenia na osobnú hygienu a pod. Zistené boli nedostatky týkajúce sa umiestnenia niektorých šatní pre personál v suterénoch, pričom šatne nespĺňali primeraný hygienický štandard, súčasťou šatní neboli zariadenia na osobnú hygienu a niektoré šatne kapacitne nezodpovedali počtu zamestnancov pre ktorých boli určené. Na oddeleniach bol najčastejší problém – poškodené podlahy a neodvetrané priestory, prípadne nefunkčná klimatizácia, ktorá nebola udržiavaná v prevádzkyschopnom stave bez výmeny filtrov okrem operačných traktov. Taktiež nebol dodržiavaný interval maľovania priestorov ústavného zariadenia. Najviac nedostatkov bolo zistených na Rádiodiagnostickom oddelení, Oddelení anesteziológie a intenzívnej medicíny, Internom oddelení, Centrálnych operačných sálach a oddelení centrálnej sterilizácie a Oddelení pre dlhodobu chorých. Celkový počet uložených opatrení týkajúcich sa stavebno – technickej obnovy priestorov ústavného zariadenia – 22, priestorov pre personál – 7, nedostatkov týkajúcich sa dodržiavania hygienicko – epidemiologického režimu - 4 , vymaľovania priestorov – 4, predloženia návrhu na zmenu prevádzkového poriadku – 2, zabezpečenia prívodu teplej úžitkovej vody – 3 a iných nedostatkov – 16.

Uložené opatrenia boli prerokované s vedením nemocnice a dohodnuté sú termíny plnenia jednotlivých opatrení.

Odbor/oddelenie epidemiológie RÚVZ – Liptovský Mikuláš

			Počet
1.	Epidemiologické vyšetovanie v ohniskách nákazy (okrem NN)	prvá. návšteva v ohnisku	876
		opakované návštevy v ohnisku	10
		počet vyšetrených osôb	886
		zvýšený zdravotný dozor	6
		lekársky dohľad	0
		iné protiepidemické opatrenia	41
		spolu:	1819
2.	Odber vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie (okrem NN):	vzorky biologického materiálu celkom	40
		vzorky materiálu z vonkajšieho prostredia:	1194
		Voda	3
		potraviny	0
		Iné	0
		spolu:	1237
3.	Doplňovanie epidemiologických údajov k spracovaniu nákaz, ev. analýz	z chorobopisov	873
		zo zdravotných záznamov	10
		z laboratórnych protokolov	920
		Iné	0
		spolu:	1803
4.	Imunizačný program	metodické návštevy lekárov	26
		kontrola očkovania (počet očkovaných)	7208
		kontrola skladovania očkovacích látok	26
		prejednanie neúčasti na očkovaní	12
		priestupkové konanie	0
		Iné	0
		spolu:	7272

5.	Práca v EPIS-e	preberanie hlásení (OKM,NRC,PZS, prípady z iných RÚVZ)	300
		zadávanie prípadov	1803
		kontrola a uzatváranie prípadov	1803
		spracovanie dotazníkov k epidémii	38
		SRV	12
		Chrípka	52
		spolu:	4008
		6.	Analýza epidemiologickej situácie (uviest' počet)
týždenná	52		
mesačná	12		
ročná	1		
na požiadanie	0		
príprava podkladov	52		
spolu:	116		
7.	poradenstvo a podávanie informácii		
		v ohniskách rodinných	850
		v ohniskách kolektívnych	36
		pre verejnosť	50
		v médiach	0
		Iné	0
		spolu:	936
		8.	Odborné analýzy (okrem uvedených v bode 6.)
rozbor	0		
podklad	0		
stanovisko	0		

		spolu:	0
9.	Prednášková činnosť	prednášky pre verejnosť	0
		prednášky pre ZP	5
		spolu:	5
10.	Publikácie pre verejnosť (uviest' miesto a názov v prílohe)	1. autor	0
		spoluautor	0
		spolu:	0
11.	Publikačná činnosť v odborných a vedeckých časopisoch (uviest' názov a miesto v prílohe)	1. autor	0
		spoluautor	0
		vypísať názov a miesto*	0
		spolu:	0
12.	Účasť na konferenciách (uviest' miesto a názov v prílohe)	Aktívna	0
		Pasívna	11x
		vypísať názov a miesto*	4 konferencie (uvedené v aktivitách epid.odd.)
		spolu:	15
13.	Práca na osobitných štúdiách a programoch (názov programu v prílohe)	príprava zadania	0
		zber podkladov	0
		sumarizácia	0
		Analýza	0
		iné (príprava)	0
		*názov projektu: „Imunologické prehľady za SR 2019“	0
		Spolu:	0

14.	Vydané certifikáty (AIDS), medzinárodný očkovací preukaz, osvedčenie o odbornej spôsobilosti	0
-----	--	---

Odbor/oddelenie epidemiológie			
15.	Plánovaný ŠZD v ZZ - kontrola HER a BOT	kontroly pracoviska	48
		opakované návštevy	4
		odber vzoriek zo sterilných materiálov	486
		odber vzoriek z prostredia	708
		odber vzoriek z ovzdušia	0
		odber vzoriek dezinfekčných prostriedkov	0
		odber iných vzoriek	0
		počet testovaných HVS	0
		počet testovaných AUT	21
		počet testovaných EO	0
		počet testovaných FS	0
		iná sterilizačná technika	0
		spolu:	1267
16.	NN – cieleňá kontrola HER a BOT v súvislosti s výskytom NN	kontroly pracoviska	2
		opakované návštevy	1
		odber vzoriek zo sterilných materiálov	0
		odber vzoriek z prostredia	0

		odber vzoriek z ovzdušia	0
		odber vzoriek dezinfekčných prostriedkov	0
		odber iných vzoriek	0
		počet testovaných HVS	0
		počet testovaných AUT	0
		počet testovaných EO	0
		počet testovaných FS	0
		iná sterilizačná technika	0
		spolu:	3
17.	Epid. vyšetovanie v súvislosti s chorobou z povolania	počet osôb	0
18.	Posudková činnosť	štúdie projektov	0
		konzultácie	0
		spracovanie	0
		kolaudácia	0
		vydanie posudkov	0
		spolu:	0
19.	Podnety a sťažnosti	Počet	1
20.	Sankcie	Počet	9
21.	Rozhodnutia	Počet	78
22.	Odvolania	Počet	2

Aktivity odd. epidemiológie v r. 2019 :

	Termín	Miesto konania	Názov podujatia	Účast' aktívna/pasívna	Pracovníčky
1..	20.3.2019	Bratislava	Konzultačný deň NRC	pasívna	Mgr. Hrabušová Mravcová
2..	11.4.- 12.4.2019	Tatranská Lomnica	X. Slovenský vakcinologický kongres	pasívna	Mgr. Hrabušová Demková Ižariková
3..	29.4.- 30.4.2019	Tále	XIX. Surveillance NN	pasívna	Mgr. Hrabušová Demková Mravcová
4..	21.10.- 23.10.2019	Tále	Červenkové dni preventívnej medicíny	pasívna	Mgr. Hrabušová Demková Ižariková Mravcová
5.	6.11.2019	Bratislava	Konzultačný deň NRC	pasívna	Mgr. Hrabušová Demková
6.	18.11.- 19.11.2019	Beladice	Porada epidemiológov	pasívna	Mgr. Hrabušová

Prednášková činnosť:

	Termín	Miesto konania	Názov podujatia	Účasť aktívna/pasívna	Pracovníčky
1.	6.5.2019	Zasadačka MÚ L.Mikuláš	Kampaň „ Hygiena rúk 2019 “ – vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov	aktívna	Mgr. Hrabušová Demková Ižariková, Mravcová
2.	23.5.2019	ÚVN Ružomberok	Kampaň „ Hygiena rúk 2019 “ – vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov	aktívna	Mgr. Hrabušová Ižariková Mravcová
3.	14.11.2019	CSS Anima Podbreziny	Kampaň „ Hygiena rúk 2019 “ – vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov	aktívne	Mgr. Hrabušová Mravcová
4.	18.11.2019	Stredná zdravotnícka škola Liptovský Mikuláš	Bezpečnosť v očkovaní a základné informácie o ochorenia zaradených do povinného očkovania	aktívna	Demková Ižariková

**PRENOSNÉ OCHORENIA PODĽA VEKOVÝCH SKUPÍN A DIAGNÓZ V LIPTOVSKOM MIKULÁŠI
ZA ROK 2019**

Diagnóza/Veková skupina		0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	LM
A02	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,71	1,38
A020	a	5	13	13	10	6	1	6	4	4	5	10	77
	r	718,39	489,46	373,89	296,47	181,60	25,63	59,81	34,43	39,66	49,02	77,15	106,49
A021	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	23,14	4,15
A022	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2
	r	0,00	37,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,80	0,00	2,77
A030	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,71	1,38
A040	a	5	11	0	0	0	1	1	0	0	0	1	19
	r	718,39	414,16	0,00	0,00	0,00	25,63	9,97	0,00	0,00	0,00	7,71	26,28
A045	a	13	33	26	17	11	6	11	7	3	4	4	135
	r	1867,82	1242,47	747,77	504,00	332,93	153,77	109,65	60,25	29,75	39,22	30,86	186,71
A046	a	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	60,53	0,00	0,00	0,00	9,92	0,00	0,00	4,15
A047	a	0	0	0	0	0	0	0	0	3	4	33	40
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	29,75	39,22	254,59	55,32
A080	a	14	52	24	4	1	2	2	1	2	0	1	103
	r	2011,49	1957,83	690,25	118,59	30,27	51,26	19,94	8,61	19,83	0,00	7,71	142,45
A081	a	0	5	1	0	1	1	1	4	1	0	20	34
	r	0,00	188,25	28,76	0,00	30,27	25,63	9,97	34,43	9,92	0,00	154,30	47,02
A082	a	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	4
	r	431,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,80	0,00	5,53
A370	a	0	0	0	0	0	0	0	2	1	1	2	6

	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17,21	9,92	9,80	15,43	8,30
A38	a	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3
	r	0,00	75,30	28,76	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,15
A403	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,97	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
A411	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,97	0,00	0,00	9,80	0,00	2,77
A415	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	6	8
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19,61	46,29	11,06
A418	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,43	2,77
A419	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,80	0,00	1,38
A46	a	0	0	0	0	1	0	1	1	2	12	26	43
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	30,27	0,00	9,97	8,61	19,83	117,65	200,59	59,47
A498	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,71	1,38
A540	a	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	30,27	0,00	9,97	0,00	0,00	0,00	0,00	2,77
A549	a	0	0	0	0	0	1	3	0	0	0	0	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,63	29,90	0,00	0,00	0,00	0,00	5,53
A562	a	0	0	0	0	2	7	8	4	2	0	0	23
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	60,53	179,40	79,74	34,43	19,83	0,00	0,00	31,81
A601	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,92	0,00	0,00	1,38
A609	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
A630	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,80	0,00	1,38
A692	a	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	1	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	30,27	0,00	0,00	8,61	0,00	9,80	7,71	5,53
A86	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,71	1,38
B008	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1

	r	0,00	0,00	0,00	0,00	30,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
B010	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,97	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
B018	a	0	1	2	0	2	0	0	0	0	0	0	5
	r	0,00	37,65	57,52	0,00	60,53	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,92
B019	a	6	164	126	25	7	2	2	1	0	0	2	335
	r	862,07	6174,70	3623,81	741,18	211,86	51,26	19,94	8,61	0,00	0,00	15,43	463,32
B023	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,80	7,71	2,77
B028	a	0	0	0	0	1	0	1	0	4	0	0	6
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	30,27	0,00	9,97	0,00	39,66	0,00	0,00	8,30
B029	a	0	0	0	2	3	3	6	12	18	25	23	92
	r	0,00	0,00	0,00	59,29	90,80	76,88	59,81	103,29	178,48	245,10	177,44	127,24
B169	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,97	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
B278	a	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	3
	r	0,00	37,65	0,00	0,00	30,27	25,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,15
B279	a	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	30,27	25,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,77
B770	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	29,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
B850	a	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	3
	r	0,00	37,65	28,76	29,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,15
B86	a	0	2	6	11	6	5	1	4	2	0	2	39
	r	0,00	75,30	172,56	326,12	181,60	128,14	9,97	34,43	19,83	0,00	15,43	53,94
G630	a	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,63	9,97	0,00	0,00	0,00	0,00	2,77
H10	a	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	r	287,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,77
J06	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,71	1,38
J10	a	0	2	5	2	1	0	1	0	1	0	1	13

	r	0,00	75,30	143,80	59,29	30,27	0,00	9,97	0,00	9,92	0,00	7,71	17,98
J107	a	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	3
	r	0,00	37,65	0,00	0,00	0,00	0,00	9,97	0,00	0,00	9,80	0,00	4,15
J150	a	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	3	6
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,97	0,00	19,83	0,00	23,14	8,30
J158	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,71	1,38
M012	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
N30	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	8	9
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,80	61,72	12,45
N309	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30,86	5,53
N390	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,80	23,14	5,53
T814	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,80	15,43	4,15
Z203	a	1	0	7	1	1	2	2	4	4	6	8	36
	r	143,68	0,00	201,32	29,65	30,27	51,26	19,94	34,43	39,66	58,82	61,72	49,79
Z21	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38
Z225	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,80	0,00	1,38
Z228	a	0	0	0	0	1	1	1	4	2	3	39	51
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	30,27	25,63	9,97	34,43	19,83	29,41	300,88	70,53

A630	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
A692	0	0	0	0	0	1	0	0	3	0	0	0	4
A86	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B008	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B018	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	4
B019	45	33	41	22	33	31	9	1	10	22	38	61	346
B023	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
B028	0	0	1	0	1	0	1	3	0	0	0	0	6
B029	5	5	10	4	3	5	6	10	12	7	11	8	86
B169	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
B278	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	3
B279	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B770	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
B850	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	3
B86	1	4	2	8	3	3	2	0	6	0	5	5	39
G630	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	2
H10	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
J06	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
J10	5	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13
J107	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
J150	0	0	1	1	0	1	0	0	0	2	0	0	5
J158	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
N30	0	1	3	1	1	1	0	0	1	1	0	0	9
N309	0	0	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	4
N390	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	4
T814	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	3
Z203	2	3	4	6	4	5	2	1	2	2	3	2	36
Z225	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Z228	1	0	3	5	3	6	7	2	2	7	6	10	52

**PRENOSNÉ OCHORENIA V OKRESE
LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ PODĽA POHLAVIA**

Diagnóza/Pohl.		Muži	Ženy	Spolu
A02	a	1	0	1
	r	2,86	0,00	1,38
A020	a	39	38	77
	r	111,36	101,93	106,49
A021	a	2	1	3
	r	5,71	2,68	4,15
A022	a	0	2	2
	r	0,00	5,36	2,77
A030	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
A040	a	9	10	19
	r	25,70	26,82	26,28
A045	a	71	64	135
	r	202,72	171,66	186,71
A046	a	1	2	3
	r	2,86	5,36	4,15
A047	a	21	19	40
	r	59,96	50,96	55,32
A080	a	62	41	103
	r	177,03	109,97	142,45
A081	a	8	26	34
	r	22,84	69,74	47,02
A082	a	3	1	4
	r	8,57	2,68	5,53
A370	a	3	3	6
	r	8,57	8,05	8,30
A38	a	1	2	3
	r	2,86	5,36	4,15
A403	a	1	0	1
	r	2,86	0,00	1,38
A411	a	2	0	2
	r	5,71	0,00	2,77
A415	a	3	5	8
	r	8,57	13,41	11,06
A418	a	0	2	2
	r	0,00	5,36	2,77
A419	a	1	0	1
	r	2,86	0,00	1,38
A46	a	24	19	43
	r	68,53	50,96	59,47
A498	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
A540	a	1	1	2
	r	2,86	2,68	2,77
A549	a	2	2	4
	r	5,71	5,36	5,53
A562	a	8	15	23
	r	22,84	40,23	31,81

A601	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
A609	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
A630	a	1	0	1
	r	2,86	0,00	1,38
A692	a	1	3	4
	r	2,86	8,05	5,53
A86	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
B008	a	1	0	1
	r	2,86	0,00	1,38
B010	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
B018	a	1	4	5
	r	2,86	10,73	6,92
B019	a	178	157	335
	r	508,24	421,11	463,32
B023	a	0	2	2
	r	0,00	5,36	2,77
B028	a	3	3	6
	r	8,57	8,05	8,30
B029	a	33	59	92
	r	94,22	158,25	127,24
B169	a	1	0	1
	r	2,86	0,00	1,38
B278	a	1	2	3
	r	2,86	5,36	4,15
B279	a	1	1	2
	r	2,86	2,68	2,77
B770	a	1	0	1
	r	2,86	0,00	1,38
B850	a	0	3	3
	r	0,00	8,05	4,15
B86	a	17	22	39
	r	48,54	59,01	53,94
G630	a	1	1	2
	r	2,86	2,68	2,77
H10	a	0	2	2
	r	0,00	5,36	2,77
J06	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
J10	a	5	8	13
	r	14,28	21,46	17,98
J107	a	2	1	3
	r	5,71	2,68	4,15
J150	a	4	2	6
	r	11,42	5,36	8,30
J158	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
M012	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38

N30	a	2	7	9
	r	5,71	18,78	12,45
N309	a	0	4	4
	r	0,00	10,73	5,53
N390	a	2	2	4
	r	5,71	5,36	5,53
T814	a	2	1	3
	r	5,71	2,68	4,15
Z203	a	17	19	36
	r	48,54	50,96	49,79
Z21	a	1	0	1
	r	2,86	0,00	1,38
Z225	a	0	1	1
	r	0,00	2,68	1,38
Z228	a	37	14	51
	r	105,64	37,55	70,53

VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ V OKRESE LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ A POROVNÁVACIE INDEXY

DIAGNÓZA	2019 Abs.Hod	2018 Abs.Hod	INDEX 2019/2018	PRIEMER 2014-2018	Index 2019/P	CHOROBNOSŤ 2019	PRIEMER ch.2014- 2018
A02	82	88	0,93	102	0,80	113,41	140,86
A02N	1	0	0,00	0,4	2,50	1,38	0,55
A03	1	6	0,17	5	0,20	1,38	6,91
A040	19	19	1,00	16	1,19	26,28	22,10
A045	135	157	0,86	169,6	0,80	186,71	234,22
A046	3	1	3,00	1,6	1,88	4,15	2,21
A05	0	2	0,00	0,4	0,00	0,00	0,55
A07	0	0	0,00	0,8	0,00	0,00	1,10
A08	141	101	1,40	124,4	1,13	195,01	171,80
A09	0	0	0,00	4,2	0,00	0,00	5,80
A27	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,28
A370	6	2	3,00	5,8	1,03	8,30	8,01
A38	3	14	0,21	22,4	0,13	4,15	30,93
A39	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	0,83
A403	1	0	0,00	0	0,00	1,38	0,00
A411	2	0	0,00	0	0,00	2,77	0,00
A415	8	2	4,00	1,8	4,44	11,06	2,49
A418	2	0	0,00	0,2	10,00	2,77	0,28
A419	1	0	0,00	1,2	0,83	1,38	1,66
A69	4	3	1,33	2,2	1,82	5,53	3,04
A81	0	1	0,00	0,2	0,00	0,00	0,28
A84	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,28
A87	0	1	0,00	2	0,00	0,00	2,76
B01	341	203	1,68	388,2	0,88	471,61	536,11
B02	100	117	0,85	92,6	1,08	138,30	127,88
B15	0	0	0,00	0,8	0,00	0,00	1,10
B16	1	1	1,00	0,4	2,50	1,38	0,55
B182	0	1	0,00	0,6	0,00	0,00	0,83

B26	0	0	0,00	1	0,00	0,00	1,38
B27	5	9	0,56	7,2	0,69	6,92	9,94
B58	0	2	0,00	2,2	0,00	0,00	3,04
B86	39	55	0,71	62,6	0,62	53,94	86,45
G00	0	1	0,00	0,8	0,00	0,00	1,10
G000	0	1	0,00	0,2	0,00	0,00	0,28
G61	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,55
G630	2	1	2,00	1	2,00	2,77	1,38
M012	1	1	1,00	0,6	1,67	1,38	0,83
Z203	36	17	2,12	29,8	1,21	49,79	41,15

Epidémie alimentárných nákaz - rodinné a iné menšie
(2-5 prípadov)

Dg.	MKCH		Počet epidémií	Počet prípadov	Počet hospitalizovaných	Počet úmrtí
Salmonella	A020	S.enteritidis	4	10	1	0
Kampylobakter	A04.5	C.jejunu	2	4	0	0
Listéria	A32	Listéria monocytogenes	0	0	0	0
		Iné listérie	0	0	0	0
Yersinia	A04.6		0	0	0	0
Escherichia coli (patogénna)	A04.4	Verotoxín produkujúca E. coli (VTEC)	0	0	0	0
	A04.0	E.coli	0	0	0	0
Bacillus	A05.4	B. cereus	0	0	0	0
		Iný bacillus	0	0	0	0
Stafylokokové enterotoxíny	A05.0		0	0	0	0
Clostridium	A05.1	Cl. Botulinum	0	0	0	0
	A05.2	Cl. perfringens	0	0	0	0
		Iné clostrídium	0	0	0	0
Iné bakteriálne agens	A23	Brucella	0	0	0	0
	A03	Shigella	0	0	0	0
	A04.8	Iné bakteriálne agens	0	0	0	0
Parazity	B75	Trichinella	0	0	0	0
	A07.1	Giardia	0	0	0	0
	A07.2	Cryptosporidium	0	0	0	0
		Anisakis	0	0	0	0
		Iné parazity	0	0	0	0
Vírusy	A08.1	Norovirus	0	0	0	0
	B15	Hepatitída A	0	0	0	0
	A08 0,2,3,4.8	Iné vírusy	10	25	12	0
Iné agens		Histamín	0	0	0	0
		Morské biotoxíny	0	0	0	0
		Iné agens				

	r	1,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38	0,00
A84	a	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0
	r	0,00	1,38	0,00	1,38	0,00	0,00	1,38	0,00	0,00	0,00
A87	a	2	2	3	0	1	2	3	3	1	0
	r	2,73	2,75	4,13	0,00	1,38	2,76	4,14	4,15	1,38	0,00
B01	a	303	524	98	438	185	681	589	283	203	341
	r	413,63	721,58	135,00	603,37	255,13	939,96	813,02	391,21	280,76	471,61
B02	a	121	109	90	92	97	95	82	72	117	100
	r	165,18	150,10	123,98	126,74	133,77	131,12	113,19	99,53	161,81	138,30
B15	a	8	1	0	0	1	1	0	2	0	0
	r	10,92	1,38	0,00	0,00	1,38	1,38	0,00	2,76	0,00	0,00
B16	a	1	1	0	1	0	1	0	0	1	1
	r	1,37	1,38	0,00	1,38	0,00	1,38	0,00	0,00	1,38	1,38
B182	a	5	1	0	2	0	1	0	1	1	0
	r	6,83	1,38	0,00	2,76	0,00	1,38	0,00	1,38	1,38	0,00
B26	a	0	0	0	0	1	1	3	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38	1,38	4,14	0,00	0,00	0,00
B27	a	2	3	6	4	7	7	6	7	9	5
	r	2,73	4,13	8,27	5,51	9,65	9,66	8,28	9,68	12,45	6,92
B58	a	2	6	0	1	5	2	1	1	2	0
	r	2,73	8,26	0,00	1,38	6,90	2,76	1,38	1,38	2,77	0,00
B86	a	24	21	41	14	35	96	64	63	55	39
	r	32,76	28,92	56,48	19,29	48,27	132,51	88,34	87,09	76,07	53,94
G00	a	1	2	1	1	1	0	1	1	1	0
	r	1,37	2,75	1,38	1,38	1,38	0,00	1,38	1,38	1,38	0,00
G000	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38	0,00
G61	a	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38	0,00	1,38	0,00	0,00
G630	a	0	1	2	0	2	0	2	0	1	2
	r	0,00	1,38	2,76	0,00	2,76	0,00	2,76	0,00	1,38	2,77
M012	a	0	0	0	0	0	2	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,76	0,00	0,00	1,38	1,38
Z203	a	24	42	49	41	46	27	28	31	17	36
	r	32,76	57,84	67,50	56,48	63,44	37,27	38,65	42,85	23,51	49,79

EPIDEMIOLOGIA
okres Ružomberok

II. Demografické trendy

Demografické charakteristiky a ukazovatele zdravotného stavu za okresy Ružomberok a Liptovský Mikuláš

I. Údaje o počte a pohybe obyvateľov

Tabuľka č. 2 – Vekové zloženie obyvateľov okresu Ružomberok (k 31.12.2014)

vekové skupiny	muži	ženy	Spolu
0	258	269	527
1 - 4	1151	1075	2 226
5 - 9	1399	1387	2 786
10 -14	1374	1415	2 789
15 - 19	1636	1648	3 284
20 -24	2074	2022	4 096
25 - 29	2127	2135	4 262
30 - 34	2393	2097	4 490
35 - 39	2419	2223	4 642
40 - 44	2144	2103	4 247
45 - 49	1846	1795	3 641
50 - 54	1940	2002	3 942
55 - 59	1991	2134	4 125
60 - 64	1876	2156	4 032
65 - 69	1334	1601	2 935
70 - 74	774	1202	1 976
75 - 79	542	990	1 532
80 - 84	331	753	1 084
85 - 89	140	415	555
90 - 94	55	149	204
95 - 99	6	16	22
100+	3	3	6
spolu	27813	29590	57403

Tabuľka č.3 – Index starnutia podľa územia

Okres	Index starnutia									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liptovský Mikuláš										
spolu	135,88	142,68	148,61	155,93	161,92	167,19	101,1	104,3	107,6	112,2
muži	86,49	90,19	93,72	98,72	102,88	107,33	72,4	75,4	78,8	82,3
ženy	188,9	198,2	207,04	216,96	224,65	230,46	131,7	135,2	137,9	143,9
Ružomberok										
spolu	114,83	121,21	128,22	134,46	139,65	146,5	87,4	91,1	95,8	99,8
muži	74,83	78,29	82,98	87,98	91,83	97,35	64,3	68,2	72,5	76,2
ženy	154,08	163,33	173,04	180,26	186,45	194,75	110,5	114	119,4	123,7

Tabuľka č.4 – Priemerný vek podľa územia

Okres	Priemerný vek									
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liptovský Mikuláš										
spolu	38,6	38,88	39,17	39,46	39,73	40	40,4	40,7	41	41,4
muži	36,8	37,06	37,32	37,6	37,87	38,18	38,6	38,8	39,2	39,5
ženy	40,29	40,58	40,9	41,21	41,47	41,71	42,2	42,5	42,7	43,1
Ružomberok										
spolu	37,54	37,83	38,1	38,37	38,61	38,92	39,5	39,8	40,1	40,4
muži	35,97	36,26	36,53	36,82	37,04	37,37	37,9	38,2	38,1	38,8
ženy	39,02	39,3	39,6	39,83	40,08	40,38	41	41,3	41,6	41,9

Tabuľka č.5 – Mŕtvorodenosť, dojčenecká, novorodenecká a perinatálna úmrtnosť v okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok

Rok	Okres Liptovský Mikuláš				Okres Ružomberok			
	mŕtvoro- denosť	dojčenecká úmrtnosť	novorode- cká úmrtnosť	perinatálna úmrtnosť	mŕtvorode- nosť	dojčenecká úmrtnosť	novorode- cká úmrtnosť	perinatálna úmrtnosť
2004	4,59	7,68	3,07	6,12	0,00	3,3	1,65	1,65
2014	0,00	3,20	1,60	1,60	3,78	9,49	7,59	5,67

Tabuľka č.6 - Dojčenecká a novorodenecká úmrtnosť v okresoch L. Mikuláš, Ružomberok a v SR

Rok	Okres L. Mikuláš		Okres Ružomberok		SR	
	dojčenecká úmrtnosť	novorode- n.úmrtno- sť	dojčenecká úmrtnosť	novoroden- .úmrtnosť	dojčenecká úmrtnosť	novoroden. úmrtnosť
2004	7,68	3,07	3,30	1,65	6,79	3,93
2014	3,2	1,6	9,49	7,59	5,78	3,31

Tabuľka č.7 - Mŕtvorodenosť v okresoch L.Mikuláš, Ružomberok a SR

Rok	Abs.	na 1000 živonarod.	Abs.	na 1000 živonarod.	Abs.	na 1000 živonarod.
	Okres Liptovský Mikuláš		Okres Ružomberok		SR	
2004	3	4,59	0	0,00	211	3,9
2014	0	0,00	2	3,78	166	3,01

Tabuľka č 8 - Hrubá miera úmrtnosti

Rok	SR	LM - okres	LM – mesto	RK - okres	RK - mesto
2004	9,63	10,19	7,28	10,59	8,71
2014	9,48	9,20	6,80	10,50	8,70

Tabuľka č. 9 – Stredná dĺžka života v krajinách EÚ/podľa pohlavia (muži)

krajiny EU/roky	muži											
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
EU (27 krajín)	:	74.5	74.7	75.2	75.4	75.8	76.1	76.4	76.6	77.0	77.4	77.5
Belgicko	74.9	75.1	75.3	76.0	76.2	76.6	77.1	76.9	77.3	77.5	78.0	77.8
Bulharsko	68.6	68.8	68.9	69.0	69.0	69.2	69.5	69.8	70.2	70.3	70.7	70.9
Česko	72.0	72.1	72.0	72.5	72.9	73.5	73.8	74.1	74.3	74.5	74.8	75.1
Dánsko	74.7	74.8	75.0	75.4	76.0	76.1	76.2	76.5	76.9	77.2	77.8	78.1
Nemecko	75.6	75.7	75.8	76.5	76.7	77.2	77.4	77.6	77.8	78.0	78.4	78.6
Estónsko	65.2	65.6	66.4	66.7	67.6	67.6	67.5	68.9	70.0	70.9	71.4	71.4
Írsko	74.5	75.0	75.7	76.1	76.7	76.9	77.3	77.9	77.8	78.5	78.6	78.7
Španielsko	76.3	76.4	76.4	77.0	77.0	77.8	77.9	78.3	78.8	79.2	79.5	79.5
Francúzsko	75.5	75.7	75.7	76.7	76.7	77.3	77.6	77.8	78.0	78.2	78.7	78.7
Chorvátsko	70.9	71.0	71.0	71.8	71.7	72.4	72.2	72.3	72.8	73.4	73.8	73.9
Taliansko	77.2	77.4	77.3	78.0	78.1	78.6	78.8	78.9	79.1	79.5	79.7	79.8
Cyprus	76.6	76.4	76.8	76.5	76.5	78.1	77.6	78.2	78.5	79.2	79.3	78.9
Lotyšsko	:	64.4	65.3	65.6	64.9	65.0	65.3	66.5	67.5	67.9	68.6	68.9
Litva	65.9	66.1	66.4	66.2	65.2	65.0	64.5	65.9	67.1	67.6	68.1	68.4
Luxembursko	75.1	74.6	74.8	76.0	76.7	76.8	76.7	78.1	78.1	77.9	78.5	79.1
Maďarsko	68.2	68.3	68.4	68.7	68.7	69.2	69.4	70.0	70.3	70.7	71.2	71.6
Malta	76.6	76.3	76.4	77.4	77.3	77.0	77.5	77.1	77.9	79.3	78.6	78.6
Holandsko	75.8	76.0	76.3	76.9	77.2	77.7	78.1	78.4	78.7	78.9	79.4	79.3
Rakúsko	75.6	75.8	75.9	76.4	76.6	77.1	77.4	77.7	77.6	77.8	78.3	78.4
Poľsko	70.0	70.3	70.5	70.6	70.8	70.9	71.0	71.3	71.5	72.1	72.6	72.7

Portugalsko	73.6	73.9	74.2	75.0	74.9	75.5	75.9	76.2	76.5	76.8	77.3	77.3
Rumunsko	67.5	67.4	67.9	68.5	68.9	69.5	69.9	69.9	69.9	70.2	71.1	71.0
Slovensko	69.5	69.8	69.8	70.3	70.2	70.4	70.6	70.9	71.4	71.8	72.3	72.5
Fínsko	74.6	74.9	75.1	75.4	75.6	75.9	76.0	76.5	76.6	76.9	77.3	77.7
Švédsko	77.6	77.7	78.0	78.4	78.5	78.8	79.0	79.2	79.4	79.6	79.9	79.9
Spojené kráľovstvo	75.8	76.0	76.2	76.8	77.0	77.3	77.6	77.7	78.3	78.6	79.0	79.1
Island	78.3	78.6	79.5	78.9	79.6	79.5	79.6	80.0	79.8	79.8	80.7	81.6
Lichtenštajnsko	76.3	77.1	78.4	78.6	77.4	78.9	79.1	80.0	79.5	79.5	79.5	79.7
Nórsko	76.2	76.4	77.1	77.6	77.8	78.2	78.3	78.4	78.7	79.0	79.1	79.5
Švajčiarsko	77.5	77.9	78.0	78.6	78.7	79.2	79.5	79.8	79.9	80.3	80.5	80.6
Čierna Hora	:	:	:	:	71.4	71.5	72.1	72.8	72.9	73.6	73.4	74.3
Macedónsko	70.9	70.6	70.9	71.5	71.6	71.7	71.8	72.4	72.3	72.9	73.1	73.0
Srbsko	69.6	69.7	69.9	70.0	70.2	70.8	70.9	71.3	71.4	71.8	72.0	72.3
Turecko	:	:	:	:	:	:	:	:	73.3	74.2	74.4	74.8
Ruská federácia	:	:	:	:	:	60.4	61.4	61.8	62.8	:	:	:
Ukrajina	:	:	:	:	:	62.3	61.8	62.3	:	65.2	66.0	66.1
Ázerbájdžán	:	:	:	:	:	70.1	70.1	71.1	71.4	71.2	:	71.6

Tabuľka č. 10 - Stredná dĺžka života v krajinách EÚ/podľa pohlavia (ženy)

krajiny EU/roky	ženy											
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
EU (27 krajín)	:	80.9	80.8	81.5	81.5	82.0	82.2	82.4	82.6	82.9	83.2	83.1
Belgicko	81.2	81.2	81.1	81.9	81.9	82.3	82.6	82.6	82.8	83.0	83.3	83.1
Bulharsko	75.4	75.5	75.9	76.2	76.2	76.3	76.6	77.0	77.4	77.4	77.8	77.9
Česko	78.5	78.7	78.6	79.1	79.2	79.9	80.2	80.5	80.5	80.9	81.1	81.2
Dánsko	79.3	79.4	79.8	80.2	80.5	80.7	80.6	81.0	81.1	81.4	81.9	82.1
Nemecko	81.4	81.3	81.3	81.9	82.0	82.4	82.7	82.7	82.8	83.0	83.2	83.3
Estónsko	76.5	77.2	77.2	78.0	78.2	78.6	78.9	79.5	80.3	80.8	81.3	81.5
Írsko	79.9	80.4	80.7	81.1	81.3	81.7	82.1	82.4	82.7	83.1	83.0	83.2

Španielsko	83.2	83.3	83.0	83.7	83.6	84.4	84.4	84.6	85.0	85.5	85.6	85.5
Francúzsko	83.0	83.0	82.7	83.8	83.8	84.5	84.8	84.8	85.0	85.3	85.7	85.4
Chorvátsko	78.1	78.3	78.1	78.8	78.8	79.3	79.2	79.7	79.7	79.9	80.4	80.6
Taliansko	83.2	83.2	82.8	83.7	83.6	84.1	84.2	84.2	84.3	84.7	84.8	84.8
Cyprus	81.4	81.0	81.2	81.8	80.8	82.0	82.1	82.9	83.5	83.9	83.1	83.4
Lotyšsko	:	75.8	75.7	76.0	76.3	76.1	76.2	77.5	77.7	78.0	78.8	78.9
Litva	77.4	77.4	77.7	77.7	77.4	77.1	77.2	77.6	78.7	78.9	79.3	79.6
Luxembursko	80.7	81.5	80.8	82.4	82.3	81.9	82.2	83.1	83.3	83.5	83.6	83.8
Maďarsko	76.7	76.7	76.7	77.2	77.2	77.8	77.8	78.3	78.4	78.6	78.7	78.7
Malta	81.2	81.3	80.8	81.2	81.4	82.0	82.2	82.3	82.7	83.6	83.0	83.0
Holandsko	80.8	80.7	81.0	81.5	81.7	82.0	82.5	82.5	82.9	83.0	83.1	83.0
Rakúsko	81.7	81.7	81.5	82.1	82.2	82.8	83.1	83.3	83.2	83.5	83.8	83.6
Poľsko	78.4	78.8	78.8	79.2	79.3	79.7	79.8	80.0	80.1	80.7	81.1	81.1
Portugalsko	80.7	80.8	80.8	81.8	81.5	82.5	82.5	82.7	82.8	83.2	83.8	83.6
Rumunsko	74.9	74.7	75.1	75.5	75.7	76.2	76.9	77.2	77.4	77.5	78.2	78.1
Slovinsko	80.4	80.5	80.3	80.8	80.9	82.0	82.0	82.6	82.7	83.1	83.3	83.3
Slovensko	77.7	77.7	77.7	78.0	78.1	78.4	78.4	79.0	79.1	79.3	79.8	79.9
Fínsko	81.7	81.6	81.9	82.5	82.5	83.1	83.1	83.3	83.5	83.5	83.8	83.7
Švédsko	82.2	82.1	82.5	82.8	82.9	83.1	83.1	83.3	83.5	83.6	83.8	83.6
Spojené kráľovstvo	80.5	80.6	80.5	81.1	81.3	81.6	81.8	81.8	82.4	82.6	83.0	82.8
Island	83.2	82.5	82.5	83.2	83.5	82.9	83.4	83.3	83.8	84.1	84.1	84.3
Lichtenštajnsko	82.4	82.3	81.6	85.1	84.1	83.1	83.6	85.5	83.6	84.3	84.2	85.2
Nórsko	81.6	81.6	82.1	82.5	82.7	82.9	82.9	83.2	83.2	83.3	83.6	83.5
Švajčiarsko	83.2	83.2	83.2	83.8	84.0	84.2	84.4	84.6	84.6	84.9	85.0	84.9
Čierna Hora	:	:	:	:	77.0	76.6	77.2	78.1	77.6	78.5	78.9	78.4
Macedónsko	76.1	75.6	75.7	75.8	75.9	76.2	75.9	76.5	76.7	77.2	77.2	76.9
Srbsko	75.0	75.0	75.1	75.5	75.6	76.1	76.5	76.6	76.7	77.0	77.2	77.5
Turecko	:	:	:	:	:	:	:	:	78.8	79.4	79.8	80.5
Ruská federácia	:	:	:	:	:	73.2	73.9	74.2	74.7	:	:	:
Ukrajina	:	:	:	:	:	73.8	73.7	73.9	:	75.3	76.0	76.1
Ázerbájdžán	:	:	:	:	:	75.4	75.5	76.3	76.3	76.0	:	76.6

Tabuľka č.11 – Stredná dĺžka života (SDŽ) v rokoch 1995-1999 a v rokoch 2009/2013

roky	SR	okres LM	okres RK
SDŽ v rokoch 1995-1999	72,61	79,53	80,69
SDŽ v rokoch 2009-2013	72,08	67,47	71,75

II. Stručná epidemiologická charakteristika okresu

Epidemiologická situácia vo výskyte infekčných ochorení v okrese Ružomberok bola v roku 2019 naďalej priaznivá. V sledovanom období sme zaznamenali pokles hlásených infekčných ochorení (648/906).

V priebehu roka 2019 bolo zaznamenaných 14 epidémií, z toho 13 malých rodinných epidémií (11 x 2 prípady, 1 x 4 prípady a 1 veľká rodinná epidémia). V epidémiách bol pôvodca ochorenia 4 x *S. enteritidis*, 3 x rotavírus, 5 x norovírus a 2 x svrab.

Vo výskyte alimentárnych ochorení v roku 2019 dominovali vírusové gastroenteritídy (67 prípadov). V roku 2018 sme evidovali 76 ochorení.

Na druhom mieste vo výskyte alimentárnych ochorení evidujeme 64 prípadov iných bakteriálnych črevných infekcií a z nich 43 prípadov kampylobakteriôzy, čo je mierny pokles v porovnaní s rokom predchádzajúcim (43/51). Nárast bol evidovaný v prípadoch salmonelôzy – 78 prípadov, čo je nárast oproti predchádzajúcemu roku o 22 ochorení.

V skupine hepatítid sme v roku 2019 zaznamenali 1 prípad akútnej vírusovej hepatitídy B a hlásené boli 3 nové prípady nosičstva HBsAg a 1 pôrod u HBsAg pozitívnej matky.

V roku 2019 sme zaznamenali 2 prípady ochorenia na pertussis. Na parapertussis ochorenie nevykazujeme.

U vzdušných nákaz sledujeme pokles chorobnosti na varicellu (271/487).

Epidemiologická situácia vo výskyte chrípky mala v roku 2019 miernejší priebeh. V priebehu sezóny sa objavovali len lokálne chrípkové epidémie u detí v predškolských a školských kolektívach. Dominoval chrípkový vírus typu A.

V skupine zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou v roku 2019 evidujeme pokles vo výskyte ochorení oproti roku predchádzajúcemu. Hlásené boli 3 prípady lymeskej boreliózy, 1 prípad toxoplazmózy a 1 prípad stredoeurópskej kliešťovej encefalitídy. Oproti minulému roku, kedy sme nevykazovali ochorenia na Creutzfeldt-Jacobovu chorobu (CJCH), v roku 2019 boli hlásené a šetrené 2 prípady ochorenia. Mierny vzostup ochorení sme zaznamenali aj v počte hlásených ohrození besnotou (13/10).

Z neuroinfekcií sa v roku 2019 vyskytol 1 prípad nešpecifikovanej vírusovej encefalitídy. Vykazujeme 4 prípady polyneuropatie pri infekčnom ochorení (lymeskej borelióze).

Hlásených bolo 18 prípadov pohlavných ochorení, čo je mierny vzostup oproti predchádzajúcemu roku (18/16). Z celkového počtu pohlavných ochorení bolo najviac prípadov nešpecifikovaných chlamýdiových infekcií močovopohlavnej sústavy (8) a nešpecifikovaných gonokokových infekcií (4).

V okrese Ružomberok v roku 2019 evidujeme 2 úmrtia na genetickú formu CJCH.

II. Epidemiologická situácia v okrese Ružomberok

a.) Epidemiologická analýza jednotlivých skupín ochorení

A02	Vylučovanie salmonel	1
A020	Salmonelová enteritída	76
A022	Lokalizované salmonelové infekcie	1
A040	<u>Infekcia enteropatogénnymi Escherichia coli</u>	8
A045	Kampylobakteriálna enteritída	43
A047	Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	13
A071	Giardióza (lambliaza)	2
A080	Rotavírusová enteritída	40
A081	Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk	25
A082	Adenovírusová enteritída	2
A09	Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu	1
A370	Divý kašeľ vyvolaný Bordetella pertussis	2
A38	Šarlach – scarlatina	3
A46	Ruža – erysipelas	18
A510	Primárny genitálny syfilis	1
A545	Gonokoková faryngitída	1
A549	Nešpecifikovaná gonokoková infekcia	4
A562	Nešpecifikovaná chlamýdiová infekcia močovopohlav.sústavy	8
A590	Urogenitálna trichomonóza	2
A609	Nešpecifikovaná anogenitálna infekcia herpetickým vírusom	2
A692	Lymeská choroba	3
A810	Creuzfeldtova-Jakobova choroba	2
A86	Nešpecifikované vírusové encefalitídy	1
A89	Nešpecifikované vírusové infekcie CNS	1
B001	Herpetickovírusová vezikulárna dermatitída	2

B008	Iná forma herpetickovírusovej infekcie	2
B019	Varicella bez komplikácie	271
B023	Zosterové choroby oka	1
B028	Zoster s inými komplikáciami	23
B029	Zoster bez komplikácie Zoster, NS	39
B169	Akútna hepatitída B bez agensu delta a bez pečenej kómy	1
B278	Iná infekčná mononukleóza	4
B279	Nešpecifikovaná infekčná mononukleóza	6
B589	Nešpecifikovaná toxoplazmóza	1
B670	Infekcia pečene Echinococcus granulosus	2
B80	Enterobióza - mrle, Oxyuriáza	6
B86	Svrab – scabies	4
G630	Polyneuropatia pri infekčných a parazitárnych chorobách zatriedených inde	4
J10	Chrípka vyvolaná identifikovaným vírusom chrípky	1
J157	Pneumónia vyvolaná Mycoplasma pneumoniae	1
M012	Artritída pri Lymeskej borelióze	3
Z203	Kontakt alebo ohrozenie besnotou	13
Z21	Bezpríznakový stav infekcie HIV	1
Z225	Nosič vírusovej hepatitídy B	3
SPOLU:		648

III.1. Skupina alimentárnych infekcií

Brušný týfus a paratýfus

A01

Za posledných 5 rokov nebolo hlásené žiadne ochorenie na túto diagnózu. Posledný prípad ochorenia bol hlásený v okrese v r. 1986. Neevidujeme žiadneho bacilonosiča brušného týfusu.

Iné infekcie salmonelami

A02

V roku 2019 bolo spolu hlásených 78 prípadov ochorení na salmonelózu čo je mierny nárast oproti roku 2018, kedy sme evidovali 56 ochorení. Salmonelóza bola najčastejším pôvodcom ochorení vo výskyte gastroenteritíd v okrese. Evidujeme 1 prípad vylučovania salmonel, 1 prípad lokalizovanej salmonelovej infekcie z moču a 76 prípadov salmonelovej enteritídy. 5-ročný priemer chorobnosti je 94,03/100 000.

71 ochorení bolo potvrdených kultivačným vyšetrením, 7 ochorení bolo vykázaných na základe klinických príznakov. Najčastejším etiologickým agens bola Salmonella enteritidis. Najväčší výskyt ochorení sme zaznamenali v mesiaci október – 12 prípadov. Najviac postihnutou vekovou skupinou boli 1-4 ročné deti (15 ochorení) a 5-9 ročné deti (10 ochorení). Zaznamenali sme jednu veľkú rodinnú epidémiu, kde z celkového počtu 28 exponovaných ľudí ochorelo 14 členov rodiny. Vykazujeme aj 8 rodinných prípadov (4 x 2 prípady), ostatné ochorenia boli sporadické.

V rámci importovaných ochorení evidujeme jeden prípad z Egypta.

Analýza podľa pôvodcu ochorenia

Typ	OCHORENIE		VYLUČOVANIE		SPOLU	
	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.
S.Bareilly	2	2,60	0	100,00	2	2,56
S.Enteritidis	60	77,92	1	100,00	61	78,21
S.Infantis	3	3,90	0	100,00	3	3,85
S.Muenchen	1	1,30	0	100,00	1	1,28
S.Typhimurium	4	5,19	0	100,00	4	5,13
ZES-kult.nevyšetrený	7	9,09	0	100,00	7	8,97
SPOLU	77	100,00	1	600,00	78	100,00

Prehľad salmonelóz v epidemiologickej súvislosti v roku 2019

v okrese Ružomberok

P.č	obec	dátum výskytu	počet ochorení	sérotyp	faktor prenosu	typ výskytu
1	2	3	4	5	6	7
1.	Ružomberok	10.5.2019	2	S.enteritidis	nezistený	rodinný
2.	Stankovany	23.5.2019, 25.5.2019	2	S.enteritidis	domáce vajcia	rodinný
3.	Lipt. Teplá	10.6.2019,13.6.2019	2	S.enteritidis	pečené kuracie stehná	rodinný
4.	Lipt. Sliache	9.10.2019	2	S.enteritidis	žemľovka – domáce vajcia	rodinný

Bacilárna dyzentéria- šigelóza

A 03

V tomto roku neevidujeme ochorenie. V minulom roku sme vykazovali 3 ochorenia. Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 2,46/100 000.

Iné bakteriálne črevné infekcie

A 04

V roku 2019 bolo spolu hlásených 64 ochorení, čo je o 11 menej ako v roku predchádzajúcom (75 prípadov).

Všetky prípady boli kultivačne potvrdené. Podľa etiologického agens - 40 ochorení bolo spôsobených Campylobacter jejuni, 3 prípady Campylobacter coli, pôvodcami ďalších 8 ochorení boli enteropatogénne E. coli (1xO78, 1xO86, 1xO125,1xO127, 1xO164,1x O26, 2xO44). V 13 - tich prípadoch bolo potvrdené ako etiologické agens Clostridium difficile. Žiadny prípad klostrídiovej enteritídy nevykazujeme ako nozokomiálnu nákazu.

U enteropatogénnych E. coli evidujeme po 3 ochorenia vo vekovej skupiny 0-ročných a 1-4 ročných detí. U kamylobakterióz najviac ochorení evidujeme vo vekovej skupine 1-4 ročných detí -12 prípadov. U Clostridium difficile najviac ochorení vykazujeme u 65 a viac ročných (11 prípadov).

U kamylobakterióz boli zistené faktory prenosu: 10 x hydínové mäso, 5 x ovčí syr a syrové výrobky, 3 x zmiešaná strava, 1 x kontakt so zvieratami v chove, 1 x kontakt s farmárskym zvierat'om, 1 x bravčové mäso, 1 x mäso - iné a 21 x sa faktor prenosu nepodarilo objasniť.

Analýza podľa pôvodcu ochorenia :

TYP		Freq.	Perc.
Campylobacter coli	nešpecifikované	3	4,69
Campylobacter jejuni	nešpecifikované	40	62,50
Clostridium difficile	nešpecifikované	5	7,81
Clostridium difficile	produkujúci toxín A	2	3,13
Clostridium difficile	produkujúci toxín B	1	1,56
Clostridium difficile	produkujúci toxín A aj toxín B	5	7,81
E.coli/EPEC- enteropatogénne	078	1	1,56
E.coli/EPEC- enteropatogénne	086	1	1,56
E.coli/EPEC- enteropatogénne	0125	1	1,56
E.coli/EPEC- enteropatogénne	0127	1	1,56
E.coli/EPEC- enteropatogénne	044	2	3,13
E.coli/EPEC- enteropatogénne	0164	1	1,56
E.coli/EPEC- enteropatogénne	026	1	1,56
SPOLU		64	100,0

Analýza kampylobakterióz podľa faktora prenosu :

Faktor prenosu	počet
ovčí syr	5
mäso- hydina	10
mäso - bravčovina	1
zmiešaná strava	3
kontakt so zvieratami v chove	1
kontakt s farmárskym zvierat'om	1
mäso – iné	1
nezistený	21
Spolu:	43

Iné bakteriálne otravy potravinami

A 05

V tomto roku neevidujeme žiadne prípady. V roku 2018 sme zaznamenali 43 prípadov nešpecifikovanej bakteriálnej alimentárnej intoxikácie v epidémii (vid. časť Epidémie). 5-ročný priemer chorobnosti je 15,09/100 000.

Iné protozoárne črevné choroby

A 07

V roku 2019 sme vykazovali 2 ochorenia, v roku predchádzajúcom sme ochorenia nevykazovali. 5-ročný priemer chorobnosti je 2,46/100 000.

Vírusové a inými organizmami vyvolané črevné infekcie

A 08

V tomto roku sme zaznamenali 67 prípadov vírusových gastroenteritíd. V roku predchádzajúcom sme vykazovali 76 prípadov ochorenia. 40 prípadov je rotavírusovej etiológie, 25 prípadov norovírusovej etiológie a 2 prípady adenovírusovej etiológie. 5-ročný priemer chorobnosti je 197,18/100 000.

Najväčším podielom sa na vysokom počte ochorení podieľajú detskí pacienti, hlavne vo vekovej skupine 1-4 ročných (22 prípadov). U väčšiny ochorení je faktor prenosu nezistený.

Pri rotavírusovej enteritíde sme zaznamenali 3 x 2 prípady ochorenia v rodine, pri norovírusovej enteritíde 4 x 2 prípady v rodine a 1 väčšiu rodinnú epidémiu, kde ochoreli 4 členovia rodiny. Ostatné ochorenia boli sporadické.

Vzhľadom k tomu, že rotavírusová gastroenteritída je zaradená medzi ochorenia preventabilné očkovaním, v jednotlivých prípadoch pri spracovaní ohniska rotavírusovej infekcie bol zisťovaný aj údaj o očkovaní. V 5 prípadoch ochoreli deti zaočkované riadne 2 dávkami vakcíny Rotarix.

Diagnóza	počet ochorení	%
A 080 Rotavírusová enteritída	40	59,7
A 081 Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk	25	37,3
A 082 Adenovírusová enteritída	2	3,0
SPOLU	67	100,0

Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu

A 09

V roku 2019 evidujeme 1 ochorenie. V minulom roku sme zaznamenali 2 ochorenia na túto diagnózu. Ochorenie sa vyskytlo v rámci nadregionálnej epidémie z okresu Trebišov. 5-ročný priemer chorobnosti je 0,70/100 000.

III.2. Skupina vírusových hepatítíd

Zo skupiny vírusových hepatítíd sme v tomto roku v okrese Ružomberok zaznamenali jeden prípad akútnej vírusovej hepatítidy B bez agensu a bez pečenej kómy. Evidujeme 3 prípady nosičstva HBsAg.

Akútna hepatitída A

B 15

V tomto roku, tak ako v roku predchádzajúcom sme nezaznamenali toto ochorenie. 5-ročný priemer je 0,35/100 000.

Akútna hepatitída B

B 16

V tomto roku vykazujeme 1 prípad akútnej hepatítidy B bez agensu delta a bez pečenej kómy. V roku predchádzajúcom sme takéto ochorenie nevykazovali. 5-ročný priemer je 0,70/100 000.

- ochorel 32-ročný muž. V epidemiologickej anamnéze udáva kontakt so sesternicou – narkomankou (i.v.drogy) v ČR. Udáva bozkávanie s pohryznutím pery.

Nosiči HBsAg

V roku 2019 evidujeme 3 prípady nosičstva HBsAg:

- bezpríznakové nosičstvo u 60-ročného muža. Nosičstvo zistené pri vyšetrení v reumatologickej ambulancii pre pretrvávajúce bolesti kĺbov. V epidemiologickej anamnéze zistená v r. 2011 operácia ruky po úraze – vkladanie klinov, ostatné rizikové faktory neguje. Protiepidemické opatrenia nariadené u 5 členov rodiny.
- bezpríznakové nosičstvo u 40-ročnej ženy. Nosičstvo zistené pri predoperačnom vyšetrení krvi pred gynekolog. operáciou. Epidemiologická anamnéza negatívna. Protiepidemické opatrenia nariadené u partnera.
- bezpríznakové nosičstvo u 55-ročného muža, t.č. vo výkone trestu v ÚVTOS Ružomberok. Nosičstvo zistené počas hospitalizácie v nemocnici pre obvinených a odsúdených v Trenčíne, kde bol hospitalizovaný na Internom odd. s flebotrombózou. Epidemiologická anamnéza negatívna.

Vyšetrovanie HBsAg u tehotných:

V roku 2019 sme nevykazovali nové nosičstvo HBsAg u tehotnej ženy, podobne ako v roku predchádzajúcom.

V tomto roku vykazujeme jeden pôrod HBsAg pozit. matky. V rámci protiepidemických opatrení bolo nariadené u novorodenca podanie hyperimúnného ľudského gamaglobulínu do 24 hodín po narodení a podanie prvej dávky očkovacej látky proti hepatitíde typu B.

Prehľad o očkovaní zdravotníkov a žiakov SZŠ v okrese:

Očkovanie žiakov SZŠ a zdravotníkov je zabezpečené, avšak kontrola v zdravotnej dokumentácii je problematická vzhľadom na slobodnú voľbu lekárov.

Akútna hepatitída C

B171

V roku 2019 sme ochorenie nezaznamenali, tak ako v roku predchádzajúcom;.

Hepatitída non A non B

B19

V tomto roku sme nezaznamenali žiadne nedodiferencované vírusové hepatitídy a to aj vďaka tomu, že v okrese máme diferenciálnu diagnostiku na dobrej úrovni a výsledky sú nám k dispozícii do 24 hodín.

Chronická vírusová hepatitída typu C

B182

V tomto roku nevykazujeme žiadny prípad na chronickú VHC. V roku predchádzajúcom sme vykazovali 1 ochorenie.

5-ročný priemer chorobnosti je 2,11/100 000.

III.3. Skupina nákaz preventabilných očkovaním

Divý kašeľ - Pertussis

A 37

Pertussis je očkovaním ovplyvniteľné ochorenie. Tento rok vykazujeme 2 prípady ochorenia. V minulom roku sme vykazovali 1 ochorenie.

Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 5,61/100 000.

- **Ochorelo 3-mesačné neočkované dieťa. Epidemiologická anamnéza negatívna. Dieťa žije v domácnosti s rodičmi, sestrou a starou mamou, všetci bez klinických príznakov ochorenia. Ochorenie laboratórne potvrdené – Bordetella pertussis.**
- **Ochorel 39-ročný muž. Ochorenie nám bolo zhlásené z NÚTPCHaHCH Vyšné Hágy, kde bol menovaný hospitalizovaný pre dlhodobý kašeľ za účelom pneumolog. vyšetrenia. V epidemiologickej anamnéze zistené, že pracuje ako vodič nákladnej automobilovej dopravy v rámci SR. Ochorenie laboratórne potvrdené – Bordetella pertussis. Očkovaný riadne.**

Úroveň očkovania a preočkovania je veľmi dobrá.

Pri kontrole očkovania k 1.9.2019 bola úroveň očkovania nasledovná :

<u>Ročníky narodenia:</u>	<u>Percento zaočkovanosti</u>
roč. nar. 2017	96,3 %
roč. nar. 2012	95,5 %
roč. nar. 2005.....	98,2 %

Osýpky - Morbilli

B05

Za posledných 20 rokov sme výskyt osýpok v okrese nezaznamenali. Naposledy bol výskyt osýpok v r. 1993 kedy sa vyskytlo jedno ochorenie.

Očkovanie proti osýpkam k 1.9.2019 :

roč. nar. 2017.....	95,4 %
roč. nar. 2016.....	97,6 %

Preočkovanie proti osýpkam v 11 r. života:

roč. nar. 2007	97,3 %
roč. nar. 2006	98,0 %

Ružienka - Rubeola

B 06

V tomto roku sme ochorenie nezaznamenali, podobne ako v roku predchádzajúcom.

Očkovanie proti rubeole k 1.9.2019: Vid' očkovanie vyššie u Morbill

Mumps - Parotitis epidemica

B 26

V tomto roku sme ochorenie nezaznamenali, podobne ako v roku predchádzajúcom.

Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 0,35/100 000.

Očkovanie proti parotitíde k 1.9.2019: Vid' očkovanie vyššie u Morbill.

Pneumokokové invazívne nákazy

A 40.3, G00.1, J13

V tomto roku nevykazujeme ochorenia, tak ako v roku predchádzajúcom.

Priemerná 5 – ročná chorobnosť na pneumokokovú septikémiu je 0,70/100 000.

Hemofilové invazívne nákazy

A 41.3, G00.0, J14

V roku 2019 sme ochorenie nezaznamenali, podobne ako v roku predchádzajúcom.

III.4. Skupina respiračných nákaz

Tuberkulóza

A 15 – A 19

V roku 2019 ochorenie nevykazujeme. V minulom roku sme zaznamenali 1 prípad tuberkulózy čriev, peritonea a mezenterických uzlín.

Diftéria - Záškrt

A 36

V roku 2019, ani za posledných 10 rokov nebolo hlásené ochorenie, ani nosičstvo toxického kmeňa *Corynebacterium diptheriae*.

Scarlatina - Šarlach

A 38

V tomto roku sme zaznamenali 3 ochorenia. V minulom roku sme evidovali 2 prípady. Ochoreli chlapci vo vekovej skupine 1-4 ročných detí (1 prípad) a 5-9 ročných (2 prípady).

Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 10,88/100 000.

Ruža

A 46

V roku 2019 bolo hlásených 18 prípadov ochorení, čo je pokles oproti roku predchádzajúcemu, kedy sme vykazovali 25 prípadov. Ochorelo 10 mužov a 8 žien. Najviac ochorení sa vyskytlo vo vekovej skupine 65 a viac roční (10 ochorení) a 55-64 ročných (7 ochorení).

Ovčie kiahne - Varicella a Herpes zoster

B 01, B02

Varicella - B 01

V roku 2019 bolo hlásených 271 prípadov ochorení, čo je oproti minulému roku rapidný pokles (271/487). Ochorenie postihlo 129 mužov a 142 žien. Najviac ochorení sa vyskytlo vo vekovej skupine 1-4 ročných (130 ochorení) a 5-9 ročných - 101 ochorení.

5 – ročný priemer chorobnosti je 579,95/100 000.

Herpes zoster - B 02

V roku 2019 bolo hlásených 63 ochorení, čo predstavuje mierny pokles oproti minulému roku (63/68). Z celkového počtu ochorení bolo hlásených 39 prípadov ako zoster bez komplikácií, 23 prípadov ako zoster s inými komplikáciami, 1 prípad ako zosterové choroby oka. Ochorenie postihlo 25 mužov a 38 žien. Najviac ochorení sa vyskytlo vo vekovej skupine 65 a viac roční (23 ochorení) a u 55-64 ročných (20 ochorení).

5 – ročný priemer chorobnosti je 75,08/100 000.

V tomto roku nevykazujeme ochorenie, tak ako v roku predchádzajúcom.

Infekčná mononukleóza B 27

V roku 2019 bolo hlásených 10 ochorení, čo je o 3 ochorenia viac ako v roku predchádzajúcom (10/7). Z celkového počtu ochorení bolo hlásených 6 prípadov nešpecifikovanej infekčnej mononukleózy, 4 prípady inej infekčnej mononukleózy. Podľa pohlavia ochorelo 6 žien a 4 muži. Najviac ochorení sme zaznamenali vo vekových skupinách 10-14 ročných a 15-19 ročných - po 3 ochorenia.

5 – ročný priemer chorobnosti je 15,79/100 000.

Chríпка a akútne respiračné ochorenia J 10, J 11

Epidemiologická situácia vo výskyte chrípky bola v tomto roku pomerne priaznivá. Vrchol chorobnosti sme zaznamenali v 7. a 8. kalendárnom týždni 2019. Najvyššia chorobnosť počas roku 2019 bola zaznamenaná vo vekovej skupine 0-5 ročných detí (v 8. kal. týždni 5888,3/100 000). V priebehu sezóny sa objavovali len lokálne epidémie v kolektívoch predškolských a školských zariadení.

Evidujeme 1 potvrdený prípad Chrípky typu A. Ochorel 16-ročný neočkovaný chlapec. V epidemiologickej anamnéze udáva respiračné ochorenie v domácnosti u otca.

SARI J107

V roku 2019 sme ochorenie nezaznamenali, podobne ako v roku predchádzajúcom.

Pneumónia vyvolaná Mycoplasma pneumoniae J 15.7

V roku 2019 vykazujeme 1 ochorenie. V roku predchádzajúcom sme vykazovali 3 prípady ochorenia.

- **Ochorela 32 - ročná žena. Zdroj nákazy, ani faktor prenosu nezistený. V klinickom obraze febrilita do 38,5 st. C, kašeľ s expektoráciou hlienov, sťažené dýchanie, slabosť. Na Rtg snímke pozitívny nález. Z krvi potvrdená Mycoplasma pneumoniae IgM, IgG a IgA - pozit.**

Chlamýdiová pneumónia J 16.0

Ako v roku predchádzajúcom ani v roku 2019 sme nezaznamenali výskyt ochorenia.

III.5. Neuroinfekcie

Meningokoková infekcia A39

V tomto roku, tak ako aj v roku predchádzajúcom sme ochorenie nezaznamenali.

Nešpecifikované vírusová encefalitída A86

V tomto roku sme vykazovali 1 ochorenie. V minulom roku sme ochorenie nezaznamenali.

- **Ochorel 34 - ročný muž. Epidemiologická anamnéza negatívna. Hospitalizovaný s parestéziou celej tváre, jazyka a dysartriou s pridruženou cefaleou. Z likvoru biochemicky potvrdená serózna encefalitída.**

Nešpecifikované vírusová menigitída A87.9

**V tomto roku, tak ako v roku predchádzajúcom sme ochorenie nezaznamenali.
5 – ročný priemer chorobnosti je 2,11/100 000**

Herpetickovírusová encefalitída B004

V tomto roku, tak ako v roku predchádzajúcom sme ochorenie nezaznamenali.

Bakteriálny zápal mozgových plien G009

Ochorenie v tomto, ani v roku predchádzajúcom nebolo zaznamenané.

III.6. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

Nešpecifikovaná leptospiróza A279

**V roku 2019, tak ako v roku predchádzajúcom ochorenie neevidujeme.
Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 0,35/100 000.**

Creutzfeldt - Jacobova choroba A 81

**V roku 2019 vykazujeme 2 ochorenia a následne úmrtia na túto diagnózu. V minulom roku sme ochorenie nezaznamenali. Popis v časti – Úmrtia.
Priemerná 5 – ročná chorobnosť je 1,75/100 000.**

Stredoeurópska kliešťová encefalitída A841

V tomto roku nevykazujeme žiadne ochorenie. V minulom roku sme zaznamenali 1 ochorenie.

Nešpecifikovaná vírusová encefalitída prenášaná kliešťami A849

V tomto roku, tak ako v roku minulom sme nezaznamenali výskyt ochorenia.

V roku 2019 boli hlásené 3 prípady ochorenia, čo je o 9 prípadov menej ako v roku predchádzajúcom (3/12).

Priemerná 5-ročná chorobnosť je 17,89/100 000.

- Ochorel 53 - ročný muž. V epidemiologickej anamnéze udáva 2 x prisatie kliešťov na PDK. Hospitalizovaný s ECHM. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.
- Ochorel 48 - ročný muž. V epidemiologickej anamnéze udáva prisatie kliešť'a. V minulosti mal serologicky potvrdenú boreliózu. V klinickom obraze bolesti hlavy v záhlaví a šiji. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.
- Ochorela 44 - ročná žena. Epidemiologická anamnéza negatívna. V klinickom obraze sťažené prehĺtanie, zväčšené uzliny. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.

V roku 2019 sme vykazovali 4 ochorenia. V roku predchádzajúcom sme zaznamenali 2 ochorenia. 5-ročný priemer chorobnosti je 3,51/100 000.

- Ochorel 49 - ročný muž. Epidemiologická anamnéza negatívna. V klinickom obraze bolesti hlavy v záhlaví, záškľby svalov končatín, kŕče prstov HK. V januári potvrdená borelióza v sére, napriek liečbe bolesti pretrvávajú. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.
- Ochorel 41 - ročný muž. Epidemiologická anamnéza negatívna. V klinickom obraze recidivujúce závrate rotačného charakteru s bolesťami hlavy. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením
- Ochorela 28 - ročná žena. V epidemiologickej anamnéze udáva prisatie kliešť'a na vnútornej strane stehna. V klinickom obraze bolesti v záhlaví, postupné trpnutie tváre, točenie a bolesti hlavy. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.
- Ochorel 42 - ročný muž. Epidemiologická anamnéza negatívna. V klinickom obraze bolesti krčného svalstva, postupne prechod do trpnutia pravej hornej končatiny a trpnutie pravej strany tváre. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením

V roku 2019, tak ako v roku predchádzajúcom sme zaznamenali 3 ochorenia.
5- ročný priemer chorobnosti je 3,51/100000.

- Ochorel 55 - ročný muž. Zdroj nákazy, ani faktor prenosu sa nepodarilo zistiť, prisatie kliešť'a neguje. V klinickom obraze bolesť kĺbov v lakt'och a ramenách, svalová bolesť. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.
- Ochorela 45 - ročná žena. V epidemiologickej anamnéze udáva opakované prisatie kliešť'a. Kliešť'ov si odstránila sama, bez lokálnej zápalovej reakcie. V klinickom obraze slabosť, bolesti kolien a členkov. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.
- Ochorela 78 - ročná žena. Epidemiologická anamnéza negatívna. V klinickom obraze 2 mesiace bolesti celého tela, bolesti ramenných, zápästných zhybov a palca pravej ruky. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením

ToxoplazmózaB 58

V roku 2019 sme zaznamenali 1 ochorenie. V roku predchádzajúcom sme vykazovali 3 prípady ochorenia. Nejednalo sa o ochorenia zistené v gravidite.
5- ročný priemer chorobnosti je 4,21/100000.

- Ochorela 29 - ročná žena. V epidemiologickej anamnéze udáva kontakt s mačkou a psom, ktoré chová doma. V klinickom obraze bolesti hlavy a ucha, opuch LU na krku, TT do 37,3 st. C. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.

Kontakt alebo ohrozenie besnotouZ 20.3

Počet hlásených poranení zvierat'om v roku 2019 bolo 13, čo je o 3 prípady viac, ako v roku predchádzajúcom (13/10). Ohrozených besnotou bolo 7 žien a 6 mužov. Najviac prípadov ohrozenia besnotou vykazujeme v októbri (4 prípady). Pozitívita zvierat'a na besnotu nebola potvrdená.

5-ročný priemer chorobnosti je 24,21/100 000.

Analýza podľa druhu zvierat'a a druhu vakcíny

druh	Imovax	Rabipur	Verorab	počet
pes	0	0	6	6
mačka	0	0	7	7
SPOLU	0	0	13	13

Analýza podľa zvierat'a a spôsobu poranenia

druh zvierat'a	pohryznutie	poškriabanie	poslínenie	manipulácia	kontakt	počet
pes	6	0	0	0	0	6
mačka	7	0	0	0	0	7
SPOLU	13	0	0	0	0	13

Analýza podľa lokalizácie poranenia

lokalizácia poranenia	počet
ruka	10
hlava - tvár	0
predlaktie	0
predkolenie	3
stehno	0
noha	0
SPOLU	13

III.7. Nákazy kože a slizníc

Tetanus

A 33 – A 35

Za sledovaných 10 rokov sa toto ochorenie v okrese nevyskytlo.

Plynová gangréna

A 48.0

Ani v tomto roku, rovnako ako za sledované 10-ročné obdobie, sa ochorenie na túto diagnózu nevyskytlo.

Legionárska choroba

A 48.1

V tomto roku, tak ako v roku minulom sme nezaznamenali výskyt ochorenia.

Svrab - scabies

B 86

V roku 2019 vykazujeme 4 prípady ochorenia. V roku predchádzajúcom sme ochorenia nevykazovali. Podľa pohlavia ochoreli 3 muži a 1 žena. Dva ochorenia sme zaznamenali vo vekovej skupine 45-54 ročných. 2 prípady vykazujeme v rodinnej súvislosti, ďalšie 2 prípady sú sporadické, z toho jedno ochorenie bolo importované z Talianska.

5 – ročný priemer chorobnosti je 8,07/100 000.

III.8. Iné infekcie – nezaradené

Streptokokové septikémie

A 40

V roku 2019 sme ochorenie nezaznamenali. V minulom roku sme vykazovali 1 ochorenie na Inú streptokokovú septikémiu.

Iné septikémie

A 41

V tomto roku, tak ako v roku minulom sme nezaznamenali túto diagnózu.

Choroby vyvolané vírusom HIV

B 20 – B 24

V tomto roku vykazujeme 1 prípad novozistenej HIV infekcie. V minulom roku sme nové prípady neevidovali.

- Ochorel 32 - ročný muž z Bulharska. Na Slovensku je na pracovnom pobyte. Menovaný je homosexuálne orientovaný a má HIV pozitívneho sexuálneho partnera. Ide o asymptomatické nosičstvo. Ochorenie bolo zistené v rámci urologického vyšetrenia pre belavý výtok.

Nešpecifikovaná malária

B54

V tomto roku, tak ako v roku minulom sme nezaznamenali ochorenie.

Echinokokóza - hydatidóza

B67

V roku 2019 vykazujeme 2 prípady ochorenia. V obidvoch prípadoch sa jedná o Infekciu pečene Echinococcus granulosus. V roku predchádzajúcom sme ochorenia nevykazovali.

- **Ochorel 31 - ročný muž. Epidemiologická anamnéza negatívna. U menovaného pretrvávajú zvýšené amylázy v pečeni, pri USG zistené pečeňové cysty. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.**
- **Ochorel 55 - ročný muž. Epidemiologická anamnéza negatívna. Menovaný hospitalizovaný na psychiatrickom odd. pre poruchy správania, porucha reči, zastreté vedomie. Počas hospitalizácie zistená hepatopatia, pri USG vyšetrení pečeňové cysty. Ochorenie potvrdené serologickým vyšetrením.**

EPIDÉMIE

V roku 2019 sme v okrese Ružomberok zaznamenali 2 rodinné epidémie. Epidémiu v kolektíve sme nevykazovali.

A020 Salmonelová enteritída

1. Vykazujeme rodinnú epidémiu z oslavy „80“ starej mamy. Ochorelo 14 členov rodiny z 28 exponovaných. V 7 prípadoch bola vykultivovaná *S. enteritidis*. 1 prípad bol hospitalizovaný najprv na Chirurgickom a neskôr na Infekčnom oddelení ÚVN Ružomberok. Z klinických príznakov dominovali hnačky, bolesti brucha. Zdrojom nákazy bol majonézový zemiakový šalát. Majonéza pripravená doma z domácich vajec.

A081 Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk

1. Vykazujeme rodinnú epidémiu, kde ochoreli 4 členovia rodiny z 5 exponovaných. V 1 prípade bol zo stolice potvrdený norovírus. 2 prípady boli hospitalizované na Detskom a Infekčnom oddelení ÚVN Ružomberok. Z klinických príznakov dominovalo vracanie, hnačky, bolesti brucha, subfebrílie. Zdrojom nákazy boli pravdepodobne choré deti z MŠ, ktorú navštevuje dieťa z rodiny a ochorelo ako prvé.

ÚMRTIA

V roku 2019 v okrese Ružomberok sme zaznamenali dva úmrtia na genetickú formu CJCH. V minulom roku sme úmrtie na infekčné ochorenie nezaznamenali.

1. Úmrtie na Creutzfeldt – Jakobovu chorobu u 61- ročného muža z Liptovských Revúc. Pacient začal zabúdať, stal sa apatický, prestal rozprávať, zhoršená chôdza aj reč. V epidemiologickej anamnéze zistená pozitívita CJCH u matky, podobné ochorenie sa vyskytlo u sesternice aj u starej mamy. V NRC pre pomalé vírusy z krvi potvrdená molekulárno – genetická analýza CJCH – genetická forma.
2. Úmrtie na Creutzfeldt – Jakobovu chorobu u 62- ročnej ženy z Ludrovej. U menovanej slabosť hornej aj dolnej končatiny na ľavej strane, nemotornosť, neistota pri chôdzi, neskôr ťažká kvadruparéza, imobilita. V epidemiologickej anamnéze zistené podobné príznaky u bratranca – úmrtie. V detstve doma chovali aj konzumovali ovce. V NRC pre pomalé vírusy z krvi potvrdená molekulárno – genetická analýza CJCH – genetická forma.

III. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť

V okrese Ružomberok sú 4 lôžkové zdravotnícke zariadenia, z ktorých však dozorujeme len 3 (Liečebňu pre dlhodobu chorých v Liptovskej Štiavničke, Národný endokrinologický a diabetologický ústav v Lubochni a kúpele Lúčky).

Najväčšie zdravotnícke zariadenie okresu Ústredná vojenská nemocnica SNP Ružomberok – Fakultná nemocnica je dozorovaná ministerstvom obrany.

V okrese Ružomberok je 114 dozorovaných ambulancií.

V priebehu roka 2019 bolo vykonaných:

- 24 štátnych zdravotných dozorov
- 3 ambulancie boli zrušené
- v 7 ambulanciách boli nariadené opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov

IV.1.1 Prehľad o výkone ŠZD ZZ v roku 2019 okres Ružomberok

Lôžkové odd. + ambulancie Ružomberok	Celkový počet	vykonaný ŠZD				SPOLU
		Komplex. Previerky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav. opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
Lôžk. odd. - OIKM/JIS	0	0	0	0	0	0
Lôžk. odd.- chirurg. smer	0	0	0	0	0	0
Amb. detský lekár	15	0	0	0	0	0
Amb. všeobecní lekári	23	2	0	1	0	3
Amb. odborní lekári	48	11	0	0	0	11
Stomatológovia	28	8	0	1	1	9
Centrálna sterilizácia	0	0	0	0	0	0
SPOLU	114	21	0	2	1	24

Nami dozorované lôžkové zdravotnícke zariadenia nehlásili v tomto roku NN, preto ďalej tabuľky s rozborom NN neuvádzame.

Štátne zdravotnícke ambulancie:

V okrese Ružomberok sa nenachádza štátna ambulancia.

Neštátne zdravotnícke ambulancie :

Názov ambulancie:	Počet	Názov ambulancie:	Počet
Detské	15	Kožná	3
Obvodné	23	Očné	4
Zubné	28	Ortopedická	4
Gynekologické	7	Alergologická	2
Chirurgické	1	Urologická	1
Interné	6	Neurologická	5
ORL	1	Psychiatrické	3
Diabetologická	1	Rehabilitácia	1
RTG,MR,CT	2	Endokrinologická	2
Psychologická	5	Spolu:	114

V okrese Ružomberok existujú 2 mikrobiologické laboratória – neštátne laboratórium ALPHA-Medical Ružomberok a oddelenie klinickej mikrobiológie ÚVN Ružomberok.

II. Zoznam zdravotníckych zariadení – okres Ružomberok

• Všeobecné ambulancie pre dospelých

- 1) MUDr. Lucia Garajová, ARTMEDA, s.r.o., Gen. M.Vesela 83, Ružomberok
- 2) MUDr. Iveta Čechová, Madačova 5, Ružomberok
- 3) MUDr. Juraj Kobyľák, Dončova 1455/2, Ružomberok
- 4) MUDr. Pavol Hollý, s.r.o., Na Kamenci 36, Liptovská Teplá
- 5) MUDr. Martin Činčura, MC-CLINIC s.r.o, ZS Lipt. Osada
- 6) MUDr. Mária Záhová, J.M.ZÁŇ, s.r.o., Poľná, č. 6030/2, Ružomberok,
- 7) MUDr. Mária Preislerová, Slobody 45, Lúčky
- 8) MUDr. Daniela Rázgová, D. Kráľovskej 867, Likavka
- 9) MUDr. Jela Turská, Mostová 26, Ružomberok
- 10) MUDr. Ivana Hrušková, ZDRAVSTAR, s.r.o., Bernolákova 4, Ružomberok
- 11) MUDr. Zuzana Piovarčiová, HEALT FACTORY, s.r.o., M.Vesela 83/12, Ružomberok
- 12) MUDr. Martina Lastičová, D. Kráľovskej 867, Likavka
- 13) MUDr. Mária Holá, s.r.o., Podhora 47, Ružomberok
- 14) MUDr. Karin Letková, KARPET, s.r.o., Podhora 47, Ružomberok
- 15) MUDr. Agata Šventová, SAPMED, s.r.o., Textilná 23, Ružomberok
- 16) MUDr. Juraj Jankovič, MEDPRAKTIK, s.r.o., Bernolákova 4, Ružomberok
- 17) MUDr. Dagmar Kapalová, ARTMEDA, s.r.o., Gen. M.Vesela 83, Ružomberok
- 18) MUDr. Štefan Szalai, Medicstar, s.r.o., ZS Lipt. Lúžna
- 19) MUDr. Viera Maslová, Plavisko 22, Ružomberok

- 20) MUDr. Jozef Sille, PROMED, s.r.o., ZS Liptovské Sliače
- 21) MUDr. Helena Imreová, Hasičská 241/16 Ľubochňa
- 22) MUDr. Ľubomír Machyna, Považská 12, Ružomberok
- 23) LSPP, ARTMEDA, s.r.o., Plavisko 7, Ružomberok

- **Všeobecné ambulancie pre deti a dospelosť**

- 1.) MUDr. Stanislav Polóny, Námestie slobody 8, Ružomberok
- 2.) MUDr. Danica Papúchová, Bernolákova 12, Ružomberok
- 3.) MUDr. Monika Horváthová, Pro infantibus, spol.s.r.o., Kľačno 4/2201, Ružomberok
- 4.) MUDr. Monika Koreňová, ZS Liptovské Sliače
- 5.) MUDr. Oľga Fliegová, s.r.o., Textilná 23, Ružomberok
- 6.) MUDr. Zora Puskeilerová, PediaGyn, s.r.o., Bystrická 16, Ružomberok
- 7.) MUDr. Daniela Kordošová, s.r.o., Bystrická 16, Ružomberok
- 8.) MUDr. Janka Nosková, Nosko Health Prevention, s.r.o, LSPP, Hurbanova 5, Ružomberok
- 9.) MUDr. Janka Nosková, Nosko Health Prevention, s.r.o., ZS Lúčky
- 10.) MUDr. Janka Nosková, Nosko Health Prevention s.r.o., Lipt. Teplá
- 11.) MUDr. Janka Nosková, Nosko Health Prevention, s. r. o., Lisková
- 12.) MUDr. Jozef Jakubec, MEDIKA – DMZ, s.r.o., Štiavnická 2018/7, Ružomberok
- 13.) MUDr. Beáta Drusková, ZS Lipt. Osada
- 14.) MUDr. Emília Martinková, s.r.o., Hasičská 241/16 Ľubochňa
- 15.) MUDr. Ivona Gubalová, D. Kráľovskej 865, Likavka

- **Ambulancie zubného lekárstva**

- 1.) MUDr. Dávid Jagnešák, FENADENT s.r.o., Lúžňanská 139, Lipt. Osada
- 2.) MUDr. Jana Duffková, La dent s.r.o., Bystrická cesta 14, Ružomberok
- 3.) MUDr. Zuzana Girgošková, Z-DENT, s.r.o., Lipová Alej 266/10, Ľubochňa
- 4.) MUDr. Alexander Iliev, s.r.o., ZŠ Kľačno, Ružomberok
- 5.) MUDr. Alexander Iliev, s.r.o., Podhora 5335/38, Ružomberok
- 6.) MUDr. Dionýz Jáger, Alpha - Dent, s.r.o., Lipt. Lúžna 629
- 7.) MUDr. Dana Jágerová, Alpha – Dent, Liptovská Lúžna 629
- 8.) MUDr. Ján Preisler, Madačova 6, Ružomberok
- 9.) MUDr. Eva Ragačová, ORTIVA, s.r.o., K. Salvu 1985/5, Ružomberok
- 10.) MUDr. Beáta Pfefferová, Považská 4, Ružomberok
- 11.) MUDr. Anna Kaliská, ZS SCP, Bystrická 13, Ružomberok
- 12.) MUDr. Ľudmila Zlatinská, s.r.o., Pánska 1301, Ružomberok
- 13.) MUDr. Damián Karniš, AD7, s.r.o., Textilná 23, Ružomberok

- 14.) MUDr. Ján Záhora, 3Z ZdravézubyZáhora, s.r.o., Madačova 5, Ružomberok
- 15.) MUDr. Terézia Osvaldová, Dončova 1455/2, Ružomberok
- 16.) MUDr. Monika Bollová, Havránekova 134, Ružomberok
- 17.) MUDr. Pavol Bogyi, Havránekova 134, Ružomberok
- 18.) MUDr. Ľubomíra Mosná, Na Kamenci 36, Lipt. Teplá
- 19.) MUDr. Elena Remenárová, Lúčky 45
- 20.) MUDr. Mária Schneiderová, ZS Lipt. Sliache
- 21.) MUDr. Anna Nováková, D. Kráľovskej 865, Likavka
- 22.) MUDr. Mária Gáboríková, GAMADENT,s.r.o.,Považská 4, Ružomberok
- 23.) MUDr. Marta Halásová, Stomafix, s.r.o., D. Kráľovskej 865, Likavka
- 24.) MDDr. Štefan Straka, S-DENT, s.r.o., Bystrická cesta 16, Ružomberok
- 25.) MUDr. Jozef Skurčoňák , s.r.o., Podhora 5335/38, Ružomberok
- 26.) MUDr. Radoslav Ružinák, RUŽA- DENT, s.r.o., Podhora 5335/38, Ružomberok
- 27.) MDDr. Martin Šida, Pánska 1301, Ružomberok
- 28.) Dr. Oleksand Kondratiuk, KARIDENT, s.r.o., Považská 4, Ružomberok

- **Ambulancie gynekológov**

- 1.) MUDr. Milan Puskeiler, Pedia Gyn s.r.o., Mostová 6, Ružomberok
- 2.) MUDr. Ľubomír Javorka, s.r.o., Dončova 17, Ružomberok
- 3.) MUDr. Bohumil Kuchyňa, Praktik Duo, s.r.o., Textilná 23, Ružomberok
- 4.) MUDr. Ján Hruška, ZDRAVSTAR, s.r.o., Madačova 5, Ružomberok
- 5.) MUDr. Miroslava Žilková, Z-GYN, s.r.o., Kačkova 4, Ružomberok
- 6.) LLK Lúčky, a.s. – LD Choč
- 7.) MUDr. Michal Luníček, Femina L.M., s.r.o., Mostová 6, Ružomberok

- **Odborné ambulancie**

- 1.) ambulancia kožná a lekárskej kozmetiky – MUDr. Lýdia Valentovičová, K. Salvu 11/78, Ružomberok
- 2.) neurologická ambulancia s.r.o., – MUDr. Helena Psoťná, Považská 12, Ružomberok
- 3.) diabetologická ambulancia – MUDr. Drahomíra Kuderová, DIACENTRUM, s.r.o., Mostová 26, Ružomberok
- 4.) interná ambulancia – MUDr. Marián Boček, Oáza relax, s.r.o., Gen. M.Vesela 5053/12A, Ružomberok
- 5.) interná ambulancia – MUDr. Eva Svozilová, s.r.o., Textilná 23, Ružomberok

- 6.) interná a reumatologická ambulancia – MUDr. Ivan Blahút, Madačova č. 5, Ružomberok
- 7.) urologická ambulancia – MUDr. Marián Lofaj, Prvá urologická ambulancia, s.r.o., Dončova 1455/2, Ružomberok
- 8.) kožná ambulancia – MUDr. Michaela Pavlenková, MP-DERM s.r.o., Dončova 1455, Ružomberok
- 9.) očná ambulancia – MUDr. Mária Šimanská, s.r.o., Považská 12, Ružomberok
- 10.) očná ambulancia – MUDr. Zina Jeleníková, VISARIS, s.r.o., K.Salvu 1, Ružomberok
- 11.) očná ambulancia, SPINN CLIIC, Plavisko 7, Ružomberok
- 12.) očné laserove centrum, SPINN CLINIC, Plavisko 7, Ružomberok
- 13.) ambulancia magnetickej rezonancie, SPINN CLINIC, Plavisko 7, Ružomberok
- 14.) neurochirurgická ambulancia, SPINN CLINIC, Plavisko 7, Ružomberok
- 15.) ortopedická ambulancia, SPINN CLINIC, Plavisko 7, Ružomberok
- 16.) detská endokrinologická ambulancia, SPINN CLINIC, Plavisko 7, Ružomberok
- 17.) neurologická ambulancia, SPINN CLINIC, Plavisko 7, Ružomberok
- 18.) pracovisko nukleárnej medicíny PET-CT, SPINN CLINIC, Plavisko 7, Ružomberok
- 19.) psychiatrická ambulancia – MUDr. Eva Kordovanová, s.r.o., Štiavnická 2018/7, Ružomberok
- 20.) ortopedická ambulancia – MUDr. Jozef Pogran, Dončova 1455/2, Ružomberok
- 21.) ortopedická ambulancia - LD Choč – Lúčky
- 22.) ortopedická a denzitometrická ambulancia, Liptov Consulting s.r.o, MUDr. Vladimír Masaryk, ul.gen.Vesela 4, Ružomberok
- 23.) imunoalergologická ambulancia – MUDr. Janka Javorková, Dončova 17, Ružomberok
- 24.) imunoalergologická ambulancia - MUDr. Omar Mohamedová Eva, A. Bernoláka 4, Ružomberok
- 25.) gastroenterologická a interná ambulancia – MUDr. Marián Hatala, s.r.o., Makovického 18, Ružomberok
- 26.) chirurgická ambulancia – MUDr. Stanislav Mlynárik, Dončova 1455/2, Ružomberok
- 27.) ambulancia ORL – MUDr. Gabriela Tereková, s.r.o., Považská 4, Ružomberok
- 28.) detská neurologická ambulancia – MUDr. Ján Pajor, Považská 12, Ružomberok
- 29.) psychologická ambulancia – PhDr. Jana Petříčková, spol.s.r.o., A. Bernoláka 12, Ružomberok
- 30.) rehabilitácia – Krekáč, s.r.o., Námestie slobody 4, Ružomberok
- 31.) ambulancia klinického psychológa pre deti a dospelých – PhDr. Jana Maťašová, Hollého 11, Ružomberok
- 32.) ambulancia klinickej psychológie, Mgr. Anna Kollárová, Ľubochňa 224

- 33.) ambulancia klinickej psychológie, PhDr. Monika Navrátilová, Námestie A. Hlinku 35, Ružomberok
- 34.) ambulancia detskej psychiatrie, MUDr. Martin Nad', Hviezdoslavova 870, Likavka
- 35.) ambulancie cievnej chirurgie, ul. Gen. M. Vesela č. 83, 034 01 Ružomberok
- 36.) dermatovenerologická ambulancia a korektívna medicína, Derma-Consulting IMG, s.r.o., Bystrická cesta 2825, Ružomberok
- 37.) neurologická ambulancia - LD Choč – Lúčky
- 38.) endokrinologická ambulancia – MUDr. Mikuláš Pura, Štiavnická 2018/7, Ružomberok
- 39.) psychiatrická ambulancia – MUDr. Ján Magál, J.M.Magál s.r.o., Štiavnická 2018/7, Ružomberok
- 40.) kardiologická ambulancia – Kardiomedina s.r.o, Dončova 1455/2, Ružomberok
- 41.) ambulancia klinickej psychológie - PsychoCare s. r. o. , Podhora1304/47, Ružomberok

IV. Ostatné činnosti

e) Preventívne programy a projekty

V priebehu roka sme venovali pozornosť programom a projektom ako je Národný imunizačný program, Surveillance prenosných ochorení, EPIS, Nozokomiálne nákazy, Mimoriadne epidemiologické situácie, Enviromentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV, Prevencia HIV, Poradni očkovania, Zvýšenie povedomia budúcich rodičov o ochoreniach preventabilných očkovaním a význame očkovania.

Nevykonávali sme žiadne špecializované činnosti.

V rámci poradenstva fungovala:

- poradňa HIV pre jednotlivcov vo vyhradenom čase s anonymnými odbermi krvi na vyšetrenie HIV a poradenstvo cez telefón
- poradenstvo v očkovaní cez telefón aj osobne s rodičmi, ktorí odmietajú očkovania svojich detí

Zdravotnícke služby v okrese sú zabezpečované na porovnateľnej úrovni v rámci Slovenskej republiky. Zabezpečené sú cestou štátneho a súkromného sektora. Spolupráca pri vykonávaní surveillance prenosných ochorení so štátnym aj súkromným sektorom je dobrá.

- hlásenie nozokomiálnych nákaz zo zariadení je tak, ako v celej republike podhodnotené
- očkovanie je každoročne kontrolované v rámci celoslovenskej úlohy v pevne stanovenom termíne. Zaočkovanosť v okrese je dobrá. V 5-tich obvodoch bola zistená nižšia zaočkovanosť ako 90% na čom sa podpísalo odmietanie povinného očkovania u rodičov.

V rámci Európskeho imunizačného týždňa 2019 bola realizovaná prednáška pre študentov Strednej zdravotníckej školy v Liptovskom Mikuláši, kde boli prezentované základné informácie o ochoreniach zaradených do povinného očkovania a bezpečnosť v očkovaní. Aktuálne informácie sú uverejňované na web stránke a nástenke úradu.

f) Špecializované činnosti

g) Poradenstvo v prevencii prenosných ochorení

Poradenstvo v prevencii prenosných ochorení je pri každom prípade, ktoré je nahlásené. Prípady šetríme telefonicky, alebo priamo s chorými, či rodičmi chorých. Vykonávame šetrenie epidemiologickej anamnézy a nariaďujeme protiepidemické opatrenia.

Poradenstvo tiež vykonávame v rámci poradne očkovania, ktorej činnosť sme spropagovali na webovej stránke úradu.

Skúsenosť je taká, že poradňu navštevujú zatiaľ iba rodičia detí odmietajúcich očkovanie, ktorých RÚVZ aktívne pozýva. Pracovníci odd. epidemiológie vedú s týmito rodičmi rozhovor o prospešnosti očkovania a odovzdané sú im aj edukačné materiály pojednávajúce o význame očkovania. Diskusia s týmito rodičmi je veľmi náročná a ich presvedčenie o neúčinnosti a škodlivosti očkovania je také silné, že odmietajú odborné argumenty. V priebehu roka 2019 sme v okrese Liptovský Mikuláš a Ružomberok zaznamenali 54 odmietnutí povinného očkovania, ktoré sme riešili predvolaním rodičov do poradne očkovania a následne dohovorom rodičom. Poradňu očkovania navštívilo 7 rodičov. V pravidelných štvrtročných intervaloch zasielame tabuľky odmietania očkovania na ÚVZ SR.

h) Zdravotno - výchovné aktivity v prevencii prenosných ochorení

V rámci Európskeho imunizačného týždňa 2019 bola realizovaná prednáška pre študentov Strednej zdravotníckej školy v Liptovskom Mikuláši, na tému „Základné informácie o ochoreniach zaradených do povinného očkovania“ a „Bezpečnosť v očkovaní“. Na prednáške sa zúčastnilo 125 študentov a pedagogickí pracovníci.

Mimoriadne úlohy :

Oddelenie epidemiológie v období od 14.5 – 28.5.2019 vykonalo mimoriadnu cieľnú kontrolu v zdravotníckom zariadení **Liptovskej nemocnice s poliklinikou (LNsP) MUDr. I. Stodolu, Palúčanská 25, Liptovský Mikuláš** na základe listu ÚVZ SR č. OE/3907/98545/2019 zo dňa 7.5.2019. V rámci LNsP MUDr. I. Stodolu v Liptovskom Mikuláši bolo vykonaných celkovo 16 kontrol na lôžkových oddeleniach, spoločných vyšetrovacích a liečebných zložkách a pracoviskách jednodňovej zdravotnej starostlivosti. Najčastejším problémom bol celkový zlý stavebno – technický stav budov nemocnice a z toho vyplývajúce nedostatky - zatečené steny, opadané omietky, plesnenie stien. Uvedené nedostatky boli zisťované najviac v priestoroch určených pre personál ako sú šatne, lekárske izby a v miestnostiach prislúchajúcich k oddeleniu ako sklady, čiastiacie miestnosti, kuchynky, zariadenia na osobnú hygienu a pod. Zistené boli nedostatky týkajúce sa umiestnenia niektorých šatní pre personál v suterénoch, pričom šatne nespĺňali primeraný hygienický štandard, súčasťou šatní neboli zariadenia na osobnú hygienu a niektoré šatne kapacitne nezodpovedali počtu zamestnancov pre ktorých boli určené. Na oddeleniach bol najčastejší problém – poškodené podlahy a neodvetrané priestory, prípadne nefunkčná klimatizácia, ktorá nebola udržiavaná v prevádzkyschopnom stave bez výmeny filtrov okrem operačných traktov. Taktiež nebol dodržiavaný interval maľovania priestorov ústavného zariadenia. Najviac nedostatkov bolo zistených na Rádiodiagnostickom oddelení, Oddelení anesteziológie a intenzívnej medicíny, Internom oddelení, Centrálnych operačných sálach a oddelení centrálnej sterilizácie a Oddelení pre dlhodobu chorých. Celkový počet uložených opatrení týkajúcich sa stavebno – technickej obnovy priestorov ústavného zariadenia – 22, priestorov pre personál – 7, nedostatkov týkajúcich sa dodržiavania hygienicko – epidemiologického režimu - 4 , vymaľovania priestorov – 4, predloženia návrhu na zmenu prevádzkového poriadku – 2, zabezpečenia prívodu teplej úžitkovej vody – 3 a iných nedostatkov – 16.

Uložené opatrenia boli prerokované s vedením nemocnice a dohodnuté sú termíny plnenia jednotlivých opatrení.

Odbor/oddelenie epidemiológie RÚVZ – Liptovský Mikuláš

			Počet
1.	Epidemiologické vyšetovanie v ohniskách nákazy (okrem NN)	prvá. návšteva v ohnisku	1867
		opakované návštevy v ohnisku	8
		počet vyšetrených osôb	1883
		zvýšený zdravotný dozor	21
		lekársky dohľad	0
		iné protiepidemické opatrenia	1
		spolu:	
2.	Odber vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie (okrem NN):	vzorky biologického materiálu celkom	38
		vzorky materiálu z vonkajšieho prostredia:	803
		Voda	6
		potraviny	0
		Iné	803
		spolu:	847
3.	Doplňovanie epidemiologických údajov k spracovaniu nákaz, ev. analýz	z chorobopisov	520
		zo zdravotných záznamov	10
		z laboratórnych protokolov	876
		Iné	0
		spolu:	1406
4.	Imunizačný program	metodické návštevy lekárov	25
		kontrola očkovania (počet očkovaných)	7090
		kontrola skladovania očkovacích látok	25
		prejednanie neúčasti na očkovaní	8
		priestupkové konanie	0
		Iné	0
		spolu:	7148

5.	Práca v EPIS-e	preberanie hlásení (OKM,NRC,PZS, prípady z iných RÚVZ)	500
		zadávanie prípadov	1898
		kontrola a uzatváranie prípadov	1898
		spracovanie dotazníkov k epidémii	45
		SRV	7
		Chrípka	52
		spolu:	4400
6.	Analýza epidemiologickej situácie (uviesť počet)	denná	0
		týždenná	52
		mesačná	12
		ročná	1
		na požiadanie	0
		príprava podkladov	52
		spolu:	116
7.	poradenstvo a podávanie informácii	v zdravotníctve	35
		v ohniskách rodinných	876
		v ohniskách kolektívnych	10
		pre verejnosť	54
		v médiach	2
		Iné	0
		spolu:	977
8.	Odborné analýzy (okrem uvedených v bode 6.)	správa	7
		rozbor	7
		podklad	7
		stanovisko	0
		spolu:	21

9.	Prednášková činnosť	prednášky pre verejnosť	4
		prednášky pre ZP	0
		spolu:	4
10.	Publikácie pre verejnosť (uviest' miesto a názov v prílohe)	1. autor	0
		spoluautor	0
		spolu:	0
11.	Publikačná činnosť v odborných a vedeckých časopisoch (uviest' názov a miesto v prílohe)	1. autor	0
		spoluautor	0
		vypísať názov a miesto*	0
		spolu:	0
12.	Účasť na konferenciách (uviest' miesto a názov v prílohe)	Aktívna	1
		Pasívna	6
		vypísať názov a miesto*	uvedené v aktivitách epid.odd.(bod VI)
		spolu:	7
13.	Práca na osobitných štúdiách a programoch (názov programu v prílohe)	príprava zadania	1
		zber podkladov	110
		sumarizácia	110
		Analýza	0
		iné (príprava)	0
		*názov projektu: „Imunologické prehľady za SR 2019“	
		Spolu:	221
14.	Vydané certifikáty (AIDS), medzinárodný očkovací preukaz, osvedčenie o odbornej spôsobilosti	0	

Odbor/oddelenie epidemiológie			
15.	Plánovaný ŠZD v ZZ - kontrola HER a BOT	kontroly pracoviska	33
		opakované návštevy	2
		odber vzoriek zo sterilných materiálov	322
		odber vzoriek z prostredia	481
		odber vzoriek z ovzdušia	0
		odber vzoriek dezinfekčných prostriedkov	0
		odber iných vzoriek	0
		počet testovaných HVS	0
		počet testovaných AUT	11
		počet testovaných EO	0
		počet testovaných FS	2
		iná sterilizačná technika	0
		spolu:	846
		16.	NN – cielená kontrola HER a BOT v súvislosti s výskytom NN
opakované návštevy	0		
odber vzoriek zo sterilných materiálov	0		
odber vzoriek z prostredia	0		
odber vzoriek z ovzdušia	0		
odber vzoriek dezinfekčných prostriedkov	0		
odber iných vzoriek	0		
počet testovaných HVS	0		
počet testovaných AUT	0		
počet testovaných EO	0		
počet testovaných FS	0		

		iná sterilizačná technika	0
		spolu:	0
17.	Epid. vyšetovanie v súvislosti s chorobou z povolania	počet osôb	0
18.	Posudková činnosť	štúdie projektov	4
		konzultácie	4
		spracovanie	4
		kolaudácia	4
		vydanie posudkov	4
		spolu:	20
19.	Podnety a sťažnosti	Počet	1
20.	Sankcie	Počet	0
21.	Rozhodnutia	Počet	40
22.	Odvovania	Počet	0

VII. Všeobecné kritéria :

Analýzy výstupov z programu EPIS

**PRENOSNÉ OCHORENIA PODĽA VEKOVÝCH SKUPÍN A DIAGNÓZ V OKRESE
RUŽOMBEROK**

Diagnóza/Veková skupina		0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	RK
A02	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	154,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,76
A020	a	5	15	10	5	3	7	6	2	8	6	9	76
	r	770,42	670,54	360,75	181,75	106,76	204,08	73,07	22,43	105,46	77,26	93,56	133,93
A022	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,40	1,76
A040	a	3	3	1	0	0	0	1	0	0	0	0	8
	r	462,25	134,11	36,08	0,00	0,00	0,00	12,18	0,00	0,00	0,00	0,00	14,10
A045	a	5	12	4	4	4	2	5	2	2	2	1	43
	r	770,42	536,43	144,30	145,40	142,35	58,31	60,89	22,43	26,36	25,75	10,40	75,77
A047	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	11	13
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,22	0,00	12,88	114,35	22,91
A071	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	36,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,88	0,00	3,52
A080	a	8	14	5	5	2	1	1	2	0	1	1	40
	r	1232,67	625,84	180,38	181,75	71,17	29,15	12,18	22,43	0,00	12,88	10,40	70,49
A081	a	5	8	4	0	2	1	2	1	0	1	1	25
	r	770,42	357,62	144,30	0,00	71,17	29,15	24,36	11,22	0,00	12,88	10,40	44,06
A082	a	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2
	r	0,00	44,70	0,00	0,00	35,59	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,52
A09	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	29,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,76
A370	a	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2
	r	154,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,22	0,00	0,00	0,00	3,52
A38	a	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	3
	r	0,00	44,70	72,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,29
A46	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	7	10	18

	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,18	0,00	0,00	90,14	103,95	31,72
A510	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,18	0,00	0,00	0,00	0,00	1,76
A545	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,18	0,00	0,00	0,00	0,00	1,76
A549	a	0	0	0	0	2	0	1	1	0	0	0	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	71,17	0,00	12,18	11,22	0,00	0,00	0,00	7,05
A562	a	0	0	0	0	0	4	3	1	0	0	0	8
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	116,62	36,54	11,22	0,00	0,00	0,00	14,10
A590	a	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,22	13,18	0,00	0,00	3,52
A609	a	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,18	11,22	0,00	0,00	0,00	3,52
A692	a	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,22	26,36	0,00	0,00	5,29
A810	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,75	0,00	3,52
A86	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,18	0,00	0,00	0,00	0,00	1,76
A89	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,18	0,00	0,00	1,76
B001	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,75	0,00	3,52
B008	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,79	3,52
B019	a	9	130	101	20	6	2	1	0	0	0	1	270
	r	1386,75	5811,35	3643,58	727,01	213,52	58,31	12,18	0,00	0,00	0,00	10,40	475,80
B023	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,40	1,76
B028	a	0	0	0	1	0	0	2	2	3	7	8	23
	r	0,00	0,00	0,00	36,35	0,00	0,00	24,36	22,43	39,55	90,14	83,16	40,53
B029	a	0	0	1	2	3	0	2	3	1	13	14	39
	r	0,00	0,00	36,08	72,70	106,76	0,00	24,36	33,65	13,18	167,40	145,53	68,73
B169	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1

	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,18	0,00	0,00	0,00	0,00	1,76
B278	a	0	0	0	1	1	2	0	0	0	0	0	4
	r	0,00	0,00	0,00	36,35	35,59	58,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,05
B279	a	0	0	1	2	2	0	0	1	0	0	0	6
	r	0,00	0,00	36,08	72,70	71,17	0,00	0,00	11,22	0,00	0,00	0,00	10,57
B589	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,18	0,00	0,00	0,00	0,00	1,76
B670	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,18	0,00	0,00	12,88	0,00	3,52
B80	a	0	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	6
	r	0,00	89,41	72,15	72,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,57
B86	a	0	0	0	0	0	1	0	1	2	0	0	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	29,15	0,00	11,22	26,36	0,00	0,00	7,05
G630	a	0	0	0	0	0	0	1	2	1	0	0	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,18	22,43	13,18	0,00	0,00	7,05
J10	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	35,59	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,76
J157	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,18	0,00	0,00	0,00	0,00	1,76
M012	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,18	12,88	10,40	5,29
Z203	a	0	0	0	2	0	1	1	1	3	3	2	13
	r	0,00	0,00	0,00	72,70	0,00	29,15	12,18	11,22	39,55	38,63	20,79	22,91
Z21	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,18	0,00	0,00	0,00	0,00	1,76
Z225	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,22	0,00	25,75	0,00	5,29

PRENOSNÉ OCHORENIA V OKRESE RUŽOMBEROK PODĽA DIAGNÓZ A SEZONALITY

Diagnóza/Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	SPOLU
A02	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
A020	1	0	3	3	8	9	5	8	12	6	1	21	77
A022	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
A040	1	0	0	0	1	0	2	3	0	0	0	0	7
A045	1	2	2	1	7	9	8	1	3	3	5	1	43
A047	1	2	1	1	0	0	2	3	1	1	0	0	12
A071	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2
A080	1	2	1	5	4	2	1	4	5	2	11	2	40
A081	0	4	0	7	5	1	2	0	4	1	0	1	25
A082	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2
A09	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
A370	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A38	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	3
A46	2	1	1	1	0	2	4	2	2	1	1	0	17
A510	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A545	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
A549	0	0	0	0	2	0	0	1	0	0	1	0	4
A562	2	1	1	1	0	1	1	0	0	1	0	0	8
A590	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	2
A609	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2
A692	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2
A810	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2
A86	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A89	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
B001	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
B008	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2
B019	54	11	13	15	8	5	0	4	14	35	32	15	206
B023	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
B028	1	0	1	1	2	5	6	3	0	2	2	0	23
B029	3	2	4	6	3	3	5	1	2	4	1	2	36

**PRENOSNÉ OCHORENIA V OKRESE
RUŽOMBEROK PODĽA POHLAVIA**

Diagnoza/Pohl.		Muži	Ženy	Spolu
A02	a	1	0	1
	r	3,63	0,00	1,76
A020	a	36	40	76
	r	130,66	137,01	133,93
A022	a	1	0	1
	r	3,63	0,00	1,76
A040	a	3	5	8
	r	10,89	17,13	14,10
A045	a	27	16	43
	r	98,00	54,80	75,77
A047	a	6	7	13
	r	21,78	23,98	22,91
A071	a	1	1	2
	r	3,63	3,43	3,52
A080	a	17	23	40
	r	61,70	78,78	70,49
A081	a	9	16	25
	r	32,67	54,80	44,06
A082	a	1	1	2
	r	3,63	3,43	3,52
A09	a	1	0	1
	r	3,63	0,00	1,76
A370	a	2	0	2
	r	7,26	0,00	3,52
A38	a	3	0	3
	r	10,89	0,00	5,29
A46	a	10	8	18
	r	36,30	27,40	31,72
A510	a	1	0	1
	r	3,63	0,00	1,76
A545	a	1	0	1
	r	3,63	0,00	1,76
A549	a	3	1	4
	r	10,89	3,43	7,05
A562	a	2	6	8
	r	7,26	20,55	14,10
A590	a	0	2	2
	r	0,00	6,85	3,52
A609	a	0	2	2
	r	0,00	6,85	3,52
A692	a	2	1	3
	r	7,26	3,43	5,29
A810	a	1	1	2
	r	3,63	3,43	3,52
A86	a	1	0	1
	r	3,63	0,00	1,76

A89	a	0	1	1
	r	0,00	3,43	1,76
B001	a	2	0	2
	r	7,26	0,00	3,52
B008	a	1	1	2
	r	3,63	3,43	3,52
B019	a	129	142	271
	r	468,21	486,38	477,56
B023	a	0	1	1
	r	0,00	3,43	1,76
B028	a	6	17	23
	r	21,78	58,23	40,53
B029	a	19	20	39
	r	68,96	68,50	68,73
B169	a	1	0	1
	r	3,63	0,00	1,76
B278	a	2	2	4
	r	7,26	6,85	7,05
B279	a	2	4	6
	r	7,26	13,70	10,57
B589	a	0	1	1
	r	0,00	3,43	1,76
B670	a	2	0	2
	r	7,26	0,00	3,52
B80	a	5	1	6
	r	18,15	3,43	10,57
B86	a	3	1	4
	r	10,89	3,43	7,05
G630	a	3	1	4
	r	10,89	3,43	7,05
J10	a	1	0	1
	r	3,63	0,00	1,76
J157	a	0	1	1
	r	0,00	3,43	1,76
M012	a	1	2	3
	r	3,63	6,85	5,29
Z203	a	6	7	13
	r	21,78	23,98	22,91
Z21	a	1	0	1
	r	3,63	0,00	1,76
Z225	a	2	1	3
	r	7,26	3,43	5,29

VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ V OKRESE RUŽOMBEROK A POROVNÁVACIE INDEXY

	2019 Abs.Hod	2018 Abs.Hod	INDEX 2019/2018	PRIEMER 2014-2018	Index 2019/P	CHOROBNOSŤ 2019	PRIEMER ch.2014-2018	
A02	77	56	1,38	53,2	1,45	135,69	93,33	
A02N	1	0	0,00	0,4	2,50	1,76	0,70	
A03	0	3	0,00	1,4	0,00	0,00	2,46	
A040	8	3	2,67	14,4	0,56	14,10	25,26	
A045	43	51	0,84	44	0,98	75,77	77,19	
A046	0	0	0,00	1,8	0,00	0,00	3,16	
A048	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,70	
A05	0	43	0,00	8,6	0,00	0,00	15,09	
A07	2	0	0,00	1,4	1,43	3,52	2,46	
A08	67	76	0,88	112,4	0,60	118,07	197,18	
A09	1	2	0,50	0,4	2,50	1,76	0,70	
A21	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,35	
A27	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,35	
A370	2	1	2,00	3,2	0,63	3,52	5,61	
A38	3	2	1,50	6,2	0,48	5,29	10,88	
A400	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,70	
A403	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,70	
A408	0	1	0,00	0,2	0,00	0,00	0,35	
A411	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,35	
A415	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,35	
A419	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,35	
A69	3	12	0,25	10,2	0,29	5,29	17,89	
A81	2	0	0,00	1	2,00	3,52	1,75	
A84	0	1	0,00	0,8	0,00	0,00	1,40	
A87	0	0	0,00	1,2	0,00	0,00	2,11	
B01	271	487	0,56	330,6	0,82	477,56	579,95	
B02	63	68	0,93	42,8	1,47	111,02	75,08	
B15	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,35	

B16	1	0	0,00	0,4	2,50	1,76	0,70	
B182	0	1	0,00	1,2	0,00	0,00	2,11	
B26	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,35	
B27	10	7	1,43	9	1,11	17,62	15,79	
B58	1	3	0,33	2,4	0,42	1,76	4,21	
B86	4	0	0,00	4,6	0,87	7,05	8,07	
G630	4	2	2,00	2	2,00	7,05	3,51	
M012	3	3	1,00	2	1,50	5,29	3,51	
Z203	13	10	1,30	13,8	0,94	22,91	24,21	

Epidémie alimentárných nákaz - rodinné a iné menšie
(2-5 prípadov)

Dg.	MKCH		Počet epidémií	Počet prípadov	Počet hospitalizovaných	Počet úmrtí
Salmonella	A020	S.enteritidis	4	8	0	0
Kampylobakter	A04.5	C.jejunu	0	0	0	0
Listéria	A32	Listéria monocytogenes	0	0	0	0
		Iné listérie	0	0	0	0
Yersinia	A04.6		0	0	0	0
Escherichia coli (patogénna)	A04.4	Verotoxín produkujúca E. coli (VTEC)	0	0	0	0
	A04.0	E.coli	0	0	0	0
Bacillus	A05.4	B. cereus	0	0	0	0
		Iný bacillus	0	0	0	0
Stafylokokové enterotoxíny	A05.0		0	0	0	0
Clostridium	A05.1	Cl. Botulinum	0	0	0	0
	A05.2	Cl. perfringens	0	0	0	0
		Iné clostrídium	0	0	0	0
Iné bakteriálne agens	A23	Brucella	0	0	0	0
	A03	Shigella	0	0	0	0
	A04.8	Iné bakteriálne agens	0	0	0	0
Parazity	B75	Trichinella	0	0	0	0
	A07.1	Giardia	0	0	0	0
	A07.2	Cryptosporidium	0	0	0	0
		Anisakis	0	0	0	0
		Iné parazity	0	0	0	0
Vírusy	A08.1	Norovirus	5	12	9	0
	B15	Hepatitída A	0	0	0	0
	A08 0,2,3,4,8	Iné vírusy	3	6	2	0
Iné agens		Histamín	0	0	0	0
		Morské biotoxíny	0	0	0	0
		Iné agens	0	0	0	0
Neznámy agens	A09		0	0	0	0

VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ V OKRESE RUŽOMBEROK ZA POSLEDNÝCH 10 ROKOV

dg	Názov	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
A02	a	59	38	52	48	23	54	79	54	56	77
	r	99,81	65,57	90,02	83,42	40,07	94,49	138,75	95,09	98,68	135,69
A02N	a	0	1	1	1	1	1	0	0	0	1
	r	0,00	1,73	1,73	1,74	1,74	1,75	0,00	0,00	0,00	1,76
A03	a	1	0	0	2	2	0	0	2	3	0
	r	1,69	0,00	0,00	3,48	3,48	0,00	0,00	3,52	5,29	0,00
A040	a	23	37	28	27	15	27	13	14	3	8
	r	38,91	63,84	48,47	46,92	26,13	47,25	22,83	24,65	5,29	14,10
A045	a	69	52	94	62	33	35	59	42	51	43
	r	116,73	89,73	162,74	107,75	57,49	61,25	103,62	73,96	89,87	75,77
A046	a	0	0	1	3	2	3	0	4	0	0
	r	0,00	0,00	1,73	5,21	3,48	5,25	0,00	7,04	0,00	0,00
A048	a	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,75	0,00	1,76	0,00	0,00
A05	a	0	0	2	0	0	0	0	0	43	0
	r	0,00	0,00	3,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	75,77	0,00
A07	a	1	0	0	0	2	1	0	4	0	2
	r	1,69	0,00	0,00	0,00	3,48	1,75	0,00	7,04	0,00	3,52
A08	a	52	87	46	54	82	158	170	76	76	67
	r	87,97	150,12	79,64	93,84	142,85	276,48	298,58	133,82	133,93	118,07
A09	a	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,52	1,76
A21	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,76	0,00	0,00	0,00
A27	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	1,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A370	a	3	0	3	0	12	0	2	1	1	2
	r	5,08	0,00	5,19	0,00	20,90	0,00	3,51	1,76	1,76	3,52
A38	a	0	2	8	4	9	7	7	6	2	3
	r	0,00	3,45	13,85	6,95	15,68	12,25	12,29	10,57	3,52	5,29
A400	a	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,52	0,00	0,00
A403	a	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	1,74	0,00	0,00	1,76	0,00	0,00
A408	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,76	0,00
A410	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	r	1,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A411	a	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0
	r	0,00	1,73	0,00	0,00	0,00	0,00	1,76	0,00	0,00	0,00
A415	a	0	0	0	2	0	1	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	3,48	0,00	1,75	0,00	0,00	0,00	0,00
A419	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,76	0,00	0,00
A69	a	2	0	2	1	4	5	9	21	12	3

	r	3,38	0,00	3,46	1,74	6,97	8,75	15,81	36,98	21,15	5,29
A81	a	1	3	2	1	1	2	0	2	0	2
	r	1,69	5,18	3,46	1,74	1,74	3,50	0,00	3,52	0,00	3,52
A84	a	0	0	1	2	1	1	0	1	1	0
	r	0,00	0,00	1,73	3,48	1,74	1,75	0,00	1,76	1,76	0,00
A87	a	3	0	1	1	1	1	2	2	0	0
	r	5,08	0,00	1,73	1,74	1,74	1,75	3,51	3,52	0,00	0,00
B01	a	202	61	227	767	176	142	319	529	487	271
	r	341,72	105,26	392,99	1332,92	306,60	248,49	560,27	931,49	858,20	477,56
B02	a	44	24	43	38	40	30	36	40	68	63
	r	74,43	41,41	74,44	66,04	69,68	52,50	63,23	70,43	119,83	111,02
B15	a	5	0	0	0	0	1	0	0	0	0
	r	8,46	0,00	0,00	0,00	0,00	1,75	0,00	0,00	0,00	0,00
B16	a	0	1	0	1	0	0	2	0	0	1
	r	0,00	1,73	0,00	1,74	0,00	0,00	3,51	0,00	0,00	1,76
B182	a	1	2	1	1	4	1	0	0	1	0
	r	1,69	3,45	1,73	1,74	6,97	1,75	0,00	0,00	1,76	0,00
B26	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,76	0,00	0,00
B27	a	8	3	8	4	12	11	9	6	7	10
	r	13,53	5,18	13,85	6,95	20,90	19,25	15,81	10,57	12,34	17,62
B58	a	1	0	2	4	2	1	1	5	3	1
	r	1,69	0,00	3,46	6,95	3,48	1,75	1,76	8,80	5,29	1,76
B86	a	2	7	2	2	7	3	9	4	0	4
	r	3,38	12,08	3,46	3,48	12,19	5,25	15,81	7,04	0,00	7,05
G00	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	1,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G630	a	1	1	3	2	1	1	3	3	2	4
	r	1,69	1,73	5,19	3,48	1,74	1,75	5,27	5,28	3,52	7,05
M012	a	2	2	1	1	0	1	0	6	3	3
	r	3,38	3,45	1,73	1,74	0,00	1,75	0,00	10,57	5,29	5,29
Z203	a	19	13	20	18	17	12	13	17	10	13
	r	32,14	22,43	34,62	31,28	29,62	21,00	22,83	29,93	17,62	22,91

HYGIENA DETÍ A MLÁDEŽE

VŠEOBECNÁ ČASŤ:

1. Celkové zhodnotenie činnosti oddelenia HDM

Činnosť oddelenia HDM bola v roku 2019 zameraná na sledovanie hygienických podmienok v predškolských a školských zariadeniach, podmienok stravovania detí a mládeže, podmienok na uskutočňovanie zotavovacích podujatí, podmienok v ubytovacích zariadeniach pre deti a mládež, objektivizáciu faktorov pracovného prostredia v školských jedálňach a na pracoviskách praktického vyučovania a na kategorizáciu zariadení.

Okrem bežného štátneho zdravotného dozoru sme v roku 2019 vykonávali aj ciele mimoriadne kontroly, s nasledovným zameraním:

- na výsledovateľnosť mäsa v zariadeniach školského stravovania
- na dodržanie organizačného a technického zabezpečenia tzv. „obedov zadarmo“ v zariadeniach školského stravovania.

Taktiež sme sa v roku 2019 podieľali na plnení Viacročného národného plánu úradnej kontroly potravín a kozmetických výrobkov, vykonávanej orgánmi verejného zdravotníctva. V rámci úradnej kontroly sme vykonávali odber vzoriek potravín a hotových jedál v dozorovaných zariadeniach podľa plánu, vypracovaného oddelením hygieny výživy tunajšieho RÚVZ.

Ďalšou z činností bolo sledovanie kvality piesku vo vybraných pieskoviskách regiónu Liptov (bližšie uvedené v kap. 2.2.).

V rámci výkonu ŠZD sme sa zameriavali aj na kontrolu dodržiavania zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov.

V roku 2019 sme sa zapojili do riešenia programov a projektov ÚVZ SR. Išlo o projekty:

- Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015 – 2025,
- Zneužívanie návykových látok (alkohol, tabak, drogy) u detí a mládeže na Slovensku,
- Hygienická úroveň detských pieskovísk v areáloch materských škôl a v rámci občianskej vybavenosti,
- Hodnotenie jedálnych lístkov v materských a základných školách a
- Úrazy u detí v SR.

Ďalej sme sa zapojili do riešenia projektu COSI (Childhood Obesity Surveillance Initiative), gestorom ktorého je Ministerstvo zdravotníctva SR (vyhodnotenie projektov bolo spracované samostatne).

Opakovane sme v roku 2019 riešili úlohu „Monitoring údajov zaočkovanosti detí v materských školách“. Cieľom bolo zistiť počet očkovaných detí, počet detí ktoré neboli očkované zo zdravotných dôvodov a počet neočkovaných detí. Získané boli údaje od všetkých

79 materských škôl, ktoré sa nachádzajú v územnej pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši. Údaje boli spracované a v stanovenom termíne zaslané ÚVZ SR.

2. Činnosť presahujúca rámec štátneho zdravotného dozoru, osobitná činnosť a agenda (tab.č.1)

Účasť na odborných podujatiach

V roku 2019 sme sa zúčastnili XXVII. ročníka vedecko-odbornej konferencie „Životné podmienky a zdravie“, Nový Smokovec.

Činnosti na úseku výchovy ku zdraviu

Na úseku výchovy ku zdraviu samostatné prednášky neboli vykonávané, priebežne sú vykonávané v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru (zdravá výživa v rámci zostavy jedálneho lístka, pestrosť stravy, prevencia chybného držania tela, pitný režim a pod.).

Úlohy vyplývajúce z požiadaviek ÚVZ SR

V rámci plnenia úloh vyplývajúcich z požiadaviek ÚVZ SR sme spracovávali správy o plnení Programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR (za rok 2019) a údaje v rámci výkazníctva (za 1. polrok a celý rok 2019).

Odborné stanoviská, expertízy

V roku 2019 bolo na základe požiadaviek obcí a iných právnických a fyzických osôb vydaných 81 odborných stanovísk a vyjadrení (problematika týkajúca sa zariadení pre deti a mládež, stravovania, elokovaných pracovísk školských zariadení, zaraďovania do siete škôl a pod.).

Odborná a metodická činnosť

V rámci odbornej metodickej činnosti boli vykonávané konzultácie, celkovo sme v roku 2019 realizovali 290 konzultácií, ktoré sa týkali zariadení pre deti a mládež a zariadení školského stravovania (riešenie hygienických nedostatkov, kapacita zariadení, spracovávanie prevádzkových poriadkov, prevádzka elokovaných pracovísk, rozvoz stravy, podmienky stravovania, organizovanie zotavovacích podujatí, legislatíva, odborná spôsobilosť osôb a pod.).

Iné činnosti

- odborné usmerňovanie študentov, ktorí v mesiacoch február, marec a apríl 2019 absolvovali na oddelení HDM odbornú prax (16 študentov III. ročníka Fakulty zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku)
- účasť 2 pracovníčok oddelenia HDM na skúškach na získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti a administratívna činnosť súvisiaca so skúškami (príprava osvedčení, príprava rozhodnutí o vrátení správnych poplatkov a zastavení konania, ukončovanie spisov o odbornej spôsobilosti v agende WIN ASu). Za rok 2019 bolo vydaných 430 osvedčení o odbornej spôsobilosti, 28 duplikátov osvedčení, 20 rozhodnutí o vrátení správneho poplatku a 58 rozhodnutí o zastavení konania.

2.1. Zhodnotenie školského mliečného programu

Niektoré školské jedálne sa podieľajú na školskom mliečnom programe v zmysle Nariadenia vlády SR č. 339/2008 Z.z. o poskytovaní pomoci na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov pre deti v materských školách, pre žiakov na základných školách a pre žiakov na stredných školách a v zmysle Nariadenia vlády SR č. 342/2009 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa NV SR č. 399/2008 Z.z. Tento program je realizovaný prostredníctvom školských jedální a mlieko resp. jogurty sú poskytované len pre stravujúcich sa žiakov. Do uvedeného programu bolo v roku 2019 zapojených celkovo 78 školských jedální, s počtom stravujúcich sa žiakov 9 343. Oproti roku 2018 došlo k nárastu počtu zapojených školských jedální (v roku 2018 bolo zapojených 73 školských jedální), ako aj k nárastu počtu zapojených žiakov (v roku 2018 bolo zapojených 8 133 žiakov). V rámci výkonu ŠZD neboli zistené nedostatky v manipulácii s mliekom resp. mliečnymi výrobkami pri realizácii tohto programu. K uvedenému prispieva aj skutočnosť, že program je zabezpečený prostredníctvom školských jedální, kde sú vytvorené vyhovujúce podmienky na skladovanie (dostatok chladiacich zariadení, dodržanie chladiaceho reťazca, kontrola doby spotreby a pod.) a manipuláciu vykonávajú pracovníci, ktorí sú zdravotne a odborne spôsobilí.

V niektorých školských zariadeniach je realizovaná aj tzv. mliečna liga DANONE. V roku 2019 boli do ligy zapojené 2 zariadenia (rovnaký počet ako v roku 2018), s počtom žiakov 226 (v roku 2018 to bolo 197 žiakov).

V niektorých školách sú inštalované mliečne automaty RAJO, v roku 2019 bolo v našom regióne prevádzkovaných 6 automatov v 5 školách a ponúkali mlieka pre 1 467 žiakov (v roku 2018 boli automaty prevádzkované taktiež v 5 školách a ponúkali mlieko pre 1 413 žiakov).

Zhodnotenie školského mliečného programu v roku 2019

Druh zariadenia	Počet škôl, zapojených do školského mliečného programu	Podmienky	
		vyhovujú (počet)	nevyhovujú (počet)
MŠ	47	47	0
ZŠ	30	30	0
SŠ	0	0	0
Iné	1	1	0
Spolu	78	78	0

2.2. Zhodnotenie stavu pieskovísk

V regióne Liptov je celkom 140 pieskovísk, z toho 70 v predškolských zariadeniach a 70 pieskovísk vybudovaných v rámci občianskej vybavenosti. Niektoré vonkajšie areály

predškolských zariadení, vrátane pieskovísk, napr. v MŠ Vavrišovo, MŠ Liptovská Porúbka, Súkromnej MŠ Slniečko v Ružomberku a v MŠ Stankovany, boli v roku 2019 rekonštruované. Vymenené resp. doplnené bolo záhradné vybavenie, oplatenie, opravené boli pieskoviská, vykonaná bola výmena piesku. Na všetkých verejných pieskoviskách bol v jarnom období roku 2019 doplnený, resp. úplne vymenený piesok.

V roku 2019 bolo odobratých a vyšetrených 40 vzoriek piesku, z toho 23 z pieskovísk predškolských zariadení a 17 z pieskovísk, vybudovaných v rámci občianskej vybavenosti. Vzorky boli vyšetrené v zmysle vyhlášky č. 521/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviská. Požiadavkám citovanej vyhlášky vyhovel 39 vzoriek, nevyhovela 1 vzorka z verejného pieskoviska, z dôvodu mikrobiálneho znečistenia piesku – prekročenia najvyššieho prípustného množstva termotolerantných koliformných baktérií (v roku 2018 bolo odobratých 25 vzoriek, z toho 3 vzorky nevyhoveli). Prevádzkovateľovi pieskoviska bol vydaný pokyn na vykonanie opatrení, ktoré zabezpečia odstránenie mikrobiálneho znečistenia piesku. Prevádzkovateľ písomne informoval RÚVZ o vykonaných opatreniach – výmene piesku. Z predmetného pieskoviska bol vykonaný opakovaný odber, ktorý potvrdil zdravotnú nezávadnosť piesku.

Zhodnotenie stavu vyšetrených pieskovísk v roku 2019

Miesto odberu	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Počet nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu vyšetrených vzoriek vzhľadom na prítomné:		
		Termotolerantné a koliformné baktérie	Fekálne streptokoky	Salonella sp. Geohelminthy (vajíčka, larvy)
Pieskoviská v MŠ	23	0	0	0
Verejné pieskoviská	17	1	0	0
SPOLU:	40	1	0	0

2.3. Zhodnotenie sortimentu v školských bufetoch

V roku 2019 bolo v prevádzke 10 školských bufetov (rovnaký počet ako v roku 2018). Vykonaných bolo 15 kontrol, zameraných na ponúkaný sortiment a odber vzoriek lahôdkárskych výrobkov. Ani v jednom z kontrolovaných zariadení nebol zistený sortiment, ktorý nie je možné predávať podľa § 8 ods. 3 písm. a) vyhlášky č. 527/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež.

Z bufetov sme v roku 2019 odobrali 3 vzorky lahôdkárskych výrobkov (obložených bagiet) na laboratórne vyšetrenie, všetky vzorky vyhovel mikrobiologickým požiadavkám.

Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

(tab. č. 2 a 3)

Celkový počet zariadení, dozorovaných oddelením HDM je 1 308 (okres Liptovský Mikuláš a okres Ružomberok). Z uvedeného počtu je 634 neštátnych zariadení.

Kontrolná činnosť bola vykonávaná:

- vo všetkých typoch zariadení pre deti a mládež (v prevádzkach do 6 rokov, v predškolských a v školských zariadeniach a pod.)
- v zariadeniach školského stravovania (školské jedálne a výdajné školské jedálne) pri všetkých typoch škôl
- v domovoch sociálnych služieb
- v miestach výkonu praktického vyučovania žiakov
- v školských bufetoch
- v školských internátoch
- v zariadeniach a lokalitách, kde prebiehali zotavovacie podujatia
- v telovýchovných zariadeniach, na vonkajších telovýchovných plochách
- v zariadeniach mimoškolskej výchovy.

Celkový počet kontrol vykonaných v roku 2019 bol 392. Z toho bolo 238 kontrol vykonaných v rámci štátneho zdravotného dozoru (tu sú zahrnuté aj kontroly dodržiavania ustanovení zákona č. 377/2004 Z z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov - 65 kontrol) a 89 kontrol bolo vykonaných v rámci úradnej kontroly potravín. Štátny zdravotný dozor bol zameraný na komplexné zhodnotenie hygienických podmienok v jednotlivých prevádzkach, záznamy boli vypracovávané podľa vzorov, predložených ÚVZ SR. V zariadeniach školského stravovania boli používané tzv. „check listy“. Pri kontrolách v zariadeniach školského stravovania a pracoviskách praktického vyučovania odboru cukrár bol vykonávaný aj odber vzoriek hotových pokrmov a cukrárskych výrobkov na mikrobiologické vyšetrenie podľa kritérií hygieny procesu výroby a kritérií bezpečnosti potravín v súlade s PK SR. Taktiež bol v týchto zariadeniach vykonávaný aj odber sterov z pracovného prostredia. Celkový počet odobratých vzoriek v roku 2019 bol 145, z toho 55 vzoriek potravín, 50 vzoriek sterov z pracovného prostredia a 40 vzoriek piesku (uvedené v tabuľke č. 2, v kolónke č.6). V rámci 55 vzoriek potravín bolo odobratých:

6 vzoriek cukrárenských výrobkov – všetky vzorky vyhoveli mikrobiologickým požiadavkám,

3 vzorky lahôdkárskych výrobkov – všetky vzorky vyhoveli mikrobiologickým požiadavkám,

46 vzoriek hotových pokrmov – všetky vzorky vyhoveli mikrobiologickým požiadavkám.

V tabuľke č. 2, v kolónke č. 7 sú uvedené iné výkony v počte 462, ktoré zahŕňajú vydané rozhodnutia, záväzné stanoviská, oznámenia a vyjadrenia.

V roku 2019 bolo uložených v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru 19 pokút rozhodnutím v celkovej sume 3 400,- €, 9 blokových pokút v sume 786,-€. V rámci úradnej kontroly bolo uložených 17 blokových pokút, spolu v sume 1 468,- €.

ŠPECIÁLNA ČASŤ:

1. Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež (tab. č. 3 a 4)

ÚSEKY:

Prevádzkárne do 6 rokov (detské jasle)

Do tejto kategórie zaraďujeme zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov veku (predtým jasle). V regióne bolo v roku 2019 v prevádzke 5 zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku (rovnaký počet ako v roku 2018), z toho sú 3 zariadenia súkromné a 2 štátne. Kapacita týchto zariadení je 91 detí. Hygienická situácia v nich je vyhovujúca.

Materské školy

V regióne bolo v roku 2019 v prevádzke 79 materských škôl (v roku 2018 to bolo 78 materských škôl), z toho je 10 neštátnych - 6 súkromných a 4 cirkevné. Počet detí v materských školách v roku 2019 bol 3 993 (v roku 2018 bol 3 915 detí), vek detí od 2 do 6 rokov.

V roku 2019 bola uvedená do prevádzky nová súkromná materská škola Slniečko v Ružomberku. Ide o 2-triednu materskú školu s kapacitou 40 detí. V materskej škole na ul. Komenského a v súkromnej materskej škole Stonožka na ul. Vansovej v Liptovskom Mikuláši došlo k zvýšeniu kapacity. V oboch materských školách boli realizované stavebné úpravy a prístavby priestorov, v ktorých boli zriadené 2 nové triedy, každá o kapacite 25 detí. Stavebné úpravy a prístavba bola realizovaná aj v materskej škole v obci Bobrovec. Prístavbou vznikli nové triedy materskej školy a kapacita sa zvýšila z pôvodných 60 na 90 miest. Súčasne bola vykonaná rekonštrukcia pôvodných zariadení na osobnú hygienu pre deti. Nová trieda o kapacite 16 detí bola zriadená aj v súkromnej materskej škole TATRA KUK v Ružomberku. V obci Lubeľa došlo taktiež k zvýšeniu kapacity materskej školy, vykonaná bola rekonštrukcia objektu pôvodných dielní. V objekte vznikli priestory pre 1 triedu materskej školy o kapacite 23 detí.

Pozitívne možno hodnotiť aj uvedenie do prevádzky školských jedální pri materských školách Stodoláčik na Nábřeží Dr. A. Stodolu a pri materskej škole Agátik na ul. Agátova v Liptovskom Mikuláši. Ide o veľké materské školy, každú navštevuje viac ako 120 detí. Zriadením školských jedální došlo k zlepšeniu podmienok stravovania detí, predtým boli v uvedených materských školách prevádzkované výdajné školské jedálne, strava sa dovážala zo školských jedální pri základných školách.

K zhoršeniu hygienickej úrovne predškolských zariadení za spracovávané obdobie nedošlo. V niektorých objektoch, v ktorých sú materské školy umiestnené, sa zlepšil stavebno-technický stav, vykonané bolo zateplenie objektov, vymenené boli okná (napr. v MŠ Východná, MŠ Liptovský Peter, MŠ Bešeňová, MŠ Biely Potok, MŠ Stankovany, MŠ Za dráhou v Ružomberku). Uvedené stavebné úpravy jednak znížili energetickú náročnosť objektov a jednak zlepšili mikroklimatické podmienky. V niektorých materských školách dochádza k postupnej výmene resp. rekonštrukcii vnútorného vybavenia, výmene nábytku, podláh, osvetlenia a pod. (napr. v MŠ Vranovská v Liptovskom Mikuláši, MŠ Východná, MŠ Bešeňová, MŠ Pribylina, MŠ Za dráhou v Ružomberku, MŠ Liptovské Revúce, MŠ Biely Potok). V niektorých materských školách bola vykonaná rekonštrukcia zariadení na osobnú hygienu (napr. v MŠ Východná, MŠ Bobrovec, MŠ Za dráhou v Ružomberku, MŠ Bešeňová).

K výraznému zlepšeniu hygienických podmienok došlo v materskej škole v obci Valaská Dubová, kde boli zriadené nové priestory pre 2 triednu materskú školu v objekte kultúrneho domu.

V roku 2019 došlo k vyriešeniu nepriaznivej situácie v materskej škole v obci Komjatná. Pôvodne bola materská škola riešená v 2 samostatných objektoch, ktorých stavebno-technický stav a priestorové podmienky nevyhovovali hygienickým požiadavkám. Situácia bola riešená so zriaďovateľom materskej školy. V roku 2019 bola ukončená výstavba nového objektu materskej školy. Objekt sa nachádza v areáli základnej školy a vznikli v ňom priestory pre 3 triedy materskej školy a pre novú školskú jedáleň, ktorá bude pripravovať stravu pre deti materskej školy aj žiakov základnej školy v obci Komjatná.

Základné školy

V regióne je spolu 48 základných škôl, z toho 4 cirkevné a 2 súkromné. V roku 2018 bol počet škôl 47, do prevádzky bola v roku 2019 uvedená nová súkromná základná škola FÉLIX v Liptovskom Mikuláši. V tomto školskom roku zriadila 1 triedu o kapacite 20 žiakov, priestory má škola riešené v objekte Obchodnej akadémie v Liptovskom Mikuláši. Počet žiakov navštevujúcich základné školy v roku 2019 bol 10 425 (v roku 2018 bol 10 292 žiakov). Možno konštatovať, že hygienické podmienky sú na vyhovujúcej úrovni, za uplynulý rok nedošlo k havarijným situáciám v objektoch základných škôl.

K zlepšeniu stavebno-technického stavu objektov základných škôl došlo napr. v ZŠ Liptovské Revúce, ZŠ s MŠ Stankovany a ZŠ Liptovská Štiavnica. V Liptovskej Štiavnici boli vykonané stavebné úpravy objektu školy, vybudované boli priestory pre novú školskú jedáleň a k objektu bola realizovaná prístavba, v ktorej bude od nového školského roku v prevádzke materská škola, ktorá doposiaľ v obci nebola.

V ZŠ Okoličianska v Liptovskom Mikuláši došlo k zlepšeniu podmienok stravovania žiakov, nakoľko bola uvedená do prevádzky nová školská jedáleň. Podmienky na stravovanie sa zlepšili aj vo viacerých základných školách, napr. v ZŠ Sládkovičova, ZŠ Klačno a ZŠ Zarevúca v Ružomberku, ZŠ M. R. Martákovej a ZŠ Janka Kráľa v Liptovskom Mikuláši, kde boli v súvislosti s poskytovaním „obedov zadarmo“ vykonané stavebné úpravy, zmeny v dispozičnom riešení a vybavení technologickými zariadeniami.

Nevyhovujúci stavebno-technický stav objektov bol zistený v ZŠ Bobrovec a ZŠ Nábrežie Dr. A. Stodolu v Liptovskom Mikuláši – odstránenie nedostatkov je riešené so zriaďovateľmi uvedených škôl.

Gymnázia

V regióne bolo v roku 2019 v prevádzke 6 gymnázií (rovnaký počet ako v roku 2018), z toho sú 2 cirkevné a 1 súkromné. Počet žiakov navštevujúcich tieto školy v roku 2019 bol 1 910 (v roku 2018 bol 1 984 žiakov). Hygienická situácia v nich je vyhovujúca. K zlepšeniu podmienok došlo v gymnáziu v Liptovskom Hrádku, kde boli vykonané stavebné úpravy v školskej jedálni.

Stredné odborné školy

V regióne bolo v roku 2019 v prevádzke 13 stredných odborných škôl (SOŠ), z toho je jedna cirkevná a jedna súkromná (počet SOŠ bol rovnaký aj v roku 2018). Počet žiakov v SOŠ v roku 2019 bol 3 250 (v roku 2018 bol 3 345).

K zhoršeniu hygienickej situácie v stredných školách za sledované obdobie nedošlo. Odstránené boli nedostatky v stavebno-technickom stave v školskej jedálni školy pri Strednej odbornej škole lesníckej a drevárskej v Liptovskom Hrádku. Nedostatky boli riešené so zriaďovateľom školy – Žilinským samosprávnym krajom. RÚVZ v danej veci vydal pokyn, s termínom odstránenia nedostatkov do 31.08.2019. Pokyn bol splnený, vykonaná bola kompletná rekonštrukcia priestorov školskej jedálne a vymenené bolo technologické vybavenie.

K zlepšeniu podmienok na zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu došlo aj v Obchodnej akadémii a v SOŠ polytechnickej v Ružomberku. V obchodnej akadémii bola vykonaná rekonštrukcia telocvične – vymenená bola podlaha a obklady stien, okná, radiátory a svietidlá, opravené boli omietky a telocvičňa bola vymaľovaná. Rekonštruované boli aj zariadenia na osobnú hygienu pri telocvični (šatne, WC, sprchy) – vymenené boli zariaďovacie predmety, dlažba a obklad stien, okná a pod.

V SOŠ polytechnickej v Ružomberku boli vykonané stavebné úpravy objektu dielni. Objekt dielni bol zateplený, vymenené boli okná, dvere, podlahy, elektroinštalácia a vykonaná bola rekonštrukcia zariadení na osobnú hygienu pre žiakov aj personál školy.

Stredná zdravotnícka škola v Liptovskom Mikuláši bola aj v roku 2019 prevádzkovaná v priestoroch Bankového inštitútu, z dôvodu plánovanej rekonštrukcie pôvodného objektu školy na Vrubickej ulici v Liptovskom Mikuláši.

Jazykové školy

V regióne je 8 jazykových škôl - z toho 1 štátna pri Gymnáziu M.M.Hodžu v Liptovskom Mikuláši a 7 súkromných (v roku 2018 bolo v prevádzke 7 jazykových škôl). V roku 2019 bola uvedená do prevádzky nová súkromná jazyková škola na ul. Medveckého v Ružomberku s kapacitou 8 osôb. Hygienické podmienky v týchto školách sú vyhovujúce.

Miesta výkonu praktického vyučovania

V roku 2019 stredné odborné školy prevádzkovali 157 pracovísk praktického vyučovania (v roku 2018 to bolo 160 PPV). PPV sú zriadené jednak pri SOŠ – ich počet je 21 a jednak PPV u iných PO a FO – ich počet je 136. Počet PPV je získaný z údajov, ktoré nám poskytli jednotlivé SOŠ. V uvedenom počte PPV sú zahrnuté aj pracoviská na duálne vzdelávanie (9 pracovísk), ktorého sa zúčastňujú žiaci Hotelovej akadémie v Liptovskom Mikuláši.

V roku 2019 bol dozor vykonaný v obidvoch cukrárskych výrobniach – miestach výkonu praktického vyučovania pri Hotelovej akadémii v Liptovskom Mikuláši a pri Spojenej škole, Scotta Viatora v Ružomberku, spojený s odberom vzoriek cukrárenských výrobkov a sterov z pracovného prostredia výrobní.

Špeciálne školy

V regióne máme 13 škôl pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, s počtom žiakov 438. Počet žiakov v týchto školách klesol (v roku 2018 bolo v prevádzke 12 škôl s počtom žiakov 534). Z vedeného počtu škôl sú 4 internátne.

V roku 2019 bola uvedená do prevádzky nová súkromná špeciálna materská škola na Námestí A. Hlinku v Ružomberku. Ide o jednotriednu materskú školu s kapacitou 12 detí. V špeciálnej materskej škole na ul. Kuzmányho 6 v Liptovskom Mikuláši, ktorá je elokovaným pracoviskom Spojenej školy, J. Rumana 6, Liptovský Mikuláš, došlo

k zvýšeniu kapacity, zriadená bola nová trieda špeciálnej materskej školy. V súčasnosti je materská škola 2 triedna, s kapacitou 20 detí.

K zhoršeniu hygienickej situácie v priebehu roka 2019 v špeciálnych školách nedošlo.

Ku školám pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami zaraďujeme v zmysle zákona č. 245/2008 Z.z. aj špeciálne triedy v materských, základných a stredných školách pre deti s nadaním (intelektovým resp. športovým). V regióne bolo v roku 2019 takýchto tried 8 v Základnej škole na Dončovej ulici v Ružomberku, s počtom žiakov 125 (v roku 2018 bol počet žiakov 106).

Fakulty VŠ

V regióne boli v roku 2019 v prevádzke 4 fakulty VŠ (rovnaký počet ako v roku 2018), z toho v meste Liptovský Mikuláš 1 fakulta: Elektrotechnická fakulta - detašované pracovisko Žilinskej univerzity a v meste Ružomberok 3 fakulty pri Katolíckej univerzite v Ružomberku: filozofická, pedagogická a zdravotníctva.

Fakulty navštevovalo spolu 3 208 študentov, čo je mierny nárast oproti roku 2018, kedy fakulty navštevovalo 3 141 študentov.

Hygienická úroveň týchto zariadení je vyhovujúca, k výrazným zmenám v hygienickej úrovni týchto zariadení za hodnotené obdobie nedošlo.

Zariadenia a prevádzky mimoškolskej výchovy a vzdelávania a základné umelecké školy

Medzi zariadenia mimoškolskej výchovy a vzdelávania zaraďujeme školské kluby detí (ŠKD) a centrá voľného času (CVC). V roku 2019 bolo v prevádzke 48 ŠKD a 37 CVC (v roku 2018 bol počet ŠKD 47, pribudol ŠKD pri súkromnej základnej škole FELIX, počet CVC je rovnaký ako v roku 2018). Školské kluby detí sú zriadené pri základných a špeciálnych školách, buď v samostatných priestoroch, prípadne sa na tento účel využívajú kmeňové učebne. Štátny zdravotný dozor v školských kluboch detí je vykonávaný v súčinnosti s výkonom dozoru v škole.

V roku 2019 bolo prevádzkovaných 84 pracovísk ZUŠ (rovnaký počet ako v roku 2018). Hygienická úroveň týchto škôl je vyhovujúca.

Ubytovacie zariadenia

V roku 2019 bolo v prevádzke 18 ubytovacích zariadení (v roku 2018 bol počet ubytovacích zariadení 20, ukončená bola prevádzka ubytovacieho zariadenia IKAR v Ružomberku a školského internátu pri Strednej odbornej škole polytechnickej v Ružomberku).

K ubytovacím zariadeniam zaraďujeme všetky ubytovacie zariadenia pri stredných, vysokých a špeciálnych školách, ako aj ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež. Ubytovacia kapacita týchto zariadení je 1 754 miest, oproti roku 2018 došlo k poklesu ubytovacej kapacity (v roku 2018 bola ubytovacia kapacita 2 099 miest) z dôvodu ukončenia prevádzky vyššie uvedených zariadení.

V roku 2019 došlo k zmene v prevádzkovaní školského internátu na Námestí A. Hlinku v Ružomberku. Internát bol samostatný právny subjekt, od 01.09.2019 je organizačnou zložkou Spojenej školy, Scota Viatora 4 v Ružomberku.

Počet ubytovaných v roku 2019 bol 1 358, čo je 77,4 % vyťaženosť (v roku 2018 bol počet ubytovaných 1 321, vyťaženosť 62,9 %). Ani v jednom ubytovacom zariadení nedošlo za sledované obdobie k prekročeniu ubytovacej kapacity.

Zariadenia sociálnych služieb a zariadenia na vykonávanie opatrení sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately

V roku 2019 bolo v prevádzke celkom 10 zariadení sociálnych služieb (rovnaký počet ako v roku 2018) a to: Komunitné centrum „Nový svet – Hlboké“, Komunitné centrum vo Važci, Dom Charitas sv. Kláry v Liptovskom Mikuláši, Nízkoprahové centrum pre deti a rodinu v Ružomberku, Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých na ul. Sv. Anny v Ružomberku, Komunitné centrum na Madačovej ulici v Ružomberku, Komunitné centrum na ul. Bernoláka 18 v Ružomberku, Centrum včasnej intervencie na ul. Jefremovskej v Liptovskom Mikuláši, Detské centrum Samuel vo Važci a Centrum včasnej intervencie na Námestí A. Hlinku v Ružomberku. Hygienické podmienky v týchto zariadeniach sú vyhovujúce.

V regióne je zriadených 12 detských domovov rodinného typu, v ktorých je prevádzkovaných 16 samostatných výchovných skupín (vek klientov od 0 – do 25 rokov) s celkovou kapacitou 160 miest. Sú umiestnené v rodinných domoch. V roku 2019 bolo vykonaných 8 kontrol, hygienické podmienky v detských domovoch sú vyhovujúce.

V roku 2019 došlo k zmenám v pracoviskách detského domova Liptovský Hrádok, pôvodné detské domovy boli z dôvodu novely zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele zmenené na centrá pre deti a rodinu.

Špeciálne výchovné zariadenia

V regióne boli v roku 2019 v prevádzke 2 špeciálne zariadenia a to Diagnostické centrum v Ružomberku a Liečebno-výchovné sanatórium, Ľubochňa – dolina, v ktorých bolo umiestnených 73 detí. Hygienické podmienky v oboch zariadeniach sú vyhovujúce.

V diagnostickom centre boli v ubytovacom objekte vymenené postele na 1. poschodí, vymaľované boli izby, v sprchách bolo vymenené poškodené tesnenie okolo sprchových vaničiek. Do školskej jedálne bolo doplnené technologické vybavenie (konvektomat, sporák a škrabka zemiakov).

K špeciálnym výchovným zariadeniam zaraďujeme aj centrá pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie a centrá špeciálno-pedagogického poradenstva. Takýchto centier bolo v roku 2019 v prevádzke 11.

Zotavovacie podujatia a školy v prírode

V roku 2019 bolo v našom regióne organizovaných 284 zotavovacích podujatí a to: lyžiarske výchovno-výcvikové kurzy, školy v prírode a detská letná rekreácia. Ich počet mierne stúpol oproti roku 2018, kedy bolo organizovaných 274 podujatí. Problematika je bližšie popísaná v bode č. 7.

Zariadenia školského stravovania

Zariadenia školského stravovania (školských jedální a výdajných školských jedální) bolo v roku 2019 v prevádzke 128. Počet zariadení je rovnaký ako v roku 2018, ale stúpol počet školských jedální (v roku 2018 to bolo 90 školských jedální), nakoľko boli uvedené do prevádzky 3 nové školské jedálne, a to pri Základnej škole s materskou školou, Okoličianska, Liptovský Mikuláš a pri materských školách na ul. Agátovej a na Nábřeží Dr. A. Stodolu v Liptovskom Mikuláši. Problematika školského stravovania je bližšie popísaná v bode č. 6.

Zariadenia rýchleho občerstvenia

Medzi zariadenia rýchleho občerstvenia zaraďujeme všetky formy ambulantného predaja a bufety v školách. V roku 2019 bolo v prevádzke 10 zariadení.

V zariadeniach rýchleho občerstvenia sme vykonali 15 kontrol, zameraných na dodržiavanie povoleného sortimentu, osobnú a prevádzkovú hygienu a odber vzoriek lahôdkárskych výrobkov.

Telocvične pri školách

Do uvedenej kategórie zaraďujeme areály na výučbu telesnej výchovy pri školách, jednak vnútorné (telocvične), ktorých bolo v roku 2019 v prevádzke 51 a jednak vonkajšie areály (multifunkčné ihriská, bežecké dráhy a pod.), ktorých bolo v prevádzke 48 (počet rovnaký ako v roku 2018).

V roku 2019 bola vykonaná kompletná rekonštrukcia telocvične pri Obchodnej akadémii v Ružomberku, čím bol odstránený havarijný stav. Rekonštrukcia zahŕňala výmenu podlahy, svietidiel, okien, obkladov stien, dverí, radiátorov, krytov, maľovanie a obnovu náterov. Rekonštrukcia bola vykonaná aj v šatniach a zariadeniach na osobnú hygienu pre žiakov.

Ostatné

Medzi ostatné zariadenia, ktorých je 238 (v roku 2018 to bolo 249 zariadení), boli zaradené: materské a opatrovateľské centrá, autoškoly, Akadémie vzdelávania, rekreačné zariadenia, ktoré dozoruje odd. HDM, tanečné školy, detské pieskoviská a dopravné ihriská, detské interiérové herne a pod.

Štátny zdravotný dozor bol v roku 2019 vykonávaný pravidelne v rekreačných zariadeniach, v ktorých sa uskutočňovali zotavovacie podujatia (konkrétne uvedené v kap. 6) a na vonkajších areáloch predškolských zariadení a detských ihrísk, ktorý bol spojený s odberom vzoriek piesku z pieskovísk.

Hygienické podmienky v rekreačných zariadeniach, kde prebiehajú zotavovacie podujatia sú vyhovujúce.

2. Zhodnotenie zmennosti na školách

(tab.č.5)

Zmenného vyučovania sa na základných školách v školskom roku 2019/2020 nezúčastňujú žiaci žiadnej školy v okrese Liptovský Mikuláš a Ružomberok.

3. Zásobovanie vodou v zariadeniach pre deti a mládež

(tab.č.6)

Z počtu zariadení 1 308 je na verejný vodovod napojených 1 269, čo predstavuje 97,0%, 39 zariadení je napojených na individuálny vodný zdroj.

Problémy s kvalitou vody neboli v roku 2019 riešené, kvalita vody na odberových miestach je pravidelne kontrolovaná oddelením HŽP, s ktorým v tejto oblasti spolupracujeme.

4. Výskyt dusičnanovej methemoglobinémie

(tab.č.7)

V roku 2019 sa v regióne nevyskytlo žiadne ochorenie na dusičnanovú methemoglobinémiu.

5. Stravovanie detí a mládeže

(tab. č. 8/a, 8/b,8/c, 8/d)

Z počtu 715 zariadení (uvedených v tab. č.8/a) má 102 vlastné stravovacie zariadenie, do 36 sa strava dováža, 340 zariadení má zabezpečené stravovanie v inom účelovom zariadení (ŠJ pri MŠ, ZŠ, SOŠ, ŠI a v iných zariadeniach spoločného stravovania) a 7 zariadení má zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zariadení. V kolónke č. 10 tabuľky č.8/a je celkový počet 230 zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie, v skutočnosti však ide o zariadenia v kategórii ostatné, t.j. autoškoly, materské centrá a pod.

V tabuľke č.8/b – kategorizácia zariadení spoločného stravovania sú hodnotené podmienky 102 stravovacích zariadení detí a mládeže. Z uvedeného počtu do I. kategórie bolo zaradených 75 prevádzok, do II. kategórie 27 prevádzok (do III. kategórie nemáme zaradené žiadne zariadenie).

V tabuľke č.8/c – kategorizácia výdajní stravy, sú hodnotené podmienky 36 výdajní stravy, z toho 27 je zaradených do I. kategórie a 9 do II. kategórie (do III. kategórie nemáme zaradené žiadne zariadenie).

V tabuľke č. 8/d je uvedený počet stravujúcich sa detí a mládeže. Podľa získaných podkladov k výročnej správe najmenej stravujúcich sa je medzi študentmi VŠ – z celkového počtu 3 208 študentov sa stravuje len 552, čo je 17,21% (v roku 2018 sa z počtu 3 141 študentov stravovalo 534, čo predstavovalo 17,0% študentov). Z celkového počtu 3 250 žiakov stredných odborných škôl sa stravuje len 1 187, čo je 36,52 % žiakov. Tu možno konštatovať mierny nárast počtu stravujúcich sa žiakov (v roku 2018 sa z počtu 3 345 žiakov stravovalo 1 092, čo predstavovalo 32,65%). Výraznejší nárast je v počte stravujúcich sa žiakov v základných školách, pravdepodobne z dôvodu poskytovania tzv. „obedov zadarmo“, kde sa z celkového počtu 10 425 žiakov stravuje 8 623, čo je 82,7 % (v roku 2018 sa stravovalo 7 244 žiakov, čo predstavovalo 70,4%). Mierny pokles je v počte stravujúcich sa žiakov gymnázií, z počtu 1 910 žiakov sa stravuje 949, čo je 49,7% (v roku 2018 to bolo 52,2 % žiakov). Porovnateľný je počet stravujúcich sa detí v materských školách, z počtu 3 993 detí sa stravuje 3 973, čo je 99,5% (v roku 2018 sa stravovalo 99,2 % detí). 100 % detí sa stravuje v zariadeniach starostlivosti o deti do 3 rokov veku (predtým jasle).

Napriek realizácii projektu „obedy zadarmo“ nebola kapacita školských jedální ani v jednom prípade prekročená. V súvislosti s poskytovaním obedov zadarmo sme v roku 2019 realizovali aj cieľnú mimoriadnu kontrolu, zameranú na materiálne – technické zabezpečenie tohto projektu. Kontrola bola vykonaná v 10 zariadeniach školského stravovania. V kontrolovaných zariadeniach nedošlo v súvislosti s poskytovaním obedov zadarmo k zmenám v organizácii výchovno-vzdelávacieho procesu, zmene prestávok a pod. V školských jedálňach pri základných školách došlo k modernizácii, stavebným úpravám, doplneniu technologického vybavenia a personálu.

Počas roku 2019 došlo v nasledovných zariadeniach školského stravovania k zlepšeniu podmienok (modernizácií vnútorného vybavenia, doplneniu technologických zariadení, výmene okien a pod.):

- ŠJ pri MŠ, Čs. brigády, Liptovský Mikuláš
- ŠJ pri MŠ, Vranovská, Liptovský Mikuláš
- ŠJ pri MŠ, Liptovský Peter
- ŠJ pri MŠ, Riadok, Ružomberok
- ŠJ pri MŠ, Pribylina
- ŠJ pri MŠ, Belanská, Liptovský Hrádok
- ŠJ pri MŠ, Bešeňová

- ŠJ pri MŠ, Biely Potok
- ŠJ pri ZŠ s MŠ, Liptovské Revúce
- ŠJ pri ZŠ s MŠ, Liptovská Osada
- ŠJ pri ZŠ s MŠ, Stankovany
- ŠJ pri ZŠ s MŠ, Okoličianska, Liptovský Mikuláš
- ŠJ pri ZŠ, Bobrovec
- ŠJ pri ZŠ, Kvačany
- ŠJ pri ZŠ M.R.Martákovej, Liptovský Mikuláš
- ŠJ pri ZŠ, Zarevúca, Ružomberok
- ŠJ pri ZŠ, Sládkovičova, Ružomberok
- ŠJ pri ZŠ, Černová, Ružomberok
- ŠJ pri ZŠ, Dončova, Ružomberok
- ŠJ pri ZŠ, Klačno, Ružomberok
- ŠJ pri ZŠ, Liptovská Štiavnica
- VŠJ pri Spojenej škole, Malé Tatry, Ružomberok

V roku 2019 bolo v zariadeniach školského stravovania (školské jedálne a výdajné školské jedálne) vykonaných 143 kontrol.

Pri výkone ŠZD je kontrolovaná aj pestrosť jedálneho lístka so zameraním na obsah epidemiologicky rizikových potravín a jedál pripravovaných z nich, dodržanie energetickej a biologickej hodnoty pripravovanej stravy. Zisťované sú nedostatky v dodržiavaní percentuálneho zastúpenia dennej výživovej dávky, hlavne u detí predškolského veku (napr. podávanie len ovocia na olovrant) a v dodržiavaní zásad pre zostavovanie jedálnych lístkov (nedodržanie časovej a obsahovej štruktúry jedálnych lístkov počas piatich stravovacích dní z dôvodu častejšieho zaraďovania hlavných jedál z mäsa, nedostatočná frekvencia jedál zo strukovín, prívarkov, v rámci pitného režimu podávanie len sladeného čaju a pod.). V roku 2019 sme realizovali aj projekt „Pestrosť jedálnych lístkov v ZŠ a MŠ“. Pestrosť stravy sme hodnotili v 3 materských školách, za mesiace október a november 2019. Okrem pestrosti sme hodnotili aj frekvenciu podávania niektorých druhov potravín na obedy, desiatu a olovranty. Pestrosť bola vo všetkých hodnotených materských školách vyhovujúca, dosahovala hodnoty od 0,78 až do 1, rovnako bola vyhovujúca aj frekvencia podávania vybraných druhov potravín na obedy, desiaty a olovranty, hodnotená bola ako dobrá až výborná.

V rámci úradnej kontroly potravín bolo podľa zostavených plánov odberov vzoriek (plány vzoriek pre odd. HDM a odd. HV) odobratých 46 vzoriek hotových pokrmov, všetky vzorky vyhoveli mikrobiologickým požiadavkám, t.j. 100 %. Za účelom zistenia účinnosti vykonávaného čistenia a sanitácie sme vykonávali odber sterov z pracovného prostredia. Celkom sme odobrali 50 sterov.

6. Zotavovacie podujatia pre deti a mládež

(tab. č. 9/a, 9/b)

Úroveň organizovania zotavovacích podujatí je porovnateľná s predchádzajúcim obdobím, v roku 2019 sa konalo spolu 284 podujatí a to: lyžiarske výcvikovo-výchovné kurzy, školy v prírode a letná detská rekreácia. K organizovaniu bolo vydaných 270 rozhodnutí, 14 podujatí bolo organizovaných bez predchádzajúceho posúdenia a vydania rozhodnutia ku konaniu podujatia (v roku 2018 sa konalo 274 podujatí). Za kalendárny rok 2019 sa v regióne Liptov rekreovalo spolu 14 144 detí, čo je o 1 291 detí viac ako v roku 2018 (vtedy sa rekreovalo 12 853 detí).

Zotavovacie akcie prebiehali v účelových rekreačných zariadeniach, zariadeniach cestovného ruchu a v letných stanových táboroch.

V rámci ŠZD bolo vykonaných počas konania zotavovacích podujatí 30 kontrol. Za zistené nedostatky v zariadeniach, kde sa konali zotavovacie podujatia, boli uložené blokované pokuty v sume 2 221,-€. Organizátorom, ktorí nepožiadali RÚVZ o vydanie rozhodnutia ku konaniu zotavovacích podujatí boli uložené pokuty rozhodnutím, spolu v sume 2 100,-€.

Epidemiologická situácia počas zotavovacích podujatí bola v roku 2019 priaznivá, nevyskytla sa žiadna epidémia.

7. Zhodnotenie hygienickej situácie zariadení pre deti a mládež a životných a pracovných podmienok detí a mládeže.

V roku 2019 pokračoval v regióne Liptov trend obnovy objektov a zvyšovania hygienickej úrovne prevádzok. Zriaďovatelia, prípadne prevádzkovatelia sa touto problematikou zaoberajú a riešia ju postupne vo vzťahu k ekonomickej situácii. Vypracovávajú projekty na získavanie prostriedkov z fondov EÚ a zo Žilinského samosprávneho kraja, jednak na úpravy objektov za účelom zníženia energetickej náročnosti (zatepl'ovanie, výmena okien a dverí), jednak na úpravy za účelom zvýšenia hygienickej úrovne vnútorných priestorov (výmena podláh, rekonštrukcia zariadení na osobnú hygienu vrátane výmeny zariadení predmetov a pod.) a vytvorenia podmienok pre imobilných žiakov (vybudovanie bezbariérových vstupov).

Konkrétne školské zariadenia, v ktorých boli v roku 2019 vykonané stavebné úpravy resp. rekonštrukčné práce na zlepšenie hygienických podmienok, sú uvedené pri jednotlivých typoch zariadení pre deti a mládež, v špeciálnej časti, kapitola Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež.

K modernizácií dochádza aj v zariadeniach školského stravovania, v roku 2019 zvlášť v zariadeniach školského stravovania pri základných školách. Vykonávané boli stavebné úpravy a doplnenie technologického vybavenia tak, aby tieto zariadenia vyhovovali požiadavkám, uvedeným vo vyhláske č. 533/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania. Konkrétne sú stravovacie prevádzky, v ktorých došlo k zmenám, uvedené v textovej časti, v bode 5. Stravovanie detí a mládeže.

8. Mimoriadne protiepidemické opatrenia v zariadeniach pre deti a mládež.

V roku 2019 sa v zariadeniach pre deti a mládež vyskytla 1 epidémia, išlo o nasledovné:

Epidemický výskyt rotavírusovej gastroenteritídy v Materskej škole, Liptovská Sielnica

Išlo o potvrdenú rotavírusovú enteritídu. Z celkového počtu 18 osôb (14 detí a 4 zamestnanci) ochoreli 4 deti a 1 zamestnankyňa. Prvé príznaky ochorenia boli evidované od 06.04.2019, dominujúce príznaky ochorenia boli vracanie, riedke stolice, bolesti brucha. Jedno dieťa bolo hospitalizované na detskom oddelení LNsP Liptovský Mikuláš, kde sa laboratórne potvrdil rotavírus zo vzorky stolice. Pracovníkmi RÚVZ bol dňa 10.04.2019 vykonaný štátny zdravotný dozor a nariadené boli protiepidemické opatrenia.

Kontrola fajčenia podľa zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Celkový počet vykonaných kontrol fajčenia:	65
Počet uložených sankcií na základe priestupkového konania:	0
Výška pokút v rámci priestupkového konania:	0
Počet uložených sankcií v rámci správneho konania:	0
Výška pokút v rámci správneho konania:	0

Publikačná a prednášková činnosť za odbor príslušného RÚVZ v SR - HDM

**1. Konkrétnu publikačnú činnosť uvádzať podľa normy STN ISO 690,
Bibliografické odkazy - 0**

2. Prednášková činnosť – 0

Tab. 1. Špecializované úlohy úradov verejného zdravotníctva (§§ 10,11 zák. č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.)

úsek činnosti	úlohy vyplývajúce z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR	Odborné stanoviská, expertízy	koncepčná činnosť	počet riešených úloh, programov a projektov	počet vyšetrených detí v rámci úloh a programov	Odborná a metodická činnosť			účasť na odborných podujatiach	činnosť krajských odbor-níkov	publikačná činnosť	spolupráca s masovo-komunikačnými prostriedkami	Výchova ku zdraviu
						5	6	7					
Spolu	3	81	0	5	479	290	0	0	5	0	0	1	

Legenda k tab. č. 1:

1. počet úloh vyplývajúcich z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR
2. počet odborných stanovísk, expertíz
3. počet koncepčných materiálov
4. počet riešených úloh, programov a projektov
5. odborná a metodická činnosť – počet konzultácií
6. odborná a metodická činnosť – počet odborných usmernení
7. odborná a metodická činnosť – počet porád
8. počet účasť na odborných podujatiach
9. počet výkonov v nadväznosti na požiadavky HO HHSR
10. počet publikovaných materiálov
11. počet výkonov vykonaných v rámci spolupráce s masovokomunikačnými prostriedkami
12. počet výkonov v rámci výchovy k zdraviu

Tab. 2 Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Celkový počet výkonov				
		1	2	3	4	5	6	7
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	5	3	1	0	0	0	0
2.	Materské školy	79	10	42	0	0	23	35
3.	Základné školy	48	6	6	0	0	0	4
4.	Gymnázia	6	3	0	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	13	2	2	0	0	0	3
6.	Jazykové školy	8	7	2	0	0	0	2
7.	Miesta výkonu praktického vyučovania	157	134	5	0	0	6	1
8.	Špeciálne školy ^{c)}	21	1	5	0	0	0	4
9.	Fakulty vysokých škôl	4	3	0	0	0	0	0
10.	Zar. a prev. mimoškol. vych. a vzdel. + ZUŠ	169	79	3	0	0	0	3
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	18	6	1	0	0	0	2
12.	ZSS + zar. soc. kurately	22	8	8	0	0	0	9
13.	Špeciálne vých. zariadenia	13	5	2	0	0	0	1
14.	Zot. poduj. + ŠvP	270	245	30	0	0	0	310
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	128	16	14 3	0	0	96	57
16.	Zar. rýchleho občerstv.	10	8	15	0	0	3	6
17.	Telocvične pri školách	99	4	2	0	0	0	4
18.	Ostatné	238	94	12 5	0	0	17	21
SPOLU		1308	634	39 2	0	0	145	462

Legenda k tabuľke č. 2:

1. celkový počet zariadení, z toho:
 2. počet neštátnych zariadení
 3. počet kontrol
 4. počet hodnotených výsledkov analýz biologického materiálu, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
 5. počet hodnotených výsledkov analýz objektivizácie prostredia, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
 6. počet odobratých vzoriek (voda, strava, atď.)
 7. počet iných výkonov
- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab.3. Prehľad o základných stavebných podmienkach a o úrovni prevádzky zariadení pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Hodnotenie zariadení							
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	5	3	5	100,00		0,00	0	0,00	0	
2.	Materské školy	79	10	69	87,34	10	12,6 6	0	0,00	0	
3.	Základné školy	48	6	38	79,17	10	20,8 3	0	0,00	0	
4.	Gymnázia	6	3	2	33,33	4	66,6 7	0	0,00	0	
5.	SOŠ ^{b)}	13	2	6	46,15	7	53,8 5	0	0,00	0	
6.	Jazykové školy	8	7	6	75,00	2	25,0 0	0	0,00	0	
7.	Miesta výkonu praktického vyučovania	157	134	104	66,24	50	31,8 5	3	1,91	0	
8.	Špeciálne školy ^{c)}	21	1	19	90,48	2	9,52	0	0,00	0	
9.	Fakulty vysokých škôl	4	3	3	75,00	1	25,0 0	0	0,00	0	
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. a ZUŠ	169	79	124	73,37	45	26,6 3	0	0,00	0	
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	18	6	12	66,67	5	27,7 8	1	5,56	0	
12.	ZSS + zar. soc. kurately	22	8	20	90,91	2	9,09	0	0,00	0	
13.	Špeciálne vých. zariadenia	13	5	12	92,31	1	7,69	0	0,00	0	
14.	Zot. poduj. + ŠvP	270	245	230	85,19	38	14,0 7	2	0,74	0	
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	128	16	99	77,34	29	22,6 6	0	0,00	0	
16.	Zar. rýchleho občerstv.	10	8	5	50,00	5	50,0 0	0	0,00	0	

17.	Telocvične pri školách	99	4	50	50,51	49	49,4 9	0	0,00	0
18.	Ostatné	238	94	208	87,39	30	12,6 1	0	0,00	0
SPOLU		1308	634	1012	77,37	290	22,1 7	6	0,46	0

Legenda k tab. č.3:

1. celkový počet zariadení
 2. počet súkromných zariadení (z celkového počtu)
 3. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám
 4. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám v %
 5. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže
 6. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže v %
 7. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže
 8. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže v %
 9. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže
 10. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže v %
-
- a) zaradíme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaradíme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaradíme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaradíme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaradíme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. 4. Vybrané ubytovacie zariadenia pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia		Celkový počet ubytovacích zariadení	Celková kapacita ubytovacích zariadení	Počet ubytovaných	Percento vyťažnosti	Počet ubytovacích zariadení s prekročenou kapacitou	
			1	2	3	4	5	6
1.	Ubytovacie zariadenia	gymnázia	0	0	0	0,00	0	0
2.		SOŠ	4	634	578	91,17	0	0
3.		konzervatóriá	0	0	0	0,00	0	0
4.		VŠ	7	823	580	70,47	0	0
5.	Ubytovacie zariadenia pri špeciálnych školách	MŠ	1	15	14	93,33	0	0
6.		ZŠ	2	85	60	70,59	0	0
7.		SŠ	1	75	13	17,33	0	0
8.		praktické OU	0	0	0	0,00	0	0
9.	Ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež		3	122	113	92,62	0	0
SPOLU			18	1754	1358	77,42	0	0

Legenda k tab. č. 4:

1. celkový počet ubytovacích zariadení
2. uviesť celkovú kapacitu ubytovacích zariadení
3. uviesť počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných)
4. uviesť percento, ktoré tvorí počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných) vo vzťahu k celkovej kapacite ubytovacích zariadení
5. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany detí a mládeže
6. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany iných záujemcov

Tab. 5. Prehľad o zmennosti na základných školách

Okres	Počet základných škôl		Počet žiakov v základných školách		Počet žiakov v ZŠ s dvojzmenným vyučovaním			Percento zmennosti
	1	2	3	4	5	6	7	8
Lipt.Mikuláš	24	0	5606	731	0	0	0	0
Ružomberok	24	0	4819	560	0	0	0	0
Spolu šk.r. 2019/2020	48	0	10425	1291	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 5:

1. celkový počet ZŠ
2. počet ZŠ s dvojzmenným vyučovaním z celkového počtu
3. celkový počet žiakov v ZŠ
4. celkový počet žiakov v prvých ročníkoch v ZŠ
5. počet žiakov v ZŠ, kde je dvojzmenné vyučovanie
6. počet žiakov ZŠ, ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
7. počet žiakov prvých ročníkov ZŠ, ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
8. percento zmennosti žiakov (vrátane žiakov prvých ročníkov), ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú

Tab.6. Prehľad o zásobovaní vodou v zariadeniach pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení				Kvalita vody				Množstvo vody	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	5	5	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
2.	Materské školy	79	79	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
3.	Základné školy	48	48	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
4.	Gymnázia	6	6	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	13	13	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
6.	Jazykové školy	8	8	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
7.	Miesta výkonu praktického vyučovania	157	157	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	21	21	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
9.	Fakulty vysokých škôl	4	4	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	169	169	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	18	17	94,44	1	0	0,00	0	0,00	0	0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	22	22	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
13.	Špeciálne vých. zariadenia	13	12	92,31	1	0	0,00	0	0,00	0	0
14.	Zot. poduj. + ŠvP	270	248	91,85	22	0	0,00	0	0,00	0	0
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	128	126	98,44	2	0	0,00	0	0,00	0	0
16.	Zar. rýchleho občerstv.	10	10	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
17.	Telocvične pri školách	99	99	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
18.	Ostatné	238	225	94,54	13	0	0,00	0	0,00	0	0
SPOLU		1308	1269	97,02	39	0	0,00	0	0,00	0	0

Legenda k tab. č. 6:

1. celkový počet zariadení
 2. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod
 3. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod v percentách
 4. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na individuálny vodný zdroj (rozvod vody)
 5. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody
 6. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
 7. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody
 8. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
 9. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nedostatočným množstvom vody
 10. počet zariadení napojených na individ. vodný zdroj s nedostatočným množstvom vody
-
- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab.7. Prehľad o výskyte ochorení na dusičnanovú methemoglobinémiu

Kraj	Okres	Obec – miesto ochorenia:	Počet ochorení				Úmrtia
			1	2	3	4	5
Bratislava			0	0	0	0	0
B.Bystrica			0	0	0	0	0
Nitra			0	0	0	0	0
Trnava			0	0	0	0	0
Trenčín			0	0	0	0	0
Žilina			0	0	0	0	0
Košice			0	0	0	0	0
Prešov			0	0	0	0	0
S p o l u kraj:			0	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 7:

1. celkový počet ochorení
2. počet ochorení (z celkového počtu) z pitnej vody
3. počet ochorení (z celkového počtu) zo stravy
4. počet ochorení (z celkového počtu) nezisteného pôvodu
5. počet úmrtí
6. Pozn.: V prípade, že bol zvýšený obsah dusičnanov zistený aj vo vode aj v strave, označte údaj hviezdikou.

Tab. 8a. Spôsob zabezpečenia stravovania detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zar.	Spôsob zabezpečenia stravovania										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	5	1	20,00	4	80,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	
2.	Materské školy	79	43	54,43	26	32,91	10	12,66	0	0,00	0	0,00	
3.	Základné školy	48	32	66,67	5	10,42	11	22,92	0	0,00	0	0,00	
4.	Gymnaziá	6	3	50,00	0	0,00	3	50,00	0	0,00	0	0,00	
5.	SOŠ ^{b)}	13	7	53,85	0	0,00	6	46,15	0	0,00	0	0,00	
6.	Špeciálne školy ^{c)}	21	3	14,29	1	4,76	17	80,95	0	0,00	0	0,00	
7.	Fakulty vysokých škôl	4	1	25,00	0	0,00	3	75,00	0	0,00	0	0,00	
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	18	1	5,56	0	0,00	10	55,56	7	38,89	0	0,00	
9.	Špeciálne vých. zariadenia	13	2	15,38	0	0,00	11	84,62	0	0,00	0	0,00	
10.	Zot. poduj. + ŠvP	270	1	0,37	0	0,00	269	99,63	0	0,00	0	0,00	
11.	Ostatné	238	8	3,36	0	0,00	0	0,00	0	0,00	230	96,64	
SPOLU		715	102	14,27	36	5,03	340	47,55	7	0,98	230	32,17	

Legenda k tab. č. 8/a:

1.	celkový počet zariadení	a)	všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
2.	celkový počet vlastných stravovacích zariadení	b)	SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
3.	počet vlastných stravovacích zariadení v percentách	c)	špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
4.	počet zariadení s dovozom stravy	d)	všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež
5.	počet zariadení s dovozom stravy v percentách		
6.	počet zar., ktoré majú zabezpečené strav. v inom účelovom zariadení		
7.	počet zar., ktoré majú zabezpečené strav. v inom účelovom zar. v %		
8.	počet zar., ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zariadení		
9.	počet zar., ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zariadení v %		
10.	počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie		
11.	počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie v %		

Tab.8 Kategorizácia školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - vývarovne, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho výva-rovní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	5	1	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	79	43	36	83,72	7	16,28	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3.	Základné školy	48	32	29	90,63	3	9,38	0	0,00	0	0,00	0	0,00
4.	Gymnáziá	6	3	1	33,33	2	66,67	0	0,00	0	0,00	0	0,00
5.	SOŠ ^{b)}	13	7	3	42,86	4	57,14	0	0,00	0	0,00	0	0,00
6.	Špeciálne školy ^{c)}	21	3	0	0,00	3	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
7.	Fakulty vysokých škôl	4	1	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	18	1	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	13	2	1	50,00	1	50,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	270	1	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
11.	Ostatné	238	8	4	50,00	4	50,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
SPOLU		715	102	75	73,53	27	26,47	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Legenda:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, spec. školách a ostatných specializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab.8c
Kategorizácia
výdajných
školských
jedální pre
detia a
mládež

c Kategorizácia výdajných školských jedální pre detia mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - výdajne stravy, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho výdajní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	5	4	3	75,00	1	25,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	79	26	21	80,77	5	19,23	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3.	Základné školy	48	5	2	40,00	3	60,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
4.	Gymnáziá	6	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
5.	SOŠ ^{b)}	13	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
6.	Špeciálne školy ^{c)}	21	1	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
7.	Fakulty vysokých škôl	4	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	18	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	13	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	270	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
11.	Ostatné	238	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
SPOLU		715	36	27	75,00	9	25,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Legenda:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 8d. Vyťaženosť zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež
a percentuálne zastúpenie stravujúcich sa detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet detí a mládeže v zariadeniach	Počet stravujúcich sa detí a mládeže	Percento stravujúcich sa detí a mládeže
		1	2	3
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	91	91	100,00
2.	Materské školy	3993	3973	99,50
3.	Základné školy	10425	8623	82,71
4.	Gymnaziá	1910	949	49,69
5.	SOŠ ^{b)}	3250	1187	36,52
6.	Špeciálne školy ^{c)}	438	278	63,47
7.	Fakulty vysokých škôl	3208	552	17,21
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	1358	650	47,86
9.	Špeciálne vých. zariadenia	73	73	100,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	14144	14144	100,00
11.	Ostatné	0	0	0,00
SPOLU		38890	30520	78,48

Legenda:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 9a Prehľad o letných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. číslo	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	16	15	1	1201
2	školy v prírode	142	140	2	6354
3	Iné	2	2	0	194
S p o l u:		160	157	3	7749

Legenda k tab. č. 9/a:

1. celkový počet letných podujatí (nie turnusov)
2. počet letných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§ 13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet letných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

Tab. 9b Prehľad o zimných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. číslo	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	121	110	11	6204
2	školy v prírode	2	2	0	107
3	Iné	1	1	0	84
S p o l u:		124	113	11	6395

Legenda k tab. č. 9/b:

1. celkový počet zimných podujatí (nie turnusov)
2. počet zimných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§ 13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet zimných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

HYGIENA VÝŽIVY

Obsah:

I. HYGIENA VYŽIVY

1. Personálne obsadenie odborov/ oddelení hygieny výživy RÚVZ

2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov

3. Rozbor činnosti:

3.1 Štátny zdravotný dozor

3.1.1 Posudková činnosť

3.1.2 Kontrolná činnosť

3.2 Úradná kontrola

3.3 Zdravotná neškodnosť potravín

3.3.1 Mikrobiologické hodnotenie potravín

3.3.2 Chemické hodnotenie potravín

3.4 Turistická sezóna

3.4.1 Letná turistická sezóna

3.4.2 Zimná turistická sezóna

3.5. Hromadné akcie

4. Sankčné opatrenia

5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení

6. Poradne správnej výživy

7. Projekty, mimoriadne úlohy

I HYGIENA VÝŽIVY

1. Personálne obsadenie odborov/oddelení hygieny výživy

Počet zamestnancov: 4

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie: VŠ – II.stupňa – (1 – MUDr., 1 – Ing.) .

<i>Meno, priezvisko, titl.</i>	<i>Rok nástupu na RÚVZ</i>	VŠ II. stupňa	VŠ I. stupňa	Úplné stredné vzdelanie	Vyššie odborné vzdelanie
MUDr. Iveta Triznová, MPH, MHA	1.10.1993	áno			
Ing. Žaneta Šrollová	1.8.2010	áno			
Eva Voštinárová – dipl.a.h.e.	1.8.1983				áno
Nina Voskárová – dipl.a.h.e.	1.5.1995				áno

2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov

Názov vzdelávacej akcie	Druh vzdelávacej akcie	Dátum konania	Miesto konania	Organizátor	Počet zúčast. zamestnancov
Celoslovenská prac.porada ved.odb. a odd.HV	porada	11.11.- 12.11.2019	Hotel Toliar, Štrbské Pleso	ÚVZ SR	1
Pracovná porada vedúcich odborov a oddelení HV Žil.kraja	porada	26.02.2019	RÚVZ L.Mikuláš	RÚVZ L.Mikuláš	1
Pracovná porada krajských odborníkov HH SR pre HV	porada	14.05.- 15.05.2019 Hotel Krym, Trenčianske Teplice	Hotel Krym, Trenčianske Teplice	ÚVZ SR	1
Pracovná porada krajských odborníkov HH SR pre HV	porada	24.06. - 25.06.2019	Hotel Toliar Štrbské Pleso	ÚVZ SR	1
Pracovná porada krajských odborníkov HH SR pre HV	porada	09.10. - 10.10.2019	Hotel Baračka Trenčianske Teplice	ÚVZ SR	1
Celoslovenská pracovná porada pracovníkov vykonávajúcich ŠZD nad kozmetickými výrobkami	porada	19.3. – 20.03.2019	Hotel Marlene, Oščadnica	ÚVZ SR	3

XXVI.ved.- odp.konf. „Životné podmienky a zdravie“	konferencia	23.-25.09.2019	Kongresov é centrum Kúpeľov Nový Smokovec	ÚVZ SR	4
XVIII. konf...Zodpovedno sť za zdravie v 21.storočí“	konferencia	15.-16.04.2019	Hotel DIXON B.Bystrica	Slov.komora medicínsko – technických pracovníkov	3
<u>Cudzorodé látky v potravinách</u>	konferencia	14.03.2019	FCHPT STU Bratislava	FCHPT STU Bratislava	2
<u>Výsledovateľnosť mäsa</u>	seminár	20.02.2019	ÚVZ SR Bratislava	ÚVZ SR Bratislava	2
<u>Diskusné sústredenie lekárov prac.vo VZ</u>	seminár	27.05.2019	SZU Bratislava	SZU Bratislava	1
<u>Riadený výberový rozhovor</u>	školenie	11.06.2019	Úrad vlády SR	Úrad vlády SR Bratislava	1
<u>Výživové a zdravotné tvrdenia VD</u>	seminár	27.09.2019	RÚVZ Trenčín	ÚVZ SR Bratislava	3
GDPR	školenie	26.02.2019	RÚVZ L.Mikuláš	RÚVZ L.Mikuláš	5
GDPR	školenie	19.09.2019	RÚVZ L.Mikuláš	RÚVZ L.Mikuláš	5
<u>Odborné semináre zamestnancov RÚVZ - Výživové doplnky</u>	seminár	10.04.2019	RÚVZ L.Mikuláš	RÚVZ L.Mikuláš	5
<u>Elektronická schránka</u>	seminár	06.02.2019	RÚVZ L.Mikuláš	RÚVZ L.Mikuláš	5

A. Odborní zamestnanci pripravili prednášky: **0**

Aktivity v médiách: **0**

Iné odborné činnosti :

- konzultačná a poradenská činnosť – počet **230**
- členstvo v skúšobnej komisii pre vydávanie osvedčení odbornej spôsobilosti pre výkon práce v potravinárstve, vrátane iných komisii, v ktorých zastupuje odborný zamestnanec úrad – počet **2**

3. Rozbor činnosti

3.1. Štátny zdravotný dozor

RÚVZ v Liptovskom Mikuláši – oddelenie hygieny výživy zabezpečuje štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín v 2 okresoch: Liptovský Mikuláš a Ružomberok.

3.1.1 Posudková činnosť

Počet vydaných súhlasných rozhodnutí: **264** nesúhlasných: 2

Počet vydaných súhlasných záväzných stanovísk: 25 nesúhlasných: **0**

Počet zastavení konania: **23**

Počet odvolaní: **1**

Iné výkony (prerušené konania, výzvy, vrátenie poplatkov, vyjadrenia,...): **180**

Boli vydané 2 nesúhlasné rozhodnutia v zariadeniach spoločného stravovania (bufety) z dôvodov: prevádzka nespĺňa hygienické požiadavky na stavebno-technické riešenie, priestorové usporiadanie, vybavenie, vnútorné členenie a na prevádzku, nepredložené doklady o napojení stánku na zdroj pitnej vody, nebol predložený prevádzkový poriadok v požadovanom rozsahu.

Z vyššie uvedeného počtu vydaných nesúhlasných rozhodnutí bolo v 1 prípade podané účastníkom konania odvolanie, ÚVZ SR odvolanie zamietol a potvrdil vydané nesúhlasné rozhodnutie.

Veľmi významné potravinárske podniky s rozsahom pôsobnosti presahujúcim región neboli uvádzané do prevádzky.

3.1.2 Kontrolná činnosť

- a) kontroly podľa zákona č. 355/2007 Z. z. – **461 - ŠZD + 282 - ÚKP, spolu 743 kontrol**

- b) kontroly podľa zákona o ochrane nefajčiarov – **94**

Kontroly na základe podnetov: 2 – fajčenie v bare pri podávaní pokrmov, fajčenie v bare v hoteli, do ktorého majú prístup aj deti (akcie)

- **kontroly na základe podnetov/st'ažností** - celkový počet podnetov/kontrol: **40 / 40**
- počet opodstatnených: **23**
- neopodstatnených: **14**
- odstúpených: **3**
- riešenie podnetov bolo podľa zákona č. 355/2007 Z. z. - **35**
- podľa zákona č.152/1995 Z. z. – **35**
- predmetom šetrenia podnetov bola vo väčšine prípadov:
- prevádzkovanie zariadenia bez predchádzajúceho odsúhlasenia
- podávanie pokrmov teplej a studenej kuchyne v kasíne
- nevyhovujúca manipulácia s jedlami
- výskyt psov v prevádzke
- po konzumácii jedál výskyt hnačiek
- predaj pokazených vajec
- nelegálny predaj alkoholu
- nevyhovujúca prevádzková hygiena
- nedodržanie hygienických zásad
- nevyhovujúca kvalita jedla
- príprava jedál pre klientov fitnesscentra
- výskyt črviakov v káve
- výskyt hmyzu v pizzi

- predaj balených potravín bez označenia
- nevyhovujúce označenie pokrmov v jedálnom lístku
- výskyt múch v prevádzke
- predaj skysnutých čučoriedok
- predaj zhnitých brusníc
- fajčenie v bare
- používanie WC za poplatok
- riedenie alkoholu
- po konzumácii CV výskyt hnačiek
- potraviny po dobe spotreby
-

3.2 Úradná kontrola

Úradné kontroly boli v roku 2019 vykonané na základe Viacročného národného plánu úradnej kontroly potravín a kozmetických výrobkov vykonávanej orgánmi verejného zdravotníctva, aktualizácie na rok 2019, ktoré boli upravené na podmienky regiónu.

Úradná kontrola bola zameraná na:

1. Epidemiologicky rizikové potraviny (lahôdkárske výrobky, cukrárske výrobky zmrzlina)
2. Potraviny na osobitné výživové účely, vrátane dojčenskej a detskej výživy
3. Výživové doplnky na báze vitamínov a minerálnych látok
4. Prírodné minerálne vody, pramenité prírodné vody a balené pitné vody
5. Bezgluténové potraviny
6. Potraviny a pokrmy v zariadeniach spoločného stravovania
7. Potraviny na báze GMO
8. Ostatné potraviny z hľadiska zdravotnej bezpečnosti

Pri výkone úradnej kontroly bola sústredená pozornosť na:

1. Preverenie všetkých systémov kontroly, ktoré sú spracované prevádzkovateľmi
2. Výkon samotnej inšpekcie, zameranej na pracovné prostredie, strojno-technologické vybavenie, skladovanie, expedíciu, dopravu, manipuláciu s polotovarmi, hotovými výrobkami, analýzu postupov pri príprave a spracovaní potravín, označovanie potravín, manipuláciu s odpadom
3. Vyhodnotenie postupov SVP, analýzu rizík a kritických kontrolných bodov v súlade s legislatívou
4. Preverenie písomných materiálov a ostatnej evidencie
5. Samotný výkon kontrol vlastnými meracími prístrojmi, porovnanie meraní uskutočnených prístrojmi, ktoré používajú prevádzkovatelia
6. Osobitná pozornosť bola venovaná materiálom a predmetom, ktoré prichádzajú do styku s potravinami

Počet podnikateľských subjektov: 1608

Počet kontrol: spolu 743 kontrol (z toho 461 - ŠZD + 282 – ÚKP)

Počet subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami: 92, z toho v sektore služieb: 83

Počet nezhôd ÚK: 319

3.2.1 ÚK v potravinárskych podnikoch vyrábajúcich a manipulujúcich s nebalenou zmrzlinou, minerálnymi a pramenitými vodami pre dojčatá, potravinami na osobitné výživové účely, výživovými doplnkami, prídavnými látkami, arómami, obalovými materiálmi

Nebalená zmrzlina Počet PP-výrobca: 31/ nezhody: 7

- v osobnej hygiene – 1

- v odbornej spôsobilosti – 1
- v zdravotnej spôsobilosti – 1
- v označovaní – 4

Stručná analýza nezhôd: nedokladovaná odborná spôsobilosť u jednej osoby, nedokladovaná zdravotná spôsobilosť u jednej osoby, niektoré suroviny neoznačené v kodifikovanej podobe štátneho jazyka, počas predaja neoznačené výrobky z hľadiska zloženia, prípadne alergény, nevhodne upravené nechty – gélové nechty.

Dojčenská pramenitá voda Počet PP-výrobca: 1/nehody: 6

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 1
- v označovaní – 1
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 2
- iné – 2

Stručná analýza nezhôd: neaktualizovaná príručka, nesprávne a klamlivé označenie dojčenskej pramenitej vody z hľadiska zloženia, uvádzanie na trh pod názvom pôvodného výrobcu, nevyhovujúci stavebne – technický stav (sklady, šatne).

Potraviny na osobitné výživové účely: Počet PP-výrobca: 3/nehody: 0

Aditívne látky: Počet PP-výrobca: 2/nehody: 0

Arómy: Počet PP-výrobca: 2/nehody: 0

Výživové doplnky: Počet PP-výrobca: 0/nehody: 0

Obaly a materiály prichádzajúce do styku s potravinami: Počet -výrobca: 5/nehody: 0

- 1.) Počet úradných kontrol s odberom vzoriek – 2, počet odobratých vzoriek:
- 2.) (biodegradovateľné plasty – poháre číre – protokol o skúške č. 3581/2019, biele plastové vidličky – protokol o skúške č. 3582/2019).

Testované vzorky v parametri – celková migrácia látok vo výluhu vzorky do 3% kys. octovej za podmienok testu **spĺňajú legislatívne požiadavky.**

Laboratórne analýzy boli vykonané v akreditovanom špecializovanom laboratóriu RÚVZ so sídlom v Poprade v rámci plnenia Viacročného plánu úradnej kontroly „Materiály a predmety určené na styk s potravinami“.

2) Počet úradných kontrol bez odberu vzorky – 4 (**výrobcovia**) - zameranie úradných kontrol na označovanie, skladovanie a požadovanú dokumentáciu výrobkov. **Nedostatky neboli zistené.**

3) Monitoring a odber materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, ktoré sú použité ako reklamné predmety na podporu predaja potravinárskych výrobkov, časopisov, atď. – RÚVZ nezaraďené do výkonu monitoringu a odberu materiálov v rámci harmonogramu odberu vzoriek v rámci SR.

4) Výkon auditov SVP u výrobcov obalových materiálov

- v r.2019 nebol vykonaný audit

5) Aktualizácia databázy výrobcov, veľkoskladov a distribútorov

- bola vykonaná a zaslaná e- mailom do RÚVZ so sídlom v Poprade dňa 16.12.2019.

RASFF systém - materiály a predmety prichádzajúce do styku s potravinami

– hlásenia – 4, počet kontrol – 12

1. RASFF č.2019.2451 – Migrácia kadmia a olova zo skleneného hrnčeka

RÚVZ vykonal cieľenú úradnú kontrolu - spolu 6 kontrol za účelom dohľadania výrobku. Predmetný výrobok nebol nájdený.

2. RASFF (bez čísla) – Migrácia formaldehydu a melamínu vo výrobku „Drevená miska“ z Číny

Kontrolou (1) bolo zistené, že výrobok sa v predajni TEDi, 1. mája 41, L. Mikuláš nenachádzal. Zabezpečenie informovanosti spotrebiteľov, ktorí si zakúpili predmetný nevyhovujúci výrobok bolo prevádzkovateľom splnené.

3. RASFF č.2019.2926 – Migrácia formaldehydu z bambusového hrnčeka na kávu „to go“ pôvodom z Číny, cez Slovensko

Počas kontrol (3) bolo zistené, že vyššie uvedený výrobok nebol do predajne KiK textil a Non-Food, Bystrická cesta, Ružomberok a KiK textil a Non-Food, Kamenné pole, Liptovský Mikuláš dodaný. V predajni KiK textil a Non-Food, ulica 1. mája, Liptovský Mikuláš bol výrobok stiahnutý z predaja a vrátený prevádzkovateľom do centrálného skladu.

4. RASFF č.2019.3576 – Riziko zlomenia čepele keramického noža z Číny

Počas kontrol (2) bolo zistené, že vyššie uvedený výrobok nebol do predajne Kaufland, Bystrická cesta 4800, Ružomberok a predajne Kaufland, Demänovská cesta 745, Liptovský Mikuláš dodaný.

3.2.2 Kontrola v ZSS vrátane výroby lahôdkárskych výrobkov, cukrárskych výrobkov a prípravy hotových pokrmov a jedál na predajných miestach

Počet evidovaných zariadení spoločného stravovania (ZSS): **1468**, z ktorých bolo kontroly podrobených **287** , u ktorých bolo vykonaných **568** kontrol.

Počet nezhôd: **306**

Stručná analýza nezhôd – najčastejšie sa vyskytujúce nezhody:

- v hygiene prevádzky
- v označovaní
- v overení pôvodu potravín, výsledovateľnosti
- v skladovaní potravín
- v manipulácii s potravinami
- v manipulácii s odpadom a jeho zaradením
- iné (napr. nevyhovujúce stavebne – technické riešenie, priestorové usporiadanie, vybavenie, vnútorné členenie, nevypracovaný prevádzkový poriadok a nepredložený regionálnemu hygienikovi na schválenie, prevádzka bez schválenia orgánu verejného zdravotníctva.

3.2.3 Audity

3.1. Audity vykonané podľa čl. 4(6) nariadenia (ES) č. 882/2004 EP a ER

- vykonaný v RÚVZ dňa 08.10.2019 pracovníkmi odboru kontroly, dozoru, sťažností a auditu ÚVZ SR

3.2. Audity a inšpekcie kontrolných orgánov – čl. 5 (3) nariadenia (ES) č. 882/2004

- plánovaný počet auditov na rok 2019 v ZSS – HV: 4 (ZSS)
- realizovaný počet auditov na rok 2019 v ZSS – HV: 4 (ZSS)

Počet protokolov o nezhode: 2

Najčastejšie zistenia z auditov v ZSS: Identifikácia kritických kontrolných bodov – prehodnotiť, upraviť.

3.3 Zdravotná neškodnosť potravín

3.3.1. Mikrobiologické hodnotenie potravín

- v roku 2019 bolo oddelením Hygieny výživy celkovo odobratých 250 vzoriek potravín (vrátane pokrmov), z ktorých bolo mikrobiologicky vyšetrených 210 vzoriek, z toho nevyhovelo mikrobiologickým požiadavkám 16 vzoriek, t.j. 6,40 % a to podľa jednotlivých skupín komodít nasledovne:

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených cukrárskych výrobkov: 24
počet nevyhovujúcich vzoriek: 3 (plesne, kolif.baktérie) t.j. 12,5 %

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených zmrzlín: 42
počet nevyhovujúcich vzoriek: 4 (kvasinky) t.j. 9,5 %

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených hotových pokrmov: 94
počet nevyhovujúcich vzoriek: 7 (kolif.baktérie) t.j. 7,4 %

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených pokrmov rýchleho občerstvenia: 16
počet nevyhovujúcich vzoriek: 1 (kolif.baktérie) t.j. 6,2 %

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených voda-watercoolery: 4
počet nevyhovujúcich vzoriek: 1 (kolif.baktérie) t.j. 25 %

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených vzoriek - detská a dojčenská výživa: 10 - vyhoveli

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených výživových doplnkov: 4 - vyhoveli

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených - ostatné potraviny na osobitné výživové účely: 0

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených – bylinné čaje: 2 - vyhoveli

celkový počet odobratých a laboratórne vyšetrených minerálnych vôd, pramenitých vôd a balených pitných vôd - dojčenská voda: 4 - vyhoveli

počet vzoriek vyšetrených na Listeriu monocytogenes – 0

kontrola zoonóz – Salmonella sp. – 2 - vyhoveli

3.3.2. Chemické hodnotenie potravín

- z celkového počtu **250** vzoriek potravín bolo chemicky vyšetrených **89** vzoriek, z toho vyhoveli požiadavkám všetky vzorky a to podľa jednotlivých kontaminantov a prídavných látok v jednotlivých komoditách potravín v nasledovnom rozsahu:

- kontaminujúce látky (Pb, Cd, Hg) boli sledované v bylinných čajoch, pramenitej vode dojčenskej, watercooleroch, hotových pokrmoch, dojčenskej a detskej výžive, vo výživových doplnkoch, pričom bolo *vyšetrených 27 vzoriek na kadmium, ortuť a 29 vzoriek na olovo, konkrétne:*

- pramenité vody dojčenské: 4 (Pb, Cd, Hg)
- voda – watercoolery: 4 (Pb, Cd, Hg)
- hotové pokrmy: 3 (Pb, Cd, Hg)
- detská a dojčenská výživa: 11 (Pb, Cd, Hg)
- výživové doplnky: 5 (Pb), 3(Cd, Hg)
- bylinné čaje : 2 (Pb, Cd, Hg)

- kontaminanty As, Cu, Ni, Al, Cr boli vyšetované nasledovne: **As v 12 vzorkách, Cu v 8 vzorkách, Ni v 8 vzorkách, Al v 8 vzorkách a Cr v 8 vzorkách**

- pramenité vody dojčenské: 4 (As, Cr, Al, Cu, Ni)
- voda – watercooler: 4 (As, Cr, Al, Cu, Ni)
- bylinné čaje: 2 (As)
- výživové doplnky: 2 (As)

- prítomnosť **dusičnanov**

- pramenité vody dojčenské: 4, z toho 0 nevyhovelo, (\emptyset množstvo 3,325 mg/l)
- voda – watercoolery: 4, z toho 0 nevyhovelo (\emptyset množstvo – 7,025 mg/l)
- detská a dojčenská výživa: 5, z toho 0 nevyhovelo (\emptyset množstvo – 22,7 mg.l⁻¹)

- prítomnosť **dusitanov**

- pramenité vody dojčenské: 4 (\emptyset množstvo <0,002 mg/l)
- voda – watercoolery: 3 (\emptyset množstvo < 0,006 mg/l)
- detská a dojčenská výživa: 5 (\emptyset množstvo <0,036 mg.l⁻¹)
-

- na stanovenie prítomnosti **mykotoxínov** bolo odobratých 7 vzoriek potravín pre dojčatá a malé deti: zearalenon – 2; patulín - 1, ochratoxín A – 3;, aflatoxín B1 - 1

- z prídavných látok bola sledovaná:

- prítomnosť **farbív v 31** vzorkách (z toho cukrárske výrobky: 9, zmrzlina: 22)
- prítomnosť **náhradných sladidiel v 0** vzorkách (nealkoholický nápoj), ostatné potraviny na osobitné výživové účely - 0, Ostatné potraviny - 0)
- prítomnosť chemických konzervačných látok v 0 vzorkách

- glutén v bezgluténových potravinách – 2 (vyhoveli) – hodnota: < 5 mg/kg,

- sledovanie potravín na prítomnosť GMO - 0
- akrylamid v detskej a dojčenskej výžive – 0
- kumarín – 0
- reziduá pesticídov v detskej a dojčenskej výžive – 1
- celková migrácia látok v predmetoch prichádzajúcich do styku s potravinami – 2
- ferokyanidy, jodidy v kuchynskej soli - 12

3.4 Turistická sezóna

3.4.1 Letná turistická sezóna

Štátny zdravotný dozor a úradná kontrola potravín počas letnej turistickej sezóny v r. 2019 boli vykonané v zariadeniach spoločného stravovania v strediskách cestovného ruchu v regióne Liptov, napr..

Liptovský Mikuláš, Aquapark Tatralandia Ráztoky, Demänovská dolina, Aquapark Gino Paradise Bešeňová, ATC Liptovský Trnovec, TK Liptovský Ján, Ružomberok

- počet kontrol spolu: **75** (z toho ŠZD: 39 kontrol, ÚKP: 36 kontrol)

Štátny zdravotný dozor a úradná kontrola potravín boli zamerané na kontrolu:

- dokumentácie (rozhodnutie orgánu verejného zdravotníctva k prevádzke, dodacie listy, HACCP, zdravotná a odborná spôsobilosť pracovníkov...)
- uchovávaní hotových jedál pred ich výdajom
- teplotného režimu pri predaji hotových jedál a pokrmov
- chladiaceho a mraziaceho reťazca
- úrovne vykonávania sanitácie v prevádzke
- skladovania a uchovávaní potravín, skladovania vzájomne nezlučiteľných druhov výrobkov
- potravín po dobe spotreby
- manipulácie pri predaji hotových pokrmov (používanie pracovného náčinia, jednorazových rukavíc pri výdaji hotových pokrmov)
- výsledovateľnosti potravín, označovania potravín vrátane označenia alergénov v jedálnych lístkoch
- zabezpečenia zdravotnej neškodnosti pri výrobe pokrmov
- zabezpečenia plynulej dodávky pitnej vody a teplej vody

Najčastejšie nezhody:

- nevyhovujúca prevádzková hygiena
- prevádzka bez predchádzajúceho súhlasu
- nepredkladanie dokumentácie o vykonanej sanitácii a deratizácii
- nepredložená dokumentácia o maľovaní
- nepredložený protokol o rozbore vody
- nezabezpečená výsledovateľnosť potravín
- nevyhovujúce označovanie alergénov v jedálnych lístkoch
- nájdené potraviny po dátume spotreby a dátume minimálnej trvanlivosti
- nedostatočné označenie pracovných úsekov podľa účelu používania
- nevyhovujúca manipulácia s potravinami (zmrazovanie chladených potravín, zmrazovanie hotových jedál, nedodržovanie lehôt uchovávaní rozpracovaných surovín a hotových pokrmov)
- nedostatky pri skladovaní potravín, rozpracovaných surovín a hotových pokrmov
- neudržiavanie prevádzkových priestorov vo vyhovujúcom stavebne – technickom stave

- nesplnenie ohlasovacej povinnosti registrácie prevádzkarne
- neaktualizovaná príručka HACCP, resp. neuplatňovaná v praxi, na prípravu pokrmov využívané pracovné postupy nezahrnuté do príručky HACCP
- nezabezpečená vlastná kontrola podmienok dodržania zdravotnej neškodnosti uskladňovaných hotových pokrmov
- nekompletné doklady o zdravotnej a odbornej spôsobilosti

Za zistené nedostatky boli uložené v 26 prevádzkach blokové pokuty v celkovej sume 2793 € (podľa zák. č. 355/2007 Z.z. – 9/669 € a uložené 3 opatrenia o uzatvorení prevádzky a 1 opatrenie zákaz expedovania jedál uložené na mieste v zápisnici, podľa zák. č. 152/1995 Z.z. - 14/2124 €).

3.4.2 Zimná turistická sezóna

Štátny zdravotný dozor a úradná kontrola potravín počas zimnej turistickej sezóny v r. 2019 boli vykonané v zariadeniach spoločného stravovania v strediskách cestovného ruchu v regióne Liptov, napr.:

Liptovský Mikuláš, Demänovská dolina, Žiarska dolina, Čertovica, Podbanské, Ružomberok, Hrabovo, Malinô Brdo

- počet kontrol spolu: **71** (z toho ŠZD: 25 kontrol, ÚKP: 46 kontrol)

Štátny zdravotný dozor a úradná kontrola potravín boli zamerané na kontrolu:

- dokumentácie (rozhodnutie orgánu verejného zdravotníctva k prevádzke, dodacie listy, HACCP, zdravotná a odborná spôsobilosť pracovníkov...)
- uchovávaní hotových jedál pred ich výdajom
- teplotného režimu pri predaji hotových jedál a pokrmov
- chladiaceho a mraziaceho reťazca
- úrovne vykonávania sanitácie v prevádzke
- skladovania a uchovávaní potravín, skladovania vzájomne nezlučiteľných druhov výrobkov
- potravín po dobe spotreby
- manipulácie pri predaji hotových pokrmov (používanie pracovného náčinia, jednorazových rukavíc pri výdaji hotových pokrmov)
- vysledovateľnosti potravín, označovania potravín vrátane označenia alergénov v jedálnych lístkoch
- zabezpečenia zdravotnej neškodnosti pri výrobe pokrmov
- zabezpečenia plynulej dodávky pitnej vody a teplej vody

Najčastejšie nezhody:

- nevyhovujúca prevádzková hygiena
- prevádzka bez predchádzajúceho súhlasu
- nepredkladanie dokumentácie o vykonanej sanitácii a deratizácii
- nepredložená dokumentácia o maľovaní
- nepredložený protokol o rozboře vody
- nezabezpečená vysledovateľnosť potravín
- nevyhovujúce označovanie alergénov v jedálnych lístkoch
- nájdené potraviny po dátume spotreby a dátume minimálnej trvanlivosti
- nedostatočné označenie pracovných úsekov podľa účelu používania

- nevyhovujúca manipulácia s potravinami (zmrazovanie chladených potravín, zmrazovanie hotových jedál, nedodržiavanie lehôt uchovávania rozpracovaných surovín a hotových pokrmov)
- nedostatky pri skladovaní potravín, rozpracovaných surovín a hotových pokrmov
- neudržiavanie prevádzkových priestorov vo vyhovujúcom stavebne – technickom stave
- nesplnenie ohlasovacej povinnosti registrácie prevádzkarne
- neaktualizovaná príručka HACCP, resp. neuplatňovaná v praxi, na prípravu pokrmov využívané pracovné postupy nezahrnuté do príručky HACCP
- nezabezpečená vlastná kontrola podmienok dodržania zdravotnej neškodnosti uskladňovaných hotových pokrmov
- nekompletné doklady o zdravotnej a odbornej spôsobilosti

Za zistené nedostatky boli uložené v 22 prevádzkach blokové pokuty v celkovej sume 2639 € (podľa zák. č. 355/2007 Z.z. - 13/945 € a uložené boli 2 opatrenia o uzatvorení prevádzky uložené na mieste v zápisnici, podľa zák. č. 152/1995 Z.z. - 14/1694 €).

3.4. Hromadné akcie

P.č.	Miesto konania; organizátor podujatia	Názov akcie	Dátum konania
1.	Obec Vlachy	Fašiangová zabíjačka	23. 2. 2019
2.	Liptovský Mikuláš, OZ LIPTOV RIDE	Liptov Ride 2019	6.4. 2019
3.-10.	Liptovský Mikuláš, Kanoé Tatra Club	Areál vodného slalomu (8 pretekov)	Apríl-Október 2019
11.	Obec Liptovská Osada, Slovenská Drevorubačská	Drevorubačský deň	25. 5. 2019
12.	Mesto Ružomberok	XXXIII. Ružomberok jarmok	31. 5 - 1.6. 2019
13.	Východná, OÚ Východná	Ovenálie 2019	9. 6. 2019
14.	Mesto Liptovský Mikuláš	Stoličné dni 2019	13.-15.6. 2019
15.	Lúčky, Kúpele Lúčky a.s.	Otvorenie letnej kúpacej sezóny	14. 6. 2019
16.	Lučky, Kúpele Lučky a.s.	Liptovský vínný festival	29. 6. 2019
17.	Ružomberok, Liptov Active s.r.o.	Korýtkofest	29 .6. 2019
18.	L.Ján, Región Liptov	Za 7 horami	4. - 6.7. 2019
19.	Východná, NOC	Folklórny festival Východná	4. - 7.7.2019
20.	Východná,Dobrá Východná o.z.	Rozhýbkosti festival	18. – 21.7.2019
21.	Liptovský Mikuláš OZ „Živé námestie“	Módna prehliadka a barmanská show	19.7.2019
22.	Liptovský Mikuláš, Región Liptov	Liptofest	19. – 20.7.2019
23.	Vlkolíneec, Mesto Ružomberok	Nedeľa vo Vlkolínci	28.7.2019
24.	Liptovské Revúce, OZ Revúcki haluškári	Súťaž vo varení a jedení bryn. halušiek, XXI. ročník	2.8.2019
25.	Mesto Liptovský Hrádok	Hrádok pre rodiny	3.8.2019

26.	Obec Vavrišovo	Bitka pri Vavrišove	9.- 11.8.20 19
27.	L.Ondrašová, Občian. Klub L.Ondrašová	Ondrašovská Fazuľa	10.8.20 19
28.	Obec Liptovská Porúbka	Výstup na Slemä	17.8.2019
29.	Vlkolíнец, Mesto Ružomberok	Tradičné Slovenské remeslo vo Vlkolínci	17.8.2019
30.	Ružomberok, Stolnoten. Klub Belan	Belanské gance Biely potok 2019	10.8.2019
31.	Mesto Liptovský Hrádok	XV. Hornoliptovský jarmok	6. – 8.9.2019
32.	Obec Dúbrava	Deň baníckej obce	7.9.2019
33.	Mesto Liptovský Mikuláš	Švábkafest	13.9.2019
34.	Karpatsko nemecký spolok na Slovensku	JUGENDFEST	13. – 14.9.2019
34.	MÚ Ružomberok	„Okolo Slovenska“	19. - 20.2019
35.	Mesto Liptovský Mikuláš, MÚ LM	Hromadné športové podujatie	Rôzne dni od 20.9.2018 – 31.1.2020
36.	Obec Partizánska Ľupča	13. ročník remeselnícky jarmok	21.9.20 19
37.	Liptovský Mikuláš, RGB Liptov, s.r.o.	„Guláš párty“	28.9.2019
38.	Liptovský Mikuláš, Sasazu s.r.o.,	Október Na Fest 2019	1. – 5.10.2019
39.	Liptovský Mikuláš, RGB Liptov, s.r.o.	Vianočná Kapustnica	16.11.2019
40.	TMR, a. s.	Medzinárodná konferencia komunit	21. – 24.11.2019
41.	Obec Likavka	Katarínsky jarmok	23. 11. 2019
42.	Obec Likavka	Obecná zabíjačka	30.11- 1.12.2019
43.	Mesto Liptovský Mikuláš	Mikulášsky jarmok 2019	5. – 7.12.2019
44.	Mesto Liptovský Hrádok	Hradocké vianočné trhy	14.12.2019
45.	Ružomberok, K.D. A. Hlinku a.s.	Ružomberské Vianoce 2019	16. – 20.12.2019
46.	Mesto Liptovský Mikuláš	Vianočné Trhy	20. -22.12.2018

Podľa § 52 zák. č.355/2007 Z.z. bolo písomne ohlásených 46 hromadných akcií.
Spolu bolo vykonaných 77 kontrol.

4.Sankčné opatrenia

Sankčné opatrenia podľa zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia (ďalej zák. č. 355/2007 Z. z.):

- podľa § 12 ods.2 písm. i), m), n) bolo vydaných 0 zákazov ;
- podľa § 55 ods. 2 písm. g) boli vydaných 12 opatrení na mieste – nariadenie uzatvorenia prevádzky (ZSS);

- podľa § 58 neboli uplatnené náhrady nákladov;
- podľa § 57 bolo uložených 14 pokút v sume 6 200 €;
- podľa § 56 boli v blokovom konaní uložené 36 krát sankcie v sume 2 254 €;
- podľa § 56 ods. 2 v súčinnosti so zákonom č. 372/1990 Zb. neboli udelené blokové pokuty;

Sankčné opatrenia podľa zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení:

uložené opatrenia

- podľa § 19 ods.1, ods. 2 ako i podľa čl. 54 nariadenia EP a Rady (ES) č.882/2004 bolo vydaných 33 zákazov (zákaz umiestnenia potravín na trh);
- podľa § 28 neboli uložené pokuty ;
- podľa § 29 boli v priestupkovom konaní uložené 51 krát sankcie v sume 6563 €;
- v blokovom konaní podľa § 29 zákona o potravinách v súčinnosti so zák. č. 372/1990 Zb. neboli udelené blokové pokuty;
- náhrady nákladov podľa § 20 ods. 4 zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách neboli uložené;

Ďalšie sankčné opatrenia:

podľa § 10 zák.č. 377/2004 Z.z., o ochrane nefajčiarov neboli uložené pokuty;

v blokovom konaní neboli uložené blokové pokuty;

podľa § 45 zák.č. 71/67 Zb. nebola uložená poriadková pokuta

5.Epidemický výskyt alimentárnych ochorení – v r.2019 sa nevyskytol

6.Poradne správnej výživy

- v rámci organizačnej štruktúry RÚVZ L.Mikuláš je poradňa zdravia začlenená do oddelenia podpory zdravia

7.Projekty, mimoriadne úlohy

Projekty – v r.2019 neboli plnené

Mimoriadne úlohy: 6

1. Mimoriadna cieľná kontrola zameraná na výživové doplnky obsahujúce dinitrofenol (DNP)

Termín konania kontrol: od 11.03. – 15.03.2019(prevádzky predajní výživových doplnkov a fitness centier)

a) Celkový počet skontrolovaných prevádzok: 5

1. Bio Topka, Kamenné pole 4449/3, 031 01 L.Mikuláš
2. Bio Tech USA, Kamenné pole 4449/3, 031 01 L.Mikuláš
3. ARNY CLUB, Námestie mieru 1, 031 01 L.Mikuláš
4. JUNGLE GYM, 1.mája 1945/57, 031 01 L.Mikuláš
5. EASY GYM – AEROBIK ZÓNA, Plavisko 7, 034 01 Ružomberok

b) Celkový počet skontrolovaných výživových doplnkov: 18

1. SUPER FAT BURNER TABLET WITH L-CARNITINE MINERAL HERBS AND AMIND AUDES– tablety – dovozca: MLO Slovakia s.r.o., Zvolenská cesta 141, 97 405 Banská Bystrica, SR
2. FAT DIRECT 2 in 1 SHOT – nápoj – výrobca: NUTREND D.S., a.s., Chválkovice 604, 77900 Olomouc, ČR

3. BRUTAL BLADE BioTech USA – kapsule – dovozca: MLO Slovakia s.r.o., Zvolenská cesta 141, 97 405 Banská Bystrica, SR
4. FAT SUPPLEMENT CLA + CARNITINE POWDER NUTREND – prášok – výrobca: NUTREND D.S., a.s., Chválkovice 604, 77900 Olomouc, ČR
5. STAY FIT IN SHAPE AND HEALTHY NUTREND – kapsule - výrobca: NUTREND D.S., a.s., Chválkovice 604, 77900 Olomouc, ČR
6. EXPLOSIN PRE –WORKOUT BOOSTER, výživový doplnok pre športovcov so sladidlami s vysokým obsahom kofeínu – prášok – výrobca: NUTREND D.S., a.s., Chválkovice 604, 77900 Olomouc, ČR
7. CARNITINE 70 000 FAT CONVERSION INTO ENERGY AND PERFORMANCE STIMULATON MUSCLE SPORT – nápoj – dovozca: MUSCLESPO, Masarykova 975, 252 19 Rudna u Prahy, CZ
8. NO FAT, EXTREME STRONG FAT BURNER MUSCLE SPORT - tablety - dovozca: MUSCLESPO, Masarykova 975, 252 19 Rudna u Prahy, CZ
9. EKOLIFE NATURA lipozomálny vitamín B12, kvapky 60 ml – kvapky – výrobca: Ekolife Natura d.o.o., Brodišče 28, 1236 Trzin, Slovenija
10. VITAMIN BOTTLE BREZA + ŽIHLAVA kapsuly – kapsule – výrobca: ELEX, spol. s.r.o., Murgašová 1298/16, Žilina
11. VITAMIN BOTTLE vitamín C – olej – výrobca: ELEX, spol. s.r.o., Murgašová 1298/16, Žilina
12. VITAMIN BOTTLE oregano kvapky – kvapky – výrobca: ELEX, spol. s.r.o., Murgašová 1298/16, Žilina
13. BIO SPIRULINA – tablety – výrobca: Iswari, Superfood, s.r.o., Jeronýmova 23, 397 01 Písek
14. Mega Fat Burner – kapsule – dovozca: MLO Slovakia s.r.o., Zvolenská cesta 141, 97 405 Banská Bystrica, SR
15. ALC FOOD SUPPLE – MENT with zine – kapsule - dovozca: MLO Slovakia s.r.o., Zvolenská cesta 141, 97 405 Banská Bystrica, SR
16. L - CARNITINE – tekutá forma - dovozca: MLO Slovakia s.r.o., Zvolenská cesta 141, 97 405 Banská Bystrica, SR, výrobca: P.O.BOX 9000 U.S.A., Ft. Lauderdale, Fl 33340, Biotech USA KFT. 1033 Budapest, Kiscsikos köz 11, Hungary
17. FAT –X FOOD SUPPLEMENT – tablety - dovozca: MLO Slovakia s.r.o., Zvolenská cesta 141, 97 405 Banská Bystrica, SR, výrobca: P.O.BOX 9000 U.S.A., Ft. Lauderdale, Fl 33340, Biotech USA KFT. 1033 Budapest, Kiscsikos köz 11, Hungary
18. ISO WHEY ZERO for her – nápojový prášok - dovozca: MLO Slovakia s.r.o., Zvolenská cesta 141, 97 405 Banská Bystrica, SR

c) Počet výživových doplnkov, v ktorých bol zistený DNP - 0

2.Kontroly nebalenej zmrzliny počas letnej sezóny 2019 v Slovenskej republike

Kontroly boli zamerané na:

1. predloženie rozhodnutia regionálneho úradu verejného zdravotníctva na prevádzkovanie – **nedostatky nezistené**
2. dodržiavanie osobnej hygieny zamestnancov (pracovný odev, šperky) – **nedostatky zistené v 2 prevádzkach**
3. doklad o odbornej spôsobilosti zamestnancov – **nedostatok zistený v 2 prevádzkach**
4. doklad o zdravotnej spôsobilosti zamestnancov – **nedostatky nezistené**

5. pôvod tovaru (dodacie listy) – vysledovateľnosť, vedenie evidencie, používanie surovín/polotovarov na výrobu zmrzliny bez označenia v štátnom jazyku – **nedostatky zistené v 3 prevádzkach**
6. dodržiavanie teplotného, chladiaceho a mraziaceho reťazca (vybavenie meracími prístrojmi, evidencia teplôt) – **nedostatky nezistené**
7. manipulácia so surovinami/polotovarmi/hotovými výrobkami (pracovné plochy, pracovné náčinie) – **nedostatky nezistené**
8. používanie surovín/polotovarov/potravín po dobe spotreby, resp. dátume minimálnej trvanlivosti – **nedostatky zistené v 1 prevádzke**
9. hygienická úroveň podávania zmrzliny v zariadeniach (používanie jednorazových rukavíc pri manipulácii so zmrzlinovým kornútkom, prípadne obalových materiálov brániacich kontaminácii zmrzlinových kornútkov, uloženie nádobiek a oblátok na zmrzlinu tak, aby boli chránené pred znečistením z vonkajšieho prostredia, uchovávanie porcovacieho náradia v nádobe so stojacou vodou) – **nedostatky nezistené**
10. označenie predávanej zmrzliny (azofarbivá, alergény) – informácia pre spotrebiteľa - označovanie alergénov – **nedostatky nezistené**
11. overenie doby predaja zmrzliny najdlhšie 24 hodín po jej zmrazení – **nedostatky nezistené**
12. odobratie a odloženie vzorky vyrobených zmrzlín na dobu 48 hodín – **nedostatky zistené v 1 prevádzke**
13. dodržiavanie prevádzkovej hygieny – **nedostatky zistené v 1 prevádzke**
14. zabezpečiť námatkový odber sterov na ich mikrobiologické vyšetrenie: **0**
15. zabezpečiť námatkový odber vzoriek zmrzliny na ich mikrobiologické vyšetrenie - overenie kritérií zdravotnej bezpečnosti – celkovo bolo odobratých **43 vzoriek** v 19 prevádzkach, z toho **nevyhoveli 2 vzorky (2 vz. pre zvýšený počet kvasiniek)**
16. zabezpečiť námatkový odber vzoriek zmrzliny na ich chemické vyšetrenie (prídavné látky – farbivá) - overenie kritérií zdravotnej bezpečnosti - **odobratých 23 vzoriek - vyhoveli**

a) počet celkovo vykonaných kontrol - **34** (ŠZD: 34, ÚKP: 27)

b) počet skontrolovaných zariadení - **34**

- najčastejšie zisťované nedostatky pri kontrolách – nedokladovanie odbornej spôsobilosti, nezabezpečená vysledovateľnosť, nezabezpečenie na viditeľnom mieste informácie o zložení a obsahu alergénov u všetkých vyrábaných druhoch zmrzlín ako aj doplnkové označenie z hľadiska prítomnosti farbív, nezabezpečenie zloženia zmrzlín v blízkosti predaja, nedostatky v prevádzkovej hygiene - zvlhnutá stena pred vstupom do WC, nezabezpečená pravidelná kontrola nad dodržiavaním požiadaviek na bezpečnosť a kvalitu (vlastná kontrola) ustanovených osobitnými predpismi a viesť o tom záznamy – nepredložené protokoly o vyšetrení vyrábaných zmrzlín akreditovaným laboratóriom, neodobratie a neodloženie vzoriek vyrobených zmrzlín na dobu 48 hodín - vzorky zmrzliny neboli odobraté a odložené na dobu 48 hodín zo dňa ich výroby, nedodržanie dátumu spotreby/DMT podľa pokynov výrobcu uvedeného na obale zmrzliny, nedodržanie osobnej hygieny, nezabezpečenie označenia predávaného mrazeného dezertu

d) počet uložených opatrení - v zmysle § 19 ods.1 a ods.2, §20 ods.9 zák.č.152/1995 Z.z. a čl.54 ods.1 a ods.2 písm. g) – **13** (odoberať a odkladať vzorky vyrobených zmrzlín na dobu 48 hodín, zabezpečiť pravidelnú kontrolu nad dodržiavaním požiadaviek na bezpečnosť a kvalitu (vlastná kontrola) ustanovených osobitnými predpismi a viesť o tom záznamy, zabezpečiť vysledovateľnosť, zabezpečiť označovanie, dodržiavať zásady osobnej hygieny, zabezpečiť na viditeľnom mieste informácie o zložení a obsahu alergénov u všetkých vyrábaných druhoch zmrzlín ako

aj doplnkové označenie z hľadiska prítomnosti farbív, zabezpečiť údržbu steny, zabezpečiť dodržiavanie dátumu spotreby/DMT podľa pokynov výrobcu uvedeného na obale zmrzliny)

- e) počet uložených blokových pokút/celková suma – **7/674 €**
- f) počet uložených sankcií/celková suma – **0**
- g) počet odobraných sterov z prostredia a rúk pracovníkov - **0**
- h) počet odberov vzoriek zmrzliny na mikrobiologické vyšetrenie - celkovo bolo odobratých **43 vzoriek** v 19 prevádzkach, z toho **nevyhoveli 2 vzorky (2 vz. pre zvýšený počet kvasiniek)**
- i) počet odberov vzoriek zmrzliny na chemické vyšetrenie - odobratých **23 vzoriek** - vyhoveli
- j) v prípade nevyhovujúcich vzoriek zmrzlín uviesť, koľko bolo uložených úhrad nákladov a v akej celkovej sume - **0/0**
- k) zoznam zariadení so zistenými nedostatkami:

Názov a adresa ZSS	Zistené nedostatky	Opatrenia	Blokové pokuty	Návrh sankcií
Zmrzlina Jadran, Poľná, Ružomberok	<ul style="list-style-type: none"> - nepredložená odborná spôsobilosť u 1 osoby - nezabezpečená výsledovateľnosť u aróm a farbív, neponechané pôvodné etikety (zlikvidované na mieste) - nezabezpečená na viditeľnom mieste informácia o zložení a obsahu alergénov u všetkých vyrábaných druhoch zmrzlín ako aj doplnkové označenie z hľadiska prítomnosti farbív 		<p>33 € (355/2007 Z.z.)</p> <p>198 € (152/1995 Z.z.)</p>	
Bella Napoli, Mostová 10, Ružomberok	<ul style="list-style-type: none"> - nezabezpečenie označenia zloženia zmrzlín v blízkosti predaja - nezabezpečená výsledovateľnosť - nepredložené dodacie listy - zvlhnutá stena pred vstupom do WC 		<p>165 € (152/1995 Z.z.)</p>	

<p>Cukráreň CORDOBA, SNP 325/10,L.Miku láš</p>	<p>- nezabezpečená pravidelná kontrola nad dodržiavaním požiadaviek na bezpečnosť a kvalitu (vlastná kontrola) ustanovených osobitnými predpismi a viesť o tom záznamy – nepredložené protokoly o vyšetrení vyrábaných zmrzlín akreditovaným laboratóriom</p> <p>- vzorky zmrzliny neboli odobraté a odložené na dobu 48 hodín zo dňa ich výroby</p> <p>-1 osoba bez pracovného odevu</p>		<p>132 € (152/1995 Z.z.)</p>	
<p>Café Včela, Garbiarska 370, L.Mikuláš</p>	<p>- nepredložená odborná spôsobilosť u 1 osoby</p> <p>- nezabezpečená výsledovateľnosť, neponechané pôvodné etikety</p> <p>- nedodržanie dátumu spotreby/DMT podľa pokynov výrobcu uvedeného na obale zmrzliny</p>		<p>33 € (355/2007 Z.z.)</p> <p>66 € (152/1995 Z.z.)</p>	
<p>Stánok na výrobu a predaj trdelníkov a mrazeného dezertu ICE`N`GO, 1.mája, L.Mikuláš</p>	<p>-nezabezpečenie označenia o zložení predávaného mrazeného dezertu</p> <p>- nedodržanie osobnej hygieny- pracovníčka s neprimerane dlhými nalakovanými nechtami</p>		<p>48 € (152/1995 Z.z.)</p>	

3.Podávanie pokrmov z tepelne nespracovaného mäsa a vajec v ZSS

- predloženie údajov z výkonu štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín v prevádzkach verejného stravovania (reštaurácie) podľa formulovaných požiadaviek ÚVZ SR

RÚVZ k jednotlivým bodom uvádza nasledovné:

1. Počet prevádzok ZSS (reštaurácií) v regióne registrovaných s podávaním pokrmov z tepelne nespracovaného mäsa: **12**
2. Koľko prevádzok ZSS nemalo v jedálnom lístku uvedenú informáciu pre spotrebiteľa o zdravotných rizikách spojených s konzumovaním tepelne nespracovaného mäsa a vajec slovami: „Neodporúča sa, aby tepelne nespracované mäso a vajcia konzumovali deti, tehotné ženy, dojčiace ženy a osoby s oslabenou imunitou“ - **0**
3. V prípade, že v jedálnom lístku nebola uvedená informácia pre spotrebiteľa o zdravotných rizikách spojených s konzumovaním tepelne nespracovaného mäsa a vajec slovami: “Neodporúča sa, aby tepelne nespracované mäso a vajcia konzumovali deti, tehotné ženy, dojčiace ženy a osoby s oslabenou imunitou“ aké opatrenia boli prijaté: **žiadne**
4. Najčastejšie zisťované hygienické nedostatky v súvislosti s podávaním pokrmov z tepelne nespracovaného mäsa alebo rýb, nasledovne:
 - 4.1. pokrmy typu „tatarák“ (hovädzie mäso, ryba): **0**
 - 4.2. ostatné pokrmy z mäsa alebo rýb čiastočne tepelne spracované: **0**
5. Najčastejšie zisťované hygienické nedostatky v súvislosti s podávaním pokrmov z tepelne nespracovaných slepačích vajec: **0**
6. Ak boli zisťované hygienické nedostatky v súvislosti s podávaním pokrmov z tepelne nespracovaného mäsa, rýb alebo slepačích vajec, aké opatrenia boli prijaté:
 - 6.1. opatrenia: **0**
 - 6.2. sankcie (druh/počet/suma): **0**
7. Koľko prenosných ochorení bolo evidovaných v súvislosti s konzumovaním pokrmov z tepelne nespracovaného mäsa, rýb alebo tepelne nespracovaných vajec v reštauráciách:
 - 7.1. prenosné ochorenia z tepelne nespracovaného mäsa „tatarák“: **0**
 - 7.2. prenosné ochorenia z tepelne nespracovaného mäsa alebo rýb: **0**
 - 7.3. prenosné ochorenia z tepelne nespracovaných vajec: **0**
8. Je v regióne zaznamenávaný zvýšený počet prenosných ochorení spojených s konzumáciou hotových pokrmov v reštauráciách z tepelne nespracovaného mäsa, rýb alebo slepačích vajec?
- nie
9. Ak bol vo Vašom regióne zaznamenávaný zvýšený počet prenosných ochorení spojených s konzumáciou hotových pokrmov v reštauráciách z tepelne nespracovaného mäsa, rýb alebo slepačích vajec aké opatrenia boli prijaté zo strany RÚVZ? – **nebol, žiadne**

4.Mimoriadna cielená kontrola zameraná na dodržiavanie hygienických požiadaviek v zariadeniach sociálnych služieb, a to buď v zariadeniach pre seniorov, domovoch sociálnych služieb alebo v špecializovaných zariadeniach

Kontroly boli zamerané na:

1. schválenie prevádzkového poriadku – **nedostatky nezistené**
2. dodržiavanie osobnej hygieny zamestnancov (pracovný odev, šperky) – **nedostatky nezistené**

3. doklad o odbornej spôsobilosti zamestnancov - **nedostatky nezistené**
4. doklad o zdravotnej spôsobilosti zamestnancov - **nedostatky nezistené**
5. pôvod tovaru (dodacie listy) – výsledovateľnosť, vedenie evidencie - **nedostatky nezistené**
6. dodržiavanie teplotného, chladiaceho a mraziaceho reťazca (vybavenie meracími prístrojmi, evidencia teplôt) - **nedostatky nezistené**
7. manipulácia so surovinami/polotovarmi/potravinami/pokrmami (pracovné plochy, pracovné náčinie, nepovolené zmrazovanie surovín, ochrana potravín pred kontamináciou, dodržiavanie teplotného, chladiaceho a mraziaceho reťazca) - **nedostatky nezistené**
8. skladovanie surovín/polotovarov/pokrmov (spôsob, podmienky skladovania a kontrola skladovaných potravín prevádzkovateľom, oddelené skladovanie nezlúčiteľných druhov surovín a/alebo potravín použitých pri výrobe hotových pokrmov, monitoring a evidencia teplôt skladovania) - **nedostatky nezistené**
9. používanie surovín/polotovarov/potravin/pokrmov po dobe spotreby, resp. dátume minimálnej trvanlivosti - **nedostatky nezistené**
10. hygienická úroveň podávania pokrmov v zariadeniach (manipulácia s pokrmami, používanie kuchynského náradia, jednorazových rukavíc, manipulácia so stolovým riadom a jeho čistota) - **nedostatky nezistené**
11. dodržanie času podávania a teploty hotových pokrmov - **nedostatky nezistené**
12. odber, uchovávanie a evidencia vzoriek hotových pokrmov - **nedostatky nezistené**
17. skladovanie a odstraňovanie kuchynského biologického odpadu (sklad odpadu, spôsobom odstraňovania odpadu a evidencia odstraňovania odpadu) - **nedostatky nezistené**
18. **kontrola z hľadiska splnenia priemerných hodnôt obsahu energie, bielkovín, tukov a sacharidov, prostredníctvom počítačového programu ALIMENTA a porovnanie s platnými Odporúčanými výživovými dávkami (OVD) pre obyvateľov SR - % vyjadrenie naplnenia OVD, ak nie je stanovené inak (ako sú napĺňané výživové odporúčania, či sa prihliada na fyziologické potreby klientov, kto zostavuje jedálne lístky)**

Pri zostavovaní jedálnych lístkov sa v každom kontrolovanom zariadení prihliadalo na fyziologické potreby klientov, sú pripravované jednotlivé diéty podľa ordinácie lekára. Strava je ďalej upravovaná podľa potrieb klienta a to buď pomletím alebo mixovaním.

Jedálne lístky sú zostavované asistentkami výživy so zohľadnením požiadaviek klientov DSS prostredníctvom stravovacej komisie.

Pri porovnávaní naplnenia OVD prostredníctvom programu Alimenta (7 dňový jedálny lístok) bolo zistené prekročenie OVD v ukazovateľoch: energetická hodnota, bielkoviny, tuky aj sacharidy u všetkých sledovaných vekových kategórií, s výnimkou kategórie muži 60-74 roční v ukazovateli sacharidy (splnené na 110%). Všetky hodnoty sú spracované v tabuľke (príloha č. 1).

19. **námatkový odber vzoriek podávaných jedál (kompletné denné menu) na posúdenie energetickej a biologickej hodnoty (obsah bielkovín, tukov, sacharidov, kuchynskej soli)**

Námatkový odber - Kompletné denné menu odobraté v zariadení Domov pre seniorov Golden Age, Mincova 5, Liptovský Mikuláš na laboratórnu analýzu na posúdenie energetickej a biologickej hodnoty (obsah bielkovín, tukov, sacharidov, kuchynskej soli).

Porovnanie energetickej a nutričnej hodnoty odobranej celodennej stravy (výpočtom a laboratórne) vo vybraných ukazovateľoch je spracované v tabuľke:

	Energetická hodnota (kj)	Bielkoviny (g)	Tuky (g)	Sacharidy (g)
výpočet	8753,5	66,2	77,4	305,9
laboratórne	7486,8	93,5	67,5	189,6
Rozdiel	1266,7	27,3	9,9	116,3

Hodnoty vybraných ukazovateľov stanovené výpočtom a laboratórne sa nezhodujú:

- *energetická hodnota* v dennom menu stanovená laboratórne je o 1266,7 kj nižšia oproti hodnote stanovenej výpočtom;
- hodnota *bielkovín* v dennom menu stanovená laboratórne je o 27,3 g vyššia oproti hodnote stanovenej výpočtom;
- hodnota *tukov* v dennom menu stanovená laboratórne je o 9,9g nižšia oproti hodnote stanovenej výpočtom;
- hodnota *sacharidov* v dennom menu stanovená laboratórne je o 116,3 g nižšia oproti hodnote stanovenej výpočtom;

Porovnanie splnenia OVD u vybraných ukazovateľov (programom Alimenta) v sledovaný deň je nasledovné: energetická hodnota splnená na 107% (vyhovujúce); bielkoviny na 118%, čo je po zohľadnení odchýlky v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 533/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov prekročenie o 8 %; tuky na 114 % , čo je prekročenie OVD po zohľadnení odchýlky v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 533/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov o 4%; sacharidy sú splnené na 110 % (vyhovujúce).

Obsah kuchynskej soli v celodennej strave stanovený laboratórnou analýzou je 2 800 mg.kg⁻¹, čo je vyhovujúce vzhľadom k odporúčanej hodnote.

16. Kontrola zostavy jedál z jedálneho lístka za časové obdobie 1 mesiaca (august 2019), plnenie priemerných hodnôt obsahu energie, bielkovín, tukov a cukrov v zariadení Domov pre seniorov Golden Age, Mincova 5, Liptovský Mikuláš; hodnotené z pokladov dodaných zariadením.

V kontrolovanom zariadení sú priemerné hodnoty energie plnené v porovnaní s OVD na 177 %, bielkovín na 157 %, tukov na 211 % a sacharidov na 169 %. Pitný režim na deň je zabezpečený priemerne objemom 1,56 l na klienta. Plnenie vybraných ukazovateľov OVD je prekračované nasledovne (po zohľadnení odchýlky v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 533/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov): energia o 67 %, bielkoviny o 47 %, tuky až o 101 %, sacharidy o 59 %.

K uvedeným zisteniam uvádzame, že nutričný softvér Alimenta sa používa na výpočet chemického zloženia a energetickej hodnoty pokrmov, jedál a potravinárskych výrobkov. Pri hodnotení plnenia nutričných potrieb klientov DSS je dôležité predovšetkým to, aké množstvo jedla dokáže klient skonzumovať a to vzhľadom k vyššiemu veku a diagnózam. Do softvéru Alimenta sú zadávané množstvá normovanej stravy, nie stravy skutočne skonzumovanej klientom DSS. Preto vyššie uvedené ukazovatele plnenia OVD hodnotíme len ako orientačné.

- c) počet vykonaných kontrol - **3** (ŠZD: 3, ÚKP: 3) – 1 štátne + 2 neštátne
- d) počet skontrolovaných zariadení - **3**
- c) najčastejšie zisťované nedostatky – nevyhovujúci stavebno – technický stav zariadenia (mechanicky poškodený keramický obklad aj opadaný, opotrebované nátery - výdajné okno, regál, zárubne, olejový náter na schodisku, zatečené police s flákmi od vodného kameňa, zatečená a poškodená maľovka stien – strop v kuchyni a nosný stĺp, sklad potravín, miestnosť hrubej prípravy zeleniny, otvor v stene po havárii potrubia, zhrdzavená zárubňa, regále, povrch chladiaceho zariadenia, nevyhovujúci sklad BRKO)
- d) počet uložených opatrení - v zmysle § 19 ods.1 a ods.2, §20 ods.9 zák.č.152/1995 Z.z. a čl.54 ods.1 a ods.2 písm. g) – **0**
- e) počet uložených blokových pokút/celková suma – **0/0**
- f) počet uložených sankcií/celková suma – **0/0**
- g) kontrola splnenia priemerných hodnôt obsahu energie, bielkovín, tukov a sacharidov prostredníctvom programu ALIMENTA a porovnanie s platnými OVD (viď bod 14)
- h) výsledky laboratórnych rozborov pokrmov na obsah bielkovín, sacharidov a tukov (viď bod 15)
- l) zoznam zariadení so zistenými nedostatkami
- j) zoznam zariadení bez zistených nedostatkov

Zoznam zariadení so zistenými nedostatkami:

Názov a adresa ZSS	Zistené nedostatky	Opatrenia	Blokov é pokuty	Návrh sankcií
Centrum sociálnych služieb ANIMA, Jefremovská 634, L.Mikuláš	nevyhovujúci stavebno – technický stav zariadenia - (mechanicky poškodený keramický obklad aj opadaný, opotrebované nátery - výdajné okno, regál, zárubne, okolie výťahu, olejový náter na schodisku, zatečené police s fľakmi od vodného kameňa, zatečená a poškodená maľovka stien – strop v kuchyni a nosný stĺp, sklad potravín, miestnosť hrubej prípravy zeleniny, otvor v stene po havárii potrubia, zhrdzavená zárubňa, regále, povrch chladiaceho zariadenia) nevyhovujúci sklad BRKO			

Zoznam zariadení bez zistených nedostatkov:

Názov a adresa ZSS	Zistené nedostatky	Opatrenia	Blokové pokuty	Návrh sankcií
Zariadenie pre seniorov KARITA obce Partizánska Ľupča Partizánska Ľupča 84	-	-	-	-
Domov pre seniorov GOLDEN AGE Mincova 5 L.Mikuláš	-	-	-	-

Prevádzkovateľ zariadenia sociálnych služieb ANIMA, Jefremovská 634, L.Mikuláš bol vyzvaný RÚVZ o zaslanie písomného vyjadrenia k odstráneniu zistených nedostatkov.

Odstránenie zistených nedostatkov bude skontrolované v rámci následného výkonu štátneho zdravotného dozoru v predmetnom zariadení. V prípade, že nedostatky nebudú odstránené, bude orgánom verejného zdravotníctva začaté správne konanie v zmysle ustanovenia § 18 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

Príloha č. 1

Podrobné vyhodnotenie kontroly plnenia výživovej hodnoty celodennej stravy k platným OVD vo vybraných zariadeniach

Názov a adresa zariadenia: Domov pre seniorov GOLDEN AGE, Mincova 5, Liptovský Mikuláš

Prevádzkovateľ: Domov pre seniorov GOLDEN AGE, o. z., Mozartova 9, Trnava, IČO: 37 848 836

Počet klientov: 114 osôb (ženy od veku 55 rokov a muži vo veku od 60 rokov)

Časové obdobie vyhodnoteného jedálneho lístka: Týždenný jedálny lístok (od 30.09.2019 do 06.10.2019)

Tabuľka č.
1

% plnenie k platným odporúčaným výživovým dávkam (OVD)																
Veková kategória	ženy								muži							
	19 – 34		35 - 54		55- 74		75 a viac		19-34		35-59		60-74		75 a viac	
	□□ hodnota za 1 deň	% plnenia OVD	□□ hodnota za 1 deň	% plnenia OVD	□□ hodnota za 1 deň	% plnenia OVD	□□ hodnota za 1 deň	% plnenia OVD	□□ hodnota za 1 deň	% plnenia OVD	□□ hodnota za 1 deň	% plnenia OVD	□□ hodnota za 1 deň	% plnenia OVD	□□ hodnota za 1 deň	% plnenia OVD
Energetická hodnota (KJ)	-	-	-	-	100	12	100	13	-	-	-	-	100	11	100	12

)																
Bielkoviny (g)	-	-	-	-	74	132	74	135	-	-	-	-	74	119	74	123
Tuky (g)	-	-	-	-	95	139	95	146	-	-	-	-	95	126	95	135
Sacharidy (g)	-	-	-	-	337	121	337	129	-	-	-	-	337	110	337	125
Tekutiny (l)	-	-	-	-	1,56	-	1,56	-	-	-	-	-	1,56	-	1,56	-

**Tabuľka č.
2**

Porovnanie energetickej a nutričnej hodnoty odobranej celodennej stravy - výpočtom a laboratórne vo vybraných ukazovateľoch

Názov a adresa zariadenia: Domov pre seniorov GOLDEN AGE, Mincova 5, Liptovský Mikuláš

Prevádzkovateľ: Domov pre seniorov GOLDEN AGE, o. z., Mozartova 9, Trnava, IČO: 37 848 836

Popis odobranej celodennej stravy:

Raňajky: paštéta bôčiková (48g), flóra (20g), chlieb zemiakový (150g), paradajka (70g), čaj s cukrom (300 ml)

Desiata: mandarínka (110g), čaj bylinkový repík sladený (300 ml)

Obed: tekvicový krém (

250 ml), bravčové špikované šunkou (70 g), šťava z mäsa (150 ml), ryža dusená (160 g), mrkvový šalát (100 g), minerálka (300 ml)

Olovrant: biely jogurt smotanový (145 g), čaj šípkový nesladený (300 ml)

Večera: špenátové halušky (200 g), syrokremová omáčka (100 g), čaj nesladený (300 ml)

	Energetická hodnota (kJ)	Bielkoviny (g)	Tuky (g)	Sacharidy (g)
Ø výpočet	8753,5	66,2	77,4	305,9
Ø laboratórne	7468,8	93,5	67,5	189,2
rozdiel	1266,7	27,3	9,9	116,3

5. Mimoriadna kontrola zameraná na hygienu v nemocničných ZSS

Dátum výkonu ŠZD a ÚKP: 06.11.2019

Miesto výkonu: Oddelenie liečebnej výživy a stravovania, Liptovská nemocnica s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu, L.Mikuláš

Predmet kontroly: kuchyňa a súvisiace priestory

- výdajné kuchynky na oddeleniach – interné štandardné oddelenie, interné JIS, interné dialýza, chirurgia A (aseptická časť), chirurgia B (septická časť)

Kontroly boli zamerané na:

20. schválenie prevádzkového poriadku – **nedostatky nezistené**
21. dodržiavanie osobnej hygieny zamestnancov (pracovný odev, šperky) – **nedostatky nezistené**
22. doklad o odbornej spôsobilosti zamestnancov - **nedostatky nezistené**
23. doklad o zdravotnej spôsobilosti zamestnancov - **nedostatky nezistené**
24. pôvod tovaru (dodacie listy) – výsledovateľnosť, vedenie evidencie - **nedostatky nezistené**
25. dodržiavanie teplotného, chladiaceho a mraziaceho reťazca (vybavenie meracími prístrojmi, evidencia teplôt) - **nedostatky nezistené**
26. manipulácia so surovinami/polotovarmi/potravinami/pokrmami (pracovné plochy, pracovné náčinie, nepovolené zmrazovanie surovín, ochrana potravín pred kontamináciou, dodržiavanie teplotného, chladiaceho a mraziaceho reťazca) - **nedostatky nezistené**
27. skladovanie surovín/polotovarov/pokrmov (spôsob, podmienky skladovania a kontrola skladovaných potravín prevádzkovateľom, oddelené skladovanie nezlučiteľných druhov surovín a/alebo potravín použitých pri výrobe hotových pokrmov, monitoring a evidencia teplôt skladovania) - **nedostatky nezistené**
28. používanie surovín/polotovarov/potravin/pokrmov po dobe spotreby, resp. dátume minimálnej trvanlivosti - **nedostatky nezistené**
29. hygienická úroveň podávania pokrmov (manipulácia s pokrmami, používanie kuchynského náradia, jednorazových rukavíc, manipulácia so stolovým riadom a jeho čistota) - **nedostatky nezistené**
30. dodržanie času podávania a teploty hotových pokrmov - **nedostatky nezistené**
31. odber, uchovávanie a evidencia vzoriek hotových pokrmov - **nedostatky nezistené**

32. skladovanie a odstraňovanie kuchynského biologického odpadu (sklad odpadu, spôsobom odstraňovania odpadu a evidencia odstraňovania odpadu) - **nedostatky nezistené**

33. námatkový odber vzoriek podávaných jedál – **nebol vykonaný**

Jedálne lístky zostavuje diétna sestra.

Štátnym zdravotným dozorom boli zistené nasledovné nedostatky:

- neinštalované zásobníky na papierové utierky, opotrebovaný povrch regálov na uloženie prepravných nádob a miesiča cesta, na jednom mieste v prípravovni múčnych pokrmov zatečený strop, pred výťahom v kuchyni vybité 2 dlaždice, podlaha pri vstupe do kuchyne mechanicky poškodená, na jednej stene v prípravovni vajec poškodené kachličky

K zisteným nedostatkom podal PPP písomné vyjadrenie dňa 13.11.2019, evid. v RÚVZ pod č.:2019/009023, v ktorom garantoval ich odstránenie v termíne do 31.12.2019.

Odstránenie zistených nedostatkov bude skontrolované v rámci následného výkonu štátneho zdravotného dozoru v predmetnom zariadení. V prípade, že nedostatky nebudú odstránené, bude orgánom verejného zdravotníctva začaté správne konanie v zmysle ustanovenia § 18 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

Blokové pokuty neboli uložené.

6. Mimoriadna kontrola – Vianočné trhy v SR

- „Mikulášsky jarmok“ – 05. - 07.12.2019, Lipt. Mikuláš
- Ružomerské Vianoce – 16.12. – 20.12.2019 - počet kontrol: 6 (ŠZD: 6; ÚKP: 6)
- Vianočné trhy v L.Mikuláši - 20. – 22.12.2019 – počet kontrol:13 (ŠZD: 13; ÚKP: 13)

Celkový sumár:

Spolu: 3 vianočné podujatia (trhy)

Počet kontrol spolu: 32 (ŠZD: 32, ÚKP: 32)

Počet pokút: 1x v sume **150 €** (chlieb po dobe spotreby, skladovanie nápojov na dlaždiciach za stánkom)

Hygienické nedostatky boli zistené len v 1 stánku na Vianočných trhoch v L.Mikuláši dňa 20.12.2019.

Vyhodnotenie analýz odobratých vzoriek – RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši - rok 2019

Tabuľka č. 1

P. č.	Komodita	logická kontaminácia	Iná kontaminácia	Zloženie výrobku	Označenie výrobku	Iné	nevyhovujúcich vzoriek	počet vzoriek	% nevyhovujúcich vzoriek
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	1	0,00
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0	0	0	0	2	0,00
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0	0	0	0	0	0,00
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	0	0,00
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
8	Cereálie a pekárs. výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
9	Ovocie a zelenina	0	0	0	0	0	0	0	0,00
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	0	0,00
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0	0	0	0	0	0,00
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0,00
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	0	0,00
14	Zmrzlina a dezerty	4	0	0	0	0	4	43	9,30
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0,00
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0	0	0	0	2	0,00
17	Cukrovinky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	0	0,00
19	Lahôdkárske výrobky	0	0	0	0	0	0	7	0,00
20	Cukrárske výrobky	3	0	0	0	0	3	24	12,50
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0,00
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0,00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0,00
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	4	0,00

25	Voda - watercoolery	1	0	0	0	0	1	4	25,00
26	Hotové pokrmy	7	0	0	0	0	7	96	7,29
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	1	0	0	0	0	1	16	6,25
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0	0	0	0	29	0,00
29	Výživové doplnky	0	0	0	0	0	0	5	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	2	0,00
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0,00
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0,00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	12	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	2	0,00
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	1	0,00
	Spolu	16	0	0	0	0	16	250	6,40

	Výrobcovia a baliarne	Distribútori a dopravcovia	Maloobchod	Sektor služieb	Výrobcovia zmrzliny (stánky)	Spolu prevádzkovo
Počet podnikateľských subjektov	12	2	106	1468	20	
Počet kontrolovaných subjektov	10	1	17	287	22	
Počet kontrol	17	2	26	568	42	
Počet subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami	1	0	0	83	5	
SVP/ HACCP	1	0	0	15	0	
Vzdelávanie zamestnancov	0	0	0	14	0	
Hygiena prevádzky	0	0	0	28	0	
Osobná hygiena	0	0	0	4	1	
Odborná spôsobilosť	0	0	0	12	1	
Zdravotná spôsobilosť	0	0	0	10	1	
Označovanie	1	0	0	26	4	
Výživové a zdravotné tvrdenia	0	0	0	0	0	
Potraviny po DS/DMT	0	0	0	33	0	
Pôvod, vysledovateľnosť	2	0	0	24	0	
Skladovanie	0	0	0	24	0	
Manipulácia s potravinami	0	0	0	28	0	
Manipulácia s odpadom a jeho kat. zaradenie	0	0	0	18	0	
Iné	2	0	0	76	0	

Prehľad výkonov posudkovej činnosti – RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši - rok 2019

Tabuľka č. 3

P.č.	DRUH PODKLADOV PRE ROZHODOVACIU ČINNOSŤ	počet	ZSS	Výroba potravín	Výroba kozmet., tab., PBU a iné	Predaj potravín	Predaj kozmet.,tab., PBU a iné	Sklady	Iné prevádzky	SPOLU
1.	Územné konanie	návrhy	1							1
		odvol.								
2.	Kolaudačné konanie, zmena v užívaní stavieb	návrhy	14	4		3		3		24
		odvol.								
3.	Schvaľovanie prev. poriadkov	návrhy	1							1
		odvol.								
4.	Uvedenie do prevádzky, resp.do užívania	návrhy	177	24		42	1	6	13	263
		odvol.	1							1
5.	Umiestnenie nových potr. a výž. doplnkov na trh	návrhy								
		odvol.								
6.	Prerušenia konania		1	1						2
7.	Zastavenia konania		17	2		4				23
8.	Odborné konzultácie		198	6	4	7	1	2	12	230
9.	Iné výkony*		149	4	1	18			8	180

*iné výkony – bližšie popísané v textovej časti Výročnej správy

12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Zmrzlina a dezerty	42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Ovocné a bylinné čaje	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Cukrovinky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Lahôdkarské výrobky	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Cukrárske výrobky	24	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	3

32	Pridavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Pridavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Iné pridavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	210	0	0	0	0	0	0	0	0	2	4	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	16

Vysvetlivky: **Sal** - Salmonella spp., **Shi** - Shigella spp., **Cam** - Campylobacter jejuni, **Yer** - Yersinia enterocolitica, **Pse** - Pseudomonas aeruginosa, **Clo Per** - Clostridium perfringens, **Lis** - Listeria monocytogenes, **Sta** - Stafylokoky, **Ple** - plesne, **Kva** - kvasinky, **CloBot** - Clostridium botulinum, **B hem** – B-hemolytické streptokoky, **Vib** - Vibrio parahaemolyticus, **Kol** - koliformné baktérie, **Ecol** – E. coli, **Ent** - enterokoky, **Entbac** – Enterobacteriaceae, **BacCer** - Bacillus cereus, **Crono B** - Cronobacter spp.

30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
34	Iné prídavné látky	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
35	Arómy	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
36	Enzýmy	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
37	Kuchynská soľ	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
38	Obalové materiály	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	2	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
40	Ostatné	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
	Spolu	44	0	0,0 0	29	0	0,0 0	27	0	0,0 0	27	0	0,0 0	12	0	0,0 0	8	0	0,0 0	8	0	0,0 0	8	0	0,0 0	8	0	0,0 0	0	0	0,0 0

Vysvetlivky: Pb – olovo, Cd - kadmium, Hg - ortuť, As - arzén, Cr - chróm, Al - hliník, Cu - meď, Ni - nikel, Sn - cín

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách – RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši - rok 2019

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	NO3			_RP			_MT			NEL			PCB			_NZ			EKF			_HIS			_INE		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
24	Pramenité vody dojčenské	4	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	4	0	0,0 0
25	Voda - watercoolery	4	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	4	0	0,0 0
26	Hotové pokrmy	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
28	Detická a dojčenská výživa	5	0	0,0 0	1	0	0,0 0	7	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
29	Výživové doplnky	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	1	0	0,0 0

30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
34	Iné prídavné látky	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
35	Arómy	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
36	Enzýmy	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
37	Kuchynská soľ	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
38	Obalové materiály	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
40	Ostatné	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0
	Spolu	13	0	0,0 0	1	0	0,0 0	7	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	0	0	0,0 0	11	0	0,0 0

Vysvetlivky: **NO3** - dusičnany, **_RP** – rezíduá pesticídov, **_MT** – mykotoxíny, **NEL** – polyaromatické uhľovodíky, **PCB** – polychlórované bifenylly, **_NZ** – nitrózamíny, **EKF** – estery kyseliny ftalovej, **_HIS** – histamín

33	Pridavné látky - konzervačné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	0	0	0,00	0
38	Obalové materiály	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	0	0	0,00	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	0	0	0,00	0
40	Ostatné	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0	0	0,00	0	0	0,00	0
	Spolu	3	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	12	0	0,00	8	0	0,00	0	0	0,00	8	0	0,00	8	0	0,00

Vysvetlivky: Sb - antimón, Ba - bárium, B - bór, NO2 - dusitany, Fx - fluoridy, CN - kyanidy, Mn - mangán, Se – selén

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách – RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši - rok 2019

Tabuľka č. 5 – pokračovanie

Uvádzajú sa len komodity, v ktorých boli parametre uvedené v tabuľke vyšetrené

P. č.	Komodita	Ag			Cr6+			CML			form			mel			PAA			diizok			1-okt		
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.
1	Pramenité vody dojčenské	4	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
2	Voda - watercoolery	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
3	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0

P. č.	Komodita	UV_stab			fen			red_I			iony			odpar			prch_I			senz		
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.
1	Hotové pokrmy	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	2

Vysvetlivky: **Ag** – striebro, **Cr6+** - šesťmocný chróm, **CML** - celková migrácia látok, **form** – formaldehyd, **mel** - melamín, **PAA** - primárne aromatické amíny, **diizok** – diizokyanáty, **1-okt** - 1-oktén, **rozp** - zvyškové rozpúšťadlá, **styr** – styrén, **mono_EG** – monoetylénglykol, **di_EG** – dietylénglykol, **ac_ald** – acetaldehyd, **akr_nit** – akrylonitril, **vin_ac** – vinylacetát, **kapr** – kaprolaktám, **adip** - bis-(2-etylhexyl)adipát, **Bisf_A** -Bisfenol A, **Bisf_F** - Bisfenol F, **Bisf_S** - Bisfenol S, **odol_farb** - odolnosť pigmentov a farbív, **UV_stab** - prítomnosť UV stabilizátora, **fen** – fenoly, **red_I** - redukujúce látky, **iony** - dôkaz iónov, **odpar** – odparok, **prch_I** - prchavé látky, **senz** - senzorické hodnotenie

25	Voda - watercoolery	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
26	Hotové pokrmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
29	Výživové doplnky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	12	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
40	Ostatné	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
	Spolu	45	0	0,00	31	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00

Prehľad vykonaných auditov v potravinárskych prevádzkach – RÚVZ L.Mikuláš - rok 2019

Tabuľka č. 8

Druh zariadenia	Počet vykonaných auditov	Počet auditov s nezhodami	Počet zistených nezhôd
5.6. zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie...)	4	2	2
Spolu	4	2	2

**Publikačná a prednášková činnosť za príslušný RÚVZ v SR
-oddelenie hygieny výživy**

Publikačná a prednášková činnosť pracovníkmi oddelenia hygieny výživy Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v L.Mikuláši v roku 2019 nebola realizovaná.

HYGIENA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA

I. Analýza zložiek životného prostredia a životných podmienok

1. Pitná voda

1.1 Zásobovanie pitnou vodou

V regióne Liptov je zásobovanie obyvateľov pitnou vodou riešené prevažne z verejných vodovodov v správe vodárenských spoločností. Počet verejných vodovodov v regióne Liptov je 43, z toho 26 v okrese Liptovský Mikuláš a 17 v okrese Ružomberok. V okrese Liptovský Mikuláš sú verejné vodovody rozčlenené na 29 zásobovaných oblastí. V okrese Ružomberok je 17 zásobovaných oblastí zhodne podľa počtu vodovodov. Spolu v našom regióne je 46 zásobovaných oblastí.

V okrese Liptovský Mikuláš je zásobovanie pitnou vodou z verejného vodovodu zabezpečené v 54 obciach z celkového počtu 56 obcí okresu Lipt. Mikuláš. Verejný vodovod nie je vybudovaný v 2 obciach a to v obci Bukovina a Veľké Borové. Obyvatelia týchto obcí sú zásobovaní z vlastných vodných zdrojov. V okrese Ružomberok je zásobovanie pitnou vodou z verejných vodovodov vo všetkých 25 obciach okresu.

V počte zásobovaných obyvateľov regiónu Liptov pitnou vodou nedošlo v predchádzajúcom roku k výrazným zmenám. Percento zásobovanosti obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov je v okrese Liptovský Mikuláš 98,6 % z celkového počtu obyvateľov okresu. V okrese Ružomberok percento zásobovanosti predstavuje 97,0 % z celkového počtu obyvateľov okresu.

Existujúce vodné zdroje pre jednotlivé vodovody sú prevažne podzemné. Povrchový odber je riešený pre vodovod Demänovská Dolina, kde je zdrojom vody povrchový tok Zadná voda. Voda z tohto zdroja je upravovaná v úpravni vody Jasná a slúži na zásobovanie pitnou vodou rekreačných objektov v Demänovskej Doline.

Skupinový vodovod Liptovský Mikuláš je zásobovaný krasovo-puklinovou vodou, ktorá vzniká infiltráciou vodného toku Demänovka a niektorých jej prítokov. Voda je upravovaná v úpravni vody v Demänovskej Doline.

Voda z podzemných vodárenských zdrojov – prameniská Lúžnica, Kamenistá a Kráľova Lehota, ktorá taktiež slúži na zásobovanie skupinového vodovodu Lipt. Mikuláš pitnou vodou, je upravovaná v úpravni vody Liptovská Porúbka. Prevádzkovateľom úpravni vody je Liptovská vodárenská spoločnosť, a.s. Liptovský Mikuláš.

Zdravotné zabezpečenie podzemných vodných zdrojov pre jednotlivé obce je vykonávané chlórňanom sodným. V úpravniach vody je vykonávané zdravotné zabezpečenie pitnej vody dávkovačmi na plynný chlór. K zmenám v spôsobe dezinfekcie oproti predchádzajúcemu roku nedošlo.

V okrese Ružomberok je verejný vodovod vybudovaný vo všetkých 25 obciach okresu. V obci Liptovská Lúžna je vybudovaný vodovod len pre časť obce. Všetky vodné zdroje sú podzemné. Zdravotné zabezpečenie podzemných vodných zdrojov pre jednotlivé obce je vykonávané chlórňanom sodným. Mesto Ružomberok má zdravotné zabezpečenie vykonávané plynným chlórom a chlórňanom sodným. Úprava vody v okrese Ružomberok je vykonávaná len dezinfekciou.

Prevádzkovateľmi vodovodov sú Liptovská vodárenská spoločnosť, a.s., Liptovský Mikuláš (23 vodovodov), Vodárenská spoločnosť Ružomberok, a.s., Ružomberok (14 vodovodov), 6 vodovodov je v správe obcí, resp. iných spoločností.

V rámci územného konania bolo v roku 2019 vydaných 11 záväzných stanovísk k rozšíreniu verejných vodovodov. Ku kolaudácii nových častí verejných vodovodov bolo vydaných 5 záväzných

stanovísk. K využívaniu vodného zdroja na zásobovanie pitnou vodou boli vydané 3 záväzné stanoviská, 2 vyjadrenia k zásobovania pitnou vodou a 1 záväzné stanovisko k ochranným pásmam vodného zdroja.

1.2 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou verejnými vodovodmi

Prípady dlhodobého regulovania dodávky pitnej vody, resp. odstavenie vodovodov a riešenie náhradného zásobovania obyvateľov pitnou vodou v roku 2019 v okresoch Lipt. Mikuláš a Ružomberok neboli. Dlhodobo nevyhovujúca kvalita vody nie je zisťovaná v žiadnom verejnom vodovode nášho regiónu.

V mesiaci november 2019 v súvislosti s nadmernými zrážkami došlo k pretrhnutiu hrádze na starých odkaliskách bývalých Rudných baní Dúbrava, kde sa ukončila ťažba antimónu okolo roku 1992. Rozvodnené kaly zasiahli katastre obcí Dúbrava, Lazisko, Svätý Kríž, Galovany. Zásobovanie týchto obcí pitnou vodou je z verejných vodovodov v správe Liptovskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Liptovský Mikuláš a obec Lazisko z verejného vodovodu v správe obce. Prevádzkovateľ vodovodu zabezpečil vyšetrenie vzoriek pitnej vody na prítomnosť antimónu v pitnej vode, bez pozitívnych výsledkov. V spolupráci so starostami obcí bolo zabezpečené vyšetrenie vzoriek vody aj z vytipovaných studní na individuálne zásobovanie.

1.2.1 Výnimky udelené na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody

V roku 2019 nebola v okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok udelená žiadna výnimka na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody.

1.3 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní

V okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok nie sú využívané žiadne verejné studne.

Medzi individuálne hygienicky významné vodovody patria vodovody Demänovská Dolina – Staré Koliesko, vodovod Podbanské, vodovod Kúpele Lúčky a vodovod Korytnica. V roku 2019 bolo odobratých 6 vzoriek pitnej vody z týchto vodovodov. Všetky odobraté vzorky vyhoveli požiadavkám na kvalitu pitnej vody.

V regióne Liptova je 77 ubytovacích zariadení cestovného ruchu a 12 reštauračných zariadení, ktoré sú zásobované pitnou vodou z vlastného vodného zdroja. Kontrolu kvality pitnej vody v týchto zariadeniach vykonávajú prevádzkovatelia uvedených zariadení. Nové zariadenia sú v prevažnej miere zásobované pitnou vodou z verejných vodovodov.

1.4 Zhodnotenie monitoringu a štátneho zdravotného dozoru nad hromadným zásobovaním pitnou vodou

Monitorovanie kvality pitnej vody je vykonávané pracovníkmi oddelenia hygieny životného prostredia a zdravia v jednotlivých spotrebiskách verejných vodovodov regiónu podľa vypracovaného plánu odberov. Frekvencia odberu vzoriek a rozsah vyšetrenia závisia najmä od počtu zásobovaných obyvateľov, objemu a kvality pitnej vody, stavebno – technického stavu vodohospodárskych objektov, ako aj celkovej epidemiologickej situácie.

V roku 2019 bolo v regióne Liptova odobratých 127 vzoriek pitnej vody na laboratórne vyšetrenie. Z toho 126 bolo odobratých v rámci monitoringu pitnej vody a 1 vzorka v rámci štátneho zdravotného dozoru. Vo všetkých vzorkách bola vykonaná minimálna analýza.

Z celkového počtu vyšetrených vzoriek bolo 5 nevyhovujúcich, čo predstavuje 8,8 %. Tri vzorky nevyhoveli vo fyzikálno – chemických ukazovateľoch a 2 vzorky nevyhoveli v mikrobiologických ukazovateľoch. V prípade prekročenia medzných hodnôt ukazovateľov kvality pitnej vody bol odber vzorky pitnej vody a jej rozbor zopakovaný a kvalita vody overená kontrolnou vzorkou. Kvalita vody bola hodnotená podľa vyhlášky MZ SR č. 247/2017 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou v znení neskorších predpisov.

1.5 Zhodnotenie prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody

Prevádzkovatelia vodovodov v roku 2019 vykonávali kontrolu kvality pitnej vody podľa vyššie citovanej vyhlášky a vypracovaného plánu monitoringu pitnej vody. Väčšina vodovodov okresu Lipt. Mikuláš je v správe Liptovskej vodárenskej spoločnosti, a.s., Liptovský Mikuláš, 3 vodovody sú v správe obcí a iných spoločností.

Väčšina vodovodov okresu Ružomberok je v správe Vodárenskej spoločnosti Ružomberok, a.s., Ružomberok, 3 vodovody sú v správe obcí.

Výrazné odchýlky vo výsledkoch kvality vody v porovnaní s vodárenskými spoločnosťami neboli zaznamenané.

1.6 Zhodnotenie dôsledkov nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľstva

V roku 2019 sa v okrese Liptovský Mikuláš a ani v okrese Ružomberok nevyskytlo žiadne ochorenie v dôsledku nevyhovujúcej kvality vody. Výskyt dusičnanovej alimentárnej methemoglobínémie nebol zaznamenaný.

2. Voda na kúpanie

2.1 Prírodné kúpacie oblasti

V regióne Liptov sa nachádza prírodné kúpalisko na vodnej nádrži Liptovská Mara v obci Liptovský Trnovec.

Prevádzka prírodného kúpaliska Liptovská Mara bola v LTS 2019 povolená rozhodnutím Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši č. 2019/01074-03/194, zo dňa 14.6.2019. Začiatok kúpacej sezóny bol 15.6.2019. Ukončenie kúpacej sezóny bolo 1.9.2019. Kapacita kúpaliska bola stanovená na 1000 osôb. Prevádzkovateľom kúpaliska bola Obec Liptovský Trnovec. Stav zariadení a priestorov kúpaliska bol na vyhovujúcej úrovni.

Monitoring vody na kúpanie zabezpečoval prevádzkovateľ kúpaliska Obec Lipt. Trnovec. Program monitorovania odberu vzoriek vôd na kúpanie bol stanovený pred LTS nasledovne na dni: 18.6.2019, 2.7.2019, 16.7.2019, 30.7.2019, 13.8.2019 a 27.8.2019 a bol dodržaný. Odbery vzoriek vôd na kúpanie boli vykonané v stanovených termínoch.

Počet vyšetrených vzoriek bol 9. Spolu bolo vyšetrených 86 ukazovateľov. Všetky vzorky vyhoveli požiadavkám vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z.z., o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom kúpalisku a na umelom kúpalisku (ďalej vyhl. č. 308/2012 Z.z.). Prítomnosť cyanobaktérií so schopnosťou tvoriť vodný kvet neprekročila počas sezóny povolený limit. V priebehu LTS 2019 nebolo potrebné vydať zákaz používania vody na kúpanie. Výskyt ochorení v súvislosti s kúpaním v tejto lokalite nebol zaznamenaný.

2.2 Umelé kúpaliská

2.2.1 Kúpaliská s celoročnou prevádzkou

V regióne Liptov je 29 kúpalísk s celoročnou prevádzkou. Medzi najvýznamnejšie patrí Aquapark Tatralandia v Liptovskom Mikuláši, Vodný park Bešeňová, Kúpele Lúčky, Turisticko – relaxačný komplex Liptovská Osada a Kryté plavárne v Liptovskom Mikuláši, v Ružomberku a v Liptovskom Jáne. Ďalej medzi kúpaliská s celoročnou prevádzkou zaraďujeme aj bazény v hotelových a rekreačných zariadeniach. Verejnosťou najčastejšie navštevované sú bazény v Grand Hoteli Permon Podbanské a bazény v jednotlivých zariadeniach cestovného ruchu v Demänovskej Doline.

V roku 2019 bolo prevádzkovateľmi jednotlivých zariadení a pracovníkmi RÚVZ vyšetrených spolu 1089 vzoriek vody na kúpanie. Počet vzoriek s prekročenou medznou hodnotou (ďalej MH) bol 68, čo predstavuje 6,24 %. Vyšetrených bolo 13 499 ukazovateľov kvality vody, z ktorých prekročenú MH malo 85, z toho 67 fyzikálno-chemických ukazovateľov a 18 mikrobiologických ukazovateľov. Najčastejšie išlo o prekročenie MH ukazovateľov viazaný a voľný chlór, chemická spotreba kyslíka manganistanom a reakcia vody. Prekročenie MH mikrobiologických ukazovateľov bolo ihneď riešené s prevádzkovateľmi zariadení.

Aquapark Tatralandia je zariadenie s celoročnou prevádzkou.

V areáli kúpaliska je k dispozícii 14 bazénov. S celoročnou prevádzkou je 10 bazénov - 2 vonkajšie termálne bazény bez recirkulácie vody a 8 bazénov s recirkuláciou vody v krytej hale, ktoré sú napúšťané pitnou vodou. Dva z nich sú napúšťané slanou vodou. Ďalšie 4 vonkajšie bazény s recirkuláciou vody sú v prevádzke len v letných mesiacoch.

Prevádzkovateľ zabezpečoval kontrolu kvality vody v rozsahu a početnosti podľa vyhl.č. 308/2012 Z. z..

V roku 2019 bolo v zariadení odobratých z jednotlivých bazénov 176 vzoriek vody. Z uvedeného počtu medzným hodnotám mikrobiologických ukazovateľov nevyhoveli 2 vzorky. Prevádzkovateľ okamžite po doručení nevyhovujúcich výsledkov o kvalite vody zabezpečil vypustenie bazénov, ich mechanické vyčistenie a dezinfekciu. Po napustení bazénov predložil RÚVZ protokoly o vyhovujúcej kvalite vody z akreditovaného laboratória.

Vodný park Bešeňová je kúpalisko s celoročnou prevádzkou, ktoré je v prevádzke od roku 1997. Kapacita zariadenia bola stanovená na 6500 osôb v letnej sezóne a 3500 osôb v zimnej sezóne. V súčasnosti je v zariadení spolu 21 bazénov, 8 sezónnych a 13 s celoročnou prevádzkou.

Prevádzkovateľ EUROCOM Investment, s.r.o., Bešeňová zabezpečoval kontrolu kvality vody v rozsahu a početnosti podľa vyhl. č. 308/2012 Z. z.

V roku 2019 bolo v zariadení vyšetrených 280 vzoriek, z toho 3 vzorky (1,07 %) nevyhoveli limitom vyhlášky vyhl. č. 308/2012 Z. z. a to 3 vzorky pre prekročenie medzných hodnôt vo fyzikálno – chemických ukazovateľoch a 1 vzorka v mikrobiologických ukazovateľoch.

Aqua Vital Park Lúčky v areáli Kúpeľov Lúčky je zariadenie s celoročnou prevádzkou.

Prevádzkovateľ, Kúpele Lúčky, a.s. Lúčky, zabezpečoval kontrolu kvality vody na kúpanie v rozsahu a početnosti podľa vyhlášky č. 308/2012 Z. z.

V roku 2019 bolo vyšetrených 51 vzoriek vody na kúpanie z jednotlivých bazénov, z toho 11 vzoriek nevyhovelo limitom vyhlášky vyhl. č. 308/2012 Z. z.. Nevyhovujúce výsledky vo fyzikálno – chemických ukazovateľoch boli prevažne spôsobené prirodzeným zložením geotermálnej vody (reakcia vody nedosahovala MH).

Turisticko – relaxačný komplex Liptovská Osada celoročne prevádzkuje spoločnosť YVEX, s.r.o., Plynárska 7/A, Bratislava. V zariadení sa nachádza plavecký 25 m bazén, relaxačný bazén, detský bazén, vírivka a floating napúšťaný slanou vodou.

Prevádzkovateľ zabezpečoval kontrolu kvality vody v rozsahu a početnosti podľa vyhl.č. 308/2012 Z. z.. Vyšetrených bolo 49 vzoriek vody na kúpanie. Všetky vzorky vyhoveli limitom vyhlášky vyhl. č. 308/2012 Z. z..

2.2.2 Kúpaliská so sezónou prevádzkou

Letné termálne kúpalisko TERMAL raj pri Hoteli SOREA Máj, Jánska dolina 2009 je zariadenie sezónneho charakteru, prevádzkované v LTS. Prevádzka bola povolená orgánom verejného zdravotníctva dňa 20.6.2019 rozhodnutím č. 2019/01013-03/178. Maximálna kapacita kúpaliska bola určená na 1900 osôb. V zariadení sa nachádzajú 4 termálne bazény bez recirkulácie vody (plavecký bazén, neplavecký bazén – Fontánka, detský bazén, kľudový bazén). V neplaveckom bazéne – Fontánke, detskom bazéne a v kľudovom bazéne sa výmena vody vykonávala denne. V plaveckom bazéne sa vykonávalo vypustenie vody, čistenie bazéna, dezinfekcia a výmena vody 1 x za týždeň.

Vyšetrených bolo spolu 20 vzoriek vody na kúpanie. Tri vzorky vody nevyhoveli vo fyzikálno - chemických ukazovateľoch, čo je spôsobené prirodzeným zložením geotermálnej vody (reakcia vody nedosahovala MH).

3. Kvalita ovzdušia uzatvorených priestorov

3.1 Zhodnotenie stavu kvality ovzdušia uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru

Kvalita ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru nebola v roku 2019 v regióne Liptova objektívne sledovaná.

4. Pôsobenie zdrojov hluku v životnom prostredí

4.1 Zdroje hluku v životnom prostredí

V roku 2019 sme posudzovali zámer Ťažba štrkopieskov Liptovský Ján. K uvedenému zámeru sme vydali nesúhlasné záväzné stanovisko pre viaceré nedostatky podania. Popis lokality ťažby bol uvedený v inej lokalite Slovenska, úpravu vyťažených štrkov mala zabezpečovať mobilná štrkovňa, pričom nebola známa ani jej plánovaná približná lokalizácia a z toho dôvodu nebolo možné posúdiť jej vplyv vo vzťahu k najbližším obytným zástavbám obcí Uhorská Ves, Závažná Poruba, Liptovský Ján a miestnej časti Okoličné. Nebol jednoznačne určený spôsob dopravných trás expedície štrku cez obytnú zástavbu v Okoličnom.

Súčasťou zámeru nebola hluková štúdia, ktorá by zohľadnila vplyv stacionárnych zdrojov hluku, ako aj hluku zo zvýšeného dopravného zaťaženia na najbližšie chránené obytné územia.

Pretože ťažba štrku sa mala vykonávať v územne rozsiahlej lokalite o rozlohe cca 100,97 ha a z dôvodov, že v danom území malo ísť o novú činnosť v blízkosti obcí Uhorská Ves, Liptovský Ján, Závažná Poruba s odvozom štrkopieskov cez obytnú zónu miestnej časti Okoličné, RÚVZ uplatnil požiadavku na vyhodnotenie vplyvu navrhovanej činnosti na verejné zdravie, v súlade s § 6 ods. 3 písm. c) zákona č. 355/2007 Z.z. a v súlade s vyhláškou MZ SR č. 233/2014 Z.z. o podrobnostiach hodnotenia vplyvov na verejné zdravie (metóda HIA). S navrhnutou ťažbou štrkov na verejnom zasadnutí nesúhlasili ani obyvatelia obce Liptovský Ján.

V ďalšom konaní účastník konania jednoznačne ozrejmil, že riešené územie sa v základnej funkcii nebude rozvíjať ako územie pre ťažbu štrkov, ale bude v území zachovaná jestvujúca prevažne poľnohospodárska funkcia na ornej pôde a pôda bude prinavrátená na poľnohospodárske využívanie. Ťažba štrkov bude možná len na plochách s už jestvujúcim dobývacím povolením vydaným Obvodným bankským úradom Banská Bystrica v zmysle „Plánu využívania ložiska štrkopieskov Liptovský Ján – Luhy na roky 2014-2020“.

V plánovaných Zmenách a doplnkoch č. 6 územného plánu obce Liptovský Ján, RÚVZ upozornil, že z hľadiska ochrany verejného zdravia je potrebné akceptovať, že akúkoľvek činnosť v danom území, okrem poľnohospodárskej činnosti, ktorá by mala charakter

povrchovej ťažobnej činnosti štrkopieskov, je potrebné predložiť orgánu verejného zdravotníctva na posúdenie s vyhodnotením vplyvov na verejné zdravie.

V priebehu roka sme riešili Petíciu na odstránenie hluku z priemyselných objektov v priemyselnej zóne Okoličné, ktorú podalo spolu 53 obyvateľov z 8 ulíc z tejto obytnej časti.

Z obsahu petície vyplývalo, že hluk bol počuteľný v širokom okolí obytnej časti Okoličné, hluk vychádzal zo strešných častí objektov výrobných hál spoločnosti Craemer, prípadne iných firiem v priemyselnom parku, podozrivými zdrojmi hluku boli priemyselné vzduchové zariadenia. Išlo o súvislý hlboký monotónny zvuk šíriaci sa počas denných a nočných hodín.

V súvislosti s podanou petíciou RÚVZ vykonal štátne zdravotné dozory (ŠZD) zamerané na identifikáciu zdrojov hluku v spol. Craemer Slovakia s.r.o Liptovský Mikuláš, v spol. IKEA Industry Slovakia s.r.o., o.z. Jasná, ako aj miestnu ohliadku v obytnej časti Okoličné v uliciach označených v petícii, a to v nočnom čase od 22.00. hod do 23.00 hod. Cieľom ohliadky bola bližšia identifikácia zdrojov hluku súvisiacich s predmetom petície.

V RÚVZ sa uskutočnili rokovania so zástupcami petičného výboru s prerokovaním zabezpečenia merania hluku v životnom prostredí prostredníctvom RÚVZ Žilina pri vytipovaných rodinných domoch. V RÚVZ sa uskutočnili aj ďalšie rokovania so spol. IKEA Industry Slovakia, s.r.o. Závažná Poruba, ktorá zabezpečila meranie hluku vo večernom a nočnom čase pri najbližšej zástavbe rodinných domov. ŠZD bol vykonaný aj v spol. MT Pelet, Liptovský Mikuláš. Spoločnosť predložila výsledky skriningového merania hluku, ktoré nepreukázalo prekročenie prípustných hodnôt hluku z jej činnosti.

Namerané hodnoty RÚVZ so sídlom v Žiline preukázali prekročenie prípustných hodnôt hluku pre večerný a nočný čas pri vytipovanej rodinnej zástavbe.

Aj výsledky merania hluku zabezpečené spoločnosťou IKEA preukázali prekročenie prípustných hodnôt hluku vo večernom a nočnom čase v inej obytnej časti v Okoličnom.

V záujme identifikácie zdrojov hluku bola zo strany RÚVZ vedená s sebou určenou na zastupovanie v styku s orgánom verejnej moci v priebehu mesiacov júl, august a september e-mailová komunikácia, výsledkom ktorej bolo určenie najpravdepodobnejšieho zdroja hluku významne pôsobiaceho na chránené obytné územie na ul. Pobrežnej. Išlo o zdroje hluku prevádzkované spol. Craemer Slovakia s.r.o Liptovský Mikuláš.

Dňa 13.11.2019 bol v spoločnosti Craemer Slovakia s.r.o Liptovský Mikuláš vykonaný opakovaný ŠZD za účelom kontroly splnenia protihlukových opatrení, ktoré sa zaviazala spoločnosť riešiť do 31.10.2019.

ŠZD bolo zistené, že boli splnené opatrenia, spočívajúce v premiestnení odsávacích ventilátorov do interiéru výrobných hál a realizované bolo vhodné protihlukové vyústenie potrubí týchto ventilátorov do vonkajšieho prostredia. Bolo možné konštatovať, že RÚVZ sa s podanou petíciou zaoberal v dostatočnom rozsahu a že najkritickejší zdroj hluku, prevádzkovaný spol. Craemer Slovakia s.r.o Liptovský Mikuláš, na ktorý poukazovali aj občania uvedení v petícii, bol hore uvedeným spôsobom vyriešený.

V priebehu roka sme posudzovali územné konanie stavby „Rettenmeier Tatra Timber – peletovacia linka“, k.ú. Liptovský Hrádok, žiadateľa Rettenmeier Tatra Timber, s.r.o., Pod Lipami 68, Liptovský Hrádok.

Navrhovaná stavba je situovaná v areáli závodu na spracovanie dreva Rettenmeier Tatra Timber, Liptovský Hrádok, v blízkosti severovýchodnej časti obce Liptovská Porúbka.

Ide o výstavbu novej Peletovacej linky, ktorá bude spracovávať vedľajšie produkty výroby - štiepku, mokré piliny z píllice a suché piliny z hobľovania. Výsledným produktom budú pelety s kapacitou výrobného procesu 65 000 t/rok.

V súvislosti s posudzovaním predmetnej akcie bolo v RÚVZ zvolané rokovanie so žiadateľom a s priznanými účastníkmi konania, t.j. Obcou Liptovská Porúbka, tromi najbližšími vlastníkami rodinných domov v obci Liptovská Porúbka a s autormi Akustickej štúdie.

Obec Liptovská Porúbka, vydala súhlasné stanovisko na základe skutočnosti, že investor akceptoval pripomienky zástupcov obce a projektovú dokumentáciu doplnil o ďalšie protihlukové opatrenia, čo prispelo k zníženiu hladiny hluku v dotknutej obytnej zástavbe obce Lipt. Porúbka o cca 5 – 7 dB. Uvedené bolo deklarované novou akustickou štúdiou, ktorá bola prezentovaná poslancom obecného zastupiteľstva s navrhnutým rozsiahlym systémom protihlukových opatrení.

V závere aktualizovanej hlukovej štúdie bolo uvedené, že z predikcie úrovne technologického hluku šíreného z jednotlivých technologických zariadení a objektov stavby vyplýva, že v kontrolných bodoch situovaných v chránenom vonkajšom priestore rodinných domov v severozápadnej časti obce Lipt. Porúbka, aj pri zohľadnení hodnoty neistoty predikcie ($U = 2$ dB), posudzované hodnoty ekvivalentnej hladiny A akustického tlaku pre deň/večer a pre noc **neprekračujú** prípustné hodnoty.

Vzhľadom k tomu, že akustická štúdia preukázala dodržanie prípustných hodnôt hluku pre deň, večer a noc na základe predikcie, ich skutočné overenie meraním hluku bude nariadené orgánom verejného zdravotníctva počas skúšobnej prevádzky.

Dodržanie prípustných hodnôt hluku v referenčnom čase deň, večer a noc v reálnych podmienkach bude významným posudkovým kritériom orgánu verejného zdravotníctva pri uvádzaní priestorov Peletovacej linky do prevádzky.

Koncom marca 2019 požiadala spoločnosť ZOOKONTAKT, s.r.o., Jakubovany, o vydanie rozhodnutia k návrhu na uvedenie priestorov Výchovno – vzdelávacieho zariadenia ZOOKONTAKT, v lokalite za obcou Jakubovany, do prevádzky.

Posudzované územie sa nachádza vo vzdialenosti cca 300 m od severovýchodných hraníc obce Jakubovany a od najbližšej obytnej zástavby cca 900 m. Ide o zariadenie, ktoré je prístupné pre automobilových návštevníkov len jednosmerne cez obce Beňadiková, Lipt. Ondrej a Jakubovany. Prevádzkovateľ zariadenia umožnil po reklamnej akcii, ešte pred schválením posudzovaného zariadenia do prevádzky, prístup návštevníkov cez veľkonočné sviatky. Akcia vyvolala mimoriadny záujem návštevníkov, čo bolo spojené s nadmernou automobilovou prevádzkou a tým spojenou hlučnosťou vo vyššie uvedených obciach. Táto skutočnosť bola okamžite spojená s protestami občanov k zriadeniu tejto prevádzky. Účastník konania postupne prehodnotil svoj zámer a zariadenie od uvedeného obdobia slúži len ako chovná stanica a prevádzkovateľ pre svoj pôvodný zámer hľadá nové priestory v inej lokalite mimo obce Jakubovany.

V priebehu roka sme ďalej pokračovali v riešení niektorých sťažností z predchádzajúcich rokov a to hlučnosť výtahu bytovky bytového domu v Palúdzke, k čomu na odstránenie nedostatkov bol zo strany RÚVZ vydaný pokyn a sťažnosť obyvateľa obce Liptovská Porúbka na vysokú hlučnosť, ktorá sa šíri z prevádzky Rettenmeier Tatra Timber Liptovský Hrádok. V uvedenej veci boli v RÚVZ zvolané dve rokovania so zodpovednými zástupcami podniku s termínom vyhodnotenia prijatých opatrení na odstránenia nedostatkov a zabezpečenia merania v chránenom prostredí sťažovateľa v termíne do 31.1.2020.

Pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie v rámci predložených zámerov sme posudzovali umiestnenie **Mobilného drviča na recyklované kamenivo** v prevádzke v jestvujúcom priemyselnom areáli bývalých Kožiarskych závodov v Liptovskom Mikuláši.

Predmetom navrhovanej činnosti bolo predĺženie činnosti novej modernej technológie mobilného čel'ust'ového drviča, kvalitatívne a ekonomicky úspornejšou technológiou, ktorej výrobná kapacita bude 160 t drvenej zmesi za hodinu, pri výrobe frakcie 0/63 a vstupnej frakcii 300 mm.

Predmetom navrhovanej činnosti ďalšieho zámeru bol **Mobilný drvič na recyklované kamenivo, v k.ú. Vlachy**. Pozemok, na ktorom bude umiestnená navrhovaná činnosť (umiestnenie drviča počas nečinnosti) sa nachádza v uzatvorenom areáli, kde zo severozápadu je ohraničený krytým skladoom strojov, z juhovýchodu výrobnou halou, z ostatných strán je ohraničenie oplotením. Strojné zariadenie bude umiestnené na betónovej panelovej ploche. Vo výrobnom areáli je výroba plastových okien.

V roku 2019 sme riešili 5 podnetov na hluk:

- Na zdroj hluku z tepelného čerpadla, ktoré je umiestnené vo vonkajšom prostredí na susednom rodinnom dome.
- Na zdroj hluku z prevádzky výtahu v bytovom dome. Pre správcu bytového domu bol vydaný pokyn na zabezpečenie merania hluku a následné predloženie protokolu z merania hluku RÚVZ na preukázanie účinnosti vykonaných opatrení na elimináciu imisií hluku, ktorého zdrojom je osobný výtah.

- Petíciu občanov miestnej časti v Okoličnom na hluk z priemyselnej zóny.
- Na zdroj hluku z prevádzky turbogenerátorovej haly podniku Rettenmeier Tatra Timber, Liptovský Hrádok obyvateľa obce Liptovská Porúbka
- Podnet obyvateľa obce Vavrišovo na zdroje hluku zo stavebnej činnosti svojho suseda ako fyzickej osoby, ktorú vykonáva vo dvore svojho rodinného domu. Podnet bol odstúpený na vybavenie Obci Vavrišovo, ktorá má povinnosť v zmysle § 4 ods. 3 zák. č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov utvárať a chrániť zdravé životné podmienky a zdravý spôsob života obyvateľov žijúcich na území, ktoré spravuje.

V spolupráci s odd. PPL sme zo zdrojov hluku v životnom prostredí posudzovali Hodnotenie vplyvov na verejné zdravie v súvislosti s Obalovačkou asfaltových zmesí v Okoličnom. Čo sa týka hluku v predloženej HIA bolo uvedené, že na základe vyhodnotenia výstupov a posúdení neistôt je možné konštatovať, že zavedenie posudzovanej stavby nebude spojené s prekračujúcou hlukovou záťažou vo vonkajšom prostredí v kritickej obytnej zóne pri definovaných prevádzkových podmienkach. Hluková záťaž, ktorá súvisí len s vlastnou prevádzkou je pod úrovňou prípustných hodnôt podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z.

4.2 Opatrenia na zníženie hlučnosti

Opatrenia na zníženie hlučnosti boli prijaté v rámci posudkovej činnosti, ďalej pri riešení podnetov fyzických osôb, po vykonaní ŠZD a následnom prerokovaní problematiky v RÚVZ so sťažovateľmi a prevádzkovateľmi zdrojov hluku. Išlo o tieto opatrenia:

- zabezpečenie merania hluku prostredníctvom RÚVZ sídlom v Žiline pred objektmi rodinných domov v miestnej časti Okoličné, meranie bolo uskutočnené na základe riešenia Petície občanov miestnej časti Okoličné
- zabezpečenie merania hluku prostredníctvom RÚVZ sídlom v Žiline pred objektom rodinného domu v Liptovskej Porúbke, na základe opakovaného podnetu obyvateľa rodinného domu na hluk z prevádzky turbogenerátorovej haly podniku Rettenmeier Tatra Timber, s.r.o., Liptovský Hrádok
- vypracovanie hlukovej štúdie na základe námietok účastníkov konania v miestnej časti Benice v rámci územného konania pre plánovanú Individuálnu bytovú výstavbu Liptovský Mikuláš – Benice
- meranie hluku na základe podnetu občana miestnej časti Okoličné na prevádzku podniku mliekárenskej výroby podniku Savencia&Dairy SK, a.s., so sídlom 1. Mája 124, Liptovský Mikuláš
- posúdenie dvoch Akustických štúdií k stavbe Peletovacia linka podniku Rettenmeier Tatra Timber, s.r.o., Liptovský Hrádok vo vzťahu k najbližšej obytnej zástavbe obce Liptovská Porúbka
- posúdenie merania hluku a návrhu protihlukových opatrení podniku IKEA Industry Slovakia s.r.o. OZ Jasná závažná Poruba vo vzťahu k najbližšej obytnej zástavbe miestnej časti Okoličné

Pri posudzovaní ďalších stavieb, ktorých prevádzka môže byť v budúcnosti zdrojom zvýšeného hluku sme v 2 prípadoch žiadali vypracovanie hlukových štúdií, najmä vo vzťahu k najbližšej bytovej zástavbe. Celkovo v 16 prípadoch sme upozornili, že pri realizácii konkrétnych stavieb, ktoré budú budované v obytnej, oddychovej a rekreačnej zóne, pôjde o možné negatívne ovplyvnenie okolia nadmerným hlukom. Aby bolo obytné, oddychové a

rekreačné prostredie čo najmenej narušené bude potrebné sa počas výstavby zamerať hlavne na ochranu proti hluku (nasadenie vhodných strojov a dopravných prostriedkov).

II. Analýza hygienickej problematiky v objektoch, v ktorých je vykonávaný štátny zdravotný dozor

Zariadenia občianskej vybavenosti

- Zariadenia cestovného ruchu

V okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok sa nachádza spolu 993 ubytovacích zariadení s celkovou ubytovacou kapacitou 23637 lôžok, z toho 688 rekreačno-ubytovacích objektov s kapacitou 17936 lôžok sa nachádza v okrese Liptovský Mikuláš a 305 objektov s kapacitou 5701 lôžok v okrese Ružomberok. V okrese Liptovský Mikuláš sa nachádza 1 robotnícka ubytovňa s kapacitou 16 lôžok.

V roku 2019 bolo vydaných 87 rozhodnutí na uvedenie ubytovacích zariadení do prevádzky a schválenie prevádzkových poriadkov, 3 rozhodnutia na zmenu prevádzkového poriadku. Vydaných bolo 32 záväzných stanovísk k územnému konaniu zariadení cestovného ruchu, 20 záväzných stanovísk ku kolaudácii, 3 záväzné stanoviská ku zmene v užívaní stavby, 4 záväzné stanoviská k zámerom stavieb a 5 stanovísk k zariadeniam cestovného ruchu. Oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia sa podieľalo na výkone ŠZD v spolupráci s inými oddeleniami a vydávalo čiastkové vyjadrenia k vydaniu rozhodnutí na uvedenie priestorov zariadení do prevádzky a schválenie prevádzkových poriadkov.

- Zariadenia starostlivosti o ľudské telo

V okresoch Liptovský Mikuláš a Ružomberok sa nachádza spolu 847 zariadení starostlivosti o ľudské telo, z toho 526 zariadení v okrese Liptovský Mikuláš a 321 zariadení v okrese Ružomberok.

V roku 2019 bolo vydaných 55 rozhodnutí na uvedenie priestorov zariadení starostlivosti o ľudské telo do prevádzky, 3 záväzné stanoviská k územnému konaniu, 2 záväzné stanoviská ku kolaudácii, 3 záväzné stanoviská ku zmene v užívaní stavby na zariadenia starostlivosti o ľudské telo.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru neboli zistené významné nedostatky. Pracovníci vykonávajúci epidemiologicky závažnú činnosť v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo sú zdravotne a odborne spôsobilí na výkon epidemiologicky závažných činností.

- Zariadenia sociálnych služieb

V regióne Liptova je evidovaných celkove 37 zariadení sociálnych služieb. Z toho je 19 zariadení v okrese Liptovský Mikuláš a 18 zariadení v okrese Ružomberok.

V roku 2019 boli vydané 3 rozhodnutia na uvedenie priestorov domovov sociálnych služieb do prevádzky. Do prevádzky bola uvedená nocľaháreň na ul. Borbisovej č. 1126/7 v Liptovskom Mikuláši s kapacitou 20 lôžok a poradňa poskytujúca špecializované sociálne poradenstvo na ul. Belopotockého č. 1 v Liptovskom Mikuláši. Taktiež bolo vydané rozhodnutie na rozšírenie priestorov Centra sociálnych služieb na ul. Plavisko 7 v Ružomberku. Išlo o priestory II. NP a časti III. NP. V roku 2019 došlo k zrušeniu denného stacionára v obci Liptovské Revúce.

Vydané bolo 1 záväzné stanovisko k zámeru výstavby, 1 záväzné stanovisko ku kolaudácii objektu sociálnych služieb a 1 záväzné stanovisko k zmene v užívaní stavby.

- Zdravotnícke zariadenia

Posudzovanie zdravotníckych zariadení vykonáva oddelenie epidemiológie. Pracovníci hygieny životného prostredia a zdravia spolupracujú s oddelením epidemiológie konzultačnou činnosťou pri územnom konaní a kolaudačnom konaní.

V roku 2019 boli oddelením HŽPZ vydané 1 záväzné stanovisko k územnému konaniu zdravotníckeho zariadenia a 1 záväzné stanovisko ku kolaudácii zdravotníckych zariadení.

- Telovýchovno-športové zariadenia

V regióne Liptova je evidovaných 40 telovýchovných zariadení, prevažne ide o fitness centrá, ďalej zimné štadióny v meste Liptovský Mikuláš a Ružomberok, mestské futbalové kluby a športové haly.

V roku 2019 sa uvádzala do prevádzky vo viacerých etapách stavba „Prístavba a stavebné úpravy zimného štadióna Liptovský Mikuláš“, ktorá riešila stavebnú obnovu a dostavbu Zimného štadióna v Liptovskom Mikuláši spolu s potrebným zázemím, vybavením a napojením na inžinierske siete. Taktiež sa riešila modernizácia Futbalového štadióna MFK TATRAN Liptovský Mikuláš a dostavba Futbalovej akadémie MFK Ružomberok, súčasťou ktorej je exteriér – trávnatá plocha ihriska + závlahový systém, zastrešená tribúna s kapacitou 585 miest na sedenie, sklad technického zázemia, ubytovacie zariadenie a stavebné úpravy budovy Areál TJ Máj Ružomberok Černová. Z ďalších stavieb môžeme spomenúť napr. kolaudáciu multifunkčného ihriska 33 x 18 m, v obci Uhorská Ves a posúdenie umiestnenia stavby športoviska v obci Gôtovany, ktorého súčasťou je multifunkčné ihrisko rozmerov 15,05 m x 20,05 m so športovým povrchom – umelý trávnik pre minifutbal, tenis, volejbal a nohejbal.

Spolu bolo vydaných 6 záväzných stanovísk k územným konaniam, 1 záväzné stanovisko k zmene navrhovanej činnosti, 12 záväzných stanovísk ku kolaudácii telovýchovných zariadení, 6 vyjadrení a 14 rozhodnutí na uvedenie telovýchovno-športových zariadení do prevádzky.

- Pohrebníctvo

V okrese Liptovský Mikuláš je prevádzkovaných 5 pohrebných služieb, v okrese Ružomberok 4 pohrebné služby.

Sankcia za nedodržanie ustanovení zák. č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve nebola v priebehu roka 2019 uložená. Problematiku medzinárodných prevozov a vydávania pasu pre mŕtvolu sme neriešili.

V roku 2019 bolo vydané 1 rozhodnutie na uvedenie priestorov pohrebných služieb do prevádzky po zmene sídla existujúceho Pohrebníctva v meste Liptovský Hrádok.

III. Poskytovanie informácií verejnosti

Na internetovej stránke odboru hygieny životného prostredia a zdravia je uvedená náplň činnosti odboru, hlavné úlohy odboru a súvisiace predpisy používané v problematike HŽPZ. Uvedený je vzor žiadosti na získanie odbornej spôsobilosti a predchádzajúce výročné správy za jednotlivé roky.

Ďalej sú na internetovej stránke z oblasti problematiky HŽPZ pre žiadateľov uvedené vzory študijných materiálov na získanie odbornej spôsobilosti v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo a študijné materiály na získanie odbornej spôsobilosti v úpravniach vody, vodárenských zariadeniach a vôd na kúpanie. K dispozícii sú aj vzory prevádzkových poriadkov na výkon epidemiologicky závažných činností (napr. pre pracoviská kozmetiky, holičstiev, kaderníctiev, manikúr, pedikúr, masáží, telovýchovných zariadení, saun, tetovania, piercingu, solárií, kúpalísk), ďalej vzor prevádzkového poriadku pre poskytovanie ubytovania. Samostatný zdravotno-výchovný materiál tvorí upozornenie pre užívateľov solárií o zdravotných rizikách spojených s ich používaním a podmienky využívania rybičiek garrarufa pri poskytovaní tzv. rybej pedikúry.

Na internetovej stránke sú uvedené aj údaje, ktoré sú aktualizované v rýchlom výstražnom systéme pre nepotravinárske výrobky RAPEX.

Ďalej sú na stránke informácie o riziku vzniku prenosných ochorení a dôsledkov na duševné zdravie v súvislosti s povodňami, základné hygienické požiadavky na ochranu zdravia po záplavách.

Verejnosť je informovaná aj o možnosti zistenia údajov o aktuálnej situácii v oblasti vôd na kúpanie, t.j. o Informačnom systéme pre vody na kúpanie, ktorý je k dispozícii na stránke www.uvzsr.sk. Ďalej údaje o kúpacjej sezóne 2019 v regióne Liptova a údaje o priebehu kúpacjej sezóny 2019 v spádovom území RÚVZ Liptovský Mikuláš.

Koncom roka pribudli na internetovej stránke informácie o postupe pri zriaďovaní zariadenia starostlivosti o ľudské telo a základné požiadavky na zariadenia starostlivosti o ľudské telo všeobecne, pre soláriá a pre sauny. Pribudli tiež vzory nových prevádzkových poriadkov vypracovaných ÚVZSR pre umelé kúpaliská, telovýchovno-športové zariadenia, ubytovacie zariadenia a zariadenia starostlivosti o ľudské telo.

V priebehu roka sme poskytli mnohým záujemcom k rôznorodým témam celkove 445 konzultácií a k otázkam týkajúceho sa Svetového dňa vody devätnásť telefonických konzultácií a dvadsať osobných konzultácií. Na vyšetrenie do RÚVZ so sídlom v Žiline sme odoslali 20 vzoriek pitných vôd, z toho 1 vzorka nevyhovela pre zvýšený limit dusitanov. K Svetovému dňu vody 2019 sme uverejnili na stránke oddelenia informáciu na tému Nenechať nikoho bokom.

IV. Ďalšie činnosti odboru

Počas roka 2019 sme vypracovali nasledovné správy, podklady, resp. tabuľky a realizovali nasledovné činnosti:

Výkazníctvo za rok 2018

Programy a projekty za r. 2018

Výročná správa 2018

Tabuľka povodne za 2. polrok 2018 pre RÚVZ ZA

Skúšky v RÚVZ ZA- Skúšky na senzorické posudzovanie PV –dvaja pracovníci

Tabuľka – Prieskum používania prístrojov s IPL svetlom v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo pre ÚVZ SR

GDPR školenie pracovníkov 3 x v priebehu roka

RÚVZ ZA – príprava na akreditácia odberov PV – dvaja pracovníci oddelenia

Skúška VÚVH Bratislava – akreditácia odberov PV – 2 pracovníci oddelenia

Článok k SDV 2019 – na www stránku úradu - Nenechať nikoho bokom

SDV 2019 – 20 vzoriek PV, 19 telef. konzultácií, 20 osobných konzultácií

RÚVZ ZA – záver dokončenie akreditácie odberov PV – dvaja pracovníci oddelenia

Mail ad ÚVZ SR – tabuľka – vyhodnotenie SDV 2019

Mail ad ÚVZ SR – tabuľka – mimoriadny ŠZD + meranie UV žiarenie v soláriách

Seminár RÚVZ – odd. hygieny výživy - Výživové doplnky

Celoštátna odborná konferencia - Zodpovednosť za zdravie v 21. storočí – Nová príležitosť konať – Banská Bystrica – dvaja pracovníci odd.

Údaje pre ÚVZ SR – usmernenie pre monitorovanie kvality PV u spotrebiteľa

Pripravenosť na kúpaciu sezónu 2019 – Správa pre ÚVZ SR

Celoslovenská porada HŽPZ - Osrblie – 2 dni – vedúci oddelenia

RÚVZ ZA – meranie večerného a nočného hluku - Okoličné

Odber makrofytov s RÚVZ ZA – Liptovská Mara

Krajská porada HŽPZ v RÚVZ ZA + vedúci odber. skupín – Monitoring PV – účasť 3 pracovníkov odd.

Výkazníctvo za 1. polrok

Štatistický výkaz Liptovská Mara pre Štatistický Úrad SR cez ÚVZ SR

Projekt RBK – prerokovanie v RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici

Tabuľka povodne za 1.polrok 2019

Účasť s NRC RÚVZ Komárno – celkove odber 14 vzoriek na *Vibrio cholerae*

Štatistika výkonov o vydaných rozhodnutiach na deratizáciu za rok 2018 pre ÚVZ SR

Účasť v RÚVZ Žilina k akreditácii na odber pitných vôd – skúška – 1 pracovník

Odpoveď pre ÚVZ SR – vyšetovanie makrofytov - doplnenie Profilu L.Mara

Pripomienkovanie návrhu VZO a MZO pre ÚVZ SR

Účasť na XXVII. Konferencii ŽP a zdravie – Nový Smokovec – 2 pracovníci oddelenia

Mimoriadne kontroly v troch Domovoch sociálnej starostlivosti – Úloha ÚVZ SR – Mail – tabuľka – výsledky mimoriadnej kontroly – pre ÚVZ SR

Dvackrát jednanie – nadmerný hluk – L.Porúbka - sťažovateľ, Rettenmeier Tatra Timber L.Hrádok

Mimoriadny ŠZD JL Aréna LM- únik čpavku do šatne

Mimoriadna úloha – kontrola troch solárií v Ružomberku – výsledky - mailová odpoveď pre ÚVZ SR

Účasť na konzultačnom dni NRC Pre pitnú vodu v ÚVZSR – 2 pracovníci odd.

Celoročné priebežné zadávanie údajov do IS o pitných vodách a bazénových vodách.

Počas roka sa uskutočnilo 6 rokovaní týkajúcich sa problematiky hluku - so subjektami podávajúcimi podnety na nadmerný hluk, s prevádzkovateľmi nadmerného hluku, s členmi

petičného výboru, akreditovanými osobami na meranie hluku. Dvakrát v priebehu roka boli realizované ústne pojednávania s účastníkmi konania pred uložením sankcie.

V r. 2019 sme boli požiadaní o poskytnutie informácií na základe zák.č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov v troch prípadoch.

Vydali sme stanovisko pre ÚVZ SR k oznámeniu o strategickom dokumente „**Stratégia udržateľného rozvoja dopravy a mobility Žilinského samosprávneho kraja**“.

Podľa potreby sme aktuálne realizovali stretnutia s pracovníkmi Laboratórií Liptovskej vodárenskej spoločnosti, a.s., Lipt. Mikuláš – koordinácia spolupráce v oblasti zásobovania obyvateľov pitnou vodou, spolupráca pri posudzovaní monitoringu pitnej vody, spolupráca pri koordinácii vyšetrení vzoriek pitných vôd u fyzických osôb po pretrhnutí hrádzí bývalých odkalísk Rudných baní Dúbrava.

V priebehu prvého polroka roka sme sa podieľali na zabezpečení klinických cvičení a súvislej odbornej praxe pre študentov 3. ročníka odboru verejného zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku. Celkove sme na oddelení zabezpečili výuku v 15 vyučovacích dňoch, z toho teoretickú výuku v 5 dňoch a kombinovanú teoretickú výuku s praktickými ukázkami v teréne, spojenú s odbermi pitných a rekreačných vôd v 10 vyučovacích dňoch.

V roku 2019 oddelenie HŽP a zdravia riešilo 35 podnetov samostatne a 2 podnety v spolupráci s inými oddeleniami RÚVZ – HV, PPL.

Zameranie podnetov:

na nadmerný hluk, emisie a prašnosť v ŽP, výskyt ploštíc v hoteli a v penzióne, nedostatočné upratovanie v zariadeniach na osobnú hygienu v bazénovej časti hotela, obťažujúci a dráždivý únik zapáchajúcich látok vo vonkajšom ovzduší, nadmerné zadymovanie ovzdušia z komínov firiem, rušenie nočnej oblohy svetelnými efektmi, znečistenie potoka nadmerným výskytom rias, únik čpavku v priestoroch šatní zimného štadióna, nedostatočná hygiena upratovania v autokempingu, nedostatočná hygiena v holičstvách, neporiadok okolo kontajnerov spôsobený medveďmi, sťažnosť na hlučnosť a prašnosť zo stavebnej činnosti suseda, sťažnosti na hluk výrobných podnikov, zásobovanie hotela a ubytovacieho zariadenia znečistenou a zdravotne závadnou vodou, sťažnosť na nepovolenú prevádzku chovnej stanice zvierat, sťažnosť poukazujúca na výskyt hmyzu, zápachu, vytekanie splaškov z chovu psa v koterci, žiadosti o prešetrenie ohrozenia zdravia obyvateľov Ružomberka z únikov zapáchajúcich látok.

Spôsob riešenia podnetov:

vrátenie, odstúpenie, výkon ŠZD, prijatie opatrení na zjednanie nápravy, jednanie v RÚVZ, rozhodnutie o pokute za nezabezpečenie zásobovania zdravotne vyhovujúcou pitnou vodou a za nelegálne prevádzkovanie ubytovacieho zariadenia.

Jedna pracovníčka oddelenia HŽPZ zabezpečovala funkciu predsedníčky komisie na skúšanie osôb na získanie osvedčenia na výkon epidemiologicky závažných činností. V roku 2019 bolo vydaných 430 osvedčení a 40 duplikátov osvedčení, z toho 19 osvedčení pre pracovníkov pri výrobe a úprave pitnej vody a pri obsluhu vodovodných zariadení pitnej vody, 10 osvedčení pre pracovníkov v úpravniach vody a pri obsluhu vodovodných zariadení na umelých kúpaliskách a 12 osvedčení pre pracovníkov v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo.

Počas Svetového dňa vody dňa 21.3.2019 sme po niekoľkých rokoch opäť odoberali vzorky pitnej vody, ktoré boli doručené na vyšetrenie do RÚVZ so sídlom v Žiline. Odobratých bolo 20 vzoriek vôd doručených fyzickými osobami, z toho 1 vzorka vody nevyhovela pre zvýšený limit dusitanov. Poskytnutých bolo devätnásť telefonických konzultácií a dvadsať osobných konzultácií, týkajúcich sa najmä zdravotného významu vyšetrovaných ukazovateľov, možností vyšetrenia minimálnych rozborov vzoriek z vlastných vodných zdrojov. Návštevníkom a iným subjektom a záujemcom o problematiku zásobovania pitnou vodou z vlastných vodných zdrojov sme poskytli brožúrky Zdravá pitná voda z vlastnej studne a Význam obsahu stopových látok v pitnej vode pre zdravie človeka.

Pre médiá sme v r. 2019 pripravili a poskytli nasledovné informácie:

Podklady pre redaktorku Ružomerského magazínu k téme o kvalite vody v studničkách, prameňoch, o zdravotnom zabezpečení takýchto zdrojov a o možnom riziku z pitia vody z nezabezpečených vodných zdrojov.

Podklady pre redaktora Ružomerského magazínu k situácii po havárii odkaliska pri antimónových baniach Dúbrava. Otázky sa týkali ohrozenia zdrojov pitnej vody, vyšetrovaných vzoriek, možného ohrozenia zdravia človeka, ak by bol antimón prítomný v pitnej vode.

Svetový deň vody – na tému Nenechať nikoho bokom - článok – informácia na [www stránke úradu](http://www.stránke.úradu)

Zo vzdelávacích akcií sa dvaja pracovníci oddelenia zúčastnili na celoštátnej Odbornej konferencii Zodpovednosť za zdravie v 21. storočí – Nová príležitosť konať v Banskej Bystrici, ďalej dvaja pracovníci odd. na XXVII. Vedecko -odbornej konferencii Životné podmienky a zdravie v Novom Smokovci a dvaja pracovníci na konzultačnom dni NRC pre Pitnú vodu v ÚVZSR v Bratislave.

Uplatňovanie procesu HIA v praxi

Uplatnenie procesu HIA v praxi sme v priebehu roka 2019 v regióne Liptova v rámci posudkovej činnosti uplatnili pri posudzovaní ťažby štrkopieskov v Liptovskom Jáne, pri územnom konaní stavby penziónu pri mliekárenskom závode v Liptovskom Mikuláši a pri posudzovaní vplyvu Obaľovačky asfaltových zmesí v Liptovskom Mikuláši Okoličnom.

Ohrozenie verejného zdravia v dôsledku mimoriadnych situácií

Dňa 21.januára 2019 RÚVZ dostal mailovú informáciu z Mondi SCP, a.s. Ružomberok, že v systéme likvidácie zápachajúcich emisií došlo k výpadku zberného systému týchto látok (CNCG1). Následne zberný systém zápachajúcich látok bol presmerovaný do náhradného – záložného spaľovacieho zdroja. O vzniknutej situácii prvotne informovala RÚVZ telefonicky všeobecná lekárnica pre dospelých, ktorá poukázala na citel'ný, neobvyklý a intenzívny štipľavý zápach, ktorá ale neuvádzala údaje o zdravotných ťažkostiach pacientov. Následne RÚVZ komunikoval s Okresným úradom – odborom starostlivosti o životné prostredie, ktorý je príslušným orgánom ochrany ovzdušia a s kompetentnými pracovníkmi Mondi SCP, a.s. Ružomberok. Aj keď išlo pravdepodobne o krátkodobý emisný únik, prejavil sa ako dlhodobejšie zápachajúce a dráždivo pôsobiace znečistenie ovzdušia v závislosti od rozptylových podmienok v ohrozenom území. RÚVZ neboli zo strany lekárov hlásené žiadne prípady poškodenia zdravia obyvateľov mesta Ružomberok a príľahlých obcí, ktoré by si vyžiadali návštevu lekárov a poskytnutie zdravotnej starostlivosti.

Podľa záverečnej správy SIŽP, Inšpektorátu životného prostredia Žilina, do ovzdušia unikli koncentrované neskondenzovateľné zápachajúce plyny z výroby buničiny kvôli upchatiu odvodnenia trasy čiernym lúhom v systéme zberu neskondenzovateľných koncentrovaných zápachajúcich plynov CNCG (TRS - metylmerkaptán, dimetylsulfid, dimetyldisulfid, terpentín, metanol, H₂S), pričom uniklo asi 18 kg TRS (zlúčenín redukovanej síry) vyjadrených ako H₂S. Imisný limit pre TRS pre zimné obdobie nebol dňa 21.01.2019 prekročený, vykonanou kontrolou SIŽP nebolo zistené porušenie prevádzkových predpisov, ani porušenie zákona o IPKZ. Na predchádzanie vzniku takýchto situácií bolo prevádzkovateľovi uložených 6 opatrení.

Ohrozenie verejného zdravia v dôsledku mimoriadnych situácií sa v regióne Liptova vyskytlo dňa 18.11.2019 pri úniku čpavku do priestorov šatne hokejovej JL arény zimného štadióna v Liptovskom Mikuláši. Únik čpavku bol zaznamenaný v priestoroch jednej šatne skoro ráno po príchode žiakov na tréning, ťažkosti sa u detí objavili až neskôr na vyučovaní v škole, 2 deti boli hospitalizované. V šatni bolo cca 10 detí. Pravdepodobnou príčinou úniku čpavku boli práce servisnej firmy na odvzdušňovaní systému chladiaceho okruhu hlavnej plochy zimného štadióna a kompresora, pričom sa výpary pravdepodobne dostali do vonkajšieho systému vzduchotechniky a následne do šatne žiakov. Iné priestory zasiahnuté neboli. K akútnej intoxikácii obyvateľstva nedošlo.

Hromadné podujatia pre verejnosť

V r. 2019 sme neposudzovali hromadné podujatie v regióne Liptova.

Zariadenia pre výkon trestu odňatia slobody

V r. 2019 sme riešili rovnaké podnety ôsmich odsúdených z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Ružomberku, ktoré boli zamerané na problematiku týkajúcu sa ohrozovania a poškodzovania ich zdravia a zdravia obyvateľov Ružomberka vplyvom koncentrovaných, nebezpečných, zdraviu škodlivých a zapáchajúcich látok z podniku Mondi SCP, a.s., Ružomberok. Tieto látky boli vo zvýšenej miere citeľné v dňoch koncom januára a začiatkom februára. V podnetoch menovaní žiadali, aby boli prijaté opatrenia na zabránenie úniku nebezpečných látok. Podnety sme riešili v koordinácii s Okresným úradom životného prostredia v Ružomberku, odborom starostlivosti o životné prostredie, štátnou správou ochrany ovzdušia.

RÚVZ

Tabuľka č. 1.1 Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov

Tabuľka č. 1.2 Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch Zdroj údajov: Monitoring

Tabuľka č. 1.3 Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch Zdroj údajov: ŠZD

Tabuľka č. 1.4 Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch

Forma a obsah tabuliek je predpísaná Informačným systémom o pitnej vode.

RÚVZ: Liptovský Mikuláš Tabuľka č. 1.5 Prehľad epidémií, kde faktorom prenosu bola pitná voda

Pozn.: (Údaje v tabuľke musia byť v súlade s údajmi o epidémiách, ktoré vo Výročnej správe poskytujú Odbory epidemiológie a sú uvedené v EPISE (pri ktorých je ako faktor prenosu uvádzaná pitná voda z akéhokolvek zdroja) a s údajmi Odborov hygieny detí a mládeže na RÚVZ.

Okres	Miesto (Obec/Zaria -denie)	Obdobie trvania	Počet postihnutých (príp. dospelý/deti)	Pôvodca nákazy (infekčné agens)*	Faktor prenosu	Poznámky (popis zdroja vody, typu zásobovania, príčin epidémie)	Nariadené opatrenia
Liptovský Mikuláš	-						
Ružomberok	-						

* - uvádza sa v prípade, ak bol pôvodca preukázaný

Tab. č. 4.1: Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD

Okres		Zdroj hluku								
		Doprava			Stacionárne zdroje					
		cestná	železničná	letecká	priemysel, výrobné prevádzky	pohostinské zariadenia, obchodné prevádzky a pod.	stavebná činnosť	technologické zariadenia, vzduchotechnika a pod.	mimopracovné aktivity ľudí	Iné stacionárne zdroje
Lipt. Mikuláš	Počet podnetov spolu:				2		1	2		
	<i>z toho: opodstatnených</i>				2		1	1		
	<i>neopodstatnených</i>				0		0	1		
Ružomberok	Počet podnetov spolu:				0		0	0		
	<i>z toho: opodstatnených</i>				0		0	0		
	<i>neopodstatnených</i>				0		0	0		

Poznámka: Stručné informácie o spôsobe riešenia podnetov je potrebné uviesť v kapitole „č. 4.2: Opatrenia na zníženie hlučnosti“

RÚVZ: Liptovský Mikuláš

Okres: Liptovský Mikuláš, Ružomberok

Tab. č. 5.1.1 Prehľad ubytovacích zariadení pre cestovný ruch v spádovom území RÚVZ

Okresy	Ubytovacie zariadenia pre cestovný ruch (§ 1 ods. 2 písm. h) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.)								
	Hotel	Motel/Botel	Penzión	Turistická ubytovňa	Kemping	Chatová osada	Krátkodobé ubytovanie v súkromí	Iné	Spolu
	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet
Lipt. Mikuláš	58	1	88	76	7	15	390	53	688
Ružomberok	10	3	56	33	0	3	172	30	305
Spolu:	68	4	144	109	7	18	562	83	993

RÚVZ: Liptovský Mikuláš

Okres: Liptovský Mikuláš, Ružomberok

Tab. č. 5.1.2 Prehľad ubytovacích zariadení súvisiacich s výkonom práce v spádovom území RÚVZ

Okresy	Ubytovacie zariadenia súvisiace s výkonom práce (§ 1 ods. 2 písm. n) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.)		
	Robotnícka ubytovňa	Ubytovňa pre brigádnikov	Spolu
	Počet	Počet	Počet
Lipt. Mikuláš	1	0	1
Ružomberok	0	0	0
Spolu:	1	0	1

RÚVZ: Liptovský Mikuláš

Okres: Liptovský Mikuláš, Ružomberok

Tab. č. 5.2 Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ

Okresy	Druh zariadenia														Spolu
	Kader- níctva	Holičstvá	Kozme- tiky	Pedikúry	Nechtový dizajn, manikúry	Solária	Tetovacie salóny	Klasické masáže	Erotické masážne salóny	Sauny	Piersing	Myosti- mulácie	Nastreľov. náušník	Iné	
Liptovský Mikuláš	120	10	87	35	45	14	5	73	1	83	3	1	1	48	526
Ružomberok	102	3	63	28	24	14	4	27	1	24	0	1	0	30	321
SPOLU:	222	13	150	63	69	28	9	100	2	107	3	2	1	78	847

Poznámka: V združených prevádzkach počítat' len jednu prevádzku

RÚVZ: Liptovský Mikuláš

Okres: Liptovský Mikuláš, Ružomberok

Tab. č. 5.3 Prehľad zariadení sociálnych služieb v spádovom území RÚVZ

Okresy	Druh zariadenia								
	Zariadenia podporovaného bývania, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, špecializované zariadenia, zariadenia opatrovateľskej služby, rehabilitačné strediská	Zariadenia núdzového bývania, domovy na polceste	Resocializačné strediská, krízové strediská	Denné stacionáre	Nízkoprahové denné centrá, integračné centrá, komunitné centrá	Denné centrá, jedálne, pracovne, strediská osobnej hygieny	Nocľahárne, útulky	Iné	Spolu
	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet
Liptovský Mikuláš	9	1	1	1	3	2	2	0	19
Ružomberok	8	1	1	4	3	0	1	0	18
Spolu:	17	2	2	5	6	2	3	0	37

RÚVZ:

Tab. č. 5.4 Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií

Okres	počet prevádzkovaných		počet		Počet pohrebných vozidiel		
	pohrebných služieb	krematórií	chladiace zariadenia*/kapacita	mrziace zariadenia*/kapacita	Vyrobené pohrebné vozidlo	Upravené pohrebné vozidlo	Vozidlo len pre miestnu prepravu
Liptovský Mikuláš	5	0	1/8	1/1	0	8	1
Ružomberok	4	0	7/31	4/10	0	5	1
Spolu	9	0	8/39	5/11	0	13	2

* zahŕňa celkový počet v pohrebných službách a v krematóriách za celý okres

RÚVZ:

6.1 Vyžiadanie HIA v rámci procesu SEA

Okresy	Názov strategického dokumentu pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa

RÚVZ:

6.2 Vyžiadanie HIA v rámci procesu EIA

Okresy	Názov zámeru navrhovanej činnosti pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Liptovský Mikuláš	Ťažba štrkopieskov Lipt. Ján		Konanie bolo zastavené

**6.3 Vyžiadanie HIA v rámci posudkovej činnosti mimo procesu
EIA/SEA**

Okresy	Názov HIA	Na aký účel sa HIA vyžiadala (vid'.§ 13 odsek 3 zákona 355/2007 Z. z.)	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
Liptovský Mikuláš	Penzión Novostavba, k.ú. Lipt. Mikuláš	Územné konanie	Maxi HIA	Ing. Juraj Hamza
Liptovský Mikuláš	Obaľovačka asfaltových zmesí Okoličné	Územné konanie	Maxi HIA	

Kraj:**Tabuľka č. 1.1 Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov****Tabuľka č. 1.2 Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch Zdroj údajov: Monitoring****Tabuľka č. 1.3 Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch Zdroj údajov: ŠZD****Tabuľka č. 1.4 Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch***Forma a obsah tabuliek je predpísaná Informačným systémom o pitnej vode.***Kraj:****Tabuľka č. 1.5 Prehľad epidémií, kde faktorom prenosu bola pitná voda**

Pozn.: (Údaje v tabuľke musia byť v súlade s údajmi o epidémiách, ktoré vo Výročnej správe poskytujú Odbory epidemiológie a sú uvedené v EPISE (pri ktorých je ako faktor prenosu uvádzaná pitná voda z akéhokoľvek zdroja) a s údajmi Odborov hygieny detí a mládeže na RÚVZ.

*** - uvádza sa v prípade, ak bol pôvodca preukázaný**

RÚVZ	Miesto (Obec/Zaria- denie)	Obdobie trvania	Počet postihnutých (príp. dospelý/deti)	Pôvodca nákazy (infekčné agens)*	Faktor prenosu	Poznámky (popis zdroja vody, typu zásobovania, príčin epidémie)	Nariadené opatrenia

Kraj:

Tab. č. 4.1: Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD

Okres		Zdroj hluku								
		Doprava			Stacionárne zdroje					
		cestná	železničná	letecká	priemysel, výrobné prevádzky	pohostinské zariadenia, obchodné prevádzky a pod.	stavebná činnosť	technologické zariadenia, vzduchotechnika a pod.	mimopracovné aktivity ľudí	Iné stacionárne zdroje
....	Počet podnetov spolu:									
	<i>z toho: opodstatnených</i>									
	<i>neopodstatnených</i>									
....	Počet podnetov spolu:									
	<i>z toho: opodstatnených</i>									
	<i>neopodstatnených</i>									

Poznámka: Stručné informácie o spôsobe riešenia podnetov je potrebné uviesť v kapitole „č. 4.2: Opatrenia na zníženie hlučnosti“

Tab. č. 5.2 Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo

Okresy	Druh zariadenia														
	Kader- níctva	Holičstvá	Kozme- tiky	Pedikúry	Nechtový dizajn, manikúry	Solária	Tetovacie salóny	Klasické masáže	Erotické masážne salóny	Sauny	Piersing	Myosti- mulácie	Nastreľov. náušnic	Iné	Spolu
napr. Lučenec															
Rimavská Sobota															
Veľký Krtíš															
Žiar nad Hronom															
Zvolen															
SPOLU:															

**Poznámka: V združených prevádzkach počítať len jednu prevádzku
(solária uvádzať ako jednu prevádzku nie ako počet solárnych zariadení - kabín)**

Kraj:

Tab. č. 5.4 Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií v kraji

Okresy	počet prevádzkovaných		počet		Počet pohrebných vozidiel		
	pohrebných služieb	krematórií	chladiace zariadenia*/kapacita	mraziace zariadenia*/kapacita	Vyrobené pohrebné vozidlo	Upravené pohrebné vozidlo	Vozidlo len pre miestnu prepravu

* zahŕňa celkový počet v pohrebných službách a v krematóriách za celý okres

Kraj:

6.1 Vyžiadanie HIA v rámci procesu SEA

RÚVZ	Názov strategického dokumentu pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa

Kraj:

6.2 Vyžiadanie HIA v rámci procesu EIA

RÚVZ	Názov zámeru navrhovanej činnosti pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa

Kraj:

6.3 Vyžiadanie HIA v rámci posudkovej činnosti mimo procesu EIA/SEA

RÚVZ	Názov HIA	Na aký účel sa HIA vyžiadala (vid'.§ 13 odsek 3 zákona 355/2007)	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa

1. Prednášková činnosť

Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov kongresu, seminára, atď.	Miesto konania	Dátum
Odd. HŽPZ RÚVZ Liptovský Mikuláš – bez účasti	0	0	0	0

Publikačná činnosť: : 0

Kraj						
Okres						
Obec				Bazény		
Názov kúpaliska	Dátum zahájenia prevádzky	Prerušenia	Kapacita	termálnych	netermálnych	spolu

Žilinský kraj						
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši						
okres Liptovský Mikuláš						
Hotel Družba	15.02.2007		100	0	6	6
Hotel F.I.M	10.07.2002		10	0	2	2
Hotel Fis Jasná	23.12.2008		10	0	2	2
Hotel Grand Jasná	07.05.2007		20	0	3	3
Hotel Junior Jasná	26.01.2009		22	0	1	1
Hotel Repiská	03.07.2000		20	0	2	2
Hotel Tri studničky	01.01.2015		6	0	1	1
Wellness Hotel Chopok	07.12.2009		47	0	5	5
Hotel Grand Castle	08.10.2010		15	0	1	1
Hotel Alexandra	29.09.2011		61	0	2	2
Krytá plaváreň Liptovský Ján	18.05.2000		80	2	0	2
Liptovský dvor	13.09.2005		13	0	1	1
Penzión Una	08.11.2010		5	0	1	1
Relax hotel Avena	10.12.2004		20	0	1	1
Aquapark Tatralandia	31.05.2006	nie	5000	2	12	14
Hotel Jánošík	14.10.2008		10	0	2	2
Krytá plaváreň Liptovský Mikuláš	06.08.1999		120	0	2	2
Penzión Alžbeta Demänová 480	06.05.2014		15	0	3	3
Penzión Mária Bodice	18.12.2015		8	0	1	1
Relax hotel Sojka, Malatíny	22.12.2009		48	0	2	2
Hotel Permon	13.11.2009		200	0	5	5

Hotel Pieris	21.01.2015		12	0	2	2
okres Ružomberok						
Vodný park Bešeňová	29.12.2003	nie	6500	8	13	21
Turisticko - relaxačný komplex Lipt.Osada	08.12.2015		116	0	4	4
Kúpele Lúčky	22.08.2008		800	2	2	4
Hotel Áčko	23.12.2009		24	0	2	2
Krytá plaváreň Ružomberok	11.08.1971		100	0	1	1
Penzión Gejdák	29.04.2009		20	0	1	1
RZ Jazierce	20.03.2014		6	0	1	1
Sumárne údaje za kraj			13408	14	81	95

Umelé kúpaliská

Kraj								
Okres								
Obec	Vzorky			Ukazovatele				
Názov kúpaliska	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno-chemické

Žilinský kraj								
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši								
okres Liptovský Mikuláš								
Hotel Družba	58	3	5,17	751	6			6
Hotel F.I.M	14	2	14,29	182	2			2
Hotel Fis Jasná	4	2	50	50	2	2		
Hotel Grand Jasná	36	1	2,78	465	1	1		
Hotel Junior Jasná			0					
Hotel Repiská	20	1	5	260	2			2
Hotel Tri studničky	14	1	7,14	182	1			1
Wellness Hotel Chopok	67	6	8,96	871	7	1		6
Hotel Grand Castle	12	4	33,33	129	6	2		4
Hotel Alexandra	26	1	3,85	334	1			1
Krytá plaváreň Liptovský Ján	23	6	26,09	297	6			6
Liptovský dvor	10	1	10	130	1	1		
Penzión Una			0					
Relax hotel Avena	14	4	28,57	180	7	6		1
Aquapark Tatralandia	176	18	10,23	2153	22	2		20
Hotel Jánošík	22	1	4,55	286	1			1
Krytá plaváreň Liptovský Mikuláš	22	1	4,55	292	1			1
Penzión Alžbeta Demänová 480	12		0	156				

Penzión Mária Bodice	10		0	130				
Relax hotel Sojka, Malatíny	18		0	234				
Hotel Permon	64		0	775				
Hotel Pieris	26		0	339				
okres Ružomberok								
Vodný park Bešeňová	280	3	1,07	3246	4	1		3
Turisticko - relaxačný komplex Lipt. Osada	49		0	640				
Kúpele Lúčky	51	11	21,57	642	11			11
Hotel Áčko	24	2	8,33	312	4	2		2
Krytá plaváreň Ružomberok	12		0	138				
Penzión Gejdák	7		0	91				
RZ Jazierce	18		0	234				
Sumárne údaje za kraj	1089	68	6,24	13499	85	18		67

Kraj									
Okres									
Obec	Dátum						Bazény		
Názov kúpaliska	začatia sezóny	ukončenia sezóny	Prerušenia	Mimo prevádzky	Kapacita	termálnych	netermálnych	spolu	

Žilinský kraj								
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši								
okres Liptovský Mikuláš								
Termálne kúpalisko Liptovský Ján	22.06.2019	03.09.2019	nie	nie	1900	4	0	4
Sumárne údaje za kraj					1900	4	0	4

Umelé kúpaliská

Kraj								
Okres								
Obec	Vzorky			Ukazovatele				
Názov kúpaliska	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno-chemické

Žilinský kraj								
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši								
okres Liptovský Mikuláš								
Termálne kúpalisko Liptovský Ján	20	3	15	260	3			3
Sumárne údaje za kraj					260	3		3

Kraj									
Okres									
Obec		Plocha							
Názov kúpaliska	Typ vody	kúpaliska a pláže [m ²]	vody [km ²]	Štatút	Rekreácia	Stav kúpaliska	Dátum začatia sezóny	Dátum ukončenia sezóny	Poznámka

Žilinský kraj									
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši									
okres Liptovský Mikuláš									
Liptovská Mara - Liptovská Sielnica	Vodná nádrž			Štatút vyhlásený	Organizovaná	Neuvedené			
Liptovská Mara - Liptovský Trnovec	Vodná nádrž	30000		Štatút vyhlásený	Organizovaná	Prevádzkované	15.06.2019	01.09.2019	

Prírodné kúpaliská

Kraj													
Okres													
Obec		Plocha				Vzorky			Ukazovatele				
Názov kúpaliska	Typ vody	kúpaliska a pláže [m ²]	vody [km ²]	Štatút	Rekreácia	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	mikrobiologické	biologické	fyzikálno-chemické

Žilinský kraj

okres Liptovský Mikuláš

Lipt. Mara - Lipt. Sielnica	Vodná nádrž			Štatút vyhlásený	Organizovaná	1		0	11				
Lipt. Mara - Lipt. Trnovec	Vodná nádrž	30000		Štatút vyhlásený	Organizovaná	8		0	75				
Sumárne údaje za kraj						9		0	86	0	0	0	0

Bešeňová	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Ivachnová	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Štiavnička	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Liptovská Teplá	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Kalameny	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Liptovský Michal	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Likavka	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu:	0	57	5	8,77	3	5,26	2	3,51	0	0

Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov

Rok: 1.1.2019 - 31.12.2019

Kraj: Žilinský

Okres: Liptovský Mikuláš

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Beňadiková	508	507	99,8
Bobrovec	1 922	1 863	96,93
Bobrovník	139	116	83,45
Bobrovček	173	168	97,11
Bukovina	116	0	0
Demänovská Dolina	305	47	15,41
Dúbrava	1 220	1 220	100
Galovany	266	265	99,62
Gôtovany	459	456	99,35
Huty	185	76	41,08
Hybe	1 470	1 469	99,93
Ižipovce	89	87	97,75
Jakubovany	370	370	100
Jalovec	299	299	100
Jamník	447	446	99,78
Konská	216	215	99,54
Kráľova Lehota	596	596	100
Kvačany	540	538	99,63
Lazisko	387	275	71,06
Liptovská Anna	81	81	100
Liptovská Kokava	963	963	100
Liptovská Porúbka	1 189	1 187	99,83
Liptovská Sielnica	600	600	100
Liptovské Beharovce	75	68	90,67
Liptovské Kľačany	392	388	98,98
Lipt. Matiašovce	300	300	100
Liptovský Hrádok	7 518	7 516	99,97
Liptovský Ján	1 078	1 078	100
Liptovský Mikuláš	31 297	31 297	100
Liptovský Ondrej	615	614	99,84
Liptovský Peter	1 323	1 323	100
Liptovský Trnovec	571	554	97,02
Malatíny	228	220	96,49
Malužiná	239	233	97,49
Malé Borové	137	137	100
Nižná Boca	163	143	87,73
Partizánska Ľupča	1 232	1 232	100
Pavlova Ves	261	249	95,4
Pavčina Lehota	389	388	99,74
Podtureň	1 091	1 090	99,91

Pribylina	1 320	1 293	97,95
Prosiek	209	209	100
Smrečany	663	663	100
Svätý Kríž	817	816	99,88
Trstené	230	225	97,83
Uhorská Ves	492	492	100
Vavrišovo	693	627	90,48
Vážec	2 378	2 280	95,88
Veterná Poruba	374	373	99,73
Veľké Borové	60	0	0
Vlachy	607	606	99,84
Vyšná Boca	108	108	100
Východná	2 126	2 124	99,91
Závažná Poruba	1 273	1 271	99,84
Ľubeľa	1 097	1 096	99,91
Žiar	455	453	99,56
Spolu:	72 351	71 310	98,56

Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov

Rok: 1.1.2019 - 31.12.2019

Kraj: Žilinský

Okres: Ružomberok

Obec	Počet obyvateľov	Počet zásobovaných obyvateľov	Percento zásobovanosti %
Bešeňová	684	682	99,71
Hubová	1 077	1 060	98,42
Ivachnová	633	633	100
Kalameny	461	461	100
Komjatná	1 480	1 100	74,32
Likavka	3 029	3 029	100
Liptovská Lúžna	2 790	1 480	53,05
Liptovská Osada	1 621	1 621	100
Liptovská Teplá	1 020	1 018	99,8
Liptovská Štiavnica	1 193	1 191	99,83
Liptovské Revúce	1 542	1 542	100
Liptovské Sliache	3 751	3 749	99,95
Liptovský Michal	304	304	100
Lisková	2 110	2 110	100
Ludrová	1 014	1 014	100
Lúčky	1 771	1 771	100
Martinček	446	446	100
Potok	99	99	100
Ružomberok	26 776	26 776	100
Stankovany	1 176	1 174	99,83
Turík	245	245	100
Valaská Dubová	778	778	100
Ľubochňa	1 055	1 055	100
Štiavnička	810	810	100
Švošov	819	817	99,76
Spolu:	56 684	54 965	96,97

**PREVENTÍVNE PRACOVNÉ LEKÁRSTVO
A TOXIKOLÓGIA
2019**

1. Analýza stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok v okrese

Liptovský Mikuláš a Ružomberok

Stručný popis súčasnej situácie v dozorovaných prevádzkach

Najväčším zamestnávateľom v regióne Liptov je celulózovo-papierenský podnik Mondi SCP, a. s., Ružomberok (1 357 zamestnancov k 31.12.2019). Ďalším najvýznamnejším priemyslom je spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva, medzi ktoré patria veľké podniky IKEA Industry Slovakia s.r.o., OZ Jasná, Závažná Poruba, Rettenmeier Tatra Timber, s. r. o., Liptovský Hrádok a ostatné menšie drevospracujúce prevádzky, nasleduje významný koželužský priemysel - SlovTan Contract Tannery, s. r. o., Liptovský Mikuláš, LIPTOSPOL s. r. o., Liptovský Mikuláš a SPLIT SLOVAKIA, s. r. o., Liptovský Mikuláš, elektrotechnický priemysel – TESLA Liptovský Hrádok a. s., Liptovský Hrádok, Eltek s. r. o., Liptovský Hrádok, strojársky priemysel - HACO, a. s. Liptovský Mikuláš, GALMM s. r. o., Ružomberok, potravinársky priemysel - Savencia Fromage & Dairy SK, a. s., Liptovský Mikuláš (spracovanie mlieka, výroba syra, masla, bryndze), GeLiMa, a. s., Liptovský Mikuláš (výroba želatíny pre potravinársky a farmaceutický priemysel z hovädzej štiepenky, z bravčových koží a rybacích koží a výroba koproduktov - múčka a tuky), v neposlednom rade je lesníctvo, poľnohospodárstvo, zdravotnícke zariadenia, sociálna starostlivosť, školstvo.

Najviac návrhov (kolaudácie, skúšobné prevádzky) bolo posudzovaných v súvislosti s akciou „Projekt 2000 v Mondi SCP, a. s. Ružomberok“, ktorej účelom je zvýšenie výroby vzduchosuhej bielenej buničiny a s tým súvisiace inovované alebo rekonštruované ďalšie technologické uzly výrobných zostav, napr. zvýšenie kapacity ČOV, zvýšenie kapacity drevoskladu...

Predmetom štátneho zdravotného dozoru (ŠZD) boli aj menšie zamestnávateľské subjekty – lekárne, prevádzky predajní a služieb, nákupné centrá, veterinárne ambulancie, čerpace stanice, skladové a administratívne priestory, autoopravovne, servisy a pneuservisy a iné. Ide o zdanlivo menej významné prevádzky, avšak často je nutné v nich presadzovať základné hygienické požiadavky na pracovné prostredie (požiadavky na denné a umelé osvetlenie, zariadenia na osobnú hygienu, zásobovanie pitnou vodou a teplou vodou, a pod.). Významnou súčasťou ŠZD bolo posudzovanie chránených pracovísk.

Zhoršenie situácie v oblasti ochrany zdravia pri práci a závažné zmeny v pracovnom prostredí sme nezaznamenali.

Zdravotný dohľad prostredníctvom PZS u existujúcich prevádzok je zabezpečený, v prípade uvádzania novovzniknutých priestorov do prevádzky sú zamestnávatelia upozornení na túto povinnosť.

Závažné zmeny v pracovnom prostredí, vrátane vzniku, resp. zrušenia prevádzok.

Závažné zmeny v dozorovaných prevádzkach v charaktere pracovného prostredia neboli zistené.

Mimoriadne a havarijné situácie.

Mimoriadne a havarijné situácie v pracovnom prostredí RÚVZ v r. 2019 neevidoval.

Trend vývoja pracovného prostredia a pracovných podmienok v jednotlivých odvetviach výroby a služieb.

V r. 2019 nedošlo k zhoršeniu pracovných podmienok, ani k zániku väčších zamestnávateľov. Väčší zamestnávatelia mali zabezpečené služby PZS, čím je dosiahnutá primeraná úroveň ochrany zdravia pri práci. Pokračuje sa v hodnotení fyzickej záťaže u zamestnávateľov, u ktorých je táto záťaž aktuálna.

Hlavné príčiny zlepšenia alebo zhoršenia situácie v oblasti ochrany zdravia pri práci a predpokladaný vývoj v najbližších rokoch.

Predpokladaný vývoj v najbližších rokoch je podstatne závislý od legislatívnych požiadaviek na zabezpečenie ochrany zdravia pri práci a možností ich uplatňovania v praxi zamestnávateľov, čo predpokladá vyššiu ponuku odborne zdatných služieb PZS, ktoré by dokázali zamestnávateľov presvedčiť o nutnosti objektivizácie faktorov práce a pracovného prostredia v súvislosti s aktualizáciou posúdenia zdravotných rizík, bez predchádzajúceho nariadenia orgánom verejného zdravotníctva. Táto problematika je úzko spojená s ekonomickou situáciou jednotlivých zamestnávateľov.

Hlavné problémy v oblasti ochrany zdravia pri práci, ktoré je potrebné riešiť vo všeobecnosti a priamo v okrese, osobitne so zameraním na problematiku samostatne zárobkovo činných osôb vrátane samostatne hospodáriacich roľníkov.

Pozorovali sme snahu zamestnávateľov podhodnocovať pracovné riziká vyplývajúce z expozície faktorov práce a pracovných podmienok za účelom ich zaradenia do nerizikovej druhej kategórie. Niektorí zamestnávatelia prejavujú o uvedení problematiku vyšší záujem, čo postupne sa môže premietnuť do vyššej miery záujmu o tvorbu priaznivých pracovných podmienok zamestnancov.

Situácia v dozore u samostatne zárobkovo činných osôb (SZČO) sa nezmenila – RÚVZ nedisponuje údajmi o týchto osobách a ich činnostiach do doby, kým nepožiadajú o uvedenie priestorov do prevádzky. Pokiaľ SZČO vykonávajú činnosti u iných subjektov oprávnených na podnikanie, ich činnosť je posudzovaná s ohľadom na všeobecné požiadavky ochrany zdravia pri práci, v rámci požiadavky na posúdenie zdravotných rizík.

2. Rizikové práce

Sumarizácia údajov o rizikových prácach v SR.

Vyhlásené rizikové práce podľa vyhlášky MZ SR č. 448/2007 Z. z. o podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii prác z hľadiska zdravotných rizík a o náležitostiach návrhu na zaradenie prác do kategórií v znení neskorších predpisov (vyhláška MZ SR č. 448/2007 Z. z.) s faktormi práce a pracovného prostredia, ktoré sa nenachádzajú v číselníkoch ASTR, boli zaslané na adresu: milos.janousek@uvzs.sk ÚVZ SR dňa 28.01.2020.

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2019 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (1.stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (1.stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	125	33	2	2	127	35
B	Ťažba a dobývanie	18	0	0	0	18	0
C	Priemyselná výroba	2 313	452	55	6	2 386	458
D	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	1	0	0	0	1	0
E	Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania	89	10	0	0	89	10
F	Stavebníctvo	55	1	2	0	57	1
H	Doprava a skladovanie	7	0	0	0	7	0
P	Vzdelávanie	5	1	0	0	5	1
Q	Zdravotníctvo a sociálna výpomoc	218	158	0	0	218	158
R	Umenie, zábava a rekreácia	11	0	0	0	11	0
	SPOLU	2 842	655	59	8	2 901	663

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2019 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (2.stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (2.stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		Celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
01	Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby spojené s tým súvisiace	75	7	2	2	77	9
02	Lesníctvo a ťažba dreva	50	26	0	0	50	26
08	Iná ťažba a dobývanie	18	0	0	0	18	0
10	Výroba potravín	174	154	2	0	176	154

11	Výroba nápojov	72	30	0	0	72	30
15	Výroba kože a kožených výrobkov	271	58	24	5	295	63
16	Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	623	153	13	0	636	153
17	Výroba papiera a papierových výrobkov	517	11	0	0	517	11
20	Výroba chemikálií a chemických produktov	1	0	0	0	1	0
22	Výroba výrobkov z gumy a plastu	37	26	0	0	37	26
23	Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	32	0	0	0	32	0
25	Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	145	3	16	1	161	4
27	Výroba elektrických zariadení	18	0	0	0	18	0
28	Výroba strojov, zariadení i.n.	32	5	0	0	32	5
29	Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	4	0	0	0	4	0
31	Výroba nábytku	377	12	0	0	377	12
32	Iná výroba	4	0	0	0	4	0
33	Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	6	0	0	0	6	0
35	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	1	0	0	0	1	0
36	Zber, úprava a dodávka vody	31	0	0	0	31	0
37	Čistenie a odvod odpadových vôd	9	0	0	0	9	0
38	Zber, spracovanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	49	10	0	0	49	10
42	Inžinierske stavby	26	1	0	0	26	1
43	Špecializované stavebné práce	29	0	2	0	31	0
52	Skladové a pomocné činnosti v doprave	7	0	0	0	7	0
85	Vzdelávanie	5	1	0	0	5	1
86	Zdravotníctvo	4	3	0	0	4	3
87	Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	214	155	0	0	214	155
93	Športové, zábavné a rekreačné činnosti	11	0	0	0	11	0
SPOLU		2 842	655	59	8	2 901	663

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2019 podľa druhu a kategórie rizikového faktora (1.stupeň triedenia podľa rizikového faktora)

Rizikový faktor (1.stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	1	0	0	0	1	0
Fyzická záťaž	350	127	4	0	354	127
Hluk	2 065	319	11	0	2 076	319

Chemické karcinogény, mutagény, reprodukčne toxické látky	189	33	5	0	194	33
--	-----	----	---	---	-----	----

Chemické látky a zmesi	307	46	38	8	345	54
Psychická pracovná záťaž	214	155	0	0	214	155
Vibrácie	91	0	3	0	94	0

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2019 podľa druhu a kategórie rizikového faktora – okrem chemických látok a zmesí (1. a 2.stupeň)

Rizikový faktor (2.stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor Tuberkulóza	1	0	0	0	1	0
Fyzická záťaž Dlhodobé nadmerné jednostranné zaťaženie	298	122	4	0	302	122
Pracovná poloha	52	5	0	0	52	5
Hluk Ustálený	8	0	0	0	8	0
Premenný	2 055	319	11	0	2 066	319
Impulzový	2	0	0	0	2	0
Psychická pracovná záťaž Psychická pracovná záťaž	214	155	0	0	214	155
Vibrácie Prenášané na ruky	72	0	2	0	74	0
Prenášané na celé telo	19	0	1	0	20	0

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2019 podľa druhu a kategórie rizikového faktora – chemické látky a zmesi (2.stupeň triedenia)

Chemická látka (2.stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
alergény	101	9	9	5	110	14
dermatotropné	88	27	15	5	103	32
dráždivé	199	21	14	0	213	21
chemické karcinogény	122	18	5	0	127	18
jedovaté – toxické	56	4	0	0	56	4
mutagény	59	7	0	0	59	7
pevné aerosóly	217	30	19	3	236	33
reprodukčne toxické látky	14	14	0	0	14	14
veľmi jedovaté – veľmi toxické	80	4	10	0	90	4
žieravé	77	0	26	0	103	0

Komentár:

Predpokladané príčiny zmien oproti predchádzajúcemu roku/rokom.

K 31. 12. 2019 je v regióne Liptov evidovaných **110** právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov s vyhlásenými rizikovými prácami. Počet exponovaných zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce v tretej a štvrtej kategórii – **2 901** z toho **663 žien**; do štvrtej kategórie sú práce zaradené u **11** podnikateľských subjektov s celkovým počtom zamestnancov 59, z toho 8 žien.

Oproti r. 2018 došlo v r. 2019 k zníženiu počtu zamestnancov, ktorí vykonávajú práce zaradené do tretej kategórie o 124; u prác zaradených do štvrtej kategórie klesol počet o 5 pracovníkov. Z celkového počtu zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce vzrástol počet žien v tretej kategórii o 60 a v štvrtej kategórii o 2 pracovníčky.

Zníženie celkového počtu pracovníkov exponovaných jednotlivým faktorom práce a pracovných podmienok (najviac hluku o 159) bolo zaznamenané predovšetkým v dôsledku prehodnotenia (aktualizácie) zdravotných rizík v dozorovaných prevádzkach a následného zaradenia prác do kategórií. K navýšeniu počtu žien došlo na pracoviskách s expozíciou fyzickej záťaži (o 51) a s expozíciou hluku (o 15). U ostatných faktorov neboli zaznamenané výraznejšie zmeny v počtoch exponovaných pracovníkov. Najviac evidovaných zamestnancov je exponovaných rizikovému faktoru hluk (2 065) na pracoviskách spracovania dreva, výroby výrobkov z dreva a výroby papiera (IKEA Industry Slovakia,

s. r. o., OZ Jasná, Závažná Poruba, Rettenmeier Tatra Timber, s. r. o., Liptovský Hrádok, Mondi SCP, a. s., Ružomberok).

Do 31.12.2019 bolo RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši vydaných **30** rozhodnutí vo veci zaradenia, vyradenia alebo zmeny rizikových prác, z toho:

- 17 rozhodnutí bolo vydaných k zaradeniu prác do kategórií,
- 3 rozhodnutia boli vydané k zmene zaradenia pracovných činností do príslušných kategórií (z tretej kategórie do druhej kategórie práce),
- 10 rozhodnutí na zaradenie prác do štvrtej kategórie (existujúce pracoviská, každoročne vydávané rozhodnutie, vyhlásenie nových pracovísk).

Návrhy na zaradenie prác do príslušných kategórií sú vypracovávané v súlade s náležitosťami uvedenými v Prílohe č. 2 k vyhláske č. 448/2007 Z. z.

Situácia pri určovaní rizikových prác u samostatne zárobkovo činných osôb (SZČO) a samostatne hospodáriacich roľníkov, vrátane zabezpečenia cielených lekárskech preventívnych prehliadok vo vzťahu k práci:

Posúdenie rizík u SZČO je zabezpečované spravidla z podnetu RÚVZ pri posudzovaní a uvádzaní priestorov do prevádzky. V regióne sú evidované dve fyzické osoby – podnikatelia, ktoré nezamestnávajú iné osoby a vykonávajú rizikové práce. Ide o SZČO vykonávajúcu reguláciu živočíšnych škodcov a SZČO vykonávajúcu opracovanie dreva. V rámci SZD na rizikových pracoviskách boli prevádzkovatelia pracovísk upozornení na zabezpečenie písomnej dohody o tom, kto zaisťuje bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci v prípade, že zamestnanci viacerých zamestnávateľov alebo fyzické osoby oprávnené na podnikanie plnia úlohy na spoločnom pracovisku.

Stav pri určovaní rizikových prác - faktor psychická pracovná záťaž (trend vývoja, predpokladané príčiny zmien, hlavné problémy a návrhy riešení, konzultovanie návrhov na určenie rizikových prác s ÚVZ SR):

V r. 2019 nedošlo k žiadnym zmenám v počte pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce zaradené do tretej kategórie rizika, rizikový faktor psychická záťaž. Ide o pracovné činnosti rezidenčnej starostlivosti v pobytových zariadeniach. Posúdenie zdravotného rizika bolo vykonané pracovným psychológom a PZS.

Návrhy na určenie rizikových prác neboli konzultované s ÚVZ SR.

Stav pri určovaní a prehodnocovaní rizikových prác – faktor ionizujúce žiarenie v zdravotníckych zariadeniach:

RÚVZ neeviduje rizikové práce z hľadiska ionizujúceho žiarenia v zdravotníckych či iných zariadeniach. V r. 2019 RÚVZ neurčoval a neprehodnocoval rizikové práce – faktor ionizujúce žiarenie.

Zhodnotenie plnenia povinnosti zamestnávateľov vypracovať informáciu o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík a o vykonaných opatreniach na pracovisku (§ 30 ods. 1 písm. m) zákona č. 355/2007 Z. z.:

Uvedenú povinnosť splnilo 79 podnikateľských subjektov, čo predstavuje necelých 72 % z celkového počtu zamestnávateľov s vyhlásenými rizikovými prácami. Tento údaj je porovnateľný s predchádzajúcimi rokmi.

3. Zabezpečovanie pracovnej zdravotnej služby podľa § 30a až 30d zákona č. 355/2007 Z. z.

V r. 2019 bolo plnenie povinností zamestnávateľov vyplývajúcich z § 30 zákona č. 355/2007 Z. z. kontrolované počas ŠZD u zamestnávateľov, ktorých zamestnanci vykonávajú práce zaradené do druhej kategórie, do tretej a štvrtej kategórie, zároveň boli nové subjekty pri uvádzaní priestorov do prevádzky počas ŠZD upozorňované na plnenie týchto povinností.

Pri výkone ŠZD na pracoviskách, na ktorých zamestnanci vykonávajú práce zaradené do druhej kategórie, boli u dvoch zamestnávateľov zistené porušenia povinností, vyplývajúce z § 30 ods. 1 zákona č. 355/2007 Z. z., na základe čoho bolo začaté správne konanie s následným uložením pokuty. Zdravotný dohľad prostredníctvom PZS je zabezpečený u väčšiny zamestnávateľov, niektorí prevádzkovatelia majú zdravotný dohľad zabezpečený verejným zdravotníkom (predtým túto činnosť vykonávali ABT).

U zamestnávateľov, kde sú vyhlásené rizikové práce, je zdravotný dohľad zabezpečovaný prostredníctvom tímu PZS. Na základe výsledkov ŠZD RÚVZ uložil trom kontrolovaným subjektom s vyhlásenými rizikovými prácami pokutu z dôvodu neplnenia povinností vyplývajúcich pre zamestnávateľa z ustanovení § 30 zákona č. 355/2007 Z. z.

Zabezpečovanie LPP vo vzťahu k práci vlastnými lekármi pracujúcimi v tíme PZS je evidované v pracovných zdravotných službách regiónu – TeamPrevent Santé, s. r. o., pobočka Liptovský Mikuláš, GAJOS s. r. o., Liptovský Mikuláš, ÚVN SNP Ružomberok, SK – STOLAMED s. r. o., prevádzka Likavka. Niektoré PZS zabezpečujú výkon LPP vo vzťahu k práci prostredníctvom všeobecných lekárov, ktorí aj v minulosti tieto lekárske prehliadky vykonávali, na základe zmluvných vzťahov. Výkon a frekvencia LPP vo vzťahu k práci je zabezpečovaná v súlade s § 30e zákona č. 355/2007 Z. z.

PZS TeamPrevent Santé, s. r. o., ÚVN SNP Ružomberok, GAJOS, s. r. o., Liptovský Mikuláš, SK – STOLAMED s. r. o. majú zriadené v regióne ambulancie pracovného lekárstva, v ktorých sú lekármi PZS vykonávané LPP vo vzťahu k práci a ktoré boli posúdené orgánom verejného zdravotníctva.

RÚVZ má možnosť hodnotiť prácu tímov PZS prostredníctvom predkladaných dokumentov zamestnávateľmi – posudky o riziku, prevádzkové poriadky, návrhy na zaradenie prác do kategórií.

V r. 2019 bol vykonaný štátny zdravotný dozor podľa § 30d ods. 1 písm. j) zákona č. 355/2007 Z. z. u jedného poskytovateľa PZS, ktorý bol zameraný na kontrolu plnenia povinností podľa § 30d ods. 1 písm. d až g) zákona č. 355/2007 Z. z. Pre kontrolu plnenia týchto povinností boli v čase dozoru náhodne vybratí zamestnávatelia, ktorí prevádzkujú prevádzkarne v okrese Ružomberok, ktorým kontrolované PZS zabezpečuje služby osobitne pre zamestnancov vykonávajúcich práce zaradené do prvej a druhej kategórie a osobitne pre zamestnancov, ktorých práce sú zaradené do tretej kategórie; pre štvrtú kategóriu kontrolovaná PZS služby nezabezpečuje.

Kategorizácia práce je vykonávaná zväčša administratívne k jednotlivým faktorom práce, na základe ktorých je určená kategória prác, chýbajú písomné a relevantné posúdenia zdravotných rizík za obdobie od schválenia prevádzkových poriadkov. Zo strany PZS pretrváva neuplatňovanie takého posudzovania rizík, ktoré predstavuje najmä finančnú záťaž pre zamestnávateľov. Objektivizácia faktorov práce a pracovného prostredia je zväčša zabezpečená zamestnávateľom až po jej nariadení orgánom verejného zdravotníctva.

Zamestnávateľa väčšinou nemajú dostatočné vedomosti o svojich povinnostiach vyplývajúcich zo zákona č. 355/2007 Z. z. a plne sa spoliehajú na PZS, ktoré nie vždy postupujú v súlade s ich povinnosťami podľa zákona č. 355/2007 Z. z. (napr. proaktívne navrhovanie potrebných posúdení rizika spojené s meraním faktorov práce a pracovného prostredia).

PZS nemá možnosť podať podnet príslušnému orgánu verejného zdravotníctva ak zistí, že zamestnávateľ napriek upozorneniu neplní povinnosti ustanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi na zabezpečenie ochrany zdravia pri práci (podľa súčasne platného zákona č. 355/2007 Z. z.).

RÚVZ v r. 2019 neuložil sankciu pre poskytovateľa PZS za správny delikt.

Tabuľka č.13a

PZS vlastnými zamestnancami							
RÚVZ	Tímom PZS			Lekárom		Verejným zdravotníkom	
	Počet subjektov	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4	Počet subjektov	Počet zamestnancov	Počet subjektov	Počet zamestnancov
L.Mikuláš	4	28	0	16	35	0	0

Tabuľka č.13b

PZS dodávateľským spôsobom							
RÚVZ	Tímom PZS			Lekárom		Verejným zdravotníkom	
	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov
L.Mikuláš	300	6 247	593	-	-	5	58

Tabuľka č.13c

Zamestnávateľ nezabezpečil vypracovanie dokumentov* v spolupráci s PZS					
RÚVZ	v subjektoch, kde nie sú vyhlásené rizikové práce		v subjektoch s vyhlásenými rizikovými prácami		
	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4
L.Mikuláš	3	97	3	1 370	513

Sankcie pre zamestnávateľov za správne delikty				
na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci týkajúce sa spolupráce s PZS				
RÚVZ	Názov a sídlo kontrolovaného subjektu	Správny delikt podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z. z.	Popis (čoho sa týka podľa príslušného písmena)	V sume €
L.Mikuláš	Mondi SCP, a.s., Tatranská cesta 3, Ružomberok	§ 57 ods. 22 písm. b), d)	nezabezpečenie posúdenia zdravotného rizika a vypracovania posudku o riziku s kategorizáciou prác, nezabezpečenie posudzovania zdravotnej spôsobilosti na prácu	1 000,-
	EkoPellets Slovakia, s.r.o. K. Lehota 276	§ 57 ods. 22 písm. d)	nezabezpečenie pre zamestnancov posudzovania zdravotnej spôsobilosti na prácu	1 000,-
	VOKUMA, s.r.o., Partizánska Ľupča 654	§ 57 ods. 22 písm. b), c), d), h), k)	nezabezpečenie posúdenia zdravotného rizika a vypracovania posudku o riziku s kategorizáciou prác, posúdenia zdravotného rizika najmenej raz za rok (3.kategória práce), posudzovania zdravotnej spôsobilosti na prácu pre zamestnancov, nevedenie a neuchovávanie evidencie zamestnancov (práce zaradené do tretej kategórie), nevypracovanie informácií o výsledkoch posúdenia zdravotného rizika s následným predložením RÚVZ	1 000,-
	JURKI - HAYTON s.r.o., Prístavná 2, Bratislava	§ 57 ods. 22 písm. b)	nezabezpečenie posúdenia zdravotného rizika a vypracovania posudku o riziku s kategorizáciou prác	500,-
	VEREX-ELTO, a.s. Priemyselná 22, Liptovský Mikuláš	§ 57 ods. 22 písm. b)	nezabezpečenie posúdenia zdravotného rizika a vypracovania posudku o riziku s kategorizáciou prác	350,-
	MT PELET, spol. s r.o., Závažná Poruba 510	§ 57 ods. 22 písm. b), c), d) h)	nezabezpečenie posúdenia zdravotného rizika a vypracovania posudku o riziku s kategorizáciou prác, posúdenia zdravotného rizika, posudzovania zdravotnej spôsobilosti na prácu pre zamestnancov, nevedenie a neuchovávanie evidencie zamestnancov	1 000,-

Sankcie pre poskytovateľov PZS za správne delikty na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci				
RÚVZ	Názov a sídlo kontrolovanéh o poskytovateľa PZS	Správny delikt podľa § 57 ods. 24 alebo ods. 36 zákona č. 355/2007 Z. z. (uviesť odsek a písmeno)	Popis (čoho sa týka podľa príslušného písmena)	V sume €
L. Mikuláš	-	-	-	-

4. Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania

V r. 2019 boli prešetrované **4** prípady podozrení na chorobu z povolania. Žiadosti o šetrenie pracovnej anamnézy, vykonávaných prác a pracovných podmienok boli zaslané Univerzitnou nemocnicou Martin, Klinikou pracovného lekárstva a toxikológie.

2 prípady prešetrovaných podozrení na chorobu z povolania sa týkali ochorenia z DNJZ – položka č. 29 zoznamu chorôb z povolania a 2 prešetrované prípady sa týkali poruchy sluchu z hluku - položka č. 38 zoznamu chorôb z povolania. Vo všetkých prípadoch boli choroby z povolania priznané. V jednom prípade sa voči uznaniu choroby z povolania zamestnávateľ odvolal, Celoslovenská komisia pre posudzovanie chorôb z povolania chorobu schválila a potvrdila jej uznanie. Pri prešetrovaní podozrení na chorobu z povolania bola zo strany RÚVZ zaslaná požiadavka o poskytnutie údajov o posudzovaných osobách, vrátane súvisiacej dokumentácie posledným zamestnávateľom. Požadované údaje zamestnávateľa poskytli, ale pri prešetrovaní podozrení na chorobu z povolania položka 29 zoznamu chorôb z povolania, v oboch prípadoch zamestnávateľa zabezpečili objektívne meranie fyzickej záťaže až v súvislosti s posudzovanými podozreniami na chorobu z povolania, s čím súvisia aj dlhšie lehoty vypracovania odborného stanoviska od prijatia žiadosti zo špecializovaného pracoviska.

Tabuľka č. 10

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania							
Počet preš.	číslo položky Zoznam CHzP	dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrovania S / N / ? / K / X	Lehot a (v dňoch)	
1.	29-4	Sy. Canalis carpi bilater.	CD-profil s.r.o., Lipt. Mikuláš	lisovač, valciar	S	77	
2.	29-2	Tenovaginitis flexoris pollicis l.dx.	SVI Slovakia s.r.o., Liptovský Hrádok	montážny pracovník	S	66	
3.	38	Susp. porucha sluchu z hluku	Mondi SCP, a.s., Ružomberok	prev. zámočník	S	45	
4.	38	Susp. porucha sluchu z hluku	TIMBER WOOD SK s.r.o., Podrečany 228, prevádzka Lipt. Hrádok	robotník	S	42	
SPOLU	4						

5. Choroby z povolania

V r. 2019 bolo priznaných 6 chorôb z povolania, 2 choroby v položke 29 zoznamu chorôb z povolania, 2 choroby v položke 38, 1 choroba v položke 47 a 1 choroba v položke 22 zoznamu chorôb z povolania. 2 choroby z povolania priznané v r. 2019 boli šetrené v r. 2018.

Priznaná choroba z povolania v položke 47 bola u zamestnávateľa v zdravotníckom zariadení – profesia sestra pri lôžku, interné oddelenie úsek JIS, zamestnávateľ má zabezpečený zdravotný dohľad PZS, choroba z povolania bola priznaná po prvý krát.

Choroba z povolania položka 22 zoznamu chorôb z povolania bola priznaná u zamestnávateľa v koželužskom priemysle, ktorý má zabezpečený zdravotný dohľad pre

zamestnancov PZS. Zamestnanec, ktorému bola choroba z povolania priznaná, pracoval v profesii pracovník mokrej dielne, ktorá je z dôvodu prítomnosti chemických faktorov spôsobujúcich vznik profesionálnych kožných ochorení zaradená do tretej kategórie práce. U tohto zamestnávateľa bola choroba z povolania v tej istej položke zoznamu chorôb z povolania na tom istom pracovisku priznaná aj v r. 2017, v ktorom následne zamestnávateľ posúdil zdravotné riziko z expozície chemickým faktorom na tomto pracovisku a orgánom verejného zdravotníctva bol schválený prevádzkový poriadok pre chemické faktory.

Ďalšie 2 choroby z povolania v položke 29 boli priznané u zamestnávateľa vo výrobe a spracovaní kovov – profesia lisovač, valciar a u zamestnávateľa vo výrobe elektronických komponentov a dosiek – profesia montážny pracovník. Zamestnávateľa majú zabezpečený zdravotný dohľad PZS a u oboch zamestnávateľov boli choroby z povolania priznané po prvý krát.

Choroby z povolania priznané v položke 38 boli u zamestnávateľov v drevospracujúcom priemysle – profesia robotník na pile a v celulózo-papierenskom podniku – profesia zámočník. Zamestnávateľa majú zabezpečený zdravotný dohľad PZS u oboch zamestnávateľov boli choroby z povolania priznané po prvý krát.

6. Toxické a veľmi toxické chemické látky a zmesi

Problematika toxických a veľmi toxických chemických látok a zmesí bola sledovaná pri uplatňovaní NV SR č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení neskorších predpisov a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č.1272/2008 najmä pri posudzovaní prevádzkových poriadkov a pri uvádzaní priestorov do prevádzky. RÚVZ na tomto úseku cielene sleduje používanie nebezpečných chemických faktorov na pracoviskách a expozíciu zamestnancov pri každom výkone ŠZD a taktiež pri uvádzaní priestorov do prevádzky.

Veľmi toxické látky a zmesi a toxické látky a zmesi sú používané v koželužskom priemysle, elektrotechnickom priemysle, celulózo-papierenskom priemysle, v prevádzkach povrchovej úpravy kovov, v lekárňach (reagenčný aparát), vo veľmi malom rozsahu v poľnohospodárstve. Snahou zamestnávateľov je v prípadoch, kde je to možné z hľadiska technologických postupov, redukovat' používanie toxických a veľmi toxických látok a zmesí.

V roku 2019 bol v poľnohospodárskom sektore vykonaný ŠZD u troch subjektov, ktorý bol zameraný aj na zaobchádzanie s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami. Zásadné nedostatky neboli zistené, nakoľko v poľnohospodárskom sektore pretrvávajú tendencia nepoužívať, alebo minimálne používať prípravky na ochranu rastlín, ktoré sú klasifikované ako toxické. V rámci regiónu evidujeme 2 sektory, ktoré prešli v rámci svojej činnosti na ekologické hospodárstvo. Na chemickú ochranu rastlín sa používajú len také

prípravky, ktoré sú evidované v platnom zozname povolených prípravkov na daný kalendárny rok, ich spotreba je evidovaná.

RÚVZ vydal v r. 2019 1 rozhodnutie k návrhu na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami na pracovisku vedeckého elektrochemického laboratória, kde je používaná kyselina fluorovodíková klasifikovaná ako veľmi toxická látka (H300, H310, H330). S uvedenou kyselinou manipuluje jeden zamestnanec pri procese elektrochemického leptania kremíka. Čas expozície je 5 hodín týždenne.

ŠZD zameraný na zaobchádzanie s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami bol vykonávaný priebežne hlavne v prevádzkach, kde zamestnanci vykonávajú práce zaradené do tretej kategórie, kontrolované bolo aj plnenie preventívneho opatrenia – preukázanie odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a toxickými látkami a zmesami, v zmysle § 16 ods.2 zákona č. 355/2007 Z. z. u vedúcich zamestnancov, ktorí sú na pracoviskách zodpovední za odborné vykonávanie činností alebo zamestnancov, ktorí vykonávajú prácu samostatne. Pochybenia v skladovaní a manipulácii s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami neboli zistené.

Konzultácie k problematike sú poskytované priebežne (počas ŠZD, na základe telefonických alebo osobných konzultácií).

Mimoriadne situácie a havárie RÚVZ neevidoval.

7. Karcinogénne a mutagénne faktory

V r. 2019 nedošlo k významným zmenám v evidencii zamestnancov pracujúcich v riziku karcinogénnych a mutagénnych faktorov. Významné použitie karcinogénnych a mutagénnych látok je aktuálne v Liptovskej nemocnici s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu Liptovský Mikuláš pri podávaní cytostatík, práce súvisiace s prípravou, riedením a podávaním cytostatík na Internom oddelení v ambulancii klinickej onkológie sú zaradené do tretej kategórie. V databáze sú ďalej evidovaní zamestnávateľa, kde sa používajú technológie asfaltovania ciest a chodníkov za tepla, pri prácach vo vonkajšom teréne, kedy môžu byť zamestnanci exponovaní PAU /benzo(a)pyrén/ – tretia a štvrtá kategória prác, v r. 2019 boli uvedené do prevádzky priestory mobilného obal'ovacieho centra, kde sa vyrábajú štandardné aj nízkotepelné asfaltové zmesi. Pri obsluhu mobilného obal'ovacieho centra sú zamestnanci exponovaní benzo(a)pyrénu; na základe výsledkov meraní a posúdenia rizika boli práce zaradené do druhej kategórie. Karcinogénnym a mutagénnym faktorom sú exponovaní zamestnanci aj v spaľovni odpadov zo zdravotníckych zariadení (pevný aerosól - sadze, tretia kategória práce), v koželužskom priemysle, v laboratóriách pri vykonávaní laboratórnych analýz, prácach pri povrchovej úprave kovov (druhá kategória práce), prácach v drevárskom priemysle (pevný aerosól – dub, buk), pri odstraňovaní azbestových materiálov alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb. Zároveň sú používané karcinogénne a mutagénne látky ako súčasť reagenčného aparátu v lekárňach, kde je expozícia minimálna.

Register zamestnávateľov, u ktorých sa používajú karcinogénne a mutagénne faktory, je vedený.

V r. 2019 bolo vydané 1 súhlasné rozhodnutie k návrhu na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku Biologicko-chemického laboratória Pedagogickej fakulty.

ŠZD na pracoviskách s expozíciu karcinogénnym a mutagénnym faktorom bol vykonaný na základe podnetov na neoprávnené odstraňovanie azbestocementového

materiálu zo stavieb a u zamestnávateľov, ktorých zamestnanci vykonávajú práce zaradené do tretej kategórie pre karcinogénne a mutagénne faktory. Počas dozoru pri demontáži AZC strešnej krytiny bolo zistené porušenie povinnosti – nedodržiavanie schváleného prevádzkového poriadku, za čo bola právnickej osobe vykonávajúcej tieto činnosti orgánom verejného zdravotníctva uložená pokuta. Pri ŠZD u zamestnávateľov, ktorých zamestnanci vykonávajú práce zaradené do tretej kategórie pre karcinogénne a mutagénne faktory (spaľovňa odpadov zo zdravotníckych zariadení, prevádzka povrchovej úpravy kovov), neboli zistené nedostatky, zamestnávatelia plnia povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 355/2007 Z. z., zároveň im boli poskytnuté informácie o novele NV SR č. 356/2006 Z. z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom pri práci v znení neskorších predpisov.

Tabuľka č. 5a

Počet zamestnancov exponovaných karcinogénnym a mutagénnym faktorom v SR - najčastejší výskyt podľa počtu exponovaných v rozdelení podľa krajov					
Chemický karcinogén, chem. mutagén, proces s rizikom chemickej karcinogenity (vrátane azbestu)		Klasifikácia*	Počet exponovaných (vrátane azbestu) (vrátane RP) celkom / ženy		Počet podnikov / organizácií
1.	cytostatiká počet pripravených dávok 1 454	proces	3	3	1
2.	PAU benzo(a)pyrén	karc.1B mut.1B	35	0	4
3	pevný aerosól (sadze)	karc. 1A	7	0	1
4.	azbest	karc.1A	52	0	14

*K 1A - dokázaný karcinogén pre ľudí, K 1B - pravdepodobný karcinogén,
M 1A - mutagén ľudských zárodočných buniek,
M 1B - mutagén cicavčích zárodočných buniek,
proces - proces s rizikom chemickej karcinogenity

Tabuľka č. 5b

Oznámenia o výkone odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest a výkon štátneho zdravotného dozoru podľa zákona § 41 ods. 16 zákona č.355/2007 Z.z. a NV SR č. 253/2006 Z. z.	Počet
Oznámenia o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	82
Výkon štátneho zdravotného dozoru po oznámení o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	4

Komentár:

V r. 2019 bolo posúdených celkovo **82** návrhov na činnosti spojené s odstraňovaním a likvidáciou materiálov obsahujúcich azbest, z toho 70 návrhov bolo na odstraňovanie a likvidáciu materiálov obsahujúcich azbest v exteriéri, 3 návrhy v interiéri a 9 návrhov v bytových jadrách v budovách na bývanie.

8. Výkony v štátnom zdravotnom dozore

Tabuľka č. 2

Štátny zdravotný dozor (preventívne aktivity)	Počet		
	RÚVZ	ÚVZ SR	Spolu
A. Rozhodnutia súhlasné / nesúhlasné § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.			
- o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu faktorov životného prostredia alebo pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky	189/1		
- o návrhoch na schválenie prevádzkových poriadkov a návrhoch na ich zmenu	56/0		
- o návrhoch na používanie biologických faktorov, na zmenu ich použitia	-		
- o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín	1/0		
- o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku	1/0		
- o návrhoch na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	82/0		
- o návrhoch na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie, návrhoch na ich zmenu alebo vyradenie	30/0		
- o návrhoch na zriaďovanie a prevádzku pohrebiska, pohrebnej služby, krematória a na činnosti súvisiace s prevozom mŕtvych podľa osobitných predpisov	-		
- ostatné	45/0		
S p o l u:	404/1		
B. Rozhodnutia – pokyny - opatrenia	-		
C. Vydané/odobraté oprávnenia na činnosti pracovnej zdravotnej služby	-		
D. Vydané/odobraté oprávnenia na odstraňovanie azbestových materiálov zo stavieb	-		
E. Záväzné stanoviská :			
- § 13 ods. 2 zákona č.355/2007 Z. z. s prihliadnutím na zákon č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov a zákon č.39/2013 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení	-		

neskorších predpisov			
§ 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z.			
- k územným plánom a k návrhom na územné konanie	11		
- k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb	48		
- k návrhom na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou	-		

Komentár:

V r. 2019 bolo okrem uvedeného v tabuľke spracovaných ďalších 192 písomností (odpovede, výzvy, správy, oznámenia, upozornenia, vyjadrenia, pozvánky, správy zo šetrení podozrení na CHzP, stanoviská). Z počtu 56 vydaných rozhodnutí k návrhu na schválenie prevádzkových poriadkov bolo 31 rozhodnutí vydaných súčasne aj k uvedeniu priestorov do prevádzky. 26 rozhodnutiami boli schválené prevádzkové poriadky pre viac faktorov súčasne.

1 rozhodnutie bolo vydané k návrhu na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami na pracovisku vedeckého elektrochemického laboratória, kde je používaná kyselina fluorovodíková klasifikovaná ako veľmi toxická látka. Jedno súhlasné rozhodnutie bolo vydané k návrhu na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku Biologicko-chemického laboratória Pedagogickej fakulty.

Tabuľka č. 3

Štátny zdravotný dozor a súvisiace činnosti	P o č e t
Výkon ŠZD (ukončený záznamom)	325
Šetrenie sťažností (vykazuje odbor, ktorý je nositeľom úlohy)	0
Šetrenie petícií	0
Šetrenie podnetov na výkon ŠZD	12
Odborné stanoviská (expertízy)	0
Konzultácie	689
Poradenstvo - individuálne - skupinové	-
Iné činnosti*	-

Komentár:

Sťažnosti: Odd. preventívneho pracovného lekárstva neriešilo.

Petície: Odd. preventívneho pracovného lekárstva neriešilo.

Podnety: V r. 2019 bolo evidovaných 12 podnetov, na základe ktorých bol vykonaný ŠZD:

- Písomný (anonymný) podnet nespokojných občanov v obci Martinček na výmenu eternitových striech z dvoch rodinných domov bez povolenia a následného uskladnenia eternitu v miestnej lokalite obce so súhlasom starostu obce. V čase dozoru boli na predmetných domoch strešné krytiny už nahradené novými a odpad bol zlikvidovaný. Starosta obce podal nejednoznačné vyjadrenie k danej problematike, dodatočne predložil RÚVZ doklady o odvoze odpadu s obsahom azbestu a uviedol, že strešné krytiny boli demontované svojpomocne v spolupráci s rodinnými príslušníkmi. RÚVZ zaslal Obecnému úradu Martinček upozornenie na plnenie svojich povinností pri ochrane zdravých životných podmienok obyvateľov obce, vrátane zabezpečenia

informovanosti obyvateľov, ktoré vyplývajú z ust. § 4 ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

- Anonymný mailový podnet na nedostatočné odvetrávanie na zvraciacich pracoviskách v spoločnosti HACO, a. s., Liptovský Mikuláš. Štátnym zdravotným dozorom bolo zistené, že podnet bol opodstatnený. RÚVZ predmetný nedostatok rieši s menovanou spoločnosťou.
- Anonymný telefonický podnet na neprijemný zápach zo stropných náterov v prevádzke spoločnosti GATE Outlet, a. s., Ružomberok. Menovaná spoločnosť zabezpečila organizačné opatrenia na zamedzenie expozície zamestnancov zápachom, ktorý bol v inkriminovanom období zapríčinený stavebnými úpravami objektu.
- Anonymný mailový podnet na neposkytovanie OOPP a nekompenzovanie práce v nadmernom hluku a prachu u zamestnávateľa Eurostyle Systems Slovakia, s. r. o., Liptovský Mikuláš. Počas ŠZD nebola zistená zvýšená prašnosť na pracoviskách uvedenej spoločnosti, OOPP sú zamestnancom poskytované. RÚVZ uložil zamestnávateľovi zabezpečiť vykonanie novej objektívizácie hluku, čo v priebehu roka 2019 splnil s výsledkom zaradenia prác pre faktor hluk do druhej kategórie.
- Písomný (doporučený list) podnet na činnosť, resp. žiadosť o vyjadrenie, kto a kedy povolil predajňu Stavivá v obci Ľubelňa – prevádzka bola odsúhlasená rozhodnutím RÚVZ.
- Podnet na prešetrenie podozrenia poškodzovania zdravia únikom zápachajúcich látok z Mondi SCP, a. s., Ružomberok – riešený bol v spolupráci s odd. HŽP a bol postúpený Okresnému úradu v Ružomberku.
- Podnet na prešetrenie neoprávneného odstraňovania AZC strešnej krytiny z rodinného domu v obci Turík – v čase dozoru bola krytina zdemontovaná, uložená vo dvore majiteľa rodinného domu, ktorý uviedol, že demontáž vykonávali rodinní príslušníci. Majiteľ rodinného domu bol písomne upozornený na zabezpečenie bezpečnej likvidácie nebezpečného odpadu oprávnenou osobou, doklad o likvidácii odpadu a jeho uloženia na legálnu skládku bol RÚVZ doručený.
- Postúpený podnet z Okresného úradu Ružomberok na preverenie činnosti, ktorú vykonáva súkromná osoba v obci Liptovské Sliache. Dozorom bolo zistené, že na uvedenej adrese sa nenachádzala žiadna prevádzka.
- Anonymný telefonický podnet na prešetrenie neodborného odstraňovania AZC strešnej krytiny z rodinného domu v obci Likavka – dozorom nebolo preukázateľne zistené, že AZC krytina bola neodborne odstránená.
- Telefonický podnet od starostky obce Vyšná Boca na neodborné odstraňovanie AZC strešnej krytiny – dozorom bolo zistené, že oprávnená spoločnosť nedodržiavala technologický postup počas demontáže, za čo bola zo strany RÚVZ uložená pokuta rozhodnutím.
- Anonymný podnet od obyvateľov bytového domu v Liptovskom Mikuláši na upchatú kanalizáciu v prízemí bytového domu – v priestoroch, ktoré sú prenajaté a využívané zamestnancami spoločnosti CRYSTAL SK, s. r. o. Dozorom vykonaným okamžite po nahlásení bolo zistené, že havária už bola odstránená.
- Anonymný mailový podnet na nevyhovujúce pracovné podmienky v prevádzke Reproservis Kováč, s. r. o., Liptovský Mikuláš. Dozorom neboli zistené nedostatky, na ktoré pisateľ v podnete poukazoval.

Tabuľka č. 6

Sankčné opatrenia	Počet	V sume
Pokuty za priestupky – blokové konanie		-
Pokuty za priestupky – pokuty do 1659 € okrem blokových konaní		-

(§ 56 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z.)		
Pokuty za iné správne delikty (§ 57 ods. 41 zákona č. 355/2007 Z. z.)	10	6 250,- €
Iné sankcie / opatrenia – zákaz výroby, používania zariadení a prevádzky (§ 55 ods. 2 písm. a), f), g) zákona č. 355/2007 Z. z.)		-
Trestné oznámenie		-
Náhrada nákladov (§ 58 zákona č. 355/2007 Z. z.)		
Zvýšenie poistného (podľa zákona č. 461/2003 Z. z.)		
Výkon rozhodnutia (§ 79 zákona č. 71/1967 Zb.)		-

Komentár:

V troch prípadoch boli pokuty uložené za dopustenie sa správneho deliktu podľa § 57 ods. 33 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z. (nepredloženie návrhu na uvedenie priestorov do prevádzky).

V jednom prípade bola pokuta uložená za správny delikt podľa § 57 ods. 33 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z. (nedodržanie schváleného prevádzkového poriadku).

V šiestich prípadoch boli pokuty uložené za dopustenie sa správneho deliktu podľa § 57 ods. 22 zákona č. 355/2007 Z. z. (nezabezpečenie posúdenia zdravotného rizika z expozície faktorom práce a pracovného prostredia a vypracovania písomného posudku o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika v spolupráci s pracovnou zdravotnou službou, nezabezpečenie pre zamestnancov posudzovania zdravotnej spôsobilosti na prácu, nevedenie a neuchovávanie evidencie zamestnancov, nevypracovanie informácií o výsledkoch posúdenia zdravotného rizika s následným predložením RÚVZ).

Tabuľka č. 7

Úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách v roku 2019									
RÚVZ	Počet nových posúdení		Počet kontrolovaných CHP v danom roku	Počet kontrol na CHP v danom roku	Počet zamestnancov so ZP na kontrolovaných CHP v danom roku (spolu)	Kontrolné listy (aké, koľko)	Zistené nedostatky (aké, koľko)	Uložené opatrenia (aké, koľko)	Poznámky
	rozhodnutí	stanov.							
LM	11	6	4	21	12	-	žiadne	žiadne	

Komentár:

Na kontrolovaných pracoviskách v už posúdených prevádzkach pracuje spolu 12 zamestnancov so zdravotným postihnutím. Druh zdravotného postihnutia - ochorenie podpornopohybového aparátu, kardiovaskulárne ochorenie. Počas kontroly neboli zistené nedostatky a neboli uložené žiadne opatrenia.

ŠZD bol vykonaný na základe metodického usmernenia ÚVZ SR na výkon štátneho zdravotného dozoru na pracoviskách, bolo kontrolované aj plnenie povinností zamestnávateľa zlepšovať pracovné podmienky a prispôbovať ich zamestnancom.

Pracovníci chránených pracovísk a dielní majú vyčlenené priestory na odkladanie oblečenia a na oddych. Pracovné tempo je voľné, práca nie je úkolovaná a pracovníci môžu pracovné činnosti kedykoľvek počas pracovnej doby prerušiť. Zamestnávateľia zároveň zohľadňujú meniace sa okolnosti a zabezpečujú na pracoviskách podmienky v súlade s ergonomickými, fyziologickými a psychologickými požiadavkami práce, pracovníci majú možnosť vykonávať pracovné činnosti v pracovných polohách ktoré dovoľuje ich zdravotný stav, taktiež nie sú zamestnávateľom obmedzovaní v absolvovaní lekárskeho vyšetrení a prehliadok vo vzťahu k ich zdravotnému postihnutiu.

Tabuľka č. 8

Použitie kontrolných listov (dotazníkov informovanosti zamestnancov) pri výkone ŠZD										
RÚVZ	Počet kontrolných listov									
	A	B	C	H	K	N	P	R	V	Z
Liptovský Mikuláš			21	54						

A – azbest

B – biologické faktory

C – chemické faktory

H – hluk

K – karcinogénne a mutagénne faktory

N – neionizujúce žiarenie

P – psychická pracovná záťaž

R – bremená

V – vibrácie

Z – zobrazovacie jednotky

Komentár:

V r. 2019 boli počas ŠZD odovzdané anonymné dotazníky informovanosti zamestnancov o rizikách súvisiacich s expozíciou chemickým faktorom pri práci a dotazníky informovanosti zamestnancov o rizikách súvisiacich s expozíciou fyzikálnemu faktoru hluku pri práci. V niektorých prevádzkach sme sa stretli s neochotou zamestnancov na vyplnenie uvedených dotazníkov.

9. Podpora zdravia pri práci

Prerokované boli otázky súvisiace s hodnotením rizík pri práci a prevencie chorôb z povolania u zamestnávateľov, u ktorých boli šetrené podozrenia na choroby z povolania. Intervencie zamerané na znižovanie zdravotných rizík pri práci boli zabezpečované prostredníctvom konzultácií priebežne.

V rámci celonárodného programu intervencie proti neinfekčným chorobám (CINDI), cieľom ktorého je znižovanie chorobnosti, invalidity a úmrtnosti populácie Slovenska predovšetkým na choroby srdcovo-cievne, cukrovku a nádorové ochorenia, boli v roku 2019 realizované pracovníčkami OPZ a VKZ individuálne a skupinové intervenčné aktivity v 16-tich organizáciách okresu Liptovský Mikuláš a Ružomberok, vyšetrených bolo 318 zamestnancov.

Vyšetrovanie zamestnancov bolo vykonávané prístrojmi: Reflotron Plus na biochemické vyšetrenie kapilárnej krvi, Omron – analyzátor stavby tela, tlakomer OMRON-ic-10.

Vykonané boli nasledovné vyšetrenia: biochemické vyšetrenie krvi - cholesterol, triacylglyceroly, glukóza, HDL a výpočet LDL; skrining zvýšených hodnôt glykémie a výpočet rizika Diabetes mellitus II. podľa Európskej kardiologickej spoločnosti 2013; analýza stavby tela (meranie podielu tuku v tele (%), množstvo viscerálneho tuku, meranie podielu kostrového svalstva (%), výpočet BMI a bazálneho metabolizmu); meranie telesných

parametrov: výška, váha, pás, boky, stanovenie indexov BMI a WHR; meranie tlaku krvi a pulzu, osobná a rodinná anamnéza; vyhodnotenie aterogénnych indexov klientom zadaných do Testu zdravého srdca; poskytnutie poradenstva v oblasti zdravého spôsobu života (úprava hmotnosti stravovacích návykov, pohybovej aktivity, zanechania fajčenia, nefarmakologické ovplyvňovanie tlaku krvi).

V Európskom týždni bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorý je zameraný na zvyšovanie informovanosti v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a prebieha každý rok v mesiaci október (43. kalendárny týždeň), v roku 2019 v dňoch 21.10.– 25.10., RÚVZ prostredníctvom svojej webovej stránky pozval odbornú a laickú pozornosť na „Deň otvorených dverí“ v Európskom týždni bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorý je zameraný na zvyšovanie informovanosti v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a prebieha každý rok v mesiaci október (43. Kalendárny týždeň), v roku 2019 v dňoch 21.- 25.10..

Regionálna hygienička - lekárka so špecializáciou z hygieny práce a chorôb z povolania odborne usmerňuje oddelenie a podieľa sa na činnosti oddelenia. Na oddelení pracuje 1 magistra verejného zdravotníctva, 1 bakalárka verejného zdravotníctva a 1 AHE. Od 19. 08. 2019 je magistra verejného zdravotníctva na materskej dovolenke. Špecializácia jednotlivých kategórií pracovníkov sa nezmenila.

14. Ostatné tabuľky

Tabuľka č.9

Prehľad o počte kontrolovaných podnikateľských subjektov v r. 2019						
Právna forma subjektu	Počet kontrolovaných subjektov					
	rozdelenie podľa počtu zamestnancov v kontrolovanom subjekte					
	0	1 - 9	10 - 49	50 - 249	250 a viac	SPOLU
Podnikateľ-FO – nezapísaný v OR		71	5			76
Podnikateľ-FO – zapísaný v OR						
FO – slobodné povolanie						
FO – poľnohospodárska výroba						
Fyzické osoby spolu		71	5			76
Verejná obchodná spoločnosť						
Spoločnosť s ručením obmedzeným		118	63	15	5	201
Komanditná spoločnosť						
Nadácia						
Nezisková organizácia						
Akciová spoločnosť		8	9	2		19
Družstvo			3	1		4
Spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.			1			1
Štátny podnik						
Národná banka Slovenska						
Banka – štátny peňažný ústav						
Rozpočtová organizácia						
Príspevková organizácia			1			1
Obecný podnik						
Fondy						

Verejnoprávna inštitúcia						
Zahraničná osoba						
Sociálna a zdravotné poisťovne						
Odštepny závod						
Združenie (zväz, spolok)						
Politická strana, hnutie						
Cirkevná organizácia				1		1
Organizačná jednotka združenia						
Komora (s výnimkou profesných komôr)						
Záujmové združenie právnických osôb						
Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)		2				2
Krajský a obvodný úrad						
Samosprávny kraj (úrad samosprávneho kraja)						
Právnické osoby spolu		128	77	19	5	229
S p o l u :		199	82	19	5	305

PODPORA ZDRAVIA A VÝCHOVA K ZDRAVIU

A. Organizácia a podmienky činnosti odboru podpory zdravia vrátane

Poradenského centra ochrany a podpory zdravia

a. Organizačná štruktúra

Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu je samostatné oddelenie, organizačne podriadené regionálnej hygieničke RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši.

Súčasťou oddelenia je Poradenské centrum ochrany a podpory zdravia, ktoré sa člení na poradne:

1. Základná poradňa
2. Nadstavbové poradne:
 - a) Poradňa zdravej výživy,
 - b) Poradňa optimalizácie pohybovej aktivity,
 - c) Poradňa odvykania od fajčenia.

b. Personálne obsadenie odboru

Na oddelení podpory zdravia pracovali v roku 2019 na plný pracovný úväzok dve pracovníčky: lekárka a doktorka prírodných vied (odbor verejné zdravotníctvo).

B. Vzdelávanie pracovníkov

Pracovníci oddelenia podpory zdravia sa zúčastnili v priebehu kal. roka 2019 nasledovných vzdelávacích aktivít:

Školenie: Zákon č.18/2018 Z.z. o ochrane osobných údajov, RÚVZ so sídlom v L. Mikuláši, 26.02.2019;

5. zasadnutie krajskej porady vedúcich oddelení Výchovy ku zdraviu Žilinský kraj RÚVZ so sídlom v Martine, 22.02.2019;

Konferencia: XI. Martinské dni verejného zdravotníctva, JLF Martin, 12.3.2019;

Zasadnutie celoslovenskej porady vedúcich odborov podpory zdravia/výchovy k zdraviu, v RÚVZ so sídlom v Prešove, 14.-15.3.2019;

Zasadnutie Komisie pre prevenciu kriminality a inej protispoločenskej činnosti mesta Liptovský Mikuláš, Mestská polícia, MsÚ Lipt. Mikuláš, 7.3.2019;

Diskusné sústreďenie v epidemiológii, prevencii a poradenstve chronických chorôb, RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici, 3.-5.4.2019;

Seminár, Hygienické požiadavky na výživové doplnky, konaný v RÚVZ so sídlom v L. Mikuláši, 10.4.2019;

XVIII. Celoštátna a odborná konferencii SK MTP „Zodpovednosť za zdravie v 21.storočí – nová príležitosť konať“ 15.-16.4 2019;

Diskusné sústreďenie lekárov pracujúcich vo VZ, SZU Bratislava, 27.-28.5 .2019;

Zasadnutie Pracovnej skupiny pre Poradne zdravia, hotel Európa, L. Mikuláš 26.6.2019;

Seminár Národný akčný plán pre pohybovú aktivitu, hotel Európa, L. Mikuláš 27.6.2019;
GDPR – školenie, RÚVZ so sídlom v L. Mikuláši, 19. 9. 2019;

Edukačno - rehabilitačný míting pacientov po transplantácii srdca, workshop Liptovský Ján, hotel Alexandra, 11.10.2019;

Projekt „Viem čo zjem“, metodické stretnutie, RÚVZ so sídlom vo Zvolene, 17.10.2019;

Zasadnutie pracovnej skupiny "Pohybová aktivita, prevencia nadváhy a obezity" RÚVZ so sídlom vo Zvolene, 17.10.2019;

XXVII. Vedecko - odborná konferencia Životné podmienky a zdravie, Nový Smokovec 24.9.-25.9.2019, aktívna účasť MUDr. Benková;

Zasadnutie krajskej porady vedúcich oddelení OPZ a VkJ RÚVZ Žilinský kraj, RÚVZ so sídlom v Martine, 5.11.2019;

Seminár Manažment nadváhy a obezity metodikou STOBu, Bratislava hotel Color, 12.13.11 2019;

Seminár k prevencii onkologických ochorení, Bratislava, hotel Merkúr 2.-3.12.2019

TK Novinky vo výchove ku zdraviu a podpore zdravia, SZU Limbova ul., Bratislava 10.12.2019.

C. Rozbor činnosti

1. Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravi

Zvýšenie pohybovej aktivity

V rámci Národného akčného plánu pre podporu pohybovej aktivity (NAPPPA) boli realizované: preventívne edukačné aktivity pre deti a mládež a vyšetovanie telesnej zdatnosti u žiakov vybraných základných škôl v okrese Lipt. Mikuláš.

Vyšetovanie žiakov bolo vykonávané v rámci plnenia úlohy č. 5.1.3 Národného akčného programu pre podporu pohybovej aktivity na roky 2017-2020. Cieľom projektu bola objektivizácia, vybraných ukazovateľov zdravia, hodnotenie telesnej zdatnosti a držania tela. Cieľovou skupinou boli žiaci 8.ročníkov základných škôl. Projektu sa zúčastnilo celkovo 70 žiakov nasledovných troch základných škôl:

- Základná škola Miloša Janošku Ul. čs. brigády 4, Liptovský Mikuláš,
- Základná škola s materskou školou, Demänovská ulica 408/4A, Liptovský Mikuláš,
- ZŠ Márie Rázusovej - Martákovej, Nábrežie 4.apríla 1936/23, Liptovský Mikuláš.

Komplex meraní obsahoval:

antropometrické merania: meranie telesnej výšky a hmotnosti, stanovenia pomeru telesnej hmotnosti k telesnej výške (BMI – Body mass index)), merania % kostrového svalstva a bazálneho metabolizmu, obvodu pása a bokov, výpočtu pomeru obvodu pása k telesnej výške, merania % telesného tuku pomocou kalípera (meranie 4

- kožných rias na ramene z oboch strán, pod lopatkou a na bruchu) a z predklonu zo stoja vzpriameného.
- meranie krvného tlaku a pulzu: monitorovaného v kľude a pri záťažových testoch.
- hodnotenie držania tela, ktoré zahŕňalo posúdenie jednotlivých častí tela (hlava a krk, hrudník, brucho a panva, dolné končatiny), a zakrivenia chrbtice,
- spirometrické vyšetrenie, ktoré patrí medzi funkčné vyšetrenie pľúc. Pozostáva z 2-3 pokusov maximálneho úsilného kľudového výdychu do spirometra a interpretácie nameraných výstupných hodnôt.
- testovanie telesnej zdatnosti realizovanej prostredníctvom Ruffierovho testu, ktorý spočíval vo vykonaní 30- tich drepov počas 30-45 sekúnd. Monitorovanými parametrami bol kľudový, záťažový a pozáťažový pulz a krvný tlak, ktorým sa sledovala odozva srdcovo-cievneho systému na záťaž.

Zdravotno-výchovné aktivity: prednášková činnosť a pohybová inštrukcia

Skupinové edukačné aktivity v oblasti podpory pohybovej aktivity boli zamerané na motiváciu k pohybovej aktivite.

Aktivity boli realizované v nasledovných uvedených základných školách:

- ZŠ s MŠ Okoličianska 404/8C,
- ZŠ s MŠ Demänovská ul. 408/4A, Lipt. Mikuláš,
- Základná škola, Nábrežie Dr. A.Stodolu 1863/49, Lipt. Mikuláš
- ZŠ Klačno 4/2201, Ružomberok.

Celkový počet zdravotno-výchovných aktivít:25

Celkový počet edukovaných 278 žiakov.V rámci Národného akčného plánu pre podporu pohybovej aktivity (NAPPPA) bola pre Úrad verejného zdravotníctva SR vypracovaná prezentácia: Analýza výsledkov vybraných vyšetrení študentov 1. ročníkov stredných škôl v rámci realizácie NAPPPA.

Ozdravenie výživy

Zvyšovanie zdravotného povedomia v zmysle zásad správnej výživy bolo realizované formou prednáškovvej činnosti v cieľovej skupine detí a mládeže a u občanov poproduktívneho veku. V oblasti zmeny stravovacích zvyklostí sa celkovo uskutočnilo **50** zdravotno-výchovných skupinových aktivít. Celkový počet edukovaných: **1163** osôb.

V cieľovej skupine detí a mládeže: bolo vykonaných **46** besied v 14- tich školských zariadeniach okresu Liptovský Mikuláš a Ružomberok. (13 základných škôl, z toho dve školy, ktoré navštevujú žiaci so sociálne znevýhodneného prostredia a jedna stredná škola). Počet edukovaných 993 žiakov. Besied sa zúčastnilo 57 pedagogických pracovníkov.

Témy edukačných aktivít: Zdravotné následky nevyváženej stravy (obezita, diabetes mellitus, zubný kaz, kolorektálny karcinóm), Zdravotné riziká energetických, sladkých nápojov na detský organizmus, Ochorenia z nevyváženej stravy (malnutričia, anorexia, bulímia, ortorexia a obezita), Význam zdravej výživy v období telesného vývoja a rastu, Chyby v stravovacích zvyklostiach u školáka (vynechávanie raňajok, polievok v školskej jedálni, prejedanie sa a pod.).

V cieľovej skupine poproduktívny vek: boli vykonané 4 aktivity s počtom edukovaných 113. osôb. Edukačných aktivít sa zúčastnili seniori, navštevujúci kluby dôchodcov v obci Stankovany, v okrese Ružomberok a v okrese Lipt. Mikuláš.

Témy edukačných aktivít: Výživa v prevencii srdcovocievnych ochorení, Diabetes mellitus, Výživa v prevencii a liečbe osteoporózy a Význam pitného režimu seniora.

Zdravá rodina

V rámci tematického okruhu zdravá rodina sa v roku 2019 uskutočnili aktivity, ktoré sú zamerané na realizáciu projektu: „Národný program aktívneho starnutia“. Zvýšenie úrovne zdravotného uvedomenia seniorov bolo realizované intervenčnými aktivitami

v nižšie uvedených organizáciách, prevažne v základných organizáciách Jednoty dôchodcov Slovenska (JDS) :

- JDS Liptovský Hrádok- učiteľia,
- Domov sociálnych služieb pre seniorov - GOLDEN AGE, Mincová 503, Lipt. Mikuláš,
- JDS Liptovský Hrádok,
- JDS Ploštín,
- JDS Stankovany,
- Centrum sociálnych služieb ANIMA, Jefremovská 634, Lipt. Mikuláš,
- Klub dôchodcov Palúdzka Liptovský Mikuláš,
- Jednota dôchodcov Slovenska, základná organizácia, Závažná Poruba.

Témy edukačných aktivít: Zdravé starnutie, Význam pohybu v seniorskom veku, Význam pohybových aktivít v prevencii a liečbe osteoporózy, Spôsob stravovania v prevencii a liečbe osteoporózy, Úrazy seniorov a ich prevencia, Nefarmakologické ovplyvňovanie tlaku krvi a

Kolorektálny karcinóm (príznaky a prevencia).

V rámci „Okresného zasadnutia predsedov Jednoty dôchodcov v okrese Ružomberok bola predsedom jednotlivých základných organizácií v obciach distribuovaná ponuka tematických okruhov prednášok. Počet aktivít: **21**. Počet edukovaných: **502** seniorov

Prevencia závislostí (tabak, alkohol, drogy)

V rámci prevencie užívania legálnych návykových látok (alkohol, tabak) a vzniku závislosti na legálnych drogách boli realizované zdravotno- výchovné aktivity (prednášky, besedy) pre deti a mládež.

A./Realizácia prednášok v oblasti užívania tabaku

Počet zdravotno-výchovných aktivít: **23**, počet edukovaných **377** osôb.

Aktivity boli realizované 9-tich školských zariadeniach okresu Lipt. Mikuláš a Ružomberok. (3 stredné školy a 6 základných škôl, z toho jedna, ktorú navštevujú žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami). **Témy edukačných aktivít:** Vplyv fajčenia na reprodukčné zdravie, Vplyv cigaretového dymu na ľudský organizmus, Závislosť na nikotíne, Pasívne fajčenie, Fajčenie a jeho dopad na ľudský organizmu, Nebezpečné chemické látky v cigaretovom dyme, Zákon č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiara, Zdravotné riziká elektronickej cigarety, vodnej fajky a Zdravotný význam zanechania fajčenia pre ľudský organizmus. Použité bolo DVD „No smoking“. **Výšetrenie smokerlyzerom** (zistenie hladiny oxidu uhoľnatého vo vydýchnutom vzduchu a percento karboxyhemoglobínu) bolo u **19** osôb. **Iné aktivity:** Poskytnutie letáčikov o otestovaní sa na závislosti od nikotínu, o linke na odvykaní od fajčenia a pod.

B./ Realizácia prednášok v oblasti prevencie nadmerného užívania alkoholu

Počet zdravotno-výchovných aktivít: **45**, počet edukovaných **608** osôb. Do intervenčných aktivít boli zapojení žiaci II. stupňa 6 - tich základných škôl a žiaci stredných škôl, v počte 7. **Témy edukačných aktivít:** Nadmerné užívanie alkoholu, Závislosť na alkohole, nadmerná konzumácia alkoholu a poškodenie duševného zdravia, Zmeny v mozgu v dôsledku užívania alkoholu, Akútna otrava alkoholom, Vplyv abúzu alkoholu na poškodenie zdravia u žien, Účinok alkoholu na plod v jednotlivých obdobiach tehotenstva (výskyt fetálneho alkoholového syndrómu, znaky a prevencia). **Iné aktivity:** použitie bábky imitujúcej fetálny alkoholový syndróm, okuliarov simulujúcich opilst' a použitie DVD „Vplyv pitia alkoholu počas tehotenstva na vývin plodu“, „Riziká alkoholu z neoverených a pochybných zdrojov“ a „Až do dna“.

Znevýhodnené skupiny

Aktivity v tejto oblasti v roku 2018 neboli pracovníkmi Oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu RÚVZ so sídlom v Liptovskom Mikuláši realizované, pretože „Program podpory zdravia znevýhodnených skupín rómskych komunít“ realizujú len vybrané RÚVZ v SR.

2. Verejné kampane a zdravotno-výchovné aktivity pri príležitosti významných dní

4. február „Svetový deň proti rakovine“

Intervenčné zdravotno-výchovné aktivity vo forme prednáškovej činnosti boli realizované nasledovne :

v cieľovej skupine deti a mládež v ZŠ s MŠ Lipt. Osada, Školská 57 bola vykonaná beseda na tému Zdravotné následky nevyváženej stravy (nedostatočná konzumácie, vlákniny, ovocia a zeleniny). Počet edukovaných žiakov 43.

V Centre sociálnych služieb ANIMA, Jefremovská 634, Lipt. Mikuláš sa uskutočnila beseda na tému Rakovina hrubého čreva a konečníka (príznaky ochorenia, rizikové skupiny obyvateľstva, možnosti otestovania sa na okultné krvácanie). Počet edukovaných **13** seniorov, ktorým bol poskytnutý leták s predmetnou problematikou.

12.-18. marec „Európsky týždeň mozgu“

V rámci „Týždňa mozgu“ boli vykonané besedy pre študentov SOŠ lesníckej a drevárskej, J. D. Matejovie, Lipt. Hrádok. **Témy edukačných aktivít:** Mozog, jeho stavba a funkcie, Vplyv abúzu užívania legálnych drog na poškodenie funkcií mozgu. Počet edukovaných študentov **52**. Študentom Katolíckej univerzity bola odprednášaná téma poškodenia mozgu pri Alzheimerovej chorobe.

7. apríl „Svetový deň zdravia“

Intervenčné zdravotno-výchovné aktivity v rámci Svetového dňa zdravia v skupine deti a mládež boli vykonané v ZŠ s MŠ , Okoličianska 404/8C, Lipt. Mikuláš a ZŠ s MŠ Demänovská ul. 408/4A, Lipt. Mikuláš. Edukovaných bolo 93 žiakov. Počet aktivít: (5 besied). Témy edukačných aktivít: Životný štýl a duševné zdravie žiaka (Význam správnej výživy, spánku, pohybu pre žiaka a prevencia úrazovosti.). V súvislosti so svetovým dňom zdravia v rámci výjazdu poradne zdravia, bolo vykonané vyšetrenie zamestnancov Mestského úradu, Štúrova 1989/41 v Lipt. Mikuláš. Vyšetrených bolo **27** osôb v produktívnom veku (23 žien a 4 muži).

Druhy vyšetrení:

1. Biochemické vyšetrenie krvi: cholesterol, triacylglyceroly, glukóza, HDL a výpočet LDL;
2. Skrining zvýšených hodnôt glykémie a výpočet rizika Diabetes mellitus II. podľa Európskej kardiologickej spoločnosti 2013;

3. Meranie tlaku krvi a pulzu, osobná a rodinná anamnéza;
4. Vyhodnotenie aterogénnych indexov klientom zadaných do Testu zdravého srdca;
5. Poskytnutie poradenstva v oblasti zdravého spôsobu života (úprava hmotnosti, stravovacích návykov, pohybovej aktivity, nefarmakologické ovplyvňovanie tlaku krvi);
6. Individuálne poskytovanie letákov k predmetnej problematike.

31. máj „Svetový deň bez tabaku“

Do zdravotno-výchovných aktivít boli zapojené dve základné školy: ZŠ s MŠ, Okoličianska 404/8C, Lipt. Mikuláš a ZŠ s MŠ Demänovská ul. 408/4A, Lipt. Mikuláš a Stredná odborná škola stavebná, Školská 8, Lipt. Mikuláš. Na školách sa uskutočnilo 7 besied, s počtom edukovaných 121 žiakov. **Témy edukačných aktivít:** Vplyv fajčenia na reprodukčné zdravie, Vplyv cigaretového dymu na ľudský organizmus, Závislosť na nikotíne, Pasívne fajčenie, Fajčenie a jeho dopad na ľudský organizmus, Nebezpečné chemické látky v cigaretovom dyme, Zákon č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov, Zdravotné riziká elektronickej cigarety, vodnej fajky a Zdravotný význam zanechania fajčenia pre ľudský organizmus. Použité bolo DVD „No smoking“. Ďalšie aktivity: Vyšetrenie smokerlyzerom: vydýchnutého vzduchu na zistenie hladiny oxidu uhoľnatého a percento karboxyhemoglobínu u 9-tich osôb. Záujemcom boli poskytnuté letáčky o možnosti otestovania sa na závislosť od nikotínu, o linke na odvykanie od fajčenia a pod.

9. september „Medzinárodný deň povedomia o fetálnom alkoholovom syndróme“

V rámci zvýšenia zdravotného povedomia u mládeže v oblasti nebezpečenstva konzumácie alkoholu počas tehotenstva boli vykonávané zdravotno-výchovné aktivity v školských zariadeniach okresu Liptovský Mikuláš a Ružomberok. Edukovaní boli študenti stredných škôl a žiaci II. stupňa základných škôl. Aktivity boli vykonávané aj v štyroch školách, ktoré navštevujú žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a rómsky žiaci so sociálne znevýhodneného prostredia. Išlo o Spojenú školu J. Rumana č.6, v Lipt. Mikuláši, Základnú školu na Nábřeží Dr. A. Stodolu 1863/49 v Lipt. Mikuláši, a ZŠ s MŠ Jána Lajčiaka, Ulica Emila Janotku 2/6 v Pribyline. Besied sa zúčastnili žiaci 11-tich školských zariadení. **Celkový počet edukovaných: 350** (328 dievčat a 22 chlapcov). **Témy edukačných aktivít:** Účinok alkoholu na plod v jednotlivých obdobiach tehotenstva (výskyt fetálneho alkoholového syndrómu, znaky a prevencia), Nadmerná konzumácia alkoholu a poškodenie duševného zdravia, Vplyv abúzu alkoholu na poškodenie zdravia u žien, Zmeny v mozgu v dôsledku užívania legálnych drog. **Iné aktivity:** použitie bábkovej imitujúcej fetálny alkoholový syndróm, použitie DVD „Vplyv pitia alkoholu počas tehotenstva na vývin plodu“.

Tabuľka s realizáciou besied v jednotlivých subjektoch s počtom zúčastnených žiakov podľa pohlavia.

	Miesto realizácie aktivity:	Počet besied:	Počet zúčastnených
1.	Školský internát pri Obchodnej akadémii, Nábřeží K. Petroviča 1571, Lipt. Mikuláš	1	49 dievčat
2.	Spojená škola J. Rumana 6, Lipt. Mikuláš	1	10 dievčat
3.	Školský internát, Nám. A. Hlinku 76, Ružomberok	1	39 dievčat
4.	Obchodná akadémia, Nábřeží K. Petroviča 1571, Lipt. Mikuláš	1	35 dievčat
5.	Hotelová akadémia, Čs. brigády 1804, Lipt. Mikuláš	3	49 dievčat
6.	Obchodná akadémia, S. Viatora č.4, Ružomberok	4	40 dievčat

7.	Základná škola, Nábřežie Dr. A. Stodolu 1863/49, Lipt. Mikuláš	1	8 dievčat 7 chlapcov
8.	ZŠ s MŠ Demänovská ulica 408/4A, Lipt. Mikuláš	1	17 dievčat 15 chlapcov
9.	Odborné učilište Ul. Janka Alexyho 1942, Lipt. Mikuláš	1	16 dievčat
10.	ZŠ s MŠ Jána Lajčiaka, Ulica Emila Janotku 2/6, Pribylina	1	15 dievčat
11.	Škola umeleckého priemyslu, S. Viatora 4, Ružomberok	2	50 dievčat

29. september „Svetový deň srdca“

Svetový deň bol zameraný na tému „Poznáte svoje riziko?“. V súvislosti s plnením aktivít v rámci tohto svetového dňa, cieľom ktorého bolo pôsobenie aj na zvýšenie verejného povedomia o hrozbe kardiovaskulárnych ochorení, boli vykonané individuálne zdravotno-výchovné aktivity - vyšetovanie zamestnancov vo firme CD PROFIL s.r.o, Ul. I. Mája 2017, Lipt. Mikuláš s následným poradenstvom.. Cieľovou skupinou bol manažment firmy.

Druhy vyšetrení:

1. Antropometrické meranie (výška, váha, obvod pása, obvod bokov, WHR a WHtR);
2. Somatické vyšetrenie: (krvný tlak a pulz);
3. Analýza stavby tela: (BMI, bazálny metabolizmus, viscerálny tuk, % celkového tuku a kostrové svalstvo);
4. Biochemické vyšetrenie krvi (CHOL, TG, GLU, HDL, LDL).

Počet vyšetrených klientov s následným poradenstvom v oblasti výživy : 7 osôb vo veku od 31 do 56 rokov. Bolo im vypočítané aj celkové rizikové skóre (pravdepodobnosť ochorenia Diabetes mellitus II. v najbližších 10-tich rokoch) podľa Európskej kardiologickej spoločnosti 2013. Poskytnutý bol propagačný materiál a ďalšie poradenstvo v oblasti zdravého spôsobu života (úprava hmotnosti stravovacích návykov, pohybu a pod.).

11.október „Svetový deň obezity“

V rámci edukačného rehabilitačného mítingu (organizovaného Občianskym združením „Dar života“, združujúceho pacientov po transplantácii srdca z celého Slovenska), bola pre účastníkov vykonaná edukačná aktivita, ktorej sa zúčastnilo **58** osôb. **Témy** edukačných aktivít: Zdravotné riziká vnútrobrušného tuku, Benefity fyzickej aktivity, Zdravý životný štýl (zdravá výživa, význam pohybových aktivít v spojitosti s obezitou, lipidémiou a cukrovkou). Súčasťou akcie bola analýza stavby tela prístrojom Omron, ktorej sa zúčastnilo 12 osôb.

20. október „Svetový deň osteoporózy“

Zdravotno-výchovné aktivity boli realizované v dvoch školských zariadeniach :ZŠ Klačno 4/2201, Ružomberok, Stredná odborná škola stavebná, J. Janošku 4, Lipt. Mikuláš . Počet edukovaných: 41. Témy edukačných aktivít: Význam výživy a pohybu v prevencii oslabenia hustoty kostí v období telesného rastu a vývoja., Faktory spôsobu života v prevencii osteoporózy.

21.september „Svetový deň Alzheimerovej choroby“

Téma „ Alzheimerova choroba - príznaky, vývoj, prevencia, mozog, pamäť “ bola odprednášaná pre študentov stredných škôl : SOŠ Stavebná J. Janošku 4, Lipt. Mikuláš a Obchodná akadémia, S. Viatora 4, Ružomberok.

3. novembrový týždeň „Európsky týždeň boja proti drogám“

V rámci zvýšenia zdravotného povedomia detí a mládeže bolo vykonaných v **piatich** v školských zariadeniach okresu Liptovský Mikuláš a Ružomberok **12** zdravotno-výchovných aktivít (besied). Edukovaných bolo **184** osôb. Zdravotno-výchovných aktivít sa zúčastnili: žiaci druhého stupňa základných škôl, žiaci školského zariadenia so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a študenti stredných škôl. Edukačné aktivity boli zamerané na oblasť legálnych drog, ako je: alkohol a nikotín. Aktivity prebiehali formou besied s využitím DVD, ktoré vyrobilo občianske združenie „Športom proti drogám“.

Miesto realizácie edukačných aktivít: ZŠ s MŠ Okoličianska 404/8C, Lipt. Mikuláš, ZŠ s MŠ Ľubeľa 161, Spojená škola J. Rumana 6, Lipt. Mikuláš, ZŠ Apoštola Pavla, Ul. Jura Janošku 11, Lipt. Mikuláš, Stredná odborná škola stavebná, Školská 8, Lipt. Mikuláš.

Témy edukačných aktivít zameraných na problematiku fajčenia: Zdravotné následky fajčenia na ľudský organizmus, Nebezpečne chemické látky v cigaretovom dyme, Zákon 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiara, Význam zanechania fajčenia pre ľudský organizmus, Vplyv fajčenia na reprodukčné zdravie, Zdravotné rizika fajčenia (elektronickej cigarety, klasickej cigarety a vodnej fajky).

Témy edukačných aktivít zameraných na problematiku užívania alkoholu: Zdravotné riziká alkoholu na vyvíjajúci sa organizmus, Akútna otrava alkoholom, Nadmerné užívanie alkoholu - riziko závislosti, Účinok alkoholu na plod v jednotlivých obdobiach tehotenstva a Fetálny alkoholový syndróm.

1. december „Svetový deň boja proti AIDS“

Intervenčné zdravotno-výchovné aktivity v rámci uvedeného Svetového dňa boli vykonané v skupine detí a mládež v školských zariadeniach : ZŠ s MŠ, Okoličianska 404/8C, Lipt. Mikuláš a ZŠ s MŠ Demänovská ul. 408/4A, Lipt. Mikuláš a v Hotelovej akadémii, Ul. čs. brigády 1804, Lipt. Mikuláš. Edukovaných bolo **154** žiakov. Počet aktivít: (**11** besied). **Témy edukačných aktivít:** HIV/AIDS, ako sa môže vírus prenášať, ako sa chrániť pred vírusom, možnosti otestovania sa na prítomnosť HIV, epidemiologická situácia na Slovensku a vo svete. **Iné aktivity:** použitie DVD nahrávky „Príbehy anjelov“; poskytnutie letáčikov pre žiakov a pedagogických pracovníkov „Fakty o HIV“ a brožúrky „Ako sa ženy chránia pred AIDS“.

3. Výskumná a prieskumná činnosť

Dotazníkového prieskumu „Zdravotné uvedomenie a správanie sa obyvateľov SR“ sa zúčastnilo **104** respondentov - obyvateľov okresu Liptovský Mikuláš a Ružomberok. Dotazník vyplnilo 52 mužov a 52 žien (vo veku od 15 do 65 +). Cieľom dotazníkového prieskumu bolo monitorovanie a hodnotenie úrovne zdravotného uvedomenia a výskytu rizikových faktorov životného štýlu.

Prieskumná činnosť vo forme dotazníkov bola súčasťou plnenia úlohy č. 5.1.3 v rámci Národného akčného plánu pre podporu pohybovej aktivity (NAPPPA). Dotazníkový prieskum bol zameraný na oblasti spôsobu života ako je životná pohoda, pohybová aktivita, výživa a pitný režim, komunikačné technológie a legálne a ilegálne drogy. Prieskumu sa zúčastnilo **70** žiakov 8.ročníkov vybraných základných škôl (ZŠ Miloša Janošku Ul. čs. brigády 4, Lipt. Mikuláš, ZŠ s MŠ, Demänovská ulica 408/4A, Lipt. Mikuláš a ZŠ Márie Rázusovej - Martákovej, Nábrežie 4.apríla 1936/23, Lipt. Mikuláš).

V rámci celonárodného programu intervencie proti neinfekčným chorobám (CINDI) bolo stanovené **48** obyvateľom regiónu Liptova riziko Diabetes mellitus II. podľa Európskej kardiologickej spoločnosti 2013, s následným poradenstvom v oblasti výživy a pohybu .

4. Ďalšie špecifické programy, projekty alebo úlohy riešené na regionálnej úrovni

Pracovníci oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu spolupracovali pri realizácii nasledovných projektov:

1. Projekt „Školský program“.

Všeobecným cieľom Školského programu je zvýšiť konzumáciu ovocia, zeleniny, mlieka a mliečnych výrobkov, vplývať na zmenu stravovacích návykov, predchádzať obezite a následným chronickým ochoreniam.

Cieľová skupina: žiaci I. a II. stupňa základných škôl a žiaci školy so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Zúčastnené základné školy:

- ZŠ s MŠ Liptovská Osada, Školská 57,
- ZŠ s MŠ Okoličianska 404/8C, Lipt. Mikuláš,
- ZŠ s MŠ Ľubel'a 161,
- ZŠ Janka Kráľa, Žiarska 679/13, Lipt. Mikuláš,
- ZŠ Miloša Janošku, Ulica Čs. brigády 4, Lipt. Mikuláš,
- ZŠ M.R. Martákovej, Nábrežie 4. apríla 1936/23, Lipt. Mikuláš,
- ZŠ s MŠ Demänovská ul. 408/4A, Lipt. Mikuláš,
- Spojená škola J. Rumana 6, Lipt. Mikuláš,
- ZŠ Zarevúca 18, Ružomberok,
- ZŠ Klačno 4/2201, Ružomberok.

Zdravotno-výchovné aktivity: prednášková činnosť, **34** besied.

Témy edukačných aktivít: Zdravotné následky nevyváženej stravy (obezita, cukrovka, zubný kaz a kolorektálny karcinóm), Význam jednotlivých nutrientov pre telesný rast a vývoj žiaka, Ochorenia z nevyváženej stravy (anorexia, bulímia a obezita), Chyby v stravovacích zvyklostiach u žiaka (nekonzumovanie raňajok, polievok a prejedanie sa), Pitný režim (význam správneho pitného režimu, riziká sladkých nápojov z hľadiska vzniku obezity, zdravotné riziká energetických nápojov).

Počet edukovaných: **780** žiakov a **44** pedagógov.

2. Projekt „Viem čo zjem“

Projekt je súčasťou globálneho programu „Nestlé pre zdravie detí“. V školskom roku 2018/2019 na Slovensku sme sa podieľali na realizácii tretieho ročníka projektu, ktorého hlavnou témou bola hygiena potravín. Hlavným cieľom tohto projektu je motivácia žiakov základných škôl vo veku 8 – 12 rokov k vyváženému životnému štýlu, k správnym stravovacím návykom a podpora ich záujmu aj o pohybové aktivity.

Cieľová skupina: žiaci 3;4;5;6 a 7. ročníka základných škôl.

Zapojené základné školy:

- ZŠ s MŠ Ľubel'a 161,
- ZŠ s MŠ Janka Kráľa, Žiarska 679/13, Lipt. Mikuláš,
- ZŠ Miloša Janošku, Ulica Čs. brigády 4, Lipt. Mikuláš,
- ZŠ M.R. Martákovej, Nábrežie 4. apríla 1936/23, Lipt. Mikuláš

Zdravotno-výchovné aktivity prebiehali formou interaktívnej besedy, za použitia digitalizovanej verzie lekcie s interaktívnou tabuľou, súčasťou ktorej bolo video a hra.

Počet výchovno-vzdelávacích aktivít: **13** besied. **Témy edukačných aktivít:** Bezpečnosť a hygiena potravín, dôležitosť umývania rúk pri príprave pokrmov, správne skladovanie surovín, význam hlavných živín v pokrme, význam čítania etikety na potravinárskom výrobku z dôvodu kontroly nad zvýšeným príjmom cukrov a tukov v potravinách.

Počet edukovaných: **307** žiakov a **13** pedagógov.

5. Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom

Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom prebiehala v súvislosti s realizáciou zdravotno- výchovných intervencií.

Celkový počet aktivít v rámci zabezpečenia priebehu intervencií (telefonicky, e-mailom)

v nižšie uvedených spolupracujúcich organizáciách: 135

Do procesu podpory zdravia boli zainteresované:

Orgány štátnej správy a samosprávy:

Edukačná zdravotno - výchovná činnosť v oblasti rizikových faktorov spôsobu života bola realizovaná v nasledovných subjektoch okresov Liptovský Mikuláš a Ružomberok.

Materské a základné školy:

- ZŠ s MŠ Jána Lajčiaka, Ulica Emila Janotku 2/6, Pribylina,
- ZŠ s MŠ Liptovská Osada, Školská 57,
- ZŠ s MŠ Okoličianska 404/8C, Lipt. Mikuláš,
- ZŠ s MŠ Ľubeľa,
- ZŠ s MŠ Demänovská ulica 408/4A, Lipt. Mikuláš,
- ZŠ s MŠ J.D. Matejovie 539, Lipt. Hrádok
- ZŠ Milana Rúfusa, Hlavná 189, Závažná Poruba,
- ZŠ Nábrežie Dr. A Stodolu 1863, Lipt. Mikuláš,
- ZŠ M.R. Martákovej, Nábrežie 4. apríla 1936/23, Lipt. Mikuláš,
- ZŠ Apoštola Pavla, ul. J. Janošku 11, Lipt. Mikuláš,
- ZŠ J. Kráľa, Žiarska 679/13, Lipt. Mikuláš.
- ZŠ Zarevúca 18, Ružomberok,
- ZŠ Klačno 4/2201, Ružomberok
- Spojená škola, J. Rumana 6, Lipt. Mikuláš,

Stredné školy:

- Hotelová Akadémia, Čsl. brigády 1804, Lipt. Mikuláš,
- Stredná zdravotnícka škola, Komenského 843, Lipt. Mikuláš,
- Obchodná akadémia, Nábrežie K. Petroviča 1571, Lipt. Mikuláš,
- SOŠ stavebná, Školská 120/8, Lipt. Mikuláš,
- SOŠ lesnícka a drevárska, J. D. Matejovie, Lipt. Hrádok,
- Obchodná Akadémia, Nábrežie K. Petroviča 1571, Lipt. Mikuláš,
- Odborné učilište Ul. Janka Alexyho č. 1942, Lipt. Mikuláš
- Obchodná akadémia, Scota Viatora 4, Ružomberok,
- Spojená škola Scota Viatora 8, Ružomberok,
- Škola úžitkového výtvarníctva, Scota Viatora 6, Ružomberok
- Spojená škola – stredná odborná škola obchodu a služieb, Scota Viatora 8, Ružomberok,

Vysoká škola - Katolícka univerzita, Hrabovská cesta 1, Ružomberok,

Iné organizácie:

- Hypermarket, Kamenné pole 4447/2, Lipt. Mikuláš,
- Hypermarket Hrabovská cesta 5270, Ružomberok,
- Mondi SCP, a.s. Tatranská cesta 3, Ružomberok,
- Liptovské laboratóriá, Štúrova 1643/36, Lipt. Mikuláš,
CD PROFIL, s.r.o, 1. mája 2070, Lipt. Mikuláš,
SlovTan Contract Tannery, spol. s.r.o., Priemyselná 1, Lipt. Mikuláš,
- Okresný úrad, Dončova 11, Ružomberok,

- Mestský úrad, Lipt. Mikuláš, Štúrova 1989/41 Lipt. Mikuláš,
- Centrum sociálnych služieb ANIMA, Jefremovská 634, Lipt. Mikuláš,
- Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva, Školská ul. 4, Lipt. Mikuláš,
- Domov sociálnych služieb pre seniorov GOLDEN AGE, Mincová 503, Lipt. Mikuláš,
- Trojlístok – centrum sociálnych služieb, Dončova 8, Ružomberok
- Liptovská galéria Petra Michala Bohúňa, Tranovského 111/3, Lipt. Mikuláš,
- Jednota dôchodcov Slovenska v obci Závažná Poruba,
- Jednota dôchodcov Slovenska, Lipt. Hrádok,
- Jednota dôchodcov Slovenska, Ploštín,
- Jednota dôchodcov Slovenska, Majere, Ružomberok,
- Klub dôchodcov, Palúdzka, Lipt. Mikuláš,
- Klub seniorov 2, Vajanského 11, Lipt. Mikuláš,
- Občianske združenie - Dar života, centrum 1, Dubnica nad Váhom,
- Všeobecná zdravotná poisťovňa. a.s P.O. Hviezdoslava 26, Žilina.
- Zväz branných športovcov, A. Hlinku 2556/27, Zvolen.

Spolupráca s ÚVZ SR a RÚVZ v SR:

Spolupráca s ÚVZ SR

Odoslaná pošta :

Odpočet "Európsky týždeň boja proti drogám"

Dotazníkový prieskum správania sa obyvateľstva v SR

Odpočet "Svetový deň srdca"

Sumarizácia hovorov „Linky pomoci pri odvykaní od fajčenia“

Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015-2025 – odpočet

Projekt "Zdravé komunity"

Novelizácia právnych predpisov projekt Optimalizácia procesov verejného zdravotníctva - pripomienky legislatívy v odbore podpora zdravia

Odpočet "Fetálny alkoholový syndróm"

Zaslanie termínov prednášok k projektu Viem, čo zjem

Zaslanie odpočtu edukovaných žiakov v ZŠ čs. brigády 4, Lipt. Mikuláš, v rámci projektu Viem, čo zjem

Odpočet aktivít k téme HIV/AIDS

Programy a projekty v odbore podpora zdravia – odpočet za rok 2017

Odpočet "Školský program" 2018

Výkaznícke tabuľky odboru podpory zdravia

Výročná správa za OPZ a VkZ rok 2018, archív TZS

Spolupráca s RÚVZ v SR

Odoslaná pošta :

Zaslanie dotazníkov NAPPPA - údaje žiakov 8. Ročníkov - RÚVZ so sídlom v Spišskej Novej Vsi

Návrh aktivít v rámci Národného onkologického programu - RÚVZ so sídlom v Martine

Zaslanie odpočtu výkonov v rámci realizácie NAPPPA v základných školách - RÚVZ so sídlom v Spišskej Novej Vsi

Žiadosť o zhotovenie výstupných tabuliek výročnej správy, nefunkčný TZS, mail, RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici

Inštalácia novej verzie TZS, Žiadosť o zhotovenie výstupných tabuliek výročnej správy, nefunkčný TZS, meil, RÚVZ so sídlom v Spišskej Novej Vsi

Projekt "Zdravé komunity" - RÚVZ so sídlom v Žiline

Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015-2025 – odpočet , RÚVZ so sídlom v Žiline

Výročná správa za OPZ a VkZ rok 2018, archív TZS - RÚVZ so sídlom v Žiline, RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici.

Iné činnosti odboru (legislatíva, členstvo v pracovných skupinách, organizovanie konferencií, seminárov ...)

Lekárka oddelenia podpory zdravia je členkou :

- Komisie pre prevenciu kriminality a inej protispoločenskej činnosti mesta Liptovský Mikuláš,
- Pracovnej skupiny odboru podpory zdravia ÚVZ SR k podpore pohybovej aktivity, prevencii obezity a nadváhy,
- Pracovnej skupiny pre Základnú poradňu zdravia.

7. Činnosť poradenského centra ochrany a podpory zdravia

7.1 Základná poradňa

V **Základnej** poradni zdravia bolo vyšetrených 497 klientov, z toho v Teste zdravého srdca bolo zadaných 169 klientov a mimo testu je evidovaných 328 vyšetrených klientov Poradne zdravia, vrátane 70 detí základných škôl vyšetrených v rámci Národného akčného plánu pre podporu pohybovej aktivity.

Biochemické ukazovatele vo vyšetrovanej krvi: Cholesterol celkový – vyšetrený u 357 klientov, HDL cholesterol – 120 klientov, LDL cholesterol – 120 klientov, Triacylglyceroly – 125 klientov, Glukóza – 127 klientov.

Počty ďalších výkonov v Poradni zdravia:

1. Stanovenie rizika Diabetes mellitus II. podľa Európskej kardiologickej spoločnosti 2013, s následným poradenstvom v oblasti výživy a pohybu u **49** klientov v Poradni zdravia.
2. Meranie tlaku krvi a pulzu, zisťovanie osobnej a rodinnej anamnézy, antropometria - 278 výkonov (vrátane 70 meraní u žiakov ZŠ v rámci projektu NAPPPA) u meraných parametrov :
3. Určenie hodnôt : BMI – 271 klientov, WHR, WHtR – 239 klientov,
4. Merania CO vo vydychovanom vzduchu prístrojom Smokerlyzer sa zúčastnilo 19 študentov školských zariadení, vyšetrenie spirometrom : 70 klientov

Odborné poradenstvo a konzultácie : 500 klientov

Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení : 3 klienti

V rámci výjazdov do terénu bolo vyšetrenie krvi realizované u zamestnancov v nasledovných zariadeniach:

- Domov sociálnych služieb pre seniorov – GOLDEN AGE, Mincová 503, Lipt. Mikuláš
- ZŠ s MŠ Okoličianska 404/8C, Lipt. Mikuláš,
- Spojená škola J. Rumana 6, Lipt. Mikuláš,
- ZŠ s MŠ, Školská 57, Liptovská Osada,
- Spojená škola, Kuzmányho ul. 6, Lipt. Mikuláš,
- ZŠ s MŠ J.D. Matejovie 539, Lipt. Hrádok,
- Mestský úrad, Štúrova 1989/41, Lipt. Mikuláš,
- HM Tesco Liptovský Mikuláš,
- HM Tesco Ružomberok,
- Okresný úrad, Dončova 11, Ružomberok
- Lipt. Galéria P.M.Bohúňa, Tranovského 3, Lipt. Mikuláš,
- CD PROFIL, s.r.o, 1. mája 2070, Lipt. Mikuláš,
- OZ Dar života, Lipt. Ján,
- Mondi scp, Tatranská cesta 3, Ružomberok,
- SlovTan Contract Tannery, spol. s.r.o., Priemyselná 1, Lipt. Mikuláš,

- občania mesta Ružomberok – akcia Mondi scp, a.s.Tatranská 3, Ružomberok,

Analýza stavby tela

Analýzátorm stavby tela boli zistené parametre :podielu tuku v tele (%), množstvo viscerálneho tuku, meranie podielu kostrového svalstva (%), hodnota BMI a bazálneho metabolizmu.

V rámci výjazdov do terénu bolo vyšetrenia stavby tela s následným poradenstvom realizované u **102** klientov Poradne.

Špecializované poradne

Poradenstvo v oblasti zmeny spôsobu života bolo poskytované spolu 336 -tim klientom v nižšie uvedených špecializovaných poradniach.

Poradňa zdravej výživy

Poradenstvo bolo poskytované 192 klientom, z toho v priestoroch Poradne zdravia bolo 7 klientov a 184 –om klientom bolo poskytnuté poradenstvo v rámci výjazdu do terénu v nasledovných prevádzkach:

- Zš s MŠ Okoličianska 404/8C, Lipt. Mikuláš - 18 vyšetrených klientov
- Spojená škola J. Rumana 6, Lipt. Mikuláš – 14 klientov
- ZŠ s MŠ, Liptovská Osada, Školská 57 – 6 klientov
- Spojená škola, Kuzmányho ul. 6, Lipt. Mikuláš – 10 klientov
- ZŠ s MŠ J.D. Matejovie 539, Lipt. Hrádok – 19 klientov
- Mestský úrad, Štúrova 1989/41, Lipt. Mikuláš – 26 klientov
- Tesco Liptovský Mikuláš – 25 klientov
- HM Tesco Ružomberok – 31 klientov
- Okresný úrad, Dončova 11, Ružomberok – 13 klientov
- Lipt. Galéria P.M.Bohúňa, Tranovského 3, Lipt. Mikuláš – 8 klientov
- CD PROFIL, s.r.o, 1. mája 2070, Lipt. Mikuláš – 7 klientov.

Poradňa optimalizácie pohybovej aktivity:

Poradenstvo bolo poskytnuté celkovo 83 klientom, z toho tvorili

- študenti stredných škôl - 70 klientov,

- v rámci výjazdu do terénu - zamestnanci Mestského úradu, Štúrova 1989/41, Lipt. Mikuláš – 8 klientov a 5 klientov v Poradni zdravia.

Poradňa odvykania od fajčenia:

V rámci telefonickej linky Quit line bolo evidovaných 23 opodstatnených hovorov.

V rámci intervenčných prednáškových aktivít bolo meranie smokerlyserom u 19 študentov stredných škôl : Hotelová akadémia Ul. Čsl. brigády, Lipt. Mikuláš a SOŠ Stavebná, Lipt.Mikuláš.

Poradňa nefarmakologického ovplyvňovania tlaku krvi:

Zvýšené hodnoty TK (viac ako 135/85) boli v rámci Poradne zdravia namerané **61** klientom, ktorým bolo poskytnuté poradenstvo v oblasti stravovania a frekvencie kontrolných domácich meraní.

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a výchovy k zdraviu a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2019

RÚVZ

tab. č. 1

Pracovníci	Odbornosť - kvalifikácia (špecializačná skúška)	prac. miesta úväzok	Počet osôb
Ved. odboru/oddelenia	Sociálne lekárstvo a organizácia zdravotníctva	1	1
Lekár - metodológ			
Verejný zdravotník I. stupňa			
Verejný zdravotník II. stupňa			1
DAHE	Verejné zdravotníctvo	1	
AHE			
Zdravotná sestra			
Iný zdravotnícky pracovník			
Iný nezdravotnícky pracovník			
S P O L U		2	2

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia a výchovy k zdraviu v roku 2019

Poradové číslo	NÁZOV AKTIVITY	Počty aktivít/poslucháčov vzhľadom k jednotlivým cieľovým skupinám									
		deti a mládež		produktívny vek		poproduktívny vek		SPOLU			
		počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov	počet aktivít	počet poslucháčov		
1.	Realizácia besied, prednášok a iných zdravotno-výchovných metód (panelová diskusia, tvorivé dielne, bábka, interaktívne hry súťaže, kampane...) pre vybrané cieľové skupiny obyvateľstva so zameraním na zdravotnú osvetu a zvyšovanie zdravotného uvedomenia	Zvýšenie pohybovej aktivity	25	278	1	73	3	80	29	431	
		Ozdravenie výživy a zlepšenie pitného režimu	46	993	0	57	4	113	50	1163	
		Prevenencia sociálne patologických javov									
		- Fajčenie	23	364	0	13	0	0	23	377	
		- Alkohol	45	608	0	28	0	0	45	363	
		- Drogy – látkové závislosti	0	0	0	0	0	0	0	0	
		- nelátkové závislosti	0	0	0	0	0	0	0	0	
		Podpora zdravia obyvateľov rómskych osád	0	0	0	0	0	0	0	0	
		Výchova k partnerstvu a rodičovstvu	2	35	0	0	0	0	2	35	
		Zdravé starnutie	0	0	0	0	1	13	1	13	
		Duševné zdravie	8	152	0	15	0	0	8	167	
		Prevenencia úrazov a prvá pomoc	9	164	0	21	3	81	12	266	
		Prevenencia sexuálne prenosných chorôb (vrátane HIV/AIDS)	23	350	0	20	0	0	23	370	
		Stomatohygiena	0	0	0	0	0	0	0	0	
		Prevenencia civilizačných ochorení									
		- srdco-cievne	8	167	1	61	1	20	10	248	
		- diabetes mellitus	1	5	1	58	0	0	2	63	
		- osteoporóza	2	41	3	14	5	119	10	174	
		- onkologické ochorenia	0	251	0	12	3	52	13	315	
		- alergické ochorenia	0	0	0	0	0	0	0	0	
- iné	0	0	0	0	1	24	1	24			
Iné témy (napr. chrípka, salmonelóza,...a pod.)	6	137	0	2	0	0	6	139			
SPOLU	208	3545	6	374	21	502	235	4421			

			Počet aktivít	
2.	Realizácia jednorazových aktivít pri príležitosti významných dní podľa kalendára WHO (počet všetkých aktivít realizovaných pri príležitosti Svetových dní podľa WHO)		52	
3.	Iné intervenčné a informačné zdravotno-výchovné aktivity (napr. konzultácie, distribúcia zdravotno-výchovného materiálu, premietanie videokaziet a pod.)		331	
4.	Medializácia výchovy k zdraviu (komunikácia s médiami)	TV vysielanie	0	
		Rozhlas	1	
		Printové média	0	
		Webová stránka RÚVZ	3	
		Iné formy	0	
5.	Vytvorenie vlastných propagačných materiálov (<i>neuvádza sa počet výtlačkov, ale len konkrétna zdravotnícka téma</i>)	Plagáty, letáky, skladačky...	1	
		Brožúry, manuály...	0	
		Informačné panely	1	
		Iné	0	
6.	Odborné publikácie (časopisy, zborníky, monografie, ktoré majú ISBN, ISSN)		Počet publikácií 0	
7.	Zapožičanie DVD a CD nosičov, USB, videokaziet		Počet zapožičaní 0	
			Počet absolvovaných školení	
			Aktívna účasť	Pasívna účasť
8.	Školenia, odborné semináre, porady, konferencie, pracovné stretnutia, kurzy ... <i>(pri aktívnej účasti uvádzať počet príspevkov – nie autorov, pri pasívnej účasti uvádzať počet pracovníkov)</i>	regionálne	1	2
		celoštátne	3	11
		medzinárodné	1	2
		v rámci RÚVZ	0	3
		SPOLU	5	18

pokračovanie tab. č 2.

	Školenie lektorov a laikov (počet organizovaných školení pre lektorov a laikov)		Počet školení
			0
10.	Realizované projekty, prieskumné a výskumné úlohy		Počet
		Medzinárodné projekty, štúdie ...	0
		Iné národné programy, projekty, štúdie...	7
		Regionálne a lokálne (mestské, miestne) projekty	0
		Iné (viazané na jeden subjekt , alebo cieľovú skupinu - napr. znevýhodnené skupiny)	2
11.	Členstvo v pracovných skupinách Poradného zboru hlavného hygienika SR a iných pracovných skupín, komisií (<i>uviesť len číslo v koľkých pracovných skupinách ste</i>)		Počet členstiev
			2
12.	Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím 9sektorom		Počet subjektov
			48
13.	Odborné materiály predkladané vláde SR, MZ SR, ÚVZ SR a iným subjektom		Počet materiálov
		Vlastné vytvorené	1
		Pripomienkované v rámci gremiálnej porady ministra zdravotníctva, vnútrorezortného, medzirezortného a predbežného pripomienkového konania	0
		Stanoviská k materiálom z MZ SR a ÚVZ SR	0
		Iné (napr. stanoviská, pripomienky a k materiálom WHO, EU, OECD a pod.)	0
14.	Iné písomnosti (Správy, vyjadrenia, rozbor)		Počet písomností
		Analytické správy (napr. rozbor, výročné správy)	4
		Informatívne správy (napr. odpočet plnenia úloh)	13
		Iné (napr. stanovisko, vyjadrenia)	12
15.	Poskytovanie odbornej praxe pre študentov VŠ a postgraduálneho vzdelávania (počet študentov = počet fyzických osôb; počet dní je počet dní na odbornej praxi každého študenta – napr. 3 študenti za sledované obdobie po 5 dní je 3x5= 15 dní)	Počet študentov	Počet dní
		29	29

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2019 do 31.12.2019

Základné - prvé vyšetrenie

Tab.č.3

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0-14	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20-24	1	4,8	9,1	2	1,4	1,9	3	1,8	2,0
25-34	6	28,6	19,3	27	18,2	6,2	33	19,5	6,0
35-44	4	19,0	16,8	36	24,3	6,9	40	23,7	6,4
45-54	7	33,3	20,2	51	34,5	7,7	58	34,3	7,2
55-64	3	14,3	15,0	31	20,9	6,6	34	20,1	6,0
65 a viac	0	0,0	0,0	1	0,7	1,3	1	0,6	1,2
SPOLU :	21	100,0		148	100,0		169	100,0	

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Základné - prvé vyšetrenie

Tab. č. 4

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0 -14	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20-24	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25-34	4	50,0	34,6	11	14,1	7,7	15	17,4	8,0
35-44	0	0,0	0,0	19	24,4	9,5	19	22,1	8,8
45-54	2	25,0	30,0	27	34,6	10,6	29	33,7	10,0
55-64	2	25,0	30,0	20	25,6	9,7	22	25,6	9,2
65 a viac	0	0,0	0,0	1	1,3	2,5	1	1,2	2,3
SPOLU:	8	100		78	100		86	100	

**Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania
za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019**

Tab. č. 5

Vzdelanie	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
Základné	0	0,0	0,0	1	0,7	1,3	1	0,6	1,3
Učňovské	5	23,8	18,2	13	8,8	4,6	18	10,7	4,6
Stredoškolské s maturitou	5	23,8	18,2	63	42,6	8,0	68	40,2	8,0
Vysokoškolské	11	52,4	21,4	70	47,3	8,0	81	47,9	8,0
Neregistrované	0	0,0	0,0	1	0,7	1,3	1	0,6	1,3
SPOLU:	21	100		148	100,0		169	100,0	

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2019

tab.č.7

	Výkon	Počet výkonov	
		TZS	Mimo TZS
<p>1. Merania a iné výkony v poradni zdravia</p> <p>Počet klientov TZS (počet prvovýšetrených a opakovane vyšetrených klientov, ktorí sú v TZS):169</p> <p>Počet klientov mimo TZS (počet klientov vyšetrených v rámci realizovaných aktivít výjazdovou PZ, ktorí nie sú v TZS):327</p>	Antropometrické meranie	169	120
	- výška		
	- váha	169	116
	- BMI	169	102
	- obvod pásu	169	152
	- obvod bokov	169	152
	- WHR	169	70
	- WHtR	169	70
	- % celkového tuku (Bodystat, Kaliper, Omron)	0	102
	- Iné (kostrové svalstvo, bazálny metabolizmus...) * balík vyšetrenia získaný jedným meraním sa vykazuje ako jeden výkon	0	102
	Biochemické vyšetrenia	144	213
	- Celkový cholesterol		
	- HDL cholesterol	103	17
	- LDL cholesterol	103	17
	- Triacylglyceroly	109	16
	- Glukóza	109	18
	- Iné biochemické vyšetrenie (AST, ALT, kyselina močová, laktát a pod.)	0	0
	Somatické vyšetrenia	169	140
	- Krvný tlak + pulz *(u jedného klienta rátame vyšetrenie TK + pulz spolu ako jeden výkon)		
	Vyšetrenie smokerlyzénom	0	19
	Vyšetrenie spirometrom	0	70
	Založenie karty klienta pre Test zdravé srdce	169	0
	Osobná a rodinná anamnéza	169	109
	Vyplnenie dotazníka celkovej životnej pohody	0	0
	Stanovenie rizikového skóre KVCH podľa TZS	86	0
Odborné poradenstvo a konzultácie	169	331	
Iné (telefonické, istom, e-mailom a pod.)	0	0	
Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	0	3	
Iné	0	49	

1. Poradňa zdravej výživy Počet klientov:192	Odborné poradenstvo	192
	Založenie karty klienta	192
	Vyplnenie dotazníka o stravovacích zvyklostiach	192
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	0
	Iné (Zadanie údajov do príslušného software pre HVBP KV)	0
2. Poradňa odvykania od fajčenia Počet klientov: 0	Odborné poradenstvo	0
	Založenie karty klienta	0
	Meranie spirometrom	0
	Meranie smokerlyzérom	0
	Meranie krvného tlaku, pulzu	0
	Vyplnenie dotazníka (Fagerstromov a iné)	0
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0
	Telefonické poradenstvo	23
	Iné	0
3. Poradňa optimalizovania pohybovej aktivity Počet klientov:83	Odborné poradenstvo	83
	Založenie karty klienta	13
	Meranie spirometrom	70
	Vyšetrenie funkčnej zdatnosti	70

	Vyšetrenie aeróbnej výkonnosti	0
	Vyšetrenie EKG	0
	Meranie flexibility	70
	Držanie tela	70
	Pohybová inštrukcia	70
	Odporúčanie do siete zdrav. zaradení	0
	Iné	0
4. Poradňa podpory psychického zdravia Počet klientov:0	Odborné poradenstvo	0
	Psychologické vyšetrenie	0
	Odporúčanie do siete zdrav. zaradení.	0
	Založenie karty klienta	0
	Iné	0
5. Poradňa pre deti a mládež Počet klientov:0	Odborné poradenstvo	0
	Odporúčanie do siete zdravot. zariadení	0
	Založenie karty klienta	0
	Iné	0
		0
		Počet výkonov

	Odborné poradenstvo	23
	Odber krvi na HIV/AIDS	23
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0
	Založenie karty klienta	0
	Iné	1
	Odborné poradenstvo	0
	Vyšetrenie pracovného rizika	0
	Založenie karty klienta	0
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0
	Iné	0
SPOLU počet výkonov		5593

Tab. č. 8a

Výsledky biochemických vyšetření prvýkrát vyšetřených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Okres: Liptovský Mikuláš
Kraj: Žilina

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	1	2	
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	22,2	9,1	9,1	22,2	
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	27,2	17,0	17,0	27,2	
20-24	abs.	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	
	rel.	14,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,1	0,0	11,1	
	+-%	25,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	17,0	0,0	20,5	
25-34	abs.	4	1	4	0	2	2	0	4	3	1	2	2	1	3	3	1	4	1	5	0
	rel.	57,1	10,0	36,4	0,0	33,3	40,0	0,0	57,1	60,0	16,7	40,0	33,3	25,0	42,9	37,5	33,3	44,4	9,1	45,5	0,0
	+-%	36,7	18,6	28,4	0,0	37,7	42,9	0,0	36,7	42,9	29,8	42,9	37,7	42,4	36,7	33,5	53,3	32,5	17,0	29,4	0,0
35-44	abs.	1	2	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	1	2	2	1
	rel.	14,3	20,0	9,1	0,0	0,0	20,0	0,0	14,3	0,0	16,7	0,0	16,7	0,0	14,3	0,0	33,3	11,1	18,2	18,2	11,1
	+-%	25,9	24,8	17,0	0,0	0,0	35,1	0,0	25,9	0,0	29,8	0,0	29,8	0,0	25,9	0,0	53,3	20,5	22,8	22,8	20,5
45-54	abs.	1	4	4	0	2	1	1	2	1	2	1	2	2	1	2	1	1	4	2	3
	rel.	14,3	40,0	36,4	0,0	33,3	20,0	25,0	28,6	20,0	33,3	20,0	33,3	50,0	14,3	25,0	33,3	11,1	36,4	18,2	33,3
	+-%	25,9	30,4	28,4	0,0	37,7	35,1	42,4	33,5	35,1	37,7	35,1	37,7	49,0	25,9	30,0	53,3	20,5	28,4	22,8	30,8
55-64	abs.	0	3	2	0	2	1	3	0	1	2	2	1	2	3	0	1	2	1	2	
	rel.	0,0	30,0	18,2	0,0	33,3	20,0	75,0	0,0	20,0	33,3	40,0	16,7	25,0	28,6	37,5	0,0	11,1	18,2	9,1	22,2
	+-%	0,0	28,4	22,8	0,0	37,7	35,1	42,4	0,0	35,1	37,7	42,9	29,8	42,4	33,5	33,5	0,0	20,5	22,8	17,0	27,2
SPOĽU: (100%)		7	10	11	0	6	5	4	7	5	6	5	6	4	7	8	3	9	11	11	9

Tab. č. 8b

Výsledky biochemických vyšetrení prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Okres: Liptovský Mikuláš

ŽENY

Kraj: Žilina

Veková skupina	Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR		
	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	
	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	3	5	
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,1	0,0	4,9	6,0	
	+%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,0	0,0	5,4	5,1	
20-24	abs.	2	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	1
	rel.	3,8	0,0	1,1	0,0	1,3	0,0	1,6	0,0	1,6	0,0	1,9	0,0	1,6	0,0	1,3	0,0	1,1	0,0	1,6	1,2
	+%	5,1	0,0	2,1	0,0	2,5	0,0	3,1	0,0	3,1	0,0	3,7	0,0	3,1	0,0	2,4	0,0	2,2	0,0	3,2	2,3
25-34	abs.	16	10	15	0	14	1	9	4	10	3	10	3	11	2	12	1	20	6	21	4
	rel.	30,2	12,8	15,8	0,0	17,7	4,8	14,5	12,5	15,9	9,7	18,9	7,3	17,5	6,5	15,0	7,1	22,7	10,5	34,4	4,8
	+%	12,4	7,4	7,3	0,0	8,4	9,1	8,8	11,5	9,0	10,4	10,5	8,0	9,4	8,6	7,8	13,5	8,8	8,0	11,9	4,6
35-44	abs.	21	13	21	1	23	4	16	10	19	7	17	9	20	6	23	3	20	14	14	19
	rel.	39,6	16,7	22,1	20,0	29,1	19,0	25,8	31,3	30,2	22,6	32,1	22,0	31,7	19,4	28,8	21,4	22,7	24,6	23,0	22,9
	+%	13,2	8,3	8,3	35,1	10,0	16,8	10,9	16,1	11,3	14,7	12,6	12,7	11,5	13,9	9,9	21,5	8,8	11,2	10,6	9,0
45-54	abs.	9	35	35	2	26	7	20	11	21	10	16	15	19	12	26	5	26	21	17	31
	rel.	17,0	44,9	36,8	40,0	32,9	33,3	32,3	34,4	33,3	32,3	30,2	36,6	30,2	38,7	32,5	35,7	29,5	36,8	27,9	37,3
	+%	10,1	11,0	9,7	42,9	10,4	20,2	11,6	16,5	11,6	16,5	12,4	14,7	11,3	17,1	10,3	25,1	9,5	12,5	11,3	10,4
55-64	abs.	4	20	22	2	15	8	16	6	11	11	8	14	12	10	17	5	12	16	5	22
	rel.	7,5	25,6	23,2	40,0	19,0	38,1	25,8	18,8	17,5	35,5	15,1	34,1	19,0	32,3	21,3	35,7	13,6	28,1	8,2	26,5
	+%	7,1	9,7	8,5	42,9	8,6	20,8	10,9	13,5	9,4	16,8	9,6	14,5	9,7	16,5	9,0	25,1	7,2	11,7	6,9	9,5
65 a viac	abs.	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1
	rel.	1,9	0,0	1,1	0,0	0,0	4,8	0,0	3,1	1,6	0,0	1,9	0,0	0,0	3,2	1,3	0,0	1,1	0,0	0,0	1,2
	+%	3,7	0,0	2,1	0,0	0,0	9,1	0,0	6,0	3,1	0,0	3,7	0,0	0,0	6,2	2,4	0,0	2,2	0,0	0,0	2,3
SPOLU: (100%)	53	78	95	5	79	21	62	32	63	31	53	41	63	31	80	14	88	57	61	83	

Tab. č. 10 a

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za
obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Okres: Liptovský Mikuláš

Kraj: Žilina

Muži		Počet klientov vo vekových skupinách:								Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny	abs.	0	0	0	1	0	1	1	0	5
	rel.	0,0	0,0	0,0	20,0	0,0	20,0	33,3	0,0	26,3
(<120 and <80)	+-%	0,0	0,0	0,0	35,1	0,0	35,1	53,3	0,0	19,8
2. Normálny	abs.	0	0	1	2	2	1	0	0	7
	rel.	0,0	0,0	100,0	40,0	100,0	20,0	0,0	0,0	36,8
(120-129 or 80-84)	+-%	0,0	0,0	0,0	42,9	0,0	35,1	0,0	0,0	21,7
3. Vysoký normálny	abs.	0	0	0	1	0	2	0	0	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	20,0	0,0	40,0	0,0	0,0	15,8
(130-139 or 85-89)	+-%	0,0	0,0	0,0	35,1	0,0	42,9	0,0	0,0	16,4
4. Hypertenzia I	abs.	0	0	0	1	0	1	1	0	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	20,0	0,0	20,0	33,3	0,0	15,8
(140-159 or 90-99)	+-%	0,0	0,0	0,0	35,1	0,0	35,1	53,3	0,0	16,4
5. Hypertenzia II	abs.	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	0,0	5,3
(160-179 or 100-109)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	53,3	0,0	10,0
S P O L U	abs.	0	0	1	5	2	5	3	0	19
	abs.	0	0	0	1	0	1	2	0	4
HYPERTENZIA	rel.	0,0	0,0	0,0	20,0	0,0	20,0	66,7	0,0	21,1
	+-%	0,0	0,0	0,0	35,1	0,0	35,1	53,3	0,0	18,3

Tab. č. 10 b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Ženy		Počet klientov vo vekových skupinách:								Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny	abs.	0	0	2	15	18	14	8	0	62
	rel.	0,0	0,0	100,0	60,0	56,3	31,1	29,6	0,0	44,3
(<120 and <80)	+-%	0,0	0,0	0,0	19,2	17,2	13,5	17,2	0,0	8,2
2. Normálny	abs.	0	0	0	5	5	11	2	0	23
	rel.	0,0	0,0	0,0	20,0	15,6	24,4	7,4	0,0	16,4
(120-129 or 80-84)	+-%	0,0	0,0	0,0	15,7	12,6	12,6	9,9	0,0	6,1
3. Vysoký normálny	abs.	0	0	0	3	3	10	6	0	24
	rel.	0,0	0,0	0,0	12,0	9,4	22,2	22,2	0,0	17,1
(130-139 or 85-89)	+-%	0,0	0,0	0,0	12,7	10,1	12,1	15,7	0,0	6,2
4. Hypertenzia I	abs.	0	0	0	2	4	6	7	0	20
	rel.	0,0	0,0	0,0	8,0	12,5	13,3	25,9	0,0	14,3
(140-159 or 90-99)	+-%	0,0	0,0	0,0	10,6	11,5	9,9	16,5	0,0	5,8
5. Hypertenzia II	abs.	0	0	0	0	1	3	3	1	8
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	3,1	6,7	11,1	100,0	5,7
(160-179 or 100-109)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	6,0	7,3	11,9	0,0	3,8
6. Hypertenzia III	abs.	0	0	0	0	1	1	1	0	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	3,1	2,2	3,7	0,0	2,1
(>179 or >109)	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	6,0	4,3	7,1	0,0	2,4
S P O L U	abs.	0	0	2	25	32	45	27	1	140
	abs.	0	0	0	2	6	10	11	1	31
HYPERTENZIA	rel.	0,0	0,0	0,0	8,0	18,8	22,2	40,7	100,0	22,1
	+-%	0,0	0,0	0,0	10,6	13,5	12,1	18,5	0,0	6,9
CELKOM	abs	0	0	3	30	34	50	30	1	159

Tabuľky 9 a,b

Tabuľky 11 a,b a 12,a,b,

Program TZS vyššie uvedené tabuľky nevygeneroval z dôvodu :

- novonainštalovaného TZS v roku 2018,
- nemožnosti spojiť dve databázy klientov do jednej databázy z technických prevádzkových a ekonomických dôvodov.

Keďže máme klientov evidovaných v dvoch databázach, musíme klientov, ktorí prídu opakovane znovu evidovať ako prvýkrát vyšetrených do novonainštalovaného TZS.

Z týchto dôvodov tabuľky 9,11, a 12 neboli vygenerované, nakoľko tabuľky požadujú zadanie údajov o opakovane vyšetrených klientoch. V našej databáze novonainštalovaného TZS máme iba údaje o prvýkrát vyšetrených klientoch.

TZS je program, ktorý nemá správcu pre upgrade a apdejt , je technicky a morálne zastaralý.

S autorom programu Ing.V. Plaskoňom od roku vytvorenia 1993 nebola dohodnutá ďalšia spolupráca.

Tento problém sa odstráni zavedením nového integrovaného systému verejnej správy na RÚVZ. Predpokladaný rok nastavenia je 2021.

Publikačná a prednášková činnosť OPZ a VkZ – rok 2019

Prednášková činnosť :

Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov kongresu, seminára	Miesto konania	Dátum
Ľubica Benková	Benefity pohybovej aktivity v prevencii obezity, Zdravotné riziká viscerálneho tuku	Edukačno - rehabilitačný míting pacientov po transplantácii srdca, workshop	Liptovský Ján, hotel Alexandra	11.10.2019
Ľubica Benková	Výsledky monitoringu vybratých ukazovateľov úrovne pohybovej aktivity- Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity	XXVII. Vedecko - odborná konferencia Životné podmienky a zdravie	Nový Smokovec	24.9.- 25.9.2019
Ľubica Benková	Analýza vyšetrených parametrov u študentov stredných škôl v SR v rámci NAPPPA	TK Novinky vo výchove ku zdraviu a podpore zdravia,	SZU Limbova ul., Bratislava	10.12.2019

